

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.
De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Bijdrage tot de studie van het statuut der buitenlandse munten : Het statuut van de Nederlandse gulden, van de Zwitserse frank en van de Italiaanse lire (Hoofdst. V, VI en VII) — De jongste ontwikkeling van de economische toestand in België — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Grafieken van de economische toestand van België — Statistieken.

BIJDRAGE TOT DE STUDIE VAN HET STATUUT DER BUITENLANDSE MUNTEN (1)

HOOFDSTUK V

HET STATUUT VAN DE NEDERLANDSE GULDEN

1. Muntstandaard en -pariteit.

Na de Franse bezetting in het begin der XIXe eeuw stelde de wet van 28 september 1816 het nieuwe monetaire statuut van Nederland vast. Hoewel tijdens de vorige jaren pogingen waren aangewend om het publiek met het gebruik van de Franse frank vertrouwd te maken, werd opnieuw als wettelijke geldeenheid de gulden gekozen met een metaalwaarde van 9,61 gram fijn zilver. Het gouden tientje van 6,056 gram fijn goud was de gouden standaardmunt, maar deze kon niet vrijelijk worden aangemunt : daarvoor was steeds vergunning nodig. Deze werd echter ruim verleend, zodat in feite de aanmunting vrij was, en het monetair regime derhalve dat van de dubbele standaard was. Tussen beide muntmetalen bestond de wettelijke verhouding 1-15,873.

Daar die verhouding van de feitelijke toestand afweek, werd bij de wet van 22 maart 1839 het zilvergewicht van de gulden verlaagd tot 9,45 gram fijn zilver.

Bij de wet van 26 november 1847 werd de enkele zilveren standaard ingevoerd.

Deze geldstandaard bleef meer dan een kwart eeuw gehandhaafd, tot bij de wet van 21 mei 1873 de zilveeraanmunting tijdelijk stopgezet werd en wel tot 1 mei 1874; daarna werden opnieuw zilverstukken geslagen, doch op 3 december kwam aan de zilveeraanmunting definitief een einde : het zilvergeld werd tekenmunt, d.w.z. het bleef wettelijk gangbaar, doch kon niet meer vrij aangemunt worden.

Nadat het Nederlandse geldwezen gedurende twee jaar « standaardloos » was, werd bij de wet van 6 juni 1875 de hinkende gouden standaard ingesteld : slechts de aanmunting van goud was voortaan vrij, terwijl die van zilvergeld verboden bleef, maar dit laatste behield het statuut van wettelijk betaalmiddel. De Nederlandsche Bank stelde haar verkoopprijs van goud in baren vast op 1.653,44 gulden per kg fijn goud. Ze was echter niet tot goudafgifte verplicht, zodat geen wettelijke waarborg tegen een daling van de goudwaarde der geldeenheid bestond.

In 1903 echter verbond de Nederlandsche Bank zich tegenover de regering de tot op dat ogenblik in de praktijk toegepaste goudafgiftepolitiek tot regeling der deviezenkoersen tegen bovengenoemde prijs

(1) De eerste twee hoofdstukken betreffende de Amerikaanse dollar en het pond sterling zijn verschenen in het Augustusnummer 1957, de andere twee aangaande de Franse frank en de Duitse mark in het Septembernummer 1957 van het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, blz. 102-118; 189-204.

voort te zetten, zolang haar goudreserves zulks zouden toelaten. Tegenover het binnenland bestond slechts de wettelijke verplichting tot afgifte van wettelijk geld (goud- of zilvermunten) in ruil voor de biljetten der Bank.

Sedert haar oprichting in 1814 mocht de Nederlandsche Bank bankbiljetten uitgeven, mits naleving van sommige voorschriften van dekking en begrenzing waarover we het verder zullen hebben. Het duurde echter tot de wet van 18 juli 1904 vooraleer die biljetten wettig betaalmiddel werden.

Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog werd de gouden standaard, welke van 1875 af van kracht was, geschorst. Een koninklijk besluit van 31 juli 1914 (onwettig getroffen maar bevestigd bij de wet van 3 augustus en het nieuw besluit van 8 augustus) verbood de gouduitvoer — behoudens bijzondere gevallen — en de Nederlandsche Bank was dan ook van haar verplichting tot goudafgifte voor regeling der deviezenkoersen ontslagen.

Een andere wet van 3 augustus 1914 voorzag dat bij algemene maatregel van bestuur de Nederlandsche Bank kon ontslagen worden van haar verplichting tot betaling harer biljetten.

In 1925 werd het monetair regime, opgedrongen door de oorlogsomstandigheden, opnieuw afgeschaft. Van 29 april 1925 af verleende de minister van Arbeid, Handel en Nijverheid, ingevolge een wet van 1 september 1917 betreffende het uitvoerverbod van alle metalen met inbegrip van het goud, dispensatie van het verbod tot uitvoer van gouden munt en muntmateriaal. In verband daarmee kon de Nederlandsche Bank zich opnieuw houden aan haar verbintenis van 1903 betreffende de goudafgifte tegen vaste prijzen voor uitvoer. Die politiek werd echter slechts toegepast tegenover die landen welke hunnerzijds dezelfde politiek volgden, en de Nederlandsche Bank bleef controle uitoefenen op de verzending van het afgeleverde metaal.

Dat regime bleef van kracht tot Nederland in 1936, als laatste land van het goudblok, de gouden standaard afschafte. Bij koninklijk besluit van 26 september 1936 (bevestigd door een wet van 30 september) werd de uitvoer van gouden munt en muntmateriaal verboden.

Een andere wet van 30 september 1936 ontsloeg de Nederlandsche Bank van haar verplichting tot betaling van haar biljetten. Bij dezelfde wet werd een egalisatiefonds ingesteld dat tot doel had voor rekening en risico van de Staat de wisselkoersen op het buitenland te beïnvloeden door aan- en verkoop van deviezen en goud.

Reeds sedert 17 juni 1937 werd het verbod van uitvoer van goud in de praktijk buiten werking gesteld; met ingang van 7 augustus 1938 werd het door de minister van Financiën ingetrokken, hetgeen echter niet betekende dat de Nederlandsche Bank zoals vroeger gehouden was tot afgifte van goud voor uitvoer tegen vaste prijzen. Nadien kwam tot stand de wet van 25 november 1938 die de minister

van Financiën machtigde om in bepaalde omstandigheden de gouduitvoer weder te verbieden.

Van 1936 af bezat de Nederlandse gulden dus geen wettelijke pariteit meer en was in feite de papieren geldstandaard van kracht. De wet van 16 maart 1940 gaf aan de Nederlandsche Bank vergunning haar goudvoorraad te herwaarderen op basis van een goudprijs van 2.009 gulden per kg fijn goud, hetgeen neerkwam op een depreciatie van de gulden ten belope van 18 pct. t.o.v. zijn wettelijke goudwaarde van vóór 1936. Het ging hier echter slechts om een administratieve maatregel waarbij de pariteit van de gulden noch rechtstreeks noch indirect betrokken was, evenmin als bij de herwaarderingen van 1 juli 1943 en 2 juli 1945.

Ondertussen was reeds de pariteit van de Nederlandse gulden vastgesteld in de monetaire overeenkomst onder de Belgische, Nederlandse en Luxemburgse regeringen op 21 oktober 1943. De wisselkoers tussen de Belgische frank en de gulden werd vastgesteld op 16,52 frank voor één gulden of 6,053 gulden voor 100 frank. Die officiële koers mocht niet gewijzigd worden dan na onderlinge overeenkomst tussen de Belgische en Nederlandse regeringen. Daar bovendien krachtens de Frans-Brits-Belgische overeenkomst van 7 juni 1940 een parikoers van Bfr. 176,625 voor één pond vastgesteld werd, kwam de Nederlandse gulden op een koers ten opzichte van het pond sterling van f 10,691. In het Brits-Nederlandse monetaire verdrag van 7 september 1945 werd deze koers bekrachtigd.

Op 11 oktober 1946 werd diezelfde pariteit aan het Internationale Monetaire Fonds medegedeeld, met dien verstande echter dat ze tegenover de dollar uitgedrukt was : 2,65 gulden = 1 dollar. Van dat oogenblik af is de gulden aan de dollar gebonden en kan zijn goudwaarde via de dollarpariteit berekend worden. De theoretische goudwaarde van de gulden bedroeg aldus 0,334987 g fijn goud.

Op 20 september 1949, ten slotte, kondigde de Nederlandse minister van Financiën het besluit van de regering aan de koers van de gulden op f 3,80 per dollar vast te stellen, hetgeen een goudwaarde van 0,233861 g fijn goud geeft. Die pariteit, welke door een eenvoudige beslissing van de regering — mits inachtneming van de aangegane internationale verbintenissen — kan gewijzigd worden, is thans nog van kracht.

Herinneren we er nog aan dat in 1948 een paar fundamentele veranderingen, die zich sedert lang in feite voltrokken hadden, wettelijk geregeld werden.

Aldus werd bij de Muntwet van 15 april 1948 de goudspeciënstandaard, die sedert lang niet meer toegepast werd, wettelijk afgeschaft. Bovendien werd de zilveren tekenmunt tot pasmunt verklaard, zodat ze niet meer tot om het even welk bedrag wettelijk betaalmiddel is.

In de nieuwe Bankwet van 1948 betreffende de hernieuwing van het octrooi der Nederlandsche Bank

wérd voorzien dat de biljetten der Nederlandsche Bank « verwisselbaar » zullen zijn in plaats van « betaalbaar ». Hiermee werd een essentiële wijziging t.o.v. het oorspronkelijke karakter van het bankbiljet gelegaliseerd.

Er zij nog vermeld dat krachtens de Muntwet 1948 de gulden zijn zilvergewicht behoudt dat bij de wet van 27 november 1919 op 1 gulden = 7,2 g fijn zilver vastgesteld was (tegen 9,45 g van 22 maart 1839 tot 27 november 1919). De aanpassing van 1919 mag echter niet als een devaluatie beschouwd worden omdat de zilverspeciën geen standaardmunten meer waren en hun nominale waarde dus geen rechtstreeks verband meer hield met hun intrinsieke waarde. De « de jure »-handhaving van de zilveren rekengulden in 1948 had tot doel de mogelijkheid te voorzien om opnieuw zilveren guldens in omloop te brengen, hetgeen ondertussen dan ook geschied is, zoals we verder zullen zien.

*
**

2. Dekking en grenzen der uitgifte van bankbiljetten.

Sedert haar oprichting in 1814 bezat de Nederlandsche Bank het monopolie van de biljetten-uitgifte. De bankbiljetten werden krachtens de Bankwet uitgegeven in coupures met een nominale waarde begrepen tussen een maximum van 1.000 gulden en een minimum van 25 gulden. Ze waren betaalbaar op vertoon in contante speciën. Aanvankelijk was geen maximumbedrag voor de biljettenuitgifte vastgesteld. Het octrooi der Bank voorzag dat de totale biljettenuitgifte zou geregeld worden naar het bedrag van het gezamenlijke reële kapitaal der Bank, waarin begrepen waren alle gedane beleningen, disconteringen, muntspeciën en muntmateriaal.

Bij koninklijk besluit van 5 oktober 1847 werd echter vastgesteld dat de uitgifte van bankbiljetten een maximumbedrag van 52 miljoen gulden niet mocht overschrijden. De biljetten moesten daarenboven in de verhouding van 40 pct. door munten of muntmetaal (goud of zilver) gedekt zijn.

Bij koninklijk besluit van 15 februari 1849 werd het maximum der biljettenuitgifte verhoogd tot 72 miljoen gulden; hiervan moesten 52 miljoen in de verhouding van 40 pct. door munten of muntmetaal (goud of zilver) gedekt zijn, terwijl de biljettenuitgifte boven 52 miljoen voor 100 pct. in muntmetaal moest gedekt zijn.

Bij koninklijk besluit van 18 oktober 1849 werd het maximum der biljettenuitgifte verhoogd tot 122 miljoen gulden, terwijl de regeling betreffende de dekking onveranderd bleef.

Bij koninklijk besluit van 27 oktober 1855 werd het maximum gebracht op 150 miljoen gulden, waarvan de eerste 50 miljoen moesten gedekt zijn door muntmetaal in de verhouding van 40 pct., de tweede

50 miljoen in de verhouding van 45 pct. en de derde 50 miljoen in de verhouding van 100 pct.

Bij koninklijk besluit van 23 oktober 1857 werd het maximum voor de biljettenuitgifte afgeschaft; tevens werd bepaald dat de biljetten tot een bedrag van 100 miljoen gulden door munten of muntmetaal moesten gedekt zijn in de verhouding van 40 pct. en boven dat bedrag in de verhouding van 100 pct.

Bij koninklijk besluit van 16 april 1864, ten slotte, werd een nieuwe schikking getroffen: de bankbiljetten, bankassignaties en rekening-courantsaldo's moesten voortaan voor hun gezamenlijk bedrag in de verhouding van 40 pct. door munt of muntmateriaal gedekt zijn.

Die regeling bleef van kracht tot 31 juli 1914, op welke datum de verplichte dekking bij koninklijk besluit op 20 pct. teruggebracht werd; op 4 januari 1929 werd echter opnieuw de 40 pct.-verhouding van kracht.

Krachtens een koninklijk besluit van 26 maart 1940 is het zilver niet langer als dekking toegelaten.

Tijdens de Duitse bezetting werden, krachtens een besluit van 26 maart 1942, ook de saldo's bij banken in het buitenland en de buitenlands betaalbare cheques, wisselbrieven, alle ander handelspapier en schatkistpapier in de dekking begrepen.

Na de oorlog werden de bestaande dekkingsvoorschriften door het herstel der Bankwet 1937 buiten werking gesteld. Het koninklijk besluit van 10 oktober 1945, waarbij dat herstel plaatsvond, bepaalde dat omtrent de dekking van het gezamenlijk bedrag der omlopende bankbiljetten en rekening-courantsaldo's bij koninklijk besluit nadere voorschriften zouden worden gegeven. Deze schikking werd overgenomen in artikel 17 van de Bankwet 1948.

Een wet van 11 januari 1956 stelde verdere bepalingen vast ter uitvoering van artikel 17 van de Bankwet 1948. Op grond daarvan werd ten slotte het koninklijk besluit van 27 juni 1956 uitgevaardigd, waarbij voorzien werd dat tegenover het gezamenlijk bedrag der omlopende bankbiljetten, bankassignaties en creditsaldo's in rekening-courant bij de Nederlandsche Bank door de Bank een voorraad goud en deviezen moet aangehouden worden die, in guldens uitgedrukt, een waarde vertegenwoordigt van ten minste 50 pct. van bedoeld bedrag. Het besluit bepaalt meer in het bijzonder op welke wijze die verhouding moet berekend worden. Onderstrepen we vooral dat, in afwijking van de vroegere schikkingen, thans ook deviezen in de wettelijke dekking begrepen zijn.

We hebben reeds gezien dat sedert 23 oktober 1857 de bankbiljettenuitgifte niet meer door een absoluut bedrag begrensd was; wel was in de Bankwet voorzien dat geen biljetten met een lagere nominale waarde dan f 25 mochten uitgegeven worden. In 1904 echter werd dat minimumbedrag tot f 10 verlaagd, in verband met de intrekking der muntbiljetten. Van 1948 af, ten slotte, mag de Nederlandsche Bank biljetten van 5 gulden uitgeven,

welke wijziging andermaal verband houdt met het voornemen om de muntbiljetten uit de omloop te nemen.

*
**

3. Schatkistgeld.

In Nederland omvat het staatsgeld zowel metaalgeld als papiergeld.

a) Metaalgeld.

Krachtens de wet van 28 september 1816 werden de gouden standpenning, de zilveren onderdelen van de gulden en de koperen stukken uitsluitend voor rekening van de Nederlandse regering aangemunt. Daar echter in feite aan particulieren steeds vergunning verleend werd om het gouden stuk van 10 gulden te laten aanmunten, kunnen we die stukken niet als staatsgeld beschouwen. De zilveren onderdelen van de gulden waren : de halve gulden, het 25-, 10- en 5-centstuk. De twee koperen stukken hadden een waarde van respectievelijk 1 en 1/2 cent.

Niemand was verplicht meer dan één vijfde gedeelte van hetgeen aan hem moest voldaan worden, aan te nemen in zilveren pasmunt of meer dan de waarde van één gulden in koperen stukken te ontvangen.

De nieuwe muntwet van 26 november 1847 bracht geen verandering in de samenstelling van de zilveren en koperen pasmunt. Voortaan was niemand echter verplicht zilveren pasmunt tot een hoger bedrag dan f 10 in betaling aan te nemen. Bovendien moest jaarlijks in de Staatscourant worden medegedeeld hoeveel van elke muntspecie in het voorgaande jaar voor het Rijk en voor bijzondere personen aangemunt was. Deze bepaling mag aangezien worden als een waarborg tegen een overtollige uitgifte van pasmunt vanwege de Staat.

Krachtens de wet van 6 juni 1875 werd de vroegere zilveren standaardmunt (de rijksdaalder, de gulden en de halve gulden) tekenmunt, d.w.z. ze kon niet meer vrij aangemunt worden.

In uitvoering van de wet van 28 maart 1877 werd de koperen pasmunt vervangen door bronzen speciën; deze omvatten : het twee-en-een-halve-centstuk, het een-centstuk, het halve-centstuk. Niemand was verplicht bronzen pasmunt aan te nemen tot een hoger bedrag dan 25 cent. Voor het eerst werd thans door de muntwet bepaald dat kantoren zouden aangewezen worden waar de bronzen pasmunt tegen standpenningen kon ingewisseld worden, mits de aangeboden nominale waarde ten minste f 10 bedroeg; dit was een nieuwe maatregel tegen een mogelijke overtollige uitgifte.

De muntwet van 28 mei 1901 bracht geen verandering aan de samenstelling van de bestaande pasmunten. Ook de zilveren tekenmunt (de rijksdaalder van 2,5 gulden, de gulden en de halve gulden) bleef wettelijk gangbaar; ze mocht slechts voor rekening

van de regering aangemunt worden ter vervanging van aan de omloop onttrokken zilveren munten. Aan de maximabedragen tot welke de pasmunt wettelijk betaalmiddel was, werd geen verandering gebracht. Kantoren werden aangewezen waar pasmunt kon worden ingewisseld tegen tekenmunt (dus niet tegen standaardmunt), mits het aangeboden bedrag niet minder was dan 50 gulden in zilver of 10 gulden in brons. Voortaan moest niet alleen jaarlijks in de Staatscourant medegedeeld worden hoeveel van elke muntsoort in het afgelopen jaar was aangemunt, maar ook hoeveel van rijkswege was ingetrokken.

Bij de wet van 31 december 1906 werd het zilveren 5-centstuk vervangen door een nikkelen stuk.

Bij de wet van 31 oktober 1912 werd een nieuwe bepaling aan de muntwet van 1901 toegevoegd. Krachtens deze bepaling kon bij koninklijk besluit afwijking worden toegestaan van de beperking der aanmunting van zilveren teken- en pasmunt (ze mocht namelijk alleen vervaardigd worden van ingetrokken munten) wanneer de behoeften der circulatie zulks nodig zouden maken. Ten einde te voorkomen dat de regering misbruik zou maken van de bevoegdheid tot nieuwe geldschepping, werd bij dezelfde wet een afzonderlijk Muntfonds opgericht voor het beheer van de winst van de muntslag. Die winst werd, na aftrek van de kosten van aanmunting, besteed tot aankoop van inschrijvingen in de grootboeken der nationale schuld of tot aankopen van overheidsobligaties. Het Parlement had bovendien indirecte controle op de uitgifte van zilvergeld, omdat de nodige sommen voor aankoop van zilver moesten ingeschreven worden op de rijksbegrotingen.

Bij de wet van 27 november 1919 werd het gehalte van de zilveren tekenmunt bij gelijkblijvend gewicht verlaagd van 945 tot 720/1000.

Tussen de twee oorlogen werden aan het statuut van het metalen staatsgeld verder geen wijzigingen aangebracht, afgezien van een aanpassing in de organisatie van het Muntfonds in 1924.

Tijdens de tweede wereldoorlog werden bij besluit van 18 december 1941 zinken stuivers en bij besluit van 10 januari 1942 zinken centen, halve stuivers, dubbeltjes en kwartjes ingevoerd. Spoedig daarop volgde het buiten omloop stellen van de vooroorlogse munten, doch er werden slechts zeer geringe bedragen binnengeleverd.

De Nederlandse regering te Londen had op 20 juli 1944 een koninklijk besluit uitgevaardigd waarbij voorzien werd dat in de Verenigde Staten geslagen zilveren guldens, 25- en 10-centstukken in het zuiden van het land zouden in omloop gebracht worden onmiddellijk na de bevrijding. Ook de zinken munten uit de bezettingstijd behielden krachtens koninklijk besluit van 14 september 1944 voorlopig de hoedanigheid van wettig betaalmiddel.

De wet van 15 april 1948, ten slotte, bracht opnieuw een definitieve regeling van het Nederlandse muntwezen. De aanmunting van volgende munt-

speciën, uitsluitend voor rekening van het Rijk, werd voorzien : de 2,5 gulden (rijksdaalder) en de gulden, beide in zilver; het 25-centstuk (kwartje) en het 10-centstuk (dubbeltje), beide in nikkel; ten slotte, het 5-centstuk (stuiver) en de cent, beide in brons. Het zilvergeld werd pasmunt. Niemand is verplicht munten tot een hoger bedrag aan te nemen dan f 50 in rijksdaalders en in guldens, f 10 in kwartjes en dubbeltjes, f 1 in stuivers, 25 cent in centen. De nieuwe muntwet voorzag voor het eerst dat maxima-bedragen zouden vastgesteld worden voor de muntslag. Bij koninklijk besluit van 13 juli 1948 werden die maximabedragen vastgesteld op 20 miljoen gulden voor de kwartjes, 20 miljoen voor de dubbeltjes, 5 miljoen voor de stuivers en 5 miljoen voor de centen.

In uitvoering van de wet werden bij koninklijk besluit van 15 juli 1948 kantoren aangewezen (namelijk de Nederlandsche Bank voor de zilveren pasmunt en de postkantoren voor de kleine pasmunt) waar munten kunnen worden ingewisseld tegen onbeperkt wettig betaalmiddel, mits het aangeboden bedrag niet minder zij dan : f 50 voor de rijksdaalder en de gulden, f 25 voor het kwartje en het dubbeltje, f 10 voor de stuiver en de cent.

Daar het Muntfonds zijn bestaansreden verloren had, werd voorzien dat het op een nader te bepalen tijdstip zou worden gelijkwideerd, namelijk na voltooiing van de gehele muntvernieuwing.

Speciën geslagen krachtens vroegere wetten werden ingetrokken bij koninklijk besluit van 15 september 1948, 18 juli 1950, 12 september 1952 en 11 september 1953.

De wet van 13 mei 1954 voerde nieuwe rijksdaalders en guldens in en trok de overeenkomstig de muntwet van 1901 geslagen rijksdaalders en guldens, welke niet buiten omloop waren gesteld, in. Een koninklijk besluit van 16 februari 1955 regelde de uitvoering van die wet.

Ondertussen was bij koninklijke besluiten van 9 april 1951 en 9 mei 1954 het maximumbedrag voor de aanmunting van nikkelen kwartjes eerst op 25 miljoen gulden en daarna op 30 miljoen gulden vastgesteld. Bij koninklijk besluit van 7 juli 1954 werd tevens een maximum bepaald voor de uitgifte van guldens. Een koninklijk besluit van 19 december 1955 stelde de verschillende maxima voor de uitgifte van pasgeld als volgt vast : 100 miljoen gulden aan zilveren guldens, 35 miljoen gulden aan nikkelen kwartjes, 30 miljoen gulden aan nikkelen dubbeltjes, 7,5 miljoen gulden aan bronzen stuivers, 7,5 miljoen gulden aan bronzen centen. Bij koninklijk besluit van 19 maart 1957, ten slotte, werd het maximumbedrag van de zilveren guldens van 100 miljoen op 150 miljoen gulden gebracht.

b) Muntbiljetten.

Het papieren staatsgeld vond in Nederland zijn oorsprong in een wet van 18 december 1845 welke

de uitgifte van tijdelijk hulpgeld voorzag met het doel de hermunting van oude speciën mogelijk te maken.

Aanvankelijk was de minister van Financiën van mening dat de uitgifte van papier van rijkswege het gepaste middel zou zijn. Bij nader inzien leek bankpapier hem echter verkieslijker en hij verzocht de Nederlandsche Bank de uitgifte van bankbiljetten beneden de 25 gulden (minimum voorzien in de bankwet van 1814) en afdalende zelfs tot 2,5 gulden in overweging te willen nemen. De Bank ging op dit voorstel niet in, daar zij de mogelijkheid niet zag om de inwisselbaarheid van het tijdelijke papier afdoende te waarborgen.

Een koninklijk besluit van 27 december 1845 bepaalde, in uitvoering van de wet van 18 december 1845, dat voorlopig voor een bedrag van 10 miljoen gulden aan deze biljetten zou worden vervaardigd in coupures van 500, 100, 20, 10 en 5 gulden. Dit bedrag werd spoedig ontoereikend om in de behoefte te voorzien en werd bij koninklijk besluit van 2 maart, 9 april, 7 mei en 9 november 1846 telkens met f 5 miljoen verhoogd tot een totaal van 30 miljoen. Het papier mocht echter niet anders worden uitgegeven dan tegen intrekking van een gelijk nominaal bedrag aan zilver.

Tussen 1 juni 1847 en 31 december 1848 werden de uitgegeven muntbiljetten geleidelijk ingetrokken.

Bij de wet van 17 september 1849 werd opnieuw de uitgifte van muntbiljetten tot een maximum van 30 miljoen gulden voorzien ten einde de intrekking van de gouden munten, geslagen krachtens de wetten van 1816 en 1825, te vergemakkelijken. Zij moesten steeds ten volle gedekt zijn door een overeenkomstige hoeveelheid edel metaal, die vóór de uitgifte bij de Nederlandsche Bank moest worden ondergebracht. Vóór of uiterlijk op 31 december 1852 moesten de muntbiljetten tegen zilveren speciën worden ingetrokken. Een koninklijk besluit van 23 oktober 1849 stelde het model en de vervaardiging der nieuwe biljetten vast in coupures van 1.000, 500, 100 en 10 gulden.

In oktober 1850 begon men het muntpapier weer in te houden. Op 5 juni 1851 werden de muntbiljetten inwisselbaar gesteld in zilveren speciën in afwachting van hun algehele intrekking, welke moest plaatshebben op 31 december 1852. Doch de steeds sterker wordende drang naar het blijvend in omloop brengen van klein papier had tot gevolg dat bij de wet van 18 december 1852 voor f 10 miljoen aan biljetten van 10 en 100 gulden van het krachtens de wet van 17 september 1849 uitgegeven munt papier in omloop is gelaten tot 31 december 1853.

In uitvoering van de wet van 26 april 1852 ging de Staat over tot de uitgifte van een bedrag van 10 miljoen gulden aan blijvend muntpapier in coupures van 10, 50 en 100 gulden, inwisselbaar in bankbiljetten of gereed geld. Maar het in omloop brengen van deze nieuwe biljetten begon eerst op 5 december 1853.

Vooraf waren besprekingen gevoerd met de Nederlandsche Bank nopens de uitgifte van kleine bankbiljetten, maar de onderhandelingen waren afgesprongen toen de minister van Financiën vroeg dat de Nederlandsche Bank aan het Rijk een renteloos voorschot zou verstrekken ten bedrage van de nieuwe biljettenuitgifte.

Bij de wet van 27 april 1884 werd het vastgestelde maximum voor de uitgifte van muntbiljetten tot 15 miljoen gulden verhoogd, naar aanleiding van een voorgenomen ontmonting van rijksdaalders welke niet plaatsgreep.

Krachtens de wet van 31 december 1903, werd de eenheid van de biljettenuitgifte opnieuw hersteld: met ingang van 1 oktober 1904 werden de muntbiljetten geleidelijk vervangen door bankbiljetten van 10 gulden. Inmiddels werd de behoefte aan klein papier steeds groter.

In 1914 leidde de panische opotting van zilvergeld door de bevolking tot de uitgifte van staatspapiergeld in de vorm van zilverbons, die als tijdelijk noodgeld bedoeld waren om te voorzien in de behoefte aan geld in coupures van 1 en 2,5 gulden. De uitgifte werd geregeld bij de wet van 6 augustus 1914. Aanvankelijk was een maximum van 25 miljoen gulden vastgesteld, maar het werd geleidelijk verhoogd tot 100 miljoen in 1918, welk maximum daarna tot 1941 onveranderd is gebleven. Een dekking werd niet voorgeschreven. De zilverbons werden opgenomen onder de vlottende schulden van het Rijk.

Tijdens de tweede wereldoorlog werd bedoeld maximum verhoogd tot 150 miljoen gulden in 1941, tot 250 miljoen in 1942 en tot 400 miljoen in 1943.

Tijdens haar verblijf te Londen, heeft de Nederlandse regering, op grond van een koninklijk besluit van 4 februari 1943, in de Verenigde Staten muntbiljetten doen vervaardigen van 1, 2, 5, 10, 25, 50 en 100 gulden. Deze muntbiljetten zijn in hoofdzaak na de bevrijding van het zuiden en het oosten van Nederland aldaar door het militaire gezag in het verkeer gebracht. Ze verloren, wat de coupure van 100 gulden betreft, met ingang van 9 juli 1945, en wat de overige coupures en de zilverbons betreft, ingevolge de geldzuivering met ingang van 26 september 1945 de hoedanigheid van wettig betaalmiddel. Daarna werden nieuwe muntbiljetten ter beschikking van de bevolking gesteld in coupures van 1 en 2,5 gulden.

Ondertussen was, bij koninklijk besluit van 18 mei 1945, het maximum voor de uitgifte van muntbiljetten met het oog op de toenmalige buitengewone omstandigheden gesteld op het abnormaal hoge bedrag van 1.200 miljoen gulden. Dat plafond is nog steeds van kracht, hoewel het alle betekenis verloren heeft, daar de huidige omloop van muntbiljetten aanzienlijk lager ligt.

Met het doel de muntbiljetten in te trekken en de eenheid van het papiergeld te herstellen, werd de wet van 13 mei 1954, houdende invoering van nieuwe

zilveren rijksdaalders en guldens, voorzien. Op 16 januari 1956 begon men de nieuwe zilveren guldens in omloop te brengen en moest de Nederlandsche Bank de afgifte van muntbiljetten van 1 gulden stopzetten. De papieren guldens werden echter nog niet ingetrokken, maar blijven voorlopig naast de zilveren guldens in omloop.

Er zij nog op gewezen dat, met ingang van 1 oktober 1946, de Nederlandsche Bank van de Agent van het Ministerie van Financiën te Amsterdam de zorg heeft overgenomen voor de aanmaak, de uitgifte en de vernietiging der muntbiljetten en van de daaraan verbonden administratie en controle. Deze werkzaamheden worden verricht voor rekening van de Staat en de daaraan verbonden kosten worden door deze laatste vergoed. De biljetten blijven een verplichting van de Staat.

*
**

4. Het giraal geld (1).

Terwijl de uitgifte van staatsgeld en van bankbiljetten reeds vroeg wettelijk geregeld was, ontsnapte de schepping van giraal geld gedurende lange tijd aan elke rechtstreekse controle en begrenzing. Wel kon de overheid ook op dat gebied een zekere invloed uitoefenen, omdat de schepping van giraal geld ook afhankelijk is van de biljettenuitgifte en van de kredietpolitiek der centrale bank. Deze politiek bleef tot kort vóór de tweede wereldoorlog beperkt tot manipulaties van de discontovoet en aan- en verkoop van buitenlandse wissels, d.i. een eerste vorm van open-marktpolitiek.

De centrale bank zag haar invloed versterkt door de Bankwet van 1937, waarbij ze gemachtigd werd overheidsfondsen op de open markt te kopen en te verkopen.

Tijdens en na de tweede wereldoorlog, ten slotte, werd de centrale bank belast met een meer rechtstreekse kredietcontrole die mag aangezien worden als een regeling van de schepping van giraal geld. De Beschikking Deblokking van september 1945 bepaalde dat het verrichten van overschrijvingen of uitbetalingen waarmede kredietverlening of het beschikken over een openstaand krediet gepaard ging, verboden was, tenzij met inachtneming van door of namens de minister van Financiën te stellen regelen. Ter uitvoering van dit voorschrift werden, in overleg met het Ministerie van Financiën, door de Nederlandsche Bank op 27 september 1945 sommige richtlijnen aan de banken verstrekt. Bij algemene vergunning n° 40 van 1 december 1945, werd bepaald dat de banken kredieten boven f 50.000 slechts mochten verlenen met vergunning van de Nederlandsche Bank.

(1) Cf. « De bankcontrole in België en Nederland », *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, maart 1957, blz. 153-172.

In het begin van 1946 sloot de Nederlandsche Bank met de particuliere banken een gentlemen's agreement, waarbij deze laatste er zich hoofdzakelijk toe verbonden aan eerstgenoemde geregeld bepaalde inlichtingen te verstrekken.

Op 1 januari 1951 trad een algemene vergunning in werking krachtens welke de meeste handelsbanken kredieten mochten verlenen op voorwaarde : 1) dat het bedrag hunner dekkingsmiddelen niet daalde beneden 90 pct. van de gemiddelde stand der dekkingsmiddelen per 30 juni 1949 en 31 december 1949 plus of minus twee derden van het bedrag waarmee de creditgelden waren gestegen of gedaald t.o.v. de gemiddelde stand der creditgelden op voornoemde data; 2) dat de toegestane kredieten niet stegen boven een bedrag van 105 pct. van deze uitstaande op 30 september 1950; 3) dat voor het bedrag van de overschrijding van de sub 1) of 2) gestelde grens een beroep op de Nederlandsche Bank werd gedaan; 4) dat in elk geval moest voldaan zijn aan de eis dat het bedrag der dekkingsmiddelen niet minder dan 40 pct. van de creditgelden mocht uitmaken.

Deze regeling werd met ingang van 1 april 1952 buiten werking gesteld, behalve punt 4 betreffende het dekkingspercentage van 40 pct.

Krachtens een gentlemen's agreement van 19 februari 1954, hebben de particuliere banken er zich toe verbonden een percentage van de hun toevertrouwde gelden als kasreserves bij de Nederlandsche Bank aan te houden. Dat percentage mag een maximum van 15 pct. bereiken, maar de centrale bank heeft er zich toe verbonden in het eerste stadium 10 pct. niet te overschrijden. Het feitelijke dekkingspercentage heeft tot nog toe de 10 pct. niet overschreden.

De bevoegdheid van de centrale bank tot het uitoefenen van toezicht op het kredietwezen werd door artikel 9 van de Bankwet van 23 april 1948 bekrachtigd.

Krachtens artikel 10 van de wet van 18 januari 1952 betreffende het toezicht op het kredietwezen, mocht de centrale bank aan de particuliere banken algemene voorschriften inzake kredietpolitiek verstrekken, telkens voor de duur van één jaar en mits goedkeuring door de Kroon na advies van de Bankraad. Nadere regelingen betreffende de gebeurlijke toepassing van bovenvermeld artikel 10 werden in overleg met de banken op 19 februari 1954 getroffen.

De wet van 18 januari 1952, voor twee jaar verlengd op 22 december 1954, werd vervangen door die van 21 juni 1956. Het nieuwe artikel 10 bepaalt dat de centrale bank steeds zal trachten door onderling overleg met de kredietinstellingen de door haar gepast geachte kredietpolitiek te doen toepassen. Indien geen overeenstemming wordt bereikt, kan de centrale bank aan de particuliere banken algemene voorschriften verstrekken, waarvan de geldigheidsduur beperkt is tot ten hoogste één jaar na hun eerste openbaarmaking in de Nederlandsche Staatscourant,

behoudens mogelijkheid voor één enkele verlenging. Die algemene voorschriften kunnen slechts worden gegeven met goedkeuring van de minister van Financiën, na overleg met de minister van Economische Zaken en advies van de Bankraad. Binnen drie maanden, na bedoelde goedkeuring, dient het voorschrift door een wet van de Staten-Generaal bekrachtigd, zo niet verliest het zijn geldigheid. De algemene voorschriften, waarvan sprake, kunnen uitsluitend inhouden :

a) bepalingen nopens de minimale omvang der liquide middelen of van bepaalde onderdelen dier middelen in verhouding tot de toevertrouwde gelden of bepaalde onderdelen van die gelden;

b) bepalingen nopens de maximale omvang der kredietuitzettingen of beleggingen of bepaalde onderdelen dezer activa;

c) het verbod of de beperking van het verlenen van bepaalde soorten of vormen van kredieten.

Er zij ten slotte nog vermeld dat tussen de minister van Financiën en de centrale bank schikkingen werden getroffen, waardoor deze laatste sedert medio 1952 een open-marktpolitiek kan voeren door aansen verkoop van schatkistpapier. Bij deze gelegenheid deed de Schatkist de toezegging om de open-marktpolitiek voortaan aan de Nederlandsche Bank over te laten.

De centrale bank beschikt aldus over verschillende mogelijkheden om de schepping van giraal geld te beïnvloeden : disconto- en open-marktpolitiek, vaststelling van kaspercentages, overleg met de banken en, ten slotte, verstrekken van algemene voorschriften.

*
**

5. Het deviezenregime.

De Nederlandsche Bank is belast met het voeren van de deviezenpolitiek. Sedert het invoeren van een deviezenregime in 1940 tot en met het jaar 1947 werd het deviezenbedrijf der Nederlandsche Bank echter geheel voor risico van de Staat gevoerd. Hierin is met ingang van 1 januari 1948 verandering gebracht. Met de minister van Financiën werd overeengekomen dat winsten of verliezen, door de Bank te maken of te lijden op haar deviezenbedrijf, alleen ten bate respectievelijk ten laste van de Staat komen, voor zover zij rechtstreeks voortvloeien uit maatregelen van de Staat of van vreemde overheden of overheidsorganen (waaronder mede begrepen zijn de buitenlandse centrale banken). De andere risico's van het deviezenbedrijf worden door de Bank gedragen. Maar deze incasseert ook de lopende winsten en draagt de lopende lasten.

De goud- en deviezenreserves zijn eigendom van de Nederlandsche Bank, met uitzondering van kleine bedragen in handen van de particuliere banken.

*
**

HET STATUUT VAN DE ZWITSERSE FRANK**1. Muntstandaard en -pariteit.**

De hedendaagse geschiedenis van de Zwitserse frank begint met de grondwet van het jaar 1848, die aan de Confederatie alleen al de regale rechten inzake muntwezen toekent; zij alleen mag munten slaan en het regime van het muntwezen vaststellen. De federale grondwet van 1874, die de grondslag vormt van de huidige Zwitserse Confederatie, voegt eraan toe dat deze laatste voorschriften mag uitvoerdigen over de koers der buitenlandse munten. Ten slotte bepaalt ook de grondwet, sedert haar gedeeltelijke herziening op 23 december 1891, dat het recht van uitgifte der bankbiljetten en van welke andere fiduciaire munt ook uitsluitend aan de Confederatie is voorbehouden.

De federale wet van 7 mei 1850, de eerste welke gestemd werd overeenkomstig het artikel over het muntwezen in de grondwet van 1848, bepaalt dat : « vijf gram zilver, met een gehalte van negen tienden fijn zilver, de Zwitserse geldeenheid vormen onder de benaming frank ». De wet voerde zilvermunten in met een nominale waarde van 5, 2 en 1 frank, die alle wettig betaalmiddel waren tot elk bedrag, naast pasmunten waarvan sprake in een volgende paragraaf. De doormeter der zilverstukken moest dezelfde zijn als die der overeenstemmende Franse munten. De wet liet aan de Bondsvergadering de zorg over telkens de hoeveelheid en de soorten munten te bepalen die zouden geslagen worden, want er bestond geen vrije aanmuntning voor particulieren. Overeenkomstig die beschikking werden de voor ieder stuk aan te munten bedragen bij een wet van dezelfde datum bepaald (7 mei 1850). Aldus werd in Zwitserland een monometallistisch stelsel ingevoerd — het zilver —, samengesteld uit staatsmunten, die het besluit van de Bondsraad van 16 januari 1852, genomen krachtens de wet van 7 mei 1850, gelijkstelde met bepaalde Franse, Belgische en Italiaanse munten, waarvan erkend werd dat ze volledig met de Zwitserse overeenstemden.

Nochtans verschilde het feitelijke regime van het wettelijke. Inderdaad was de geldomloop in Zwitserland, enerzijds wegens de enge handelsbetrekkingen met Frankrijk en anderzijds uit hoofde van de eenvormigheid der monetaire bases, in hoge mate afhankelijk van dit bimetallistisch land waar de particulieren goud en zilver vrij mochten doen aanmunten. De omloop van Franse muntstukken in Zwitserland omvatte eveneens goudmunten die, in tegenstelling met de Franse zilvermunten, in Zwitserland geen wettige koers hadden.

Zodra de monetaire eenmaking verwezenlijkt was, daalde het goud in waarde t.o.v. het zilver, wegens

de ontdekking van nieuwe goudmijnen. De Franse goudstukken gingen weldra naar Zwitserland toevloeien om er de leemten aan te vullen, geschapen door de wegvloeiing der Franse en Zwitserse vijf-frankstukken.

Die tegenstelling tussen het feitelijke en het wettelijke regime deed moeilijke toestanden ontstaan. Ten slotte aanvaardde de federale wet van 31 januari 1860, aangevuld door het besluit van de Bondsraad van 2 maart 1860, de wettige koers tot ieder bedrag voor de Franse goudstukken met een nominale waarde van 100, 50, 40, 20, 10 en 5 frank en van de goudstukken met de stempel van Sardinië met een nominale waarde van 100, 80, 50, 40, 20 en 10 frank. Tegelijkertijd verlaagde zij het gehalte der zilvermunten, met uitzondering van het vijf-frankstuk, van 900 tot 800/1000 en beperkte zij hun eigenschap van wettig betaalmiddel; voortaan was, onder de Zwitserse munten, het vijf-frankstuk alleen nog wettige munt zonder beperking.

Bij de Monetaire Overeenkomst van 23 december 1865, die op 5 maart 1866 door Zwitserland bekrachtigd werd, gingen Zwitserland, België, Frankrijk en Italië, waarbij zich op 26 september 1868 Griekenland voegde, een unie vormen ten einde hun wetgeving inzake gewicht, gehalte, maat en koers van hun goud- en zilvermunten in overeenstemming te brengen.

De Monetaire Overeenkomst erkende aan elk der landen het recht goud- (stukken van 100, 50, 20, 10 en 5 frank) en zilvermunten (vijffrankstukken) aan te munten of te laten aanmunten. Zij stelde impliciet een vaste verhouding van 1 tot 15 1/2 tussen beide muntmetalen vast. De verdragsluitende partijen gingen de verplichting aan zonder beperking, noch onderscheid, in hun openbare kassen de gangbare goud- en zilvermunten te aanvaarden die volgens de Overeenkomst in een of andere lidstaat waren vervaardigd.

Doch, behalve de bij besluiten van 16 januari 1852 en 2 maart 1860 bedoelde stukken, hebben de munten van de Latijnse Unie nooit een wettige koers in Zwitserland gehad : alleen de openbare kassen waren ertoe verplicht ze in betaling te aanvaarden.

Hoewel de Monetaire Overeenkomst tot oprichting van de Latijnse Unie aan haar ondertekenaars het recht verleende zilveren vijffrankstukken van het reglementaire type met een eigen stempel aan te munten of te laten aanmunten, werd het aanmuntingsrecht in Zwitserland nooit aan particulieren toegestaan.

Voor de vijffrankstukken in goud werd het aanmuntingsrecht geschorst bij de Monetaire Overeenkomst welke op 5 november 1878 te Parijs werd ondertekend en op 29 maart 1879 door Zwitserland, waar dit recht nooit had bestaan, bekrachtigd.

De aanmuntning van goudstukken werd in Zwitserland voorzien bij de federale wet van 22 december 1870, die de Bondsraad machtigde goudmunten te

slaan hetzij voor rekening van de Confederatie, hetzij voor die van derden, in overeenstemming met de bepalingen van de Overeenkomst betreffende de Latijnse Unie, d.w.z. stukken van 100, 50, 10 en 5 frank met een gehalte van 900/1000 op basis van 0,32258 g per rekeeneenheid.

Het toepassingsreglement van 15 januari 1873 bepaalde de voorwaarden waaronder particulieren gouden munten mochten laten slaan. Dit recht bleef nogal theoretisch, vermits het beperkt bleef tot stukken van 20 en 10 frank en de aanmuntingskosten fr. 15,50 per kg goud tegen 900/1000 bedroegen in plaats van fr. 6,70 in Frankrijk. Ofschoon een reglement, gedagtekend van 7 september 1889, dat tegelijkertijd de vrije aanmuntung van tienfrankstukken afschafte, die kosten op fr. 6,70 verlaagde tot 1908, op welke datum de Nationale Zwitserse Bank goudstukken begon te slaan, had de federale Munt slechts voor rekening van de Confederatie gewerkt (de hoeveelheden werden door de Bondsvergadering bepaald), daar de particulieren nooit van hun recht hadden gebruik gemaakt. De aanmuntung van tienfrankstukken werd opnieuw bij een besluit van de Bondsraad van 5 januari 1909 toege laten.

De eerste aanmuntungen van goudstukken voor rekening van de Confederatie (uitsluitend twintigfrankstukken) vermeldden het jaartal 1883. De behoeften aan muntstukken waren ruim gedekt door de aanmuntungen der andere Staten van de Latijnse Unie, waarbij zich nog enkele andere munten voegden.

Inderdaad werden de Amerikaanse dollar (besluiten van 10 augustus en 28 oktober 1870) alsook de Britse en de Ierse sovereign (besluiten van 30 juli 1870, 22 december 1870 en 26 juli 1871) in de jaren 1870 en 1871 gedurende enkele maanden officieel genoteerd en moesten ze door de openbare kassen worden aanvaard. Van 1 januari tot 10 augustus 1871 waren de Britse en de Ierse sovereign zelfs wettig betaalmiddel in Zwitserland (besluiten van 23 december 1870 en 26 juli 1871). Anderzijds werden, bij beslissing van de Bondsraad van 26 december 1870, ook de Oostenrijks-Hongaarse goudstukken van 3 en 4 florijn en, bij besluit van de Bondsraad van 3 september 1870, de goudstukken van 20 en 100 frank van het Prinsendom Monaco door de openbare kassen aanvaard. Die beslissing en dat besluit werden impliciet afgeschaft bij een verordening van de Bondsraad, gedagtekend van 28 juli 1922.

De Zwitserse Nationale Bank, opgericht bij de federale wet van 6 oktober 1905, verkreeg het uitgifte-monopolie voor de bankbiljetten in toepassing van artikel 39 der in 1891 gewijzigde grondwet. Vóór die datum bestonden er een aantal circulatiebanken die, onder het stelsel van de federale wet van 8 maart 1881, gemachtigd waren bankbiljetten uit te geven. Tot 1914 waren de bankbiljetten geen wettig betaalmiddel.

In juli 1914 nam de geldoppotting een zulke omvang aan dat het goud en het zilver bijna geheel uit de omloop verdwenen. Bij een besluit van 30 juli, gesteund op de wet van 6 oktober 1905, vaardigde de Bondsraad de wettige koers uit voor de biljetten van de Zwitserse Nationale Bank en ont-sloeg deze laatste van de verplichting ze in metaal terug te betalen. Voordien waren alleen de openbare kassen en de Nationale Bank ertoe gehouden de bankbiljetten in betaling te aanvaarden. De schorsing van de gouden standaard werd aangevuld bij besluit van de Bondsraad van 16 juli 1915, berustend op het federaal besluit van 3 augustus 1914 betreffende de oorlogsmaatregelen, dat de uitvoer van goud in munten of staven verbood. Dit verbod werd opgeheven bij een besluit van 1 augustus 1928, doch reeds op 31 augustus 1925 had de Administratie een algemene vergunning voor de gouduitvoer toegekend.

Tijdens de oorlog werden eveneens tijdelijk met bankbiljetten gelijkgestelde bons uitgegeven; hierover zal in een volgende paragraaf worden gehandeld.

Na de oorlog daalden de zilvernooteringen geleidelijk in waarde. Ondanks het besluit van de Bondsraad van 4 oktober 1920 — berustend op het federaal besluit van 3 april 1919 dat de buitengewone machten van de Bondsraad beperkte —, waarbij de invoer in Zwitserland van zilveren vijf-frankstukken van de Latijnse Unie verboden was, vloeiden grote hoeveelheden dier munten met de wapens van Frankrijk en België naar de loketten van de Nationale Bank, die ze krachtens de op 6 november 1885 te Parijs ondertekende Monetaire Overeenkomst moest aanvaarden. Om in die toestand te voorzien, besloot de Bondsraad, op grond van de Overeenkomst van 1885, op 28 december 1920 de buitenlandse vijf-frankstukken in te trekken; deze hielden op in Zwitserland wettig betaalmiddel te zijn vanaf 31 maart 1921.

Op 11 november 1921 wijzigde een krachtens de wet van 22 december 1870 uitgevaardigd nieuw reglement de voorwaarden van aanmuntung der goudmunten zowel voor de Nationale Bank als voor de particulieren en deed, zo niet praktisch dan toch theoretisch, een lichte afbreuk aan het beginsel van de vrije aanmuntung door particulieren. Artikel 1 van het reglement bepaalt immers dat « de federale Munt zich belast met de aanmuntung van goudstukken van 20 en 10 frank voor rekening van particulieren, per hoeveelheden van 100.000 frank minimum en mits de goedkeuring, in ieder geval, van het federaal departement van Financiën ». Tegelijkertijd werd het aanmuntingsrecht verhoogd, waarbij echter de Nationale Bank verder van een voorkeurstarif genoot.

Op 24 december 1925 deelde de Belgische regering de Zwitserse Bondsraad mede dat België zich op 1 januari 1927 uit de Latijnse Unie terugtrok. Hierop bracht de Bondsraad, bij een nota gedagtekend van december 1926, de lidstaten ervan

op de hoogte dat hij de Unie sedert 31 december 1926 als ontbonden beschouwde. Aldus herwon Zwitserland zijn monetaire zelfstandigheid, waaraan het in 1865 verzaakt had.

Op 1 januari 1927 was de Zwitserse monetaire wetgeving uiterst verward. De openbare kassen waren niet meer verplicht goudstukken van de andere landen-leden van de Latijnse Unie te aanvaarden. Doch, luidens de federale wet van 31 januari 1860, waren de Franse goudstukken in Zwitserland wettig betaalmiddel. Dit was eveneens het geval met de Italiaanse goudmunten. Daar echter de bij de wet van 1860 gestelde voorwaarden in 1926 niet meer vervuld waren, vermits Italië en Frankrijk hun monetair regime gewijzigd hadden, was de Bondsraad gerechtigd de wettige koers van de Franse en Italiaanse goudstukken te schorsen. Hij maakte van dit recht gebruik bij besluit van 8 februari 1927, dat al de buitenlandse goudmunten buiten omloop stelde. Een termijn van intrekking, gaande van 8 februari tot einde maart, werd voorzien om het publiek toe te laten de buitenlandse munten van de Unie zonder verlies, tegen wettige betaalmiddelen, in te wisselen.

De federale wet van 20 december 1929 wijzigde de voorwaarden van inwisselbaarheid der bankbiljetten. Luidens die wet zou de terugbetaling der biljetten alleen in Zwitserse goudmunten geschieden, want het zilver was definitief uit de dekking van de fiduciaire munt geweerd. Een artikel 20bis, dat als voorlopig werd beschouwd, machtigde de Nationale Bank haar biljetten, naar eigen keuze, in goudmunten, goudstaven of gouddeviezen terug te betalen zolang de circulatiebanken der landen welke door de bankoverheid als belangrijk werden aangeduid, niet zelf hun biljetten in goudmunt zouden terugbetalen.

Op grond van artikelen 20 en 20bis van de herziene wet, trof de Bondsraad, op 28 maart 1930, een besluit waarbij de wettige koers der bankbiljetten met ingang van 1 april 1930 werd afgeschaft.

De gewijzigde wet op de Nationale Bank, met name haar beschikkingen berustend op de gouden standaard, was in strijd met het statuut der metalen munten. Daar inderdaad het goud niet circuleerde, bleef het vijffrankstuk praktisch het enige wettig betaalmiddel tot elk bedrag. Een nieuwe wet van 3 juni 1931 stelde dan ook een einde aan het interregnum, veroorzaakt door de ontbinding van de Latijnse Unie. Zij maakte van het goud het enige standaardmetaal. Artikel 1 van die wet bepaalde: « De geldeenheid is de frank met een waarde gelijk aan 9/31 gram (d.i. 0,29032.... gram) fijn goud. De wet voorzorg de aanmunting van goudmunten met een nominale waarde van 100, 20 en 10 frank, die alle onbeperkt wettig betaalmiddel waren, terwijl het zilverstuk van 5 frank pasmunt werd. De wet bepaalde eveneens dat een ieder tegen de door de Bondsraad gestelde voorwaarden goud naar de federale Munt mocht brengen en er munten van 20 en 10 frank mocht laten slaan. Andere munten

(stukken van 100 frank) mochten slechts voor rekening van de Confederatie worden geslagen.

Bij besluit van de Bondsraad van 27 september 1936, genomen krachtens het federaal besluit van 31 januari 1936 betreffende de volmachten die aan de regering werden toegekend om het evenwicht der federale financiën te herstellen, werd de wettige koers opnieuw aan de biljetten van de Nationale Bank verleend. Bovendien werd de Bank ervan ontslagen haar biljetten in goud of in gouddeviezen terug te betalen. Met ingang van die datum was het juridisch statuut van haar biljetten dus gelijk aan dat van de periode augustus 1914-maart 1930. Hetzelfde besluit gaf de Nationale Bank opdracht de goudpariteit van de frank te handhaven op een waarde begrepen tussen 190 en 215 milligram. In werkelijkheid werd er een devaluatie van 30 pct. toegepast. De Zwitserse frank bleef aan het goud gehecht, doch niet meer in de vorm van een vaste wettelijke verhouding. Wat ten slotte de werking van de gouden standaard t.o.v. het buitenland betreft, het besluit van de Bondsraad van 7 december 1942, genomen krachtens het federaal besluit van 30 augustus 1939 op de oorlogsmaatregelen, onderwierp de in- en uitvoer van goud aan de goedkeuring van de Nationale Bank.

De federale muntwet van 17 december 1952, die thans van kracht is, maakte een einde aan die toestand. Krachtens artikel 2 is de waarde van de Zwitserse frank gelijk aan 63/310 (= 0,20322) gram fijn goud. In werkelijkheid bracht de wet geen enkele wijziging aan de feitelijke toestand en bekrachtigde zij eenvoudig de goudpariteit van de Zwitserse frank die de Nationale Bank sedert 1936 toepast. Zij voorzorg eveneens de omloop van twee goudmunten met een nominale waarde van 50 en 25 frank, met een brutogewicht van resp. 11,290 en 5,645 gram goud en met een gehalte van 900/1000. Tot dusver werden de nieuwe goudstukken nochtans niet in omloop gebracht, zodat momenteel geen enkel goudstuk wettig betaalmiddel is. De wet van 17 december 1952 trok inderdaad die van 3 juni 1931 in en ontnam hierdoor hun karakter van wettig betaalmiddel aan de oude goudstukken met een nominale waarde van 10, 20 en 100 frank. Die stukken worden echter niet beschouwd als niet aangemunt goud, goudpenningen of op een andere wijze verwerkt goud: zij genieten verder van dezelfde strafrechtelijke bescherming als de gangbare munten en pasmunten. Zulks betekent dat niemand ze mag vervaardigen, ook al zijn ze geen wettig betaalmiddel meer. Die toestand, alhoewel juridisch bezien niet geheel zuiver, heeft geen enkel praktisch nadeel.

Krachtens de grondwet en de bovengenoemde wet bezit alleen de Confederatie het recht munt te slaan. Wat echter de goudstukken met een nominale waarde van 50 en 25 frank aangaat, een ieder mag, mits naleving van de door de Bondsraad gestelde voorwaarden, goud naar de federale Munt brengen en munten laten aanmaken. Zolang evenwel de

Nationale Bank niet verplicht is haar biljetten tegen goud zonder enige beperking in te wisselen (hetgeen thans het geval is), is de aanmunting van goudstukken voor rekening van particulieren onderworpen aan een goedkeuring van de Bondsraad, die voor elke aanmunting het « preadvies » van de Nationale Bank vraagt. Die beperkende maatregelen zijn noch op de Confederatie, noch op de Nationale Bank, van toepassing en zij hebben alleen betrekking op de vrije aanmunting ten behoeve van particulieren, zoals voorzien in de wet.

De federale wet van 23 december 1953, die thans de juridische grondslag vormt van de Zwitserse Nationale Bank, voorziet de terugbetaling der bankbiljetten in goud (in munten of staven naar keuze van de Bank). Zij machtigt nochtans de Bondsraad de Bank van die verplichting te ontslaan (gedwongen koers) en de verplichte aanvaarding (wettige koers) der bankbiljetten in oorlogstijd of bij een verstoring van de monetaire toestand uit te vaardigen. Bij besluit van de Bondsraad van 29 juni 1954 maakte de Zwitserse overheid gebruik van die bijzondere bepalingen van de wet, daar zij oordeelde dat stoornissen in de monetaire toestand in de zin van de wet zouden bestaan zolang de landen die een belangrijke rol in de wereldhandel vervullen hun biljetten niet in goud terugbetalen en het goud niet vrijelijk over de grenzen laten gaan. Het besluit bepaalt dat de Nationale Bank ontslagen is van haar verplichting haar biljetten in goud terug te betalen, dat haar biljetten wettig betaalmiddel zijn en dat iedereen derhalve gedwongen is ze ter betaling zonder beperking te aanvaarden. Ook in dit geval, wijzigt het besluit de sedert 27 september 1936 geldende toestand niet.

Ofschoon de verplichting tot terugbetaling der bankbiljetten geschorst is, moet de Zwitserse Nationale Bank de goudwaarde van de frank op het bij de wet voorgeschreven peil handhaven. Bij de goudaankoop en -verkoop is zij ertoe gehouden prijzen toe te passen die niet meer dan 1,5 pct. beneden of boven de goudprijs overeenstemmend met de wettelijke pariteit afwijken.

*
**

2. Dekking en grenzen der uitgifte van bankbiljetten.

Vóór de oprichting van de Zwitserse Nationale Bank in 1905 gaven vele private banken biljetten uit onder het regime van de federale wet van 8 maart 1881, genomen krachtens artikel 39 der in 1891 gewijzigde grondwet. Het uitgiftebedrag mocht voor iedere bank het dubbel van haar gestort en werkelijk bestaand kapitaal niet overschrijden. Anderzijds had de Bondsvergadering zich het recht voorbehouden, steeds en naar gelang van de omstandigheden, het totale uitgiftecijfer voor alle banken samen vast te stellen en dat voor elke bank afzonderlijk te bepalen.

Met betrekking tot de dekking der biljetten bepaalde de wet van 1881 dat 40 pct. van de werkelijke omloop der biljetten van iedere bank bestendig door een metaalreserve moest worden gedekt waarin goud- en zilverstukken met wettige koers waren begrepen, met uitsluiting van zilveren pasmunten en goudstukken die in het buitenland wettig betaalmiddel waren en in Zwitserland voor de omloop genoteerd waren.

Andere beperking : de uitgifte was alleen toegelaten voor coupures van 50, 100, 500 en 1.000 frank en het bedrag der vijftigfrankbiljetten mocht niet groter zijn dan één vierde van het totale bedrag der uitgifte van een bank. De biljetten der verschillende banken onderscheidden zich alleen door de firma-naam van de emitterende instelling en door de handtekeningen, want de Confederatie leverde aan de banken de formulieren voor de biljetten.

De federale wet van 6 oktober 1905 vertrouwde de Zwitserse Nationale Bank het monopolie der bankbiljettenuitgifte toe. Deze laatste werd niet meer door een wettelijk plafond begrensd, doch de Bank was verplicht een metaaldekking te eerbiedigen van ten minste 40 pct. der in omloop gebrachte biljetten. In de metaaldekking mochten wettelijke munt, goudstaven, waarvan de waarde tegen de dagnotering berekend werd, of buitenlandse goudmunten begrepen zijn.

De federale wet van 1905 voorzag de uitgifte van bankbiljetten in coupures van 50, 100, 500 en 1.000 frank. De Bondsraad mocht echter in buitengewone omstandigheden machtiging verlenen tot tijdelijke uitgifte van coupures van 20 frank. In juli 1914 veroorzaakten de internationale spanningen zowel in Zwitserland als elders de verdwijning der speciën, waardoor een schaarste aan betaalmiddelen met een klein nominaal bedrag ontstond. Om in die toestand te voorzien, machtigde de Bondsraad de Nationale Bank, op 30 juli, de in de wet van 1905 voorziene biljetten van 20 frank uit te geven. Enkele dagen later, en wel op 3 augustus, belastte de Bondsraad, zich steunend op een federaal besluit van dezelfde dag, de Nationale Bank met de uitgifte van coupures van 5 frank.

Hiermee waren echter de behoeften aan kleine coupures niet gedekt. Bij besluit van de Bondsraad van 14 augustus, berustend op het federaal besluit van 3 augustus betreffende de oorlogsmaatregelen, kreeg de Bank toelating federale kasbons van 5, 10 en 20 frank in omloop te brengen. Zij waren én door de Bank én door de federale Staatskas gewaarborgd. De Bank was ertoe gehouden voor de federale kasbons dezelfde voorschriften als voor de biljetten te eerbiedigen, met name wat de dekking betrof. De Confederatie ging de verbintenis aan zelf geen kasbons van 5, 10 en 20 frank uit te geven alvorens de door de Nationale Bank uitgegeven bons waren ingetrokken. Zij werden met ingang van 1 juni 1921 uit de omloop genomen.

De intrekking der vijf frankstukken der andere Staten van de Latijnse Unie, uitgevaardigd door de

Bondsraad op 28 december 1920, kon een grotere circulatie van kleine coupures vereisen. De Nationale Bank werd dan ook gemachtigd, bij het federaal besluit van 18 februari 1921, biljetten van 10 frank uit te geven. Zij werden echter nooit in omloop gebracht en de geldigheidsduur van het besluit eindigde op 31 december 1923.

Ten gevolge van hun ontmuting hadden de vijf-frankstukken van de Latijnse Unie, behalve die met de beeldenaar van Zwitserland, hun karakter van wettig betaalmiddel verloren en ze mochten niet meer in de metaalreserves van de Nationale Bank begrepen worden. Het federaal besluit van 18 februari 1921 gaf echter de Bank toelating in de metaaldekking der omlopende biljetten tijdelijk de vijf-frankstukken van de Staten der Latijnse Unie, met inbegrip van Zwitserland, op te nemen ten belope van hun metaalwaarde, doch mits de uitdrukkelijke voorwaarde dat hun totaal bedrag nooit één vijfde van de kasvoorraad mocht overtreffen. Het verschil tussen de metaalwaarde en de nominale waarde waartegen de Bank de vijf-frankstukken van de particulieren moest aanvaarden, was vertegenwoordigd door renteloze schatkistbons die de Bank in haar portefeuille binnenlandse wissels opnam op de grondslag van een met de Confederatie afgesloten bijzondere overeenkomst.

De nieuwe federale wet op de Nationale Bank van 7 april 1921 bepaalde dat de tegenwaarde der biljetten in omloop moest vertegenwoordigd zijn door ten minste 40 pct. wettelijke zilver- en goudspeciën, buitenlandse goudmunten en goudstaven. Ten einde de buitenlandse vijf-frankstukken in de metaaldekking der biljetten te handhaven, na afloop van de geldigheidsduur van het besluit van 18 februari 1921, tot het ogenblik van hun overname door de Confederatie, werd de wet van 7 april 1921 gewijzigd door die van 27 september 1923 welke bepaalde dat de zilveren vijf-frankstukken der andere landen van de Latijnse Unie tegen de prijs van het metaal in de dekking mochten begrepen worden.

Laatstgenoemde wet machtigde de Bank impliciet de Zwitserse vijf-frankstukken tegen hun nominale waarde in de dekking der biljetten op te nemen. Daar zij inderdaad in de wet niet vermeld waren, bestond er geen enkele wettelijke bepaling meer die de toepassing van de federale wet op de Nationale Bank van 7 april 1921 verhinderde.

Laatstgenoemde wet voorzag, zoals die van 6 oktober 1905, de uitgifte van biljetten in coupures van 50, 100, 500 en 1.000 frank. De Nationale Bank mocht eveneens andere coupures in omloop brengen mits goedkeuring van de Bondsraad. Het besluit van de Bondsraad van 3 oktober 1921, dat ook de vroegere besluiten op de uitgifte van bankbiljetten van 5, 20 en 40 frank introk, verleende de Nationale Bank toelating om voortaan biljetten in coupures van 5 en 20 frank uit te geven ingeval de omstandigheden zulks zouden vereisen.

Bij de federale wet van 20 december 1929 op de Nationale Bank werd het zilver uit de metaaldekking gesloten; het dekkingspercentage werd niet gewijzigd.

De federale wet op de Nationale Bank van 23 december 1953 bepaalt niet meer de nominale waarde der uit te geven biljetten: zij laat het aan de Bank over ze zelf vast te stellen mits bekrachtiging door de Bondsraad. Overeenkomstig die bepaling besloot de Nationale Bank, op 10 juni 1954, biljetten in coupures van 5, 10, 20, 50, 100, 500 en 1.000 frank uit te geven.

*
**

3. Schatkistgeld.

a) Metaalgeld.

Behalve de goudstukken geslagen voor rekening van de Zwitserse Nationale Bank of voor rekening van particulieren sedert de federale wet van 22 december 1870, worden de metalen munten door de Confederatie in omloop gebracht.

De wet van 7 mei 1850 (zie paragraaf 1) voerde een geldstelsel in berustend op het monometallisme (het zilver); zij voorzag de aanmuting, voor rekening van de Staat, van stukken van 5, 2, 1 en 0,50 frank in standaardzilver met een gewicht dat evenredig was met het gewicht van de frank (5 gram), alsook pasmunten van 20, 10 en 5 centime en kopermunten van 2 en 1 centime. De zilverstukken kleiner dan 1 frank en de pasmunten waren wettig betaalmiddel onder particulieren tot 20 frank en de kopermunten tot 2 frank. Nochtans konden de pasmunten bij de door de Bondsraad aangeduide kassen in volledig wettige betaalmiddelen worden omgewisseld, mits zij ten minste ten belope van 50 frank werden aangeboden. De bedragen die voor iedere munt mochten geslagen worden, werden bepaald bij een tweede wet van 7 mei 1850. Met ingang van de wet van 31 januari 1860 werden die bedragen in de begroting vastgesteld.

Bij besluit van de Bondsraad van 16 januari 1852, steunend op de wet van 7 mei 1850, werden de Franse, Belgische en Italiaanse munten van 5, 2 en 1 frank, en 50, 25 en 20 centime, welke de Bondsraad als geheel in overeenstemming met de Zwitserse munten erkende, met deze laatste gelijkgesteld. Nochtans werden de stukken van 25 centime bij besluit van 17 mei 1852 buiten omloop gesteld. Andere Franse, Belgische en Italiaanse munten werden bij besluiten van 26 juni en 25 september 1868 ingetrokken. Krachtens een besluit van de Bondsraad van 28 december 1920, berustend op de overeenkomst van 6 november 1885, werden al de buitenlandse vijf-frankstukken uit de omloop genomen. Ten slotte trok een verordening van de Bondsraad van 28 juli 1922 impliciet de wettige koers in van de niet door de vorige bepalin-

gen getroffen munten; zij bepaalde immers dat, met ingang van 1 augustus 1922, alleen de Zwitserse goud- en zilverstukken wettig betaalmiddel zouden zijn.

Wegens de verdwijning der zilvermunten besloten de Wetgevende Kamers, op 31 januari 1860, het gehalte der zilvermunten van 2, 1 en 0,50 frank van 900 tot 800/1000 fijn zilver te verlagen. Tegelijkertijd werd hun karakter van wettig betaalmiddel tot 20 frank beperkt; zij werden dus pasmunten.

Vanaf 1865 dient de evolutie van het statuut van het vijf frankstuk, van de zilveren pasmunten en van het overige kleingeld afzonderlijk beschouwd tot 3 juni 1931, op welke datum het Zwitserse muntstelsel gewijzigd werd.

Luidens artikel 3 van de Monetaire Overeenkomst van 23 december 1865 gingen de verdragsluitende regeringen de verbintenis aan slechts zilverstukken van 5 frank te slaan of te laten slaan met een gewicht van 25 gram en een gehalte van 900/1000 fijn zilver en ze in hun openbare kassen zonder beperking wederkerig te aanvaarden.

De gewijzigde tendens op de markt der edele metalen gaf echter in 1867 aanleiding tot omvangrijke aanmuntingen van vijf frankstukken voor particulieren, bij zover dat de landen-leden van de Unie in 1874 besloten de aanmunting van vijf frankstukken voor dat jaar tot fr. 140 miljoen te beperken. Het aan Zwitserland voorbehouden contingent bedroeg fr. 8 miljoen. Voor 1875 werd het totaal contingent verhoogd tot fr. 150 miljoen en daarna verlaagd tot fr. 132 miljoen, waarvan fr. 7,2 miljoen voor Zwitserland bij de overeenkomst van 1876. Daar evenwel het zilver in waarde bleef dalen, waren de meeste landen-leden verplicht de vrije aanmunting van vijf frankstukken voor particuliere rekening te schorsen. In Zwitserland, waar het recht van vrije aanmunting van het zilver niet aan de particulieren was toegekend, was dergelijke maatregel niet vereist. Nochtans was ook Zwitserland ertoe gehouden, ingevolge de beslissingen van de Conferentie van 1878, de aanmunting van vijf frankstukken voorlopig te schorsen.

De Overeenkomst van 6 november 1885 machtigde de lidstaten de vijf frankstukken opnieuw aan te munten op voorwaarde dat de Staat die ervan gebruik zou maken, de stukken met zijn beeldenaar, die op het grondgebied van de andere verdragsluitende landen circuleren, op hun aanvraag in goud of op zicht zou inwisselen of terugbetalen zolang de Overeenkomst van kracht bleef.

In de lente van 1915 begonnen de wisselkoersen der oorlogvoerende Staten, leden van de Latijnse Unie, t.o.v. de Zwitserse frank te dalen. Buitenlandse vijf frankstukken vloeiden in grote hoeveelheden Zwitserland binnen. Die beweging hield na de oorlog niet op. Om te verhinderen dat de Zwitserse geldomloop met buitenlandse munten zou worden overstroomd, verbood de Bondsraad de

invoer van zilveren vijf frankstukken van de Latijnse Unie bij besluit van 4 oktober 1920, genomen op grond van het federaal besluit van 3 april 1919 betreffende de buitengewone machten. Daar die maatregel niet volstond, besloot de Bondsraad, op 28 december 1920, al de vijf frankstukken der Latijnse Unie in te trekken, met uitzondering van die welke de Zwitserse beeldenaar droegen. Vanaf 31 maart 1921 werden die munten niet meer in de openbare kassen aanvaard.

Bij de aanvullende overeenkomst van 9 december 1921 bekrachtigden de andere landen-leden van de Latijnse Unie die beslissing van Zwitserland; dit laatste werd tegelijkertijd gemachtigd het contingent binnenlandse vijf frankstukken op 80 miljoen frank te brengen, met inbegrip van de vroegere aanmuntingen.

Wat de zilveren pasmunten betreft, de Overeenkomst van 1865 voorzag de aanmaak van munten van 2, 1, 0,50 en 0,20 frank met een gewicht van resp. 10, 5, 2,5 en 1 gram en een gehalte van 835/1000 fijn zilver. De uitgifte ervan werd beperkt tot 6 frank per inwoner. Dit contingent werd verhoogd tot 16 frank bij de Overeenkomst van 4 november 1908. Daarna bracht de Overeenkomst van 1920 het contingent van Zwitserland op 28 frank.

Bovengenoemde munten waren tot beloop van 50 frank voor iedere betaling wettig betaalmiddel onder de particulieren van de Staat die ze had uitgegeven; de openbare staatskassen, waarvan het wapen op de munten geslagen was, waren echter verplicht ze voor onbeperkte bedragen te aanvaarden. Zwitserland heeft evenwel die beschikking van 1893 tot 1922 niet toegepast. Luidens een besluit van de Bondsraad van 4 oktober 1893 waren inderdaad de openbare kassen er nog slechts toe gehouden de zilveren pasmunten (zowel van Zwitserland als van de andere Staten van de Unie) tegen onbeperkt wettige betaalmiddelen tot ten hoogste 100 frank voor iedere aanvraag om te wisselen. Dezelfde hoogtegrens werd vastgesteld voor de omwisseling der nikkel munten. Het besluit werd ingetrokken bij dat van 28 februari 1922.

Krachtens de Overeenkomst van de Latijnse Unie moesten de zilveren pasmunten die niet aan de voorwaarden van de Overeenkomst beantwoordden, vóór 1 januari 1869 uit de omloop worden genomen. In toepassing van die bepalingen besloot de Bondsraad, op 26 juni 1868, de zilvermunten van 2, 1 en 0,50 frank met de jaartallen 1850 en 1851, vanaf 1 januari 1869 buiten omloop te stellen. De termijn van omloop der krachtens het federaal besluit van 31 januari 1860 geslagen munten werd tot 1 januari 1878 verlengd; zij werden overeenkomstig het besluit van 10 januari 1877 ingetrokken.

Het internationaal regime van de zilveren pasmunten gaf aanleiding tot velerlei moeilijkheden. Verschillende besluiten regelden de omloop of de intrekking van buitenlandse munten. Pas sedert het

besluit van 28 december 1920, dat de Belgische pasmunten buiten omloop stelde, werden de nationale pasmunten enig wettig betaalmiddel in Zwitserland.

In tegenstelling met de omloop van zilveren pasmunten, welke bij de overeenkomsten van de Latijnse Unie geregeld werd, hadden de andere pasmunten een strikt nationaal karakter.

De federale wet van 29 maart 1879 voerde twee nieuwe types pasmunten in : de munten van 10 en 5 centime samengesteld uit een koper- en nikkellegering, met een gewicht van resp. 3 en 2 gram. De federale wet van 30 april 1881 vulde die hervorming aan door de uitgifte van een nikkelstuk met een gewicht van 4 gram en een nominale waarde van 20 centime te voorzien. De krachtens de federale wet van 7 mei 1850 geslagen munten van 20, 10 en 5 centime bevatten zilver; zij werden buiten omloop gesteld bij het besluit van de Bondsraad van 6 januari 1885. Die nieuwe munten waren wettig betaalmiddel tot 10 frank.

In het vooruitzicht van een gebeurlijke schaarste aan pasmunten schreef een besluit van de Bondsraad dd. 23 oktober 1917, berustend op het federaal besluit van 3 augustus 1914, de aanmuntning voor van 2 miljoen muntstukken van 10 centime en van 3 miljoen muntstukken van 5 centime in geelkoper met een gewicht overeenstemmend met dat van de bij het besluit van 1897 geslagen munten. Het besluit van 1917 werd afgeschaft bij besluit van 2 februari 1923, dat de intrekking der geelkoperen stukken vóór 31 december 1923 voorschreef.

Het regime der metalen munten werd in 1931 hervormd. Krachtens de federale wet van 3 juni van dat jaar, aangevuld bij het uitvoeringsreglement van 16 januari 1934, werd het zilveren vijf frankstuk pasmunt; zijn gewicht werd verlaagd van 25 tot 15 gram zilver, met een gehalte van 835/1000 zoals de stukken van 2, 1 en 0,50 frank. De wet voorzag verder de aanmuntning van stukken uit zuiver nikkel van 20, 10 en 5 centime, met een gewicht van 4, 3 en 2 gram, alsook bronzen munten van 2 en 1 centime, met een gewicht van 3 en 1,5 gram. De cupro-nikkelen munten van 10 en 5 centime, geslagen overeenkomstig de federale wet van 29 maart 1879, evenals de bronzen munten van 2 centime wegende 2,5 gram en ingevoerd bij de federale wet van 7 mei 1850, behielden voorlopig hun hoedanigheid van wettig betaalmiddel. De stukken van 2 centime werden op 1 januari 1952 uit de omloop getrokken. Het karakter van wettig betaalmiddel der zilverstukken werd beperkt tot 100 frank, dat der nikkelstukken tot 10 frank en dat der bronzen stukken tot 2 frank. Nochtans waren die maxima niet van toepassing op betalingen bij de federale en kantonale openbare kassen en bij de Zwitserse Nationale Bank. Zelfs vóór die datum had de Nationale Bank in feite de pasmunten zonder beperking aanvaard.

De laatste federale muntwet van 17 december 1952 behield het vorige regime wat betreft de zil-

veren en bronzen munten. Evenzo verlangde zij de uitgifte der cupro-nikkelen stukken (75/100 koper en 25/100 nikkel) waartoe tijdens de oorlog bij het besluit van de Bondsraad van 21 oktober 1941 besloten werd. Daarentegen werd het besluit van de Bondsraad van 27 februari 1942 betreffende de aanmuntning van zinken stukken afgeschaft. Overigens waren die munten met een nominale waarde van 1 en 2 centime sedert de lente van 1948 geleidelijk uit de omloop getrokken geworden. Zij verloren hun wettige waarde op 1 januari 1952.

Wat de hoedanigheid van wettig betaalmiddel der pasmunten betreft, bepaalt de nieuwe wet dat niemand meer dan 100 stukken pasmunt in betaling moet aanvaarden; zoals voordien was die beperking noch op de openbare kassen, noch op de Nationale Bank van toepassing.

Sedert het uitvoeringsreglement van 16 januari 1934 (uitgevaardigd krachtens de muntwet van 3 juni 1931) worden de nieuwe aan te munten hoeveelheden in overleg met de Nationale Bank vastgesteld. De wet van 17 december 1952 bepaalt dat de hoeveelheid te slagen munten door de behoeften van de omloop wordt bepaald.

b) *Muntbiljetten.*

De uitgifte van muntbiljetten voor rekening van de Staat vond alleen plaats tijdens de eerste wereldoorlog, ten einde in de schaarste aan metalen munt te voorzien. De Confederatie was hiertoe gemachtigd krachtens artikel 39 van de in 1891 gewijzigde grondwet; het luidde : « Het recht bankbiljetten en welke andere fiduciaire munt ook uit te geven, behoort uitsluitend aan de Confederatie ».

Krachtens het besluit van 14 augustus 1914, uitgevaardigd op grond van het federaal besluit van 3 augustus 1914, droeg de Bondsraad aan de Nationale Bank federale kasbons ter waarde van fr. 30 miljoen in coupures van 5, 10 en 20 frank over; de Bank verkreeg toelating ze in omloop te brengen. De federale kasbons werden met de bankbiljetten gelijkgesteld ten aanzien van hun hoedanigheid van wettige koers, wettig betaalmiddel en dekking. Zij verschilden van de biljetten door het feit dat zij de tweevoudige waarborg van de Nationale Bank en van de Confederatie bezaten. De intrekking ervan werd bij een besluit van 22 oktober 1920 geregeld; met ingang van 1 juni 1921 waren zij nog slechts bij de Federale Kas terugbetaalbaar; zij vervielen door verjaring op 30 november 1925. De Nationale Bank vergoedde de Confederatie voor de tegenwaarde der niet ingediende bons.

Bij een besluit van 9 september 1914 riep de Bondsraad een Leningskas van de Zwitserse Confederatie in het leven, waarvan de verrichtingen door de Confederatie gewaarborgd waren. De Kas verkreeg machtiging bons van 25 frank uit te geven met wettige koers en wettig betaalmiddel tot een onbeperkt bedrag, zoals de biljetten van de Natio-

nale Bank. Het maximumbedrag van de uitgifte werd vastgesteld op fr. 50 miljoen op 29 september en op fr. 100 miljoen op 29 december 1914. Een federaal besluit van 22 januari 1924 houdende afschaffing van de Leningskas regelde de intrekking der door haar uitgegeven biljetten.

*
**

4. Het giraal geld.

Zoals in de andere landen beschikt de Zwitserse monetaire overheid over verscheidene middelen om de schepping van giraal geld te beïnvloeden.

Sedert haar oprichting in 1905 kon de Nationale Bank een zekere invloed uitoefenen door middel van de discontovoet. Deze laatste bleef evenwel van 1936 tot 1957 ongewijzigd; pas zeer onlangs deed de centrale bank opnieuw een beroep op dit instrument van de geldpolitiek.

Vóór de inwerkingtreding van de wet van 1953 voerde de Zwitserse Nationale Bank open-marktverrichtingen uit door afgifte of verkrijging van goud, deviezen, schatkistbons en gemakkelijk te gelde te maken obligaties; om obligaties te verkrijgen met een looptijd van meer dan drie maanden, mocht zij slechts haar eigen middelen gebruiken, vermits dergelijke effecten niet tot dekking van de biljetten mochten dienen. De wet van 23 december 1953 verleent de Bank machtiging in de dekking van de geldomloop sommige overheidsfondsen op te nemen met een looptijd van ten hoogste twee jaar.

De bankcontrole werd ingericht bij de federale wet op de banken en de spaarkassen van 8 november 1934, die aangevuld werd bij het uitvoeringsreglement van 26 februari 1935. De wetgever voorzag twee maatregelen ertoe strekkend, enerzijds de deposito's te waarborgen en anderzijds hun opvraging binnen de kortst mogelijke termijnen toe te laten.

Met betrekking tot de dekking van de deposito's stelt de wet een verplichte verhouding vast die de banken moeten eerbiedigen tussen hun eigen middelen en het totaal hunner verplichtingen. Die verhouding verschilt volgens het gebruik dat de instellingen van hun deposito's maken: de wetgever is minder streng wanneer het grootste deel der activa in hypotheek is belegd en wanneer het gaat om banken die de kantonnale waarborg bezitten of om coöperatieve maatschappijen met onbepaalde en hoofdelijke aansprakelijkheid der leden. De eigen middelen moeten ten minste 5 pct. bedragen der verplichtingen voor de kantonnale banken, de vorengenoemde coöperatieve maatschappijen en de andere banken, voor zover hun verplichtingen gedekt zijn door vorderingen gewaarborgd door een in Zwitserland gelegen onroerend goed. Zij moeten echter voor laatstgenoemde banken 10 pct. van al de andere verplichtingen bedragen.

De regelen betreffende de liquiditeit zijn van tweërlei aard. De wet voorziet vooreerst een ver-

plichte verhouding tussen de beschikbare activa en de verplichtingen op korte termijn. Een tweede verhouding dient nageleefd te worden tussen enerzijds de kasmiddelen en de gemakkelijk mobiliseerbare activa en anderzijds de verplichtingen op korte termijn.

Krachtens de artikelen 16 en 17 van het uitvoeringsreglement van de wet op de banken en de spaarkassen dd. 26 februari 1935, moeten de kasmiddelen eensdeels en het totaal der kasmiddelen en der gemakkelijk mobiliseerbare activa (cijfers tussen haakjes) anderdeels, ten minste vertegenwoordigen:

— 2,5 pct. (25 pct.) der verplichtingen op korte termijn, waarvan het bedrag geen 15 pct. van het totaal der verplichtingen overschrijdt, plus

— 3 pct. (30 pct.) der verplichtingen op korte termijn, waarvan het bedrag begrepen is tussen 15 en 20 pct. der verplichtingen, plus

— 4 pct. (40 pct.) der verplichtingen op korte termijn, waarvan het bedrag begrepen is tussen 20 en 25 pct. der verplichtingen, plus

— 5 pct. (50 pct.) der verplichtingen op korte termijn, waarvan het bedrag 25 pct. van het totaal der verplichtingen overschrijdt.

Verder zijn de banken ertoe gehouden bepaalde boekhoudgegevens aan de Nationale Bank te verstrekken. Die inlichtingen dienen uitsluitend om de taak van de Nationale Bank, zoals zij door de wet bepaald wordt, te vergemakkelijken.

Ten slotte gingen de handelsbanken, krachtens een op initiatief van de Nationale Bank afgesloten gentlemen's agreement dat op 15 juni 1955 in werking trad, de verbintenis aan, bij de emissiebank, in geblokkeerde rekening 3,5 pct. van hun terstond opeisbare verplichtingen te storten; het overeenstemmende percentage bedraagt 2,5 voor de kantonnale en plaatselijke banken en voor de hypotheekbanken. Dit akkoord, dat aanvankelijk voor één jaar was gesloten, werd reeds tweemaal verlengd.

*
**

5. Het deviezenregime.

Afgezien van het tijdelijk verbod goud en bankbiljetten gedurende de eerste wereldoorlog uit te voeren en van het federaal besluit van 23 december 1931 dat de Bondsraad machtigde de in- en uitvoer te contingenteren en hem speciale volmachten toe-kende, werd de wisselcontrole in Zwitserland ingericht bij een federaal besluit van 14 oktober 1933 en gewijzigd bij dat van 22 juni 1939 betreffende de maatregelen van economische verdediging tegen het buitenland. Krachtens dit besluit mag de Bondsraad betalingsakkoorden op korte termijn met vreemde landen sluiten. Zo hij hierin niet slaagt, is hij gemachtigd de Zwitserse belangen te behartigen door het treffen van welke eenzijdige economische en financiële maatregelen ook die hij aangewezen acht,

en meer bepaald door het regelen van het betalingsverkeer. De krachtens dit besluit genomen maatregelen moeten tweemaal per jaar ter kennis van de Bondsvergadering gebracht worden, die beslist, na inzage van een verslag van de douanecommissie, zo zij dienen gehandhaafd, aangevuld of gewijzigd.

Overeenkomstig vorengenoemd federaal besluit richtte de Bondsraad, bij besluit van 2 oktober 1934, de Zwitserse Verrekeningsdienst in om de uitvoering van het geregelenteerde betalingsverkeer te verzekeren. In feite wordt die dienst beheerd door de Nationale Bank. Het besluit van de Bondsraad van 7 december 1942, berustend op het federaal besluit van 30 augustus 1939 betreffende de oorlogsmaatregelen, belastte de Nationale Bank met de controle van de internationale goudhandel. Al de vergunningsaanvragen werden bij de Bank gecentraliseerd, die in laatste instantie besliste. De controle van de goudhandel door de Nationale Bank werd echter in 1951 en 1952 afgeschaft.

De Nationale Bank is eigenares der door haar aangehouden goud- en deviezenreserves. De handelsbanken zijn gemachtigd de deviezenbedragen te behouden.

Verder bezit de Confederatie sedert 1943 belangrijke dollar- en goudreserves (fr. 745 miljoen bij het einde van 1956, waarvan fr. 100 miljoen goud) die haar door de Nationale Bank werden overgedragen in het raam van een politiek van monetaire sterilisatie. De goudaankopen door de Confederatie worden ten dele door uitgifte van overheidsfondsen gefinancierd.

*
**

HOOFDSTUK VII

HET STATUUT VAN DE ITALIAANSE LIRE

1. Muntstandaard en -pariteit.

De fundamentele wet op de eenmaking van het Italiaanse muntwezen dagtekent van 24 augustus 1862, toen de lire officieel als rekeneenheid in het verenigd grondgebied werd erkend.

Vóór de politieke eenmaking van het land in 1861 waren velerlei munten in de talrijke Italiaanse Staten in omloop. Nochtans had de lire reeds wettige koers in verscheidene onder hen en met name in het Koninkrijk Sardinië, dat het initiatief van de politieke eenmaking nam. Met ingang van 1858 werd de lire wettig betaalmiddel in de Staten waar zij tot dusver niet in omloop was, zoals bijv. in Emilia krachtens een provinciaal decreet van 28 juni 1858, in Toscane bij decreet van 29 september 1859, in Umbrië bij decreet van 30 september 1860, in de Marches bij decreet van 24 oktober 1860, in Zuid-Italië bij decreet van 24 september 1860, enz.

Bij de wet van 24 augustus 1862 werd machtiging verleend tot vrije aanmunting van goudstukken van

100, 50, 20, 10 en 5 lire met een gehalte van 900/1000 en een gewicht overeenstemmend met 0,32258 gram voor één lire, alsook tot aanmunting, uitsluitend voor particuliere rekening, van zilverstukken van 5 lire met een gehalte van 900/1000 en een gewicht van 25 gram. De andere zilvermunten en de bronzen muntstukken, die de fundamentele wet voorzag, mochten niet vrij worden aangemunt; hierover zal in de paragraaf betreffende het schatkistgeld worden gehandeld.

Luidens die wet bedroeg de pariteit van de nieuwe Italiaanse geldeenheid aldus 4,5 gram fijn zilver of 0,290322 gram fijn goud, d.i. een verhouding goud-zilver van 1 tot 15 $\frac{1}{2}$. Er heerste dus een *dubbele muntstandaard* en de pariteit van de lire was gelijkwaardig aan die van de Franse frank.

De oude munten mochten in omloop blijven in zover zij waren geslagen volgens dezelfde modaliteiten als de nieuwe, doch de wet schreef de geleidelijke intrekking voor van de andere muntsoorten welke vóór de eenmaking van het geldwezen bestonden. Sommige dier munten, zoals de goudstukken van 80 en 40 lire en de oude zilveren stukken van 5 lire, verdwenen pas enkele jaren later naarmate zij aan de openbare kassen werden aangeboden.

De fundamentele wet werd uitgebreid tot de provincies Venetië en Mantua, na hun bevrijding van de Oostenrijkse bezetting, en wel bij decreet van 3 september 1868 uitgevaardigd op grond van een wet van dezelfde datum betreffende de uitgifte van tekenmunten, alsmede tot Rome, bij decreet van 13 oktober 1870 op basis van het decreet van 9 oktober waarbij Rome en de Romeinse provincies bij het Koninkrijk Italië werden gevoegd.

Krachtens de wet van 24 augustus 1862 mocht de regering de wettige koers verlenen aan buitenlandse munten welke gelijkwaardig waren aan de nieuwe Italiaanse muntstukken. Verscheidene wetten werden overeenkomstig die beschikking aangenomen en bij een wet van 7 maart 1907 gecoördineerd. Aldus werden wettige koers in Italië : de goud- en zilvermunten der landen-leden van de Latijnse Unie, de Oostenrijkse munten van 8 en 4 florijn, de 20-frankstukken van Monaco, de Russische munten van 5 en 7,5 roebel, de stukken van 20 en 10 frank van het Regentschap Tunis, de Roemeense munten van 20 en 10 lei, de Servische munten van 20 en 10 dinar, de Zwitserse stukken van 20 en 10 frank, de stukken van 100, 20 en 10 peseta welke door het Koninkrijk Spanje werden uitgegeven.

In 1865 werd Italië verdragsluitende partij in de Latijnse Unie en de bepalingen van de Monetaire Overeenkomst van 23 december 1865, die in de deelnemende landen een eenvormig stelsel beoogde in te voeren inzake gewicht, gehalte, muntmaat en koers der aangemunte goud- en zilverstukken, werden in Italië bij de wet van 21 juli 1866 goedgekeurd.

Daar de Latijnse Unie de vrije goud- en zilveraanmunting erkende, werd de wetsbepaling van 24 augustus 1862, welke voorzag dat de zilverstuk-

ken van 5 lire alleen op aanvraag van particulieren zouden aangemunt worden, ingetrokken.

De bij de wet van 24 augustus 1862 voorziene munten bleven in omloop en de wettige munten der andere Staten van de Latijnse Unie moesten zonder beperking in de openbare kassen worden aanvaard.

Het decreet van 26 april 1876, uitgevaardigd in uitvoering van de wet van 17 juli 1875 die de Monetaire Overeenkomst van de Latijnse Unie van 5 februari 1875 bekrachtigde, schorste de vrije zilveraanmunting; het land koos aldus het stelsel van de *hinkende standaard*. Niettemin bleven de reeds uitgegeven stukken van 5 lire in omloop en zij werden zonder beperking voor transacties onder particulieren aanvaard.

*
**

De economische en financiële moeilijkheden en inzonderheid de dringende financiële behoeften van de Staat in 1865 en vooral in 1866, brachten de regering ertoe de gedwongen koers der bankbiljetten uit te vaardigen.

De politieke eenmaking van Italië had het stelsel der meervoudige circulatiebanken in het leven gehouden.

Een koninklijk decreet van 1 mei 1866, berustend op de volmachtswet, verleende de Nationale Bank van het Koninkrijk Italië het uitgifteprivilege met gedwongen koers. Wat de andere banken betreft, het decreet erkende de wettige koers hunner biljetten en gaf hun de mogelijkheid ze in biljetten van de Banca Nazionale of in metalen munten om te wisselen. De wet van 27 april 1881 schreef in beginsel de afschaffing van de gedwongen koers voor en liet de regering de zorg over, bij decreet, de terugkeer naar de inwisselbaarheid te bepalen. Deze laatste werd bij een decreet van 1 maart 1883 op 12 april 1883 vastgesteld.

De bankwet van 10 augustus 1893 verleende het uitgifterecht aan de Banca d'Italia, de Banco di Napoli en de Banco di Sicilia en ze kende de eigenschap van wettig betaalmiddel toe aan hun biljetten in de provincies waar zij een zetel, een bijbank of een vertegenwoordiging hadden gevestigd.

Het agio op het metaal was echter zo groot dat de theoretische inwisselbaarheid der bankbiljetten een feitelijke oninwisselbaarheid werd, want de circulatiebanken mochten van de particulieren die hun biljetten ter omwisseling aanboden, de betaling van het agio eisen.

Er bestonden ook biljetten uitgegeven door de Staat. Een wet van 30 april 1874 voorzag hun geleidelijke vervanging door biljetten welke door een Consortium van circulatiebanken gewaarborgd werden en op hun beurt de gedwongen koers hadden. Dit Consortium werd ontbonden bij de reeds vermelde wet van 27 april 1881 en zijn biljetten werden opnieuw muntbiljetten. Deze behielden hun wettige

koers tot 31 december 1883 (termijn die door verschillende wetten tot juni 1893 werd verlengd) en ze zouden in speciën kunnen omgewisseld worden zodra de convertibiliteit in 1883 hersteld werd. Een decreet van 21 februari 1894, bevestigd bij de wet van 22 juli 1894, schorste echter opnieuw hun inwisselbaarheid.

*
**

De koloniale oorlogen van 1911 en 1912, alsook de oorlog 1915-1918 veroorzaakten een financiële en monetaire crisis die zich o.m. kenmerkte door een toenemende afwijking tussen de biljettenomloop en de metaalreserves, alsook door een afbrokkeling van de wisselkoersen. Die toestand verergerde in de depressieperiode 1924-1926. De muntaanpassing vond in 1927 plaats. Een decreetwet van 21 december 1927, genomen krachtens een wet van 31 januari 1921 en bevestigd bij de wet van 7 juni 1928, bezegelde een devaluatie van de lire van 72,47 pct. en voerde de gouden standaard in om de pariteit van de lire te bepalen. Deze laatste werd vastgesteld door een gewicht fijn goud van 7,919 gram per 100 lire, d.i. 3,666 lire voor één oude gouden lire.

De wet voorzag, anderzijds, de inwisselbaarheid der biljetten van de Banca d'Italia — de enige circulatiebank sedert de wet van 25 juni 1926 — in goud of in gouddeviezen, naar keuze van de Bank. Die wet voerde aldus het stelsel van de *Gold Exchange Standard* in. Een decreet van 26 februari 1928, getroffen in uitvoering van de decreetwet van 21 december 1927, bepaalde de voorwaarden waaronder de Banca d'Italia verplicht was de biljetten in te wisselen. De biljetten van de Banca d'Italia en de muntbiljetten nog in omloop behielden de wettige koers.

Een decreet van 18 juli 1930, berustend op de decreetwet van 21 december 1927, verleende machtiging tot aanmunting van nieuwe goudstukken van 100 en 50 lire met een gehalte van 900/1000 fijn goud. Het respectieve gewicht van die stukken, vastgesteld bij het decreet van 30 maart 1931, bedroeg 8,799014 en 4,399507 gram. Nieuwe goudstukken van 100 lire, de zogenaamde imperiales, van 900/1000 met een gewicht van 5,196666 gram, werden krachtens de decreetwet van 5 oktober 1936 geslagen (1).

De deviezenverliezen ten gevolge van de depreciatie van het pond sterling spoorden de centrale bank ertoe aan de samenstelling van haar reserves te wijzigen en een groot deel van haar deviezenvoorraad in goud om te zetten, zodat de inwisselbaarheid der biljetten in feite herleid werd tot de *Gold Bullion Standard*.

(1) Gedurende de tweede oorlog werd een decreet uitgevaardigd om de goudmunten in de staatskassen te doen vloeien, doch die operatie verschafte de Banca d'Italia slechts iets meer dan 2 miljoen lire.

Een decreetwet van 17 september 1932 schafte de officiële goudnotering af. De in 1927 vastgestelde pariteit werd gewijzigd bij decreetwet van 5 oktober 1936 en bevestigd bij de wet van 4 januari 1937, die de pariteit van de lire op 4,677 gram fijn goud voor 100 lire rekeneenheid bepaalde. De devaluatie bedroeg 40,94 pct., zoals die van de dollar, zodat de pariteit met de Amerikaanse munt behouden bleef. Voorzien werd bovendien dat het regeringshoofd, bij koninklijk decreet, een bijkomende devaluatie van 10 pct. mocht afkondigen.

De oninwisselbaarheid der biljetten, uitgevaardigd op 21 juli 1935, werd niet afgeschaft en het *stelsel der meervoudige koersen* werd op die datum ingevoerd.

In weerwil van de feitelijke waardevermindering van de lire werd haar goudpariteit na 5 oktober 1936 niet meer gewijzigd. Bij de invasie van Italië door de geallieerde legers in 1943, stelde een tussen de Italiaanse militaire bevelhebber en de geallieerde overheid in juli gesloten overeenkomst een nieuwe officiële wisselkoers vast op 100 lire voor één dollar.

Die koers lag ten grondslag aan de eerste wijziging van de aankooprij van het goud na de oorlog. Deze laatste werd in juni 1945 door de Banca d'Italia van 21.381,227 tot 112.527,532 lire per kg verhoogd, hetgeen overeenstemt met de officiële wisselkoers.

Een decreetwet van 18 januari 1946 schiep een lire voor de buitenlandse handel, waarvan de koers op 225 lire voor één dollar werd vastgesteld. Op 1 augustus 1947 stelde een ander decreet de wisselkoers vast op 350 lire per dollar en de ministers van de Schatkist en van Handel kwamen overeen dat, vanaf oktober 1947, de goudprijs maandelijks zou worden bepaald op grond van de gemiddelde maandelijks wisselkoers van de lire tegenover de dollar binnen de grenzen van 350 tot 650 lire per dollar. Krachtens een decreet van 28 november 1947, berustend op de decreetwetten van 17 mei 1945 en 26 maart 1946, werd die taak aan de Italiaanse Wisseldienst toevertrouwd. Dit stelsel huldigde aldus de *afstemming van de officiële wisselkoers op de vrije notering* van de lire voor de uitvoer, mits maandelijks herzieningen; het betekende het *prijsgiven van elke vaste pariteit*. De wisselkoers bereikte alda om en bij de 575 lire.

In september 1949 volgde de Italiaanse regering niet de devaluatie van het pond sterling, doch krachtens een decreetwet van 19 september 1949 stond zij toe dat de lire een tijdlang zou fluctueren, waarna de koers zich ongeveer stabiliseerde op 625 lire voor één dollar. Sedertdien werd de verhouding tussen de lire en de Amerikaanse munteenheid niet meer gewijzigd; een officiële pariteit werd nog niet vastgesteld, hoewel Italië sedert 27 maart 1947 deel uitmaakt van het Internationaal Monetair Fonds.

*
**

2. Dekking en grenzen der uitgifte van bankbiljetten.

Toen de politieke eenmaking van Italië werd voltooid, was de chartale geldomloop zeer heterogeen. Biljetten werden niet alleen door de grote banken, doch ook door een hele reeks min of meer solvabele instellingen uitgegeven, zoals kamers van koophandel, gemeentelijke en provinciale besturen, private maatschappijen en zelfs particulieren. Het was dan ook politiek onmogelijk de eenheid van circulatie in één keer tot stand te brengen. Deze laatste werd eerst in juni 1926 verwezenlijkt.

*
**

Onder de biljetten van de circulatiebanken werd een bepaald bedrag voor rekening van de Staat uitgegeven. Hoewel deze biljetten materieel niet van de andere verschilden, waren ze niettemin, wat het plafond en de dekking betreft, aan afwijkende bepalingen onderworpen.

Die biljetten waren ten belope van één derde gewaarborgd door een metaalreserve en de uitgifte ervan werd bij decreet van 1 mei 1866 voornoemd tot 250 miljoen lire beperkt, doch dit plafond werd herhaaldelijk verhoogd.

Ingevolge een decreet van 27 juni 1915 kwamen bij de bankbiljettenomloop voor rekening van de Staat nog ongedekte biljetten uitgegeven in tegenwaarde van buitengewone voorschotten. Het maximum van de desbetreffende uitgifte werd eerst op 200 miljoen lire vastgesteld, doch daarna geleidelijk vermeerderd totdat het meer dan twintigmaal dit bedrag te boven ging.

De omloop voor rekening van de Staat omvatte sedert 1914 eveneens biljetten welke tot bijzondere doeleinden moesten dienen, zoals voorschotten aan verschillende instellingen, voor de voedselvoorziening van het land en de intrekking van de Oostenrijkse munt in de na de eerste wereldoorlog geannexeerde provincies. Het bedrag van die uitgiften werd bij bijzondere wetten vastgesteld.

Het regime der voor rekening van de Staat uitgegeven biljetten werd afgeschaft bij decreet van 17 juni 1928, dat de overeenkomst van 5 mei 1928 bekrachtigde welke tussen de Schatkist en de Banca d'Italia werd afgesloten in uitvoering van de decreetwet van 21 december 1927 betreffende de stabilisatie van de lire. Deze laatste schreef voor dat de meerwaarden voortvloeiend uit de herwaardering der reserves van de Bank moesten dienen tot delging der voor rekening van de Staat uitgegeven biljetten.

*
**

De Banca Nazionale del Regno d'Italia gaf voor haar rekening biljetten uit; het was de voormalige Nationale Bank van Sardinië welke tot de rang van nationale bank van het Koninkrijk verheven werd bij decreet van 1 oktober 1859, berustend op de wet van 9 juli 1850, waarbij de uitvoerende macht gemachtigd werd de circulatiebanken aan een rege-

ling te onderwerpen. Het totaal bedrag der in omloop gebrachte biljetten van 1.000, 500, 250, 100, 50 en 20 lire, vermeerderd met de dadelijk opeisbare rekening-courantsaldi, mocht niet het drievoudige overschrijden van de metalen speciën waarover zij beschikte. Alleen voor de biljetten van 20 lire werd een bedrag van ten hoogste 8 miljoen lire op de totale omloop aangerekend.

Zoals in de eerste paragraaf werd vermeld, hadden die biljetten van 1 mei 1866 gedwongen koers.

Een decreet van 17 mei 1866, dat krachtens de wet van 30 april van hetzelfde jaar een lening van 250 miljoen lire aan de regering voorzag, machtigde de Banca Nazionale o.m. 2 miljoen biljetten van 10 lire uit te geven, welk getal bij schijven van 2 miljoen werd vermeerderd bij de decreten van 22 juni, 31 juli en 5 oktober 1866 en 4 maart 1868, van 10 miljoen bij decreet van 8 december 1866 en van 8 miljoen bij decreet van 18 april 1873. Bovendien verkreeg zij machtiging, bij decreet van 18 augustus 1872 — eveneens berustend op de wet van 30 april 1866 —, biljetten van één lire uit te geven in tegenwaarde van een voorschot van 300 miljoen lire aan de Staat.

Het decreet van 18 juli 1866 schafte de reeds genoemde grens op de uitgifte van 20 lire-biljetten af, met dit voorbehoud echter dat elke verhoging van de biljettenomloop van 20 lire zou gepaard gaan met een evenredige vermindering der biljetten van 1.000 lire. De biljetten van 20 lire verloren hun wettige koers en werden krachtens een decreet van 29 april 1867 uit de omloop genomen.

Twee decreten van 29 augustus en 30 september 1866 machtigden de Banca Nazionale 10 miljoen biljetten van 5 lire te emitteren, terwijl een decreet van 22 september 1866 coupures van 25 en 40 lire voorzag. Anderzijds werd bij een decreet van 21 april 1867 de aanmaak voorzien van biljetten van 2 lire, welke wettig betaalmiddel waren tot 20 lire. Het bij decreet van 24 april 1867 vastgestelde maximum der uitgiften, nl. 50 miljoen lire, werd bij decreet van 22 augustus 1867 met 50 miljoen verruimd en bij decreet van 16 mei 1868 met 25 miljoen.

Een wet van 3 september 1868 voerde voor de eerste maal een uitgiftengrens voor het chartaal geld in, doch zij was slechts van toepassing op de biljetten met gedwongen koers. Zij gebood de Banca Nazionale, binnen de zes maanden, haar omloop tot 750 miljoen lire te beperken, waarvan slechts 350 miljoen de eigenlijke omloop van de Bank vertegenwoordigden en het restant de voorschotten aan de Schatkist. De algemene grens van de circulatie werd bij de wet van 11 augustus 1870 tot 800 miljoen lire en in maart 1871 tot 1.000 miljoen lire verhoogd, doch de aangroei sloeg in feite slechts op de biljetten welke als tegenwaarde der kredieten aan de Staat in omloop waren gebracht.

De bankwet van 30 april 1874 was een eerste poging om het bankwezen een te maken, ook al

moest het uitgiftevoorrecht aan de zes voornaamste banken worden toegestaan: de Banca Nazionale, de Banca Toscana di Credito, de Banca Nazionale Toscana, de Banca Romana (de voormalige Pauselijke Staatsbank), de Banco di Napoli en de Banco di Sicilia. Laatstgenoemde twee banken gaven niet alleen biljetten, doch ook krediettitels of cheques (fedi) en celen (polizze) (1) in kleine coupures uit, die hetzij in metaal, hetzij in biljetten van de Banca Nazionale konden ingewisseld en als betaalmiddel gebruikt worden. Die wet bevestigde eveneens het recht der instituten voor landbouwkrediet om agrarische bons uit te geven, welke met bankbiljetten gelijk stonden.

De coupures waren die van 50, 100, 200, 500 en 1.000 lire, doch de regering mocht de banken machtigen ook biljetten van 20 en 25 lire in omloop te brengen. Het bedrag der door elke circulatiebank uitgegeven biljetten mocht niet het drievoudige overtreffen hetzij van het op 31 december 1873 gestorte kapitaal (2) (excl. de reservefondsen), hetzij van hun metaalreserve. Overeenkomstig die bepaling werden de hoogtegrenzen der uitgifte bij decreet van 23 september 1874 vastgesteld op 350 miljoen lire voor de Banca Nazionale, 146,25 miljoen voor de Banco di Napoli, 63 miljoen voor de Banca Toscana, 45 miljoen voor de Banca Romana, 36 miljoen voor de Banco di Sicilia en 15 miljoen voor de Banca Toscana di Credito.

De voor de Banca Nazionale vastgestelde grens mocht tot 450 miljoen lire vóór 1 april 1880 worden verhoogd.

Die grenzen werden niet steeds geëerbiedigd. Het uitgifteplafond mocht immers worden te boven gegaan, op voorwaarde dat het overschot geheel door een metaalreserve werd gedekt, die voor twee derden uit goud en voor één derde uit zilver samengesteld was en mits betaling van een zeer hoge taks.

Het gebrekkig beleid van de Banca Romana en de economische wanorde in het land veroorzaakten de bankcrisis van 1891. In afwachting van de afkondiging van een nieuwe bankwet werd de circulatie voorlopig geregeld bij decreet van 5 juli 1891 — berustend op de wet van 30 juni 1891 —, welke de grens van de biljettenomloop op die van 1890, d.i. 1.064 miljoen lire, vaststelde. De crisis leidde tot de liquidatie van de Banca Romana en tot de opslorping van de twee Toscaanse banken door de Banca Nazionale, die voortaan Banca d'Italia genoemd werd.

De nieuwe bankwet van 10 augustus 1893 verleende het uitgifterecht voor twintig jaar aan de Banca d'Italia, alsook aan de Banco di Napoli en de Banco

(1) Die cheques en celen onderscheidden zich van de biljetten door het feit dat het titels op naam waren met een veranderlijke nominale waarde en zij in tegenwaarde van een deposito in metaalgeld werden uitgegeven.

(2) Voor de Banco di Napoli, de Banco di Sicilia en de Banca Romana was dit bedrag iets verschillends.

di Sicilia. De wet voorzag coupures van 1.000, 500, 200 en 50 lire; de uitgifte der biljetten van 25 lire werd aan de Staat voorbehouden, doch in ruil mochten de banken, voor hetzelfde bedrag, de omloop der biljetten van 50 lire vermeerderen. Het plafond van de uitgifte werd vastgesteld op 800 miljoen lire voor de Banca d'Italia, op 242 miljoen voor de Banco di Napoli en op 55 miljoen voor de Banco di Sicilia. Na een periode van vier jaar moest iedere circulatiebank om de twee jaar het bedrag van haar biljettenomloop verminderen, derwijze dat hij binnen een termijn van veertien jaar teruggebracht was tot 630 miljoen lire voor de Banca d'Italia, 190 miljoen voor de Banco di Napoli en 44 miljoen voor de Banco di Sicilia. De biljetten uitgegeven in ruil der gewone en buitengewone voorschotten aan de Staat waren niet in dit plafond begrepen.

De dekkingsreserve der circulatiebanken moest binnen een termijn van één jaar gebracht worden op 40 pct. van hun dadelijk opeisbare verplichtingen, d.i. 33 pct. in edele metalen, waarvan de drie vierden ten minste in goud en de rest in wissels op het buitenland, bekleed met eersterangshandtekeningen die de minister van de Schatkist als zodanig erkende.

Een wet van 10 oktober 1895 bepaalde dat de buitenlandse wissels, in de dekking opgenomen, geen langere resterende looptijd dan drie maanden mochten hebben; hierin mochten begrepen worden: de bons van de Britse Schatkist en al de buitenlandse schatkistbons met dezelfde looptijd, mits zij in goud of in deviezen van de Latijnse Unie terugbetaalbaar waren, rekening-courantkredieten op zicht of op vijftien dagen, geopend door buitenlandse aan Italiaanse circulatiebanken en beschikbaar in goud of in deviezen van de Latijnse Unie.

De op 28 november 1896 tussen de minister van de Schatkist en de circulatiebanken gesloten en bij de wetten van 17 januari 1897 en 3 maart 1898 goedgekeurde overeenkomst bepaalde dat, met ingang van 1 januari 1897, de metaaldekking in geen enkel geval lager mocht zijn dan 400 miljoen lire voor de Banca d'Italia, 120 miljoen voor de Banco di Napoli en 28 miljoen voor de Banco di Sicilia. Zij moest voor ten minste 75 pct. bestaan uit goud.

Het uitgifteplafond voor de bankbiljetten welke niet geheel door een metaalreserve gedekt waren, werd bij de wet van 31 december 1907 verhoogd tot 908 miljoen lire, als volgt verdeeld: Banca d'Italia 660 miljoen lire, Banco di Napoli 200 miljoen lire, Banco di Sicilia 48 miljoen lire. Laatsgenoemde bank mocht daarbij 10 miljoen lire meer uitgeven voor de voorschotten aan de zwavelnijverheid en de Banca d'Italia 50 miljoen lire meer voor de voorschotten aan de Deposito- en Leenbank (Cassa dei depositi prestiti). De decreetwet van 10 juni 1921 kende de Banca d'Italia het reeds aan de Banco di Sicilia verleende recht toe om de grens van de normaal toegestane omloop te overschrijden, indien de biljetten bestemd waren om voorschotten of disconto van handelspapier in de sector van de zwa-

velhandel te dekken. Het decreet stelde de maximumgrens voor die transacties vast op 35 miljoen lire voor de Banca d'Italia en verhoogde haar van 10 tot 15 miljoen lire ten gunste van de Banco di Sicilia.

De wet van 31 december 1907 voorzag bovendien dat de zilveren tekenmunten slechts 2 pct. van de metaalreserve der circulatiebanken mochten vertegenwoordigen. Het bedrag der buitenlandse schatkistbons, dat deel mocht uitmaken van de reserve, werd beperkt tot 11 pct. van het totaal voor de Banca d'Italia, tot 15 pct. plus 14 miljoen lire voor de Banco di Napoli en tot 15 pct. voor de Banco di Sicilia. De certificaten welke de rekening-courantsaldi in het buitenland vertegenwoordigden, mochten 3,5 pct. van de reserve bereiken.

De grens van de bankbiljettenomloop (excl. diegene die de tegenwaarde vormde van de kredieten aan de Staat) werd regelmatig met één derde verhoogd bij de decreten van 4 augustus, 13 augustus en 23 november 1914, bevestigd bij de wet van 30 april 1916, zodat de uitgiftegrenzen met ingang van november 1914 gebracht werden op 1.320 miljoen voor de Banca d'Italia, op 400 miljoen voor de Banco di Napoli en op 96 miljoen voor de Banco di Sicilia.

De buitengewone oorlogsomstandigheden vereisten een wijziging van die bepalingen. Bijzondere herdisconto- en krediettransacties werden vanaf 1915 toegelaten. Een decreet van 4 juni 1916, berustend op de geünificeerde tekst van de bankwetgeving en goedgekeurd bij decreet van 28 april 1910, wijzigde de bepalingen betreffende de waarden welke in de dekking van de geldomloop mochten opgenomen worden en wel in die zin dat al de bij de wet van 31 december 1907 vastgestelde quota afgeschaft werden. De beschikkingen van het decreet van 1916 werden tot 31 december 1923 verlengd bij de wet van 10 juni 1921 en tot 31 december 1930 bij decreet van 31 december 1923.

De uiteindelijke eenmaking van de biljettenuitgifte werd verwezenlijkt bij de decreetwet van 6 mei 1926, bevestigd bij de wet van 25 juni 1926. Deze laatste ontnam, met ingang van 30 juni 1926, het uitgifteprivilege aan de Banco di Napoli en aan de Banco di Sicilia en stelde 30 juni 1927 als uiterlijke datum van de intrekking hunner biljetten vast; hij werd verschoven tot 31 januari 1931 bij de decreetwet van 13 januari 1931, bevestigd bij de wet van 9 april van hetzelfde jaar. De goud- en deviezenreserves van beide banken werden overgedragen aan de Banca d'Italia en deze laatste kon aldus voor de omwisseling hunner biljetten haar uitgifte uitbreiden tot de voorheen aan de twee andere circulatiebanken toegekende contingenten.

Bij een decreet van 7 september 1926, berustend op de wet van 25 juni van dat jaar, werd het uitgifteplafond van de Banca d'Italia op 7 miljard gebracht. Boven dit bedrag en tot een uiterste grens van 8 miljard werd op de biljetten een buiten-

gewone belasting geheven gelijk aan de discontovoet. Bij het plafond kwamen nog de 2.500 miljoen lire welke de Banca d'Italia van de Staat had ontvangen in mindering van zijn schuld tegenover de Bank, de biljetten uitgegeven in tegenwaarde van de kredieten aan de Staat, van de vordering van de Bank op de speciale autonome sectie van het Consortium voor voorschotten op industriële effecten en van het herdisconto toegestaan aan de gewone sectie van dit Consortium, evenals de tegenwaarde der kasmiddelen van de Banco di Napoli en van de Banco di Sicilia, welke aan de Banca d'Italia waren overgedragen.

De uitgiftengrens werd bij de decreetwet van 17 juni 1928 afgeschaft. Doch het jaar voordien was de verplichting voor de Banca d'Italia een reserve in goud of in goud inwisselbare deviezen ten belope van 40 pct. van haar dadelijk opeisbare verbintenissen aan te houden, hersteld geworden bij een decreetwet van 21 december, bevestigd bij de wet van 7 juni 1928. Dit voorschrift werd opnieuw geschorst bij een decreetwet van 21 juli 1935, welke bij de wet van 9 januari 1936 bevestigd werd.

De tweede wereldoorlog veroorzaakte een nieuwe ommekeer in het geldregime. Krachtens een verordening van de opperbevelhebber der strijdkrachten van 21 september 1943, berustend op de « oorlogswet », welke bij decreet van 8 juli 1938 werd goedgekeurd, mochten de door de Banca d'Italia, de Banco di Napoli en de andere gewone kredietinstellingen uitgegeven cheques als bankbiljetten circuleren. Zij hadden een nominale waarde van 50, 100, 500, 1.000, 5.000, 10.000, 20.000 en 50.000 lire. Zij moesten later worden vervangen door bankbiljetten of wettelijke waarden van de circulatiebank.

Een decreetwet van 24 augustus 1944 machtigt de minister van de Schatkist de geldomloop te regelen in afwijking van de normen welke waren vastgesteld bij decreet van 28 april 1910, dat de geünificeerde tekst op de muntwetgeving goedgekeurde. Het nieuwe decreet diende tot grondslag voor de nieuwe uitgiften van bankbiljetten.

Een decreet van 23 september 1944, gewijzigd bij decreet van 10 december 1944, machtigde de Banca d'Italia nieuwe biljetten te drukken van 1.000, 500, 100 en 50 lire voor een bedrag van 300 miljard lire, dat bij ministerieel decreet van 20 april 1946 met 100 miljard lire verhoogd werd. Die biljetten moesten de vóór de oorlog uitgegeven biljetten vervangen. De Bank was bovendien gemachtigd voorlopige effecten aan toonder en op zicht voor een bijkomend bedrag van 217,5 miljard lire te drukken met een waarde van 5.000, 10.000 en 25.000 lire, doch de machtiging om ze in omloop te brengen werd pas bij decreet van 24 juli 1946 verleend en wel voor de titels van 5.000 en 10.000 lire alleen. Die voorlopige titels werden vervangen door biljetten van hetzelfde bedrag, waarvan de uitgifte bij de wet van 7 oktober 1948 was voorzien.

Krachtens de wet van 5 januari 1950 werden de biljetten van 50 en 100 lire vanaf 31 december 1951

in schatkistbiljetten met een overeenstemmende nominale waarde omgewisseld.

**

3. Schatkistgeld.

a) Metaalgeld.

Wetgeving vóór 1918.

Zilvergeld.

De wet van 24 augustus 1862 houdende unificatie van het geldwezen en die waarbij de monetaire overeenkomsten van de Latijnse Unie, na de toetreding van Italië tot die Unie in 1865, werden bekrachtigd, dienden als basis voor de latere wettelijke beschikkingen in verband met het zilvergeld. De decreten betreffende de bronzen stukken werden uitgevaardigd krachtens de wetten van 8 tot 24 augustus 1862.

De wet van 1862 voorzag de uitgifte van zilverstukken van 2 en 1 lire en van 50 en 20 centime, met een gehalte van 835/1000 en met een gewicht van resp. 10, 5, 2 en 1 gram; ze vormden wettig betaalmiddel tot een bedrag van 50 lire voor de transacties onder particulieren. De emissie ervan werd beperkt tot 150 miljoen lire, waarvan bij het decreet van 5 oktober 1862 30 miljoen werden voorbehouden aan de stukken van 2 lire, 60 miljoen aan de stukken van 1 lire, 50 miljoen aan de stukken van 50 centime en 10 miljoen aan de stukken van 10 centime. De verdeling van het gezamenlijke contingent over de verschillende stukken werd herhaaldelijk gewijzigd; toch zal slechts melding gemaakt worden van de veranderingen in het gezamenlijke plafond.

Het plafond van het zilvergeld werd van 150 miljoen op 141 miljoen lire gebracht bij de wet van 21 juli 1866, waarbij de toetreding van Italië tot de Latijnse Unie werd bekrachtigd. Dit plafond werd verhoogd tot 156 miljoen lire bij de wet van 3 september 1868 en tot 170 miljoen lire bij die van 1 augustus 1879, waarbij de Monetaire Overeenkomst van de Latijnse Unie van 5 november 1878 werd bekrachtigd. Deze emissiegrens werd opgevoerd tot 202,4 miljoen lire krachtens de wet van 30 december 1885, waarbij de te Parijs op 6 november 1885 gesloten Monetaire Overeenkomst, evenals de op 12 december 1885 ondertekende bijakte bij die conventie, werd goedgekeurd.

Bij de aanvullende Monetaire Overeenkomst die op 29 oktober 1897 te Parijs werd gesloten en door de wet van 2 januari 1898 werd goedgekeurd, werd het emissieplafond van die munten met 30 miljoen lire verhoogd; 27 miljoen zouden worden vervaardigd door middel van de hersmelting van zilverstukken van 5 lire. Dit plafond werd vóór 1908 niet meer gewijzigd.

De uitvoering van die overeenkomst maakte het voorwerp uit van vier decreten. Het koninklijk

decreet van 4 september 1898 verleende toelating tot de aanmunting, door middel van de hersmelting van Eritrese zilverstukken, van 3 miljoen zilverstukken. Het decreet van 8 oktober 1906 stond een aanvullende aanmunting van zilverstukken toe voor een nominale waarde van 10 miljoen en de decreten van 17 maart en van 17 oktober 1907 verhoogden dit contingent telkens met 5 miljoen.

Overeenkomstig de monetaire conventie van de Latijnse Unie van 4 november 1908, goedgekeurd bij de wet van 10 juni 1909, werd een contingent zilverstukken van 540,8 miljoen lire aan Italië toegewezen. De Munt mocht voor het slaan ervan staven fijn zilver aanwenden ten belope van het derde en voor een maximumwaarde van 12 lire per inwoner. Boven deze grens en tot een maximum van 16 lire per inwoner diende Italië over te gaan tot de overeenstemmende ontmunting van zilveren stukken van 5 lire.

Die grens werd geleidelijk bereikt krachtens het decreet van 2 september 1910, de wet van 8 december 1910, het decreet van 1 december 1912, waarbij de emissie van resp. 9 miljoen, 9 miljoen en 18 miljoen lire werd voorzien. De decreten van 1 februari en van 27 september 1914 stonden op hun beurt de emissie toe van zilverstukken voor bedragen van 21 miljoen en van 22,04 miljoen lire, en dat van 12 december 1915 voor een waarde van 40,56 miljoen lire.

Een decreet van 1 april 1917, genomen krachtens een wet van 22 mei 1915, verleende aan de minister van de Schatkist de toelating gedurende de oorlogsperiode het karakter van wettig betaalmiddel te ontnemen aan de zilverstukken van 2 en 1 lire en 50 centime en ze te vervangen door kasbons. De omwisseling vond plaats vanaf 1 november 1917 krachtens het decreet van 1 oktober van hetzelfde jaar, waarbij de uiterste datum van de wettige koers op 21 november 1917 en die voor de omwisseling van die munten op 30 december 1917 werden bepaald. Deze laatste termijn werd bij verschillende decreten tot 30 september 1927 verlengd.

Bronzen en nikkelstukken.

De wet van 24 augustus 1862 voorzag eveneens de vervaardiging en de emissie, voor een nominaal bedrag van 8 miljoen, van bronzen pasmunten van 10, 5, 2 en 1 centime, met een gewicht van 10, 5, 2 en 1 gram en met een gehalte van 960/1000 koper en 40/1000 tin. Die stukken waren wettig betaalmiddel tot een bedrag van één lire.

Het contingent der stukken van 10 centime werd met 16 miljoen lire verhoogd bij een decreet van 14 juni 1866 en met 4 miljoen lire bij een decreet van 18 juli 1866.

Het decreet van 17 oktober 1867, bevestigd bij de wet van 7 juli 1868, machtigde tot een aanvullende emissie van bronzen stukken van elke waarde voor een bedrag van 20 miljoen lire, waarvan 10 miljoen onmiddellijk konden vervaardigd worden en de

rest in stukken van 10 centime krachtens het decreet van 30 januari 1868. Een bijkomende emissie van deze laatste voor een bedrag van 10 miljoen lire werd toegestaan bij het koninklijk decreet van 4 augustus 1893, bevestigd bij de wet van 22 juli 1894. Een decreet van 21 februari 1894 bracht het emissieplafond van die stukken op 7,5 miljoen lire, maar verleende de toelating tot aanmunting, voor een nominale waarde van 20 miljoen lire, van een stuk van 20 centime met een gehalte van 25/100 nikkel en 75/100 koper en met een gewicht van 4 gram; het was wettig betaalmiddel tot een bedrag van 5 lire. Bij een decreet van 26 april 1894, bekrachtigd bij een wet van 22 juli 1894, werd aan dit stuk de wettige koers verleend.

Krachtens een wet van 7 juli 1901 werden voor een bedrag van 30 miljoen lire bronzen stukken van 5 en 10 centime uit de omloop getrokken en vervangen door nikkelstukken van 25 centime met een gehalte van 975/1000, waarvan de emissie werd toegestaan door een decreet van 13 februari 1902, waarbij ze het karakter van wettig betaalmiddel verkregen tot een bedrag van 5 lire. Een wet van 9 juli 1905 beperkte echter het contingent der uit de omloop te trekken muntstukken tot 20 miljoen lire en beval de intrekking van de bovenvermelde stukken van 20 en 25 centime. Ter vervanging van deze laatste werden, krachtens een koninklijk decreet van 23 januari 1908, nieuwe nikkelstukken van 20 centime uitgegeven met een gehalte van 975/1000. De oude stukken van 25 centime waren vanaf 31 januari 1909 (koninklijk decreet van 13 februari 1908) en die van 20 centime vanaf 30 juni 1910 (decreet van 23 juni 1909) geen wettig betaalmiddel meer.

Een wet van 9 juli 1911 verlaagde het contingent van de nikkelstukken van 20 centime van 40 tot 30 miljoen lire, doch de regering werd gemachtigd nieuwe nikkelstukken van 10 centime met een gehalte van 975/1000 uit te geven.

Wetgeving tussen beide wereldoorlogen.

Zilvergeld.

De circulatie der zilverstukken onderging in 1926 een fundamentele wijziging, toen een decreet van 16 september, steunend op de decreetwet van 7 september 1926, de emissie toestond van zilverstukken van 5 en 10 lire voor een bedrag van 1 miljard lire, in vervanging van de muntbiljetten. Die muntstukken kregen van 1 oktober 1926 af wettige koers; zij waren wettig betaalmiddel tot 500 lire en bevatten 835/1000 zilver krachtens het decreet van 30 september 1926.

Een decreetwet van 23 juni 1927 stelde de uiterste datum van de wettige koers der zilveren stukken van 5 lire op 30 september 1927 vast en machtigde de emissie van zilverstukken van 20 lire voor een bedrag van 700 miljoen lire, in vervanging van de muntbiljetten. Zij moesten geslagen worden met het metaal voortvloeiend uit de ontmunting der stukken van 2 en 1 lire en 50 centime, evenals der stukken

van 5 lire die krachtens hetzelfde decreet uit de omloop werden getrokken. Het gehalte der nieuwe stukken werd op 800/1000 vastgesteld en hun gewicht op 15 g bij het decreet van 8 september 1927. Zij waren wettig betaalmiddel tot 1.000 lire en verkregen wettige koers vanaf 28 oktober 1927.

Bij een decreet van 24 mei 1928 werd op het bovengenoemd contingent een bedrag van 500 miljoen lire afgenomen voor het slaan van munten van 20 lire met een gehalte van 600/1000 en een gewicht van 20 g. Deze decreetwet werd bevestigd bij de wet van 6 december 1928, die het contingent der stukken van 5 lire met een bedrag van 50 miljoen verhoogde in vervanging van een overeenstemmend bedrag biljetten van 20 lire.

Op 2 augustus 1930 werd een overeenkomst gesloten tussen de Italiaanse regering en de Heilige Stoel om de muntstukken van het Vaticaan gelijk te stellen met de Italiaanse. Zij bepaalde dat de aanmuntning der zilver-, nikkel- en bronzen stukken van het Vaticaan, voor ieder der eerste vijf jaar van de geldigheidsduur der conventie, het totale bedrag van 1 miljoen lire en, voor ieder der volgende vijf jaar, het bedrag van 800.000 lire niet mocht overschrijden.

De decreetwet van 20 mei 1935, bevestigd bij de wet van 12 december 1935, verleende aan de minister van Financiën de toelating de zilverstukken uit de omloop te trekken.

Het ministerieel decreet van 15 juni 1935 bepaalde dat de zilveren deelmunten van 20 en 10 lire van 31 december 1936 af geen wettige koers meer hadden en uitgewisseld konden worden tot op 31 december 1937, termijn die tot 31 december 1938 werd verlengd. Het contingent van 875 miljoen zilverstukken van 5 lire in omloop werd bij het ministerieel decreet van 31 januari 1936 op 500 miljoen lire teruggebracht vanaf 31 december 1937.

De aanmaak en de emissie van nieuwe zilverstukken werden nochtans hernomen in uitvoering van de decreetwet van 9 juli 1936, bevestigd bij de wet van 4 januari 1937. Bij een decreet van 23 december 1937 werd het bedrag van de emissie vastgesteld op 1,5 miljard lire (50 miljoen in stukken van 20 lire, 250 miljoen in stukken van 10 lire en 1.200 miljoen in stukken van 5 lire).

Bronzen en nikkelstukken.

Het stelsel van de omloop van bronzen muntstukken werd gewijzigd bij decreet van 30 december 1917, dat steunde op de wet van 22 mei 1915. Dit decreet verleende toelating tot de aanmuntning en de emissie van nieuwe stukken van 20 centime bestaande uit een legering van nikkel (25/100) en van koper (75/100) voor een bedrag van 16 miljoen lire met het karakter van wettig betaalmiddel tot een bedrag van 5 lire. Het decreet van 2 maart 1918 bepaalde hun gewicht op 4 gram.

Bij een decreetwet van 2 mei 1920 werd het maximumcontingent van die stukken van 30 miljoen op 45 miljoen lire gebracht.

Het slaan van stukken van 1 en 2 centime werd geschorst bij het decreet van 14 juli 1918, steunend op dezelfde wet van 1915. Zij werden vervangen door nikkelstukken van 10 centime voor een nominale waarde van 3,5 miljoen lire krachtens een decreet van 20 juli 1922; vanaf 30 juni 1924 verloren zij, krachtens het decreet van 4 mei 1924, de wettige koers.

De emissie van bronzen stukken van 5 centime met een gehalte van 950/1000 koper, 40/1000 tin en 10/1000 zink werd voor een bedrag van 4 miljoen lire toegestaan bij het decreet van 13 juli 1918, uitgevaardigd krachtens de wet op de speciale machten van 1915. Bij de decreetwet van 23 januari 1921 werden voor een bedrag van 12 miljoen lire stukken van 5 en 10 centime in omloop gebracht.

Bij een decreet van 4 september 1919 werd de emissie toegestaan van nikkelstukken van 50 centime met een gehalte van 975/1000 voor een bedrag van 10 miljoen lire en van bronzen stukken van 10 centime met een gehalte van 950/1000 koper, 40/1000 tin en 10/1000 zink voor een bedrag van 6 miljoen lire, die wettig betaalmiddel vormden tot een bedrag van 5 lire. Het plafond der stukken van 50 centime werd bij de decreetwet van 10 augustus 1920 op 25 miljoen gebracht. Hun gehalte werd op 976/1000 vastgesteld en hun gewicht bepaald op 6 g bij de decreetwet van 8 april 1929.

Een decreet van 15 december 1921, steunend op een wet van 17 februari 1921 betreffende de vervanging der kasbons van 1 en 2 lire door zuivere nikkelstukken, gaf toelating tot de emissie, voor een bedrag van 100 miljoen lire, van stukken van 1 lire met een gehalte van 975/1000 en een gewicht van 8 g, die wettig betaalmiddel waren tot een bedrag van 50 lire.

De decreetwet van 21 januari 1923 machtigde de emissie van zuivere nikkelstukken van 2 en 1 lire en 50 centime voor een bedrag van 100 miljoen lire in vervanging van muntbiljetten van 5 en 10 lire. Dezelfde decreetwet voorzag een emissie van stukken van 5 en 10 centime voor een bedrag van 10 miljoen lire en de vervanging van de stukken van 20 centime in nikkellegering door zuivere nikkelstukken.

De decreetwet van 20 mei 1935 verleende aan de minister van Financiën de toelating om de bronzen en nikkelstukken uit de omloop te trekken en de decreetwet van 9 juli 1936 bepaalde dat ze zouden vervangen worden door nieuwe muntstukken waarvan de emissiegrens op 200 miljoen lire werd vastgesteld.

Een decreetwet van 7 februari 1938, bevestigd bij een wet van 5 januari 1939 en uitgevaardigd overeenkomstig een decreetwet van 9 juli 1936, gaf toelating tot de vervaardiging en tot de emissie van nieuwe « acmonital »-stukken van 2 en 1 lire en van 50 en 20 centime, waarvan het gewicht bij een koninklijk decreet van 20 april 1939 resp. op 10, 8, 6 en 4 g werd vastgesteld.

De wettige koers van die munten werd geleidelijk opgeheven, bij decreet van 10 januari 1938 voor de

stukken van 10 en 5 centime vanaf 31 december 1943, bij decreetwet van 24 januari 1940, bekrachtigd bij een wet van 24 september 1940, voor de nikkelstukken van 1 en 2 lire, en, bij decreet van 18 mei 1947, voor de nikkel- en bronzen stukken van 20 centime vanaf 30 juni 1947.

Huidig stelsel.

De staatsgeldomloop werd hervormd bij het decreet van 8 mei 1946, waarbij de Munt gemachtigd werd de oude « acmonital »- en bronzen stukken en de muntbiljetten te vervangen door nieuwe muntstukken van 10, 5, 2 en 1 lire. Ze werden bij decreet van 6 september 1946 « italma »-munten genoemd, terwijl hun gewicht resp. op 3, 2,5, 1,75 en 1,25 g en hun emissieplafond op 8 miljard werden bepaald. Krachtens het decreet van 19 december 1946 verkregen zij wettige koers vanaf 21 december 1946. De wettige koers der oude zilverstukken van 20, 10 en 5 lire was geschorst bij het decreet van 18 mei 1947.

Bij de wet van 24 december 1951 verkreeg de Munt de toelating stukken in « acmonital » uit te geven van 100 en 50 lire met een resp. gewicht van 8 en 6,25 g. Hun emissieplafond werd op 27 en 13 miljard vastgesteld.

De emissie van « bronzital »-stukken van 20 lire met een gewicht van 3,6 g werd toegestaan bij de wet van 14 december 1955. Het emissieplafond voor die stukken werd bij decreet van 30 mei 1956 op 5 miljard lire vastgesteld. Voor de « italma »-stukken werd het plafond op 16,1 miljard bepaald.

Op dit ogenblik is een wetsontwerp ingediend, waarbij de aanmuntning van zilverstukken van 500 lire in vervanging van de biljetten van dezelfde waarde van de Banca d'Italia wordt voorzien.

b) Muntbiljetten.

Gedurende lange tijd bestond de chartale geldcirculatie in Italië slechts uit de biljetten der verschillende circulatiebanken. De biljetten die door deze laatste in tegenwaarde van kredieten aan de Staat werden uitgegeven, werden « biljetten in omloop voor rekening van de Staat » genoemd. Hoewel zij niet aan de algemene emissiegrenzen onderworpen waren, dienen ze toch als werkelijke bankbiljetten beschouwd, daar zij op de balansen der emitterende banken voorkwamen.

Ten einde echter te voorzien in de behoeften aan pasmunt zolang de Banca Nazionale geen biljetten van 10 en 5 lire in omloop had gebracht, heeft de regering, bij decreet van 13 juni 1866 en steunend op de wet der speciale volmachten van 30 april 1866, voorlopig fiscale zegels van 15, 10 en 5 lire uitgegeven (voor een bedrag van 30 miljoen lire).

Die zegels hadden wettige koers tot 30 september; ze werden krachtens een decreet van 29 augustus tegen bankbiljetten omgewisseld.

Een Consortium van circulatiebanken was bij de wet van 30 april 1874 opgericht en had al het chartale geld dat in tegenwaarde van de voorschotten van de Banca Nazionale aan de Staat in omloop was, voor eigen rekening overgenomen. Het was gemachtigd voor 1 miljard lire biljetten uit te geven, waarvan 890 miljoen binnen een termijn van een jaar. Die biljetten hadden gedwongen koers en waren niet inwisselbaar. Er bestonden coupures van 50 centime, 1, 2, 5, 10, 20, 100, 250 en 1.000 lire. Bij de wet van 7 april 1881 werd het Consortium, van 30 juni 1881 af, ontbonden en zijn biljetten werden ten dele uit de omloop genomen en ten dele (biljetten van 5 en 10 lire) omgezet in muntbiljetten die in wettige goud- en zilvermunt inwisselbaar waren. Krachtens een decreet van 1 maart 1883 werd het bedrag der biljetten van 5 lire op 100 miljoen en dit van de biljetten van 10 lire op 240 miljoen bepaald.

Een koninklijk decreet van 4 augustus 1893 stond de voorlopige emissie toe van 30 miljoen kasbons tegen wettige koers, met een nominale waarde van 1 lire en integraal gedekt door zilveren tekenmunten.

De emissie van kasbons van 2 lire tot een maximum van 60 miljoen lire werd toegelaten bij een koninklijk decreet van 21 februari 1894, bevestigd door de wet van 22 juni 1894 die toelating verstrekke tot een aanvullende emissie van kasbons van 1 lire voor een waarde van 20 miljoen lire. Het plafond van de bons van 2 lire werd bij de wet van 17 januari 1897 op 45 miljoen teruggebracht. Die twee categorieën kasbons werden uit de omloop getrokken krachtens een wet van 16 februari 1899 en een koninklijk decreet van 19 juli van hetzelfde jaar. Een ander decreet van 21 februari 1894 bracht het totale plafond der voor rekening van de Staat uitgegeven of uit te geven biljetten op 600 miljoen lire, waarvan 200 miljoen in coupures van 5 lire, 250 miljoen in coupures van 10 lire en 150 miljoen in coupures van 25 lire die voor de eerste maal zouden in omloop gebracht worden. Zolang de Schatkist nog geen biljetten van 25 lire had uitgegeven, werden de coupures van dat bedrag die voor rekening der circulatiebanken in omloop waren als muntbiljetten beschouwd, terwijl de banken die biljetten niet meer mochten uitgeven. Bij een wet van 1 juli 1906 werd de uiterste datum voor de omwisseling der bankbiljetten van 25 lire op 31 december 1907 vastgesteld.

Een emissie van muntbiljetten, buiten het plafond van 600 miljoen lire, werd toegestaan bij de wet van 3 maart 1893 voor een bedrag van 22,5 miljoen lire mits blokkering bij de Deposito- en Leenbank van een zelfde bedrag Italiaans zilvergeld; een decreet van 27 maart 1898 bracht het maximum van die emissie terug op 11,25 miljoen lire.

Die limiet werd gewijzigd bij koninklijk decreet van 31 augustus 1910, waarbij een aanvullende emissie van muntbiljetten van 5 en 10 lire voor een bedrag van 11,25 miljoen lire werd voorzien zolang het contingent der zilveren tekenmunten niet de grens

had bereikt die voor Italië bij de Conventie van de Latijnse Unie van 4 november 1908 was vastgesteld.

Een wet van 29 december 1910 verlaagde het gezamenlijke plafond voor de circulatie der muntbiljetten tot 500 miljoen lire. Een bijkomend bedrag van 25 miljoen in biljetten van 10 en 5 lire werd nochtans bij een wet van 9 juli 1914 toegestaan.

Bij het begin van de eerste wereldoorlog machtigde een decreet van 18 augustus 1914 de minister van de Schatkist kasbons van 1 en 2 lire alsook muntbiljetten van 5 en 10 lire uit te geven. Een decreet van 19 september 1914, berustend op de wet van 9 juli, ontnam de Schatkist het recht biljetten van 5 en 10 lire uit te geven, dat haar op 18 augustus was toegestaan, en begrenste de hierboven vermelde uitgiften tot de kasbons van 1 en 2 lire. De gezamenlijke grens van de omloop der muntbiljetten werd bij hetzelfde decreet op 700 miljoen lire gebracht.

Verdere verhogingen van dit plafond werden besloten bij een decreet van 23 mei 1915 (300 miljoen lire) en bij een ander van 17 oktober 1915 (100 miljoen lire).

Na de eerste wereldoorlog trachtte de Italiaanse regering het voor rekening van de Schatkist uitgegeven muntpapier door metalen munten te vervangen. Daar het contingent biljetten van 5 en 10 lire krachtens de decreetwet van 20 januari 1923 met 100 miljoen lire verminderd was, werd bij decreet van 7 september 1926 besloten de biljetten van 5 en 10 lire door zilvermunten te vervangen en de biljetten van 25 lire in te trekken. Wat de biljetten van 5 en 10 lire betreft, werd slechts een bedrag van 500 miljoen lire werkelijk uit de omloop genomen en vervangen door zilvermunten met een zelfde nominale waarde overeenkomstig het koninklijk decreet van 9 september 1926.

Een decreetwet van 20 mei 1935, bevestigd bij de wet van 23 december 1935, stond de uitgifte toe van muntbiljetten van 10 lire (ter vervanging van de zilverstukken van 20 en 10 lire) waarvan de uitgiftegrens bij het ministerieel decreet van 15 juni 1935 op 850 miljoen lire werd vastgesteld; een tweede decreet van 31 januari 1936 verhoogde deze grens door voor 500 miljoen lire zilveren stukken van 5 lire te vervangen door een gelijk bedrag van die biljetten, terwijl een derde decreet van 10 januari 1938 de betrokken grens nog met 1,15 miljard verhoogde.

Krachtens de wet van 5 januari 1950 werden de bankbiljetten van 50 en 100 lire vervangen door muntbiljetten met een overeenstemmende nominale waarde en zulks met ingang van 31 december 1951.

Sedertdien heeft de Italiaanse regering echter opnieuw de muntbiljetten afgeschaft en zodoende de eenheid van de uitgifte van het papiergeld hersteld. Aldus voorzag de wet van 24 december 1951 de intrekking van alle muntbiljetten en hun vervanging door « italma »-munten van 1, 2, 5 en 10 lire alsook door munten in « acmonital » van 50 en

100 lire. De wet van 9 oktober 1954 bepaalt dat de data waarop de biljetten vervallen, kunnen verschoven worden bij ministeriële decreten tot 31 december 1956 voor de biljetten van 1 tot 10 lire en tot 31 december 1957 voor de biljetten van 50 en 100 lire.

De uitwisselingstermijn voor de biljetten van 1, 2, 5 en 10 lire werd nochtans bij een wet van 5 februari 1957 tot 31 december 1957 verlengd, terwijl de biljetten van 50 en 100 lire ophielden wettig betaalmiddel te zijn vanaf 30 september 1957 (ministerieel decreet van 26 maart 1957); ze mochten tot 30 juni 1957 bij de Italiaanse Schatkist tegen metalen munten worden omgewisseld.

Bij het einde van 1957 zullen er geen schatkistbiljetten meer in omloop zijn.

*
**

4. Het giraal geld.

De Banca d'Italia beschikt over twee klassieke middelen om kwalitatief en kwantitatief het uitstaande krediet van de handelsbanken te controleren: de disconto- en voorschottenpolitiek en anderzijds het stelsel der verplichte reserves welke bij de circulatiebank worden aangehouden.

Hoewel de discontoverrichtingen van geen grote betekenis zijn, is de discontopolitiek niet zonder belang voor de controle van het kredietvolume, vermits de discontovoet, overeenkomstig een akkoord onder de banken, tot grondslag dient voor het vaststellen der debetrente van de banken.

Een decreet van 28 september 1919, berustend op de wet van 22 mei 1915 die de regering bijzondere machten verleende, dwong de private banken aan de Banca d'Italia een borgtocht te geven in staatsfondsen of in rekening-courant ten belope van 20 pct. der in omloop gebrachte cheques. Krachtens de decreetwet van 7 oktober 1923 werd die borgtocht vastgesteld op 40 pct. van het bedrag der uitstaande cheques dat het vermogen van de bank niet overtrof en op 100 pct. voor het surplus. De staatsfondsen waren geraamd op negen tienden van hun beurswaarde.

Doch de eerste wetgevende maatregelen houdende reglementering der operaties van de private banken en andere kredietinstellingen, met het oog op het voeren van een monetaire politiek, werden getroffen bij de decreetwetten van 7 september en 6 november 1926 en bevestigd bij een wet van 23 juni 1927, krachtens welke aan de centrale bank, in rechte, een controlebevoegdheid over de kredietinstellingen toegekend werd.

Ofschoon die regeling in de eerste plaats de beveiliging van het spaarwezen beoogde, behelsde zij eveneens een belangrijke maatregel in verband met de beperking van de deposito's; de kredietinstellingen moesten bij de centrale bank een reserve in geld of in staatsfondsen aanhouden gelijk aan het bedrag der direct opeisbare deposito's dat twintigmaal het

eigen vermogen (gestort kapitaal en reserves) overtrof. Een aanpassingstermijn van vier jaar werd de kredietinstellingen toegestaan om het reglement na te leven.

Een bijzonder controleorgaan voor het spaar- en kredietwezen werd opgericht bij decreetwet van 12 maart 1936, bevestigd bij een wet van 7 maart 1938 en aangevuld bij decreetwet van 17 juli 1937, bevestigd bij een wet van 7 april 1938 (1). Die instelling (Inspettorato per la difesa del risparmio e per l'esercizio del credito) ressorteerde onder een ministerieel comité samengesteld uit het regeringshoofd, de ministers van Financiën, Landbouw en Corporaties, en werd voorgezeten door de gouverneur van de Banca d'Italia. Dit toezichtsorgaan bepaalde voortaan de verhouding tussen het nettovermogen van elke bank en haar passief (2), alsook de vormen van belegging der deposito's die een bepaald bedrag overschreden en de maximumgrenzen der toelaatbare kredieten.

Hoewel het controleorgaan voor het spaar- en kredietwezen de bankcontrole uitbreidde en een straffere kredietpolitiek mogelijk maakte, bleven de krachtens de wet van 23 juni 1927 opgelegde beperkingen op de deposito's tot 1946 ongewijzigd. Nochtans dwong het controleorgaan, in januari 1943, de banken waarvan het kapitaal 100 miljoen lire overtrof, maandelijks een reserve bij de centrale bank te steriliseren ten bedrage van 75 pct. van de stijging der deposito's t.o.v. de vorige maand. Die bepaling werd in april 1945 ingetrokken.

Gedurende de oorlog beperkte het controleorgaan er zich toe de banken aanbevelingen te doen om een schifting der kredieten te bekomen ten gunste van die bedrijvigheden welke nauw verband hielden met de oorlogsbehoeften en de autarchische politiek.

Wat de instellingen betreft die met de reglementering belast waren, werden bij een decreet van 14 september 1944, berustend op de decreetwet van 25 juni 1944, de bevoegdheden van het controleorgaan overgedragen aan de minister van de Schatkist, die het recht van toezicht op de kredietinstellingen aan de Banca d'Italia overliet. De decreetwetten van 17 juli 1947 en 20 januari 1948 stelden een « Interministerieel Comité voor het krediet- en spaarwezen » (Comitato interministeriale per il credito ed il risparmio) in, dat door de minister van de Schatkist werd voorgezeten en waarvan de gouverneur van de Banca d'Italia en de ministers van Openbare Werken, Landbouw, Buitenlandse Handel, Nijverheid en Handel lid zijn.

Wat de reglementering zelf betreft, bepaalde de circulatiebank de verhouding tussen het vermogen en

(1) Het decreet van 12 maart 1936 op de bankhervorming werd bij de decreetwet van 17 juli 1937 licht gewijzigd. De enige veranderingen van een zeker belang, vervat in het nieuwe decreet, hebben betrekking op de modaliteiten van ontbinding en vereffening der kredietinstellingen; in de andere wijzigingen gaat het eenvoudig om formaliteiten. Het stelsel van samensmelting, van kapitaalsverhoging, e.a., werd bij de wet van 23 maart 1940 vereenvoudigd.

(2) Bewoordingen van de wet.

de deposito's, waarboven de banken hun deposito's als reserves bij de centrale bank moesten aanleggen, op één dertigste. Daar echter de verhouding tussen het vermogen en de deposito's één honderdste bedroeg en de toepassing der normen bemoeilijkt werd wegens de zeer uiteenlopende toestand der banken, moest de gouverneur van de Banca d'Italia, in een brief van 29 januari 1947, de banken wijzen op de noodzakelijkheid de normen voor de bankdeposito's toe te passen. Aldus werden deze laatste een geldpolitiek werktuig.

Een nieuwe reglementering van die verplichte reserves (1) werd op 4 augustus 1947 door het Interministerieel Comité voor het krediet- en spaarwezen ingevoerd. Zij bepaalde dat de handelsbanken een reserve bij de centrale bank moesten aanleggen hetzij in geld, hetzij in fondsen uitgegeven of gewaarborgd door de Staat, ten belope van 20 pct. van de deposito's (2) die op 30 september 1947 tienmaal hun eigen vermogen overschreden (3); de maximumgrens was vastgesteld op 15 pct. van het totaal der deposito's. Die regeling onderging sedertdien geen belangrijke wijzigingen meer.

Met betrekking tot de nieuwe deposito's ontvangen vanaf 1 oktober 1947, zijn de banken verplicht een reserve bij de centrale bank aan te leggen gelijk aan 40 pct. van de stijging der deposito's totdat die reserve 25 pct. van het totaal bedrag der deposito's bereikt.

De beschikkingen van het decreet van 7 oktober 1923 betreffende de bij de Banca d'Italia neer te leggen waarborgen voor het bedrag uitstaande cheques uitgegeven boven het eigen vermogen, werden gewijzigd bij decreet van 13 december 1947, luidens welk de stijging der in omloop gebrachte cheques t.o.v. 30 september 1947 slechts voor 60 pct. moest gedekt zijn door staatsfondsen geraamd tegen hun nominale waarde.

Ten slotte werd bij een decreet van 10 januari 1953 besloten dat de toeneming van de cheques in vergelijking met het peil van 31 december 1952 zou gedekt worden door een waarborg van 100 pct. en dat, met ingang van 12 januari 1953, die waarborggelden uitsluitend uit gewone schatkistbons zouden samengesteld zijn.

* *

5. Het deviezenregime.

De wisselcontrole in Italië gaat terug tot de decreetwet van 23 augustus 1917 en tot het decreet van 25 november van hetzelfde jaar. Een decreet van 11 december 1917 verleende het monopolie der deviezentransacties aan het Nationaal Wisselinstituut (Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero). Dit

(1) Die reserves werpen een rente af welke 0,25 pct. groter is dan die van de schatkistbons.

(2) Excl. de deposito's onder de banken.

(3) Nettovermogen samengesteld uit het gestorte kapitaal, de dotatiefondsen en de reserves.

monopolie werd bij de decreetwet van 13 mei 1919 ingetrokken. De functies van het Instituut werden beperkt tot de uitoefening van een toezicht op een aantal banken, waaraan al de wisselverrichtingen werden toevertrouwd, mits inachtneming van bepaalde regelen. De beperkingen op de deviezentransacties werden afgeschaft bij decreet van 10 juni 1921, dat de bevoegdheden van het Instituut verder inkortte.

Een decreet van 29 augustus 1925 machtigde de regering de deviezenhandel te reglementeren met ingang van 1 september, doch die macht werd haar ontnomen bij decreet van 12 maart 1930. Het Wisselinstituut werd hervormd door de decreetwet van 13 februari 1927, bevestigd bij de wet van 29 december 1927.

Het stelsel van geleide economie en het streven naar een autarchische economie leidden in de jaren 1930-1935 tot de invoering van een zeer strenge wisselcontrole, waarbij vooreerst al de deviezen afkomstig van de uitvoer en later die afkomstig van al de andere transacties aan het Instituut moesten afgedragen worden. De minister van Financiën mocht normen vaststellen om de transacties met het buitenland te regelen op grond van een decreetwet van 29 september 1931, berustend op de wet van 31 januari 1926. Krachtens de decreetwet van 8 december 1934, bevestigd bij de wet van 9 januari 1936, had het Wisselinstituut opnieuw het monopolie voor de aan- en verkoop van deviezen verkregen, alsook dat voor het goud bij decreetwet van 14 november 1935, bevestigd bij de wet van 26 maart 1936. Die verrichtingen werden voor rekening van de Schatkist uitgevoerd en gefinancierd door de centrale bank, die de deviezenvoorraad van het Instituut beheerde.

Nochtans riep een decreetwet van 20 mei 1935 een speciaal orgaan, ressorterend onder het voorzitterschap van de Ministerraad, in het leven om de toekenning der deviezen te regelen, de diensten betreffende de in- en uitvoer te coördineren en de transfers naar het buitenland voor rekening van de staatsbesturen te reglementeren. Een decreetwet van 29 december 1935, berustend op de wet van 31 januari 1926, richtte een Onderstaatssecretariaat voor het Goederen- en deviezenverkeer op, dat rechtstreeks van het regeringshoofd afhankelijk was. Voorzien werd dat het Nationaal Wisselinstituut rechtstreeks onder het ondersecretariaat zou ressorteren, evenals het Nationaal fascistisch instituut voor het goederenverkeer met het buitenland (1).

(1) Benaming gegeven krachtens de decreetwet van 7 maart 1935 aan het voormalige Nationaal Instituut voor de uitvoer, ingericht bij de decreetwet van 18 april 1926 en bevestigd bij de wet van 25 juni 1926, dat zich met de goederen-transacties inhield.

De decreetwet van 6 januari 1936 machtigde de minister van Financiën het Instituut te hervormen, hetgeen geschiedde bij decreet van 4 maart 1936. Dit laatste hing aldus af van het Onderstaatssecretariaat voor de Goederen- en deviezenverkeer en was geplaatst onder het toezicht van de minister van Financiën. Bij zijn monopolie voor de aan- en verkoop van goud en deviezen, voegde zich dat voor de bankbiljetten, de buitenlandse effecten en de in het buitenland aangehouden Italiaanse effecten. Zijn nieuw statuut werd bij decreet van 23 juni 1936 goedgekeurd.

In 1937 werd het Onderstaatssecretariaat voor het Goederen- en deviezenverkeer bij decreet van 20 november, berustend op dat van 29 december 1935, tot de rang van ministerie verheven.

De controle van de wisselverrichtingen werd na de tweede wereldoorlog slechts weinig gewijzigd. Nochtans werd het Nationaal Wisselinstituut geliquideerd en zijn bevoegdheden, bij decreetwet van 17 mei 1945, overgedragen aan de Italiaanse Wisseldienst (Ufficio Italiano dei Cambi), waarvan de structuur dezelfde is als het Nationaal Wisselinstituut van 1927. Hetzelfde decreet stelde een Interministeriële Commissie in, die adviezen verstrekt inzake financiële transacties met het buitenland, doch de Italiaanse Wisseldienst bleef het uitvoerend orgaan. De bevoegdheden van die Commissie en van het Ministerie voor het Goederen- en deviezenverkeer werden in 1946 aan het Ministerie van Handel met het buitenland overgedragen.

Het statuut van de Wisseldienst werd goedgekeurd bij decreet van 25 februari 1946. De Dienst functioneert voor rekening van de Staat, doch hij wordt beheerd door de Banca d'Italia.

Wat het eigenlijke deviezenregime betreft, werden nieuwe normen vastgelegd die de in 1946 ingevoerde en voor de eerste maal in augustus 1955 verruimde procedure vereenvoudigen (afstand van 50 pct. van de uitvoerontvangsten) en wel bij decreetwet van 6 juni 1956 en achtereenvolgende ministeriële decreten die de vrije deviezenmarkt invoerden.

De kapitaalvoer was eveneens vergemakkelijkt geworden door diverse maatregelen in 1948 en bij de wet van 7 februari 1956. Deze laatste voorziet de mogelijkheid het inkomen van ingevoerde kapitalen naar het buitenland over te maken. Met betrekking tot de kapitalen welke direct in produktieve ondernemingen worden geïnvesteerd, kan het inkomen geheel worden gerepatriëerd, terwijl voor de zgn. « portefeuille » - investeringen, de overmaking toegestaan is voor een bedrag dat geen 8 pct. van het sedert twee jaar geplaatste kapitaal mag overtreffen.

DE JONGSTE ONTWIKKELING VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND IN BELGIË

Gelijk in de vorige onder deze titel verschenen artikelen wordt in onderhavige uiteenzetting hoofdzakelijk de ontwikkeling van de industriële en handelsbedrijvigheid in België beschreven; een volgend artikel van het *Tijdschrift* zal gewijd worden aan de ontleding der monetaire en financiële verschijnselen.

De onzekere conjunctuurtendens die in de lente werd waargenomen, heeft de plaats geruimd voor een verslapping. Hoewel deze nog niet in de lopende statistieken van de bedrijvigheid en van de werkloosheid tot uiting komt, veropenbaart ze zich niettemin in een reeks gelijkgerichte tekenen. Sedert verschillende weken lopen de staalprijzen inderdaad terug, daar het aanbod op de wereldmarkten de vraag overtreft, waarbij de Verenigde Staten en West-Duitsland opnieuw een belangrijke rol als leveranciers gingen vervullen. Een ommekeer van de toestand tekent zich eveneens scherper af in de metaalverwerking, in de textielnijverheid, met uitzondering van de katoenweverijen, in de glasfabrieken, de bouwnijverheid en sommige andere bedrijfstakken.

In een open volkshuishouding zijn de statistieken van de buitenlandse handel kenmerkend voor de evenwichtsstand der economie. Indien men een overmaat van nationale bestedingen boven de beschikbare nationale middelen als een teken van inflatie beschouwt, dan zou daaruit kunnen afgeleid worden dat in de Belgische volkshuishouding gedurende de eerste zes maanden van 1956 inflatoire tendensen zijn opgetreden, aangezien het percentage waarmee de invoer door de uitvoer wordt gedekt, van 101,4 pct. in het eerste halfjaar tot 92,2 pct. in het tweede halfjaar terugliep; nadien bereikte het echter opnieuw 94,3 pct. in het eerste kwartaal van 1957 en 93,7 pct. in het tweede kwartaal.

De verslechtering van de handelsbalans in verhouding tot de eerste zes maanden van 1956 komt ten dele voor rekening van de ommekeer van het indexcijfer van de ruilvoet. Verschillende andere min of meer toevallige factoren hebben een rol gespeeld, zoals in de paragrafen betreffende de buitenlandse handel wordt aangetoond.

Achter een bevredigende gezamenlijke expansie van de nationale produktie schuilen niettemin sommige factoren van onevenwichtigheid ter zake van de handelsbalans. Aldus had een regelmatige uitbreiding van de steenkoolwinning, samen met de aanvatting van de exploitatie der Kempische

reserves, de Belgische volkshuishouding gedurende de voorbije maanden een belangrijk deviezenverlies kunnen besparen. Het louter toevallig tekort van de landbouwproduktie in 1956 werd gelukkig goedgemaakt door de betrekkelijk gunstige oogst van 1957. Anderzijds blijkt de belangrijke invoer van metaalfabrikaten te wijzen op een vertraging in de expansie van sommige takken der Belgische metaalverwerking, hoewel het protectionisme in het buitenland daaraan vaak ten grondslag ligt.

In de laatste stadia van de hoogconjunctuur hebben de monetaire factoren blijkbaar geen overwegende rol gespeeld; de kostenstijgingen en bijgevolg de prijsstijgingen kenden een zelfstandige ontwikkeling onder invloed van de Suezcrisis en de verhoging der uurlonen, inzonderheid ter gelegenheid van de inkrimping van de arbeidsduur. De eerste haussefactor speelt geen rol meer, terwijl de tweede factor in sterkte afneemt naarmate de invloed van de inkrimping van de arbeidsduur door een toeneming van de produktiviteit wordt opgevangen. Een verzwaring der kosten gaat gewoonlijk gepaard met een liquiditeitsverkrapping die ditmaal verscherpt werd door de kapitaalafvoer welke, in tegenstelling met vroeger, niet door het overschot op de lopende transacties met het buitenland werd goedgemaakt.

De huidige economische toestand wordt in ruime mate bepaald door de ontwrichtingen in het internationale handels- en betalingsverkeer zoals in volgend hoofdstuk wordt aangetoond. Een duurzaam stelsel van vrij goederen- en kapitaalverkeer veronderstelt een coördinatie van de economische en financiële politiek. Bij ontstentenis daarvan en ten gevolge van de Suezcrisis deden zich in het buitenland de ontwrichtingen voor en werden er de restrictieve maatregelen getroffen waaronder de Belgische volkshuishouding thans te lijden heeft. De daling van de rentevoeten die in Duitsland een aanvang nam evenals de stijging der steenkoolprijzen en de looneisen in dat land zouden in zekere mate kunnen bijdragen tot het verzachten van de economische onevenwichtigheden onder de Europese landen.

Daar de sanering der grondstoffenmarkten en der effectenbeurzen reeds enige tijd aanhoudt, zou de teruggang betrekkelijk gering kunnen zijn en in zekere opzichten zelfs een gunstige invloed kunnen uitoefenen. Op het gebied van de kredietmarkten en het internationale betalingsverkeer blijkt de aanpassingsinspanning nochtans moeilijker te zullen zijn, te meer daar de internationale coördinatie van

de economische politiek nog verre van verwezenlijkt is, hoewel reeds merkelijke vooruitgang werd geboekt.

In geval van een teruggang zal het vraagstuk van de werkloosheid zich in België waarschijnlijk minder scherp stellen dan tijdens andere gelijkaardige periodes, niet alleen omdat de Wereldtentoonstelling van 1958 tot een ganse reeks bedrijvigheden zal aanleiding geven, doch ook wegens het lagere geboortecijfer gedurende de oorlogsjaren.

*
**

TENDENSEN IN DE WERELDCONJUNCTUUR

In weerwil van een nog steeds zeer gunstige tewerkstelling, verwekt de toenemende evenwichts-

verstoring der handelsstromingen sedert het tweede halfjaar van 1956 een onbehaaglijke stemming in de Europese economie. Terwijl zij in de landen met handelsbalansoverschotten een activiteit schept, die gedeeltelijk op onvaste grondslagen berust, noopt zij er de deficitaire landen toe maatregelen te treffen om de effectieve vraag vooral naar buitenlandse goederen te beperken. Die ontwikkeling is des te gevaarlijker daar zij verscherpt wordt door kapitaalbewegingen, die het gebrek aan evenwicht in het goederenverkeer nog vergroten, in plaats van het te compenseren in overeenstemming met de eisen van een gezonde en evenwichtige wereldeconomie.

Verscheidene landen die in hun economische structuur sterk op de internationale ruilhandel zijn aangewezen, worden door die ontwikkeling reeds nu in hun bedrijvigheid getroffen.

Tabel I.

Verloop van de saldi der handelsbalansen ¹

(Miljoenen dollars)

Bron : Internationaal Monetair Fonds.

	Verenigde Staten	Duitsland	Andere Europese landen ²	Verenigd-Koninkrijk	Indië	Australië	Overig sterlinggebied	Venezuela	Argentinië + Brazilië	Overig Latijns-Amerika	Japan
1950	+ 680	- 721	-2.617	- 980	- 19	+ 46	+ 301	+ 494	+ 423	+ 192	- 154
1951	+3.159	- 28	-2.711	-3.349	- 182	- 384	+ 179	+ 592	- 565	- 125	- 640
1952	+3.544	+ 188	-3.238	-2.098	- 401	- 290	- 601	+ 605	-1.102	- 219	- 755
1953	+3.990	+ 618	-2.737	-1.836	- 92	+ 506	- 118	+ 529	+ 527	- 68	-1.135
1954	+4.063	+ 677	-3.121	-1.677	- 115	- 213	+ 190	+ 661	- 20	- 275	- 770
1955	+3.184	+ 342	-3.315	-2.399	- 137	- 412	- 69	+ 820	- 127	- 386	- 460
1956	+5.329	+ 741	-5.444	-1.598	- 442	- 50	- 345	+ 875	+ 64	- 459	- 729
1957 1 ^o kwartaal ³	+7.689	+ 750	-7.682	-2.051	- 623	+ 724	- 752	+ 868	- 15	- 63	-1.632
2 ^o kwartaal ³	+7.924	+1.195	-7.575	-1.866	- 950	+ 423			- 714		-2.421

¹ Wanneer het groepen landen betreft, vertegenwoordigen de vermelde cijfers de som der saldi der verschillende landen; zij sluiten de saldi van het handelsverkeer binnen de groep niet uit.

² Excl. het Verenigd-Koninkrijk en de Sovjetgroep.

³ Jaarcijfers.

De evenwichtsstoornissen in de wereldhandel treden in de eerste plaats naar voren in het overschot van de Verenigde Staten tegenover de overige wereld: hun actief handelssaldo steeg van \$ 3,2 miljard in 1955 tot \$ 5,3 miljard in 1956 en tot

een jaargemiddelde van \$ 7,8 miljard in het eerste semester van 1957. Deze groeiende afwijking vloeit hoofdzakelijk voort uit de toegenomen Amerikaanse uitvoer van een hele reeks goederen, waaronder vooral landbouwprodukten, uitrustingsgoederen en, meer

Tabel II.

Uitvoer der Verenigde Staten per produktiegroep

(Miljoenen dollars)

Bronnen : Statistical Abstract of the United States. Survey of Current Business.

Maandgemiddelden	Landbouwprodukten Totaal	waarvan :		Niet-landbouwprodukten Totaal	waarvan :						Eind-totaal	
		graan-gewassen	ruwe katoen		automobielen + onderdelen	scheidkundige produkten	steenkolen	ijzer en staal	machines	petroleum		textiel
1954	253,8	62,5	65,7	990,7	86,3	83,7	25,0	43,0	215,1	35,9	52,4	1.244,5
1955	264,6	78,3	39,8	1.014,6	102,8	89,6	41,2	67,9	234,5	36,6	52,2	1.279,2
1956 1 ^o halfjaar ...	310,2	103,3	43,3	1.195,6	135,0	104,3	52,5	88,3	317,8	51,5	52,2	1.505,8
2 ^o halfjaar ...	383,6	119,2	81,0	1.245,3	116,9	103,4	71,6	88,9	318,0	75,2	52,5	1.628,9
1957 1 ^o kwartaal ...	427,4	133,0	121,2	1.365,7	129,6	113,6	60,8	120,2	334,8	121,1	58,0	1.793,1
2 ^o kwartaal ...	376,1	123,7	91,3	1.426,0	134,7	123,6	81,5	128,4	370,4	85,7	57,7	1.802,1

onlangs, steenkool en petroleum. Sedert het tweede kwartaal van 1957 vermindert de uitvoer van brandstoffen.

Naast de Verenigde Staten vertonen twee andere landen — Duitsland en Venezuela, waarbij Australië zich in 1957 kwam voegen — aanzienlijke gunstige saldi in hun handel met het buitenland dank zij een zeer gezonde economische toestand en mede onder invloed van bijzondere factoren (herstel van de wol op de wereldmarkten voor Australië, petroleum-schaarste voor Venezuela en een buitengewoon sterke vraag naar uitrustingsgoederen en steenkool voor Duitsland).

Argentinië en Brazilië hadden hun handelsbalans nagenoeg in evenwicht gebracht door een beperking van de invoer; deze laatste vertoonde echter in het tweede kwartaal een krachtige stijging, welke niet door verhoogde verkopen in het buitenland werd goedgemaakt.

De nieuwe handelstekorten welke tegenover bovengenoemde overschotten ontstonden, vinden we hoofdzakelijk terug in de balans der Europese landen (vooral Frankrijk, Nederland, Italië en B.L.E.U.). Die ommekeer begon zich reeds vóór de politieke Suezcrisis af te tekenen, doch hij nam naderhand zo duidelijke vormen aan dat hij een onevenwichtigheid veroorzaakte die onmiddellijke en schadelijke tussenkomsten voor de ontwikkeling van het handelsverkeer vereiste.

Japan, Indië en sommige andere minder belangrijke landen van de sterlingzone zagen eveneens hun handelsbalans verslechteren, o.m. wegens een investeringsactiviteit die, zonder een sterke financiële hulp vanwege het buitenland, de spaarmogelijkheden van die landen te boven gaat. Die moeilijkheden vonden hun terugslag in Groot-Brittannië, het financiële centrum van het sterlinggebied, dat echter zijn tekort op de handelsbalans nagenoeg op hetzelfde peil wist te beperken.

Ofschoon de inflatoire tendensen mede het evenwicht verstoorden, toont een korte ontleding van de wereldhandel aan dat een verdere expansie van het handelsverkeer in ruime mate van de economische politiek der grote crediteurlanden afhankelijk zal zijn, des te meer daar een groot aantal landen niet meer over toereikende internationale reserves beschikken om zich op een soepele en progressieve wijze te kunnen aanpassen. Trof West-Duitsland reeds een aantal maatregelen om het gebrek aan evenwicht te verzachten, de Amerikaanse markt blijft zich in hoge mate beschermen, al compenseert de financiële hulp aan het buitenland ten dele de ongunstige uitwerking van dit handelsprotectionisme.

Sedert het begin van het jaar hebben de grondstoffenmarkten zich aangepast aan de nieuwe voorwaarden ontstaan uit de regeling van de Suezcrisis.

De fundamenteel neerwaarts gerichte tendens, die zich vóór de internationale politieke crisis tot de industriële grondstoffen beperkte, breidde zich uit tot de landbouwprodukten, behalve cacao en sommige

oliehoudende zaden. Nochtans onttaarde die stemming nooit in een ineenstorting, die, gelet op het huidige prijzenpeil en de statistische positie der produkten, weinig waarschijnlijk is. Zelfs de daling van het koper, hoe onverwacht zij zich ook voordeed na de krachtige voorafgaande stijgingen, vertraagde merkkelijk vanaf september. Anderzijds, weerspiegelden de noteringen te Londen eveneens de teruggang der zeevrachten.

Sedert het begin van het jaar tot omstreeks het einde van oktober daalden de Agefi-, Moody- en Reuterindexcijfers der grondstoffen met resp. 12,9 en 15,1 pct. Die beweging schakelde de speculatieve elementen uit, welke door de politieke Suezcrisis waren ontstaan. Aldus werd opnieuw een gezonde basis gelegd voor een regelmatige uitbreiding van de zaken; deze laatste wordt echter nog bedreigd door het gebrek aan evenwicht in het buitenlands handels- en betalingsverkeer, alsook door de ongelijke verdeling der internationale liquiditeiten.

*
**

BUITENLANDSE VRAAG

Het conjunctureel hoogtepunt lag, wat de uitvoer betreft, ogenschijnlijk op het einde van het eerste kwartaal van het lopende jaar. Van het tweede kwartaal af werd een lichte blijkbaar fundamentele teruggang waargenomen. Dank zij de gunstige resultaten bij het begin van het jaar bereikt, steeg de uitvoer naar waarde nog met 1,4 pct. gedurende de eerste acht maanden van het jaar in vergelijking met dezelfde periode van 1956, doch verminderde met 6,1 pct. naar hoeveelheid. De weinig hoge cijfers van de maand augustus werden niet alleen beïnvloed door de verlofperiode, doch eveneens door de staking in de metaalnijverheid.

Tabel III.

Belgisch-Luxemburgse uitvoer

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Waarden (miljoenen franken)	Index- cijfers 1 van het volume	Index- cijfers van de prijzen	Index- cijfers van de ruilvoet
		Basisjaar 1953 = 100		
1951	11.056	97	120	111
1955	11.580	127	97	100
1956 Jaar	13.177	136	103	104
1° kwartaal ...	12.721	126	102	103
2° kwartaal ...	13.905	135	104	105
3° kwartaal ...	12.484	122	102	104
4° kwartaal ...	13.568	131	104	103
1957 1° kwartaal ...	13.974	131	106	103
2° kwartaal ...	13.551	128 ²	107 ²	102 ²
Juli	12.328			
Augustus	10.911			

¹ De jaarlijkse indexcijfers van het volume werden verbeterd ten einde rekening te houden met de verschillen tussen de percentages der posten in het totaal van de uitvoer gedurende de basisperiode en de berekeningsperiode. De maandindexcijfers zijn steeds voorlopige cijfers.
² Gemiddelde april-mei.

In de meeste grote uitvoerlanden kwam tijdens het tweede kwartaal van het lopende jaar aan de ontwikkeling van de afzet in het buitenland een einde ten gevolge van de reeds in het licht gestelde onevenwichtigheden in het handelsverkeer. Op de wereldmarkten gaan de leveringstermijnen bij het bepalen van de concurrentiepositie geleidelijk een minder overwegende rol spelen dan het prijspeil.

Het indexcijfer van de ruilvoet bereikte in de maand juni van verleden jaar een maximum. Sedert-

dien is het onregelmatig doch aanhoudend teruggelopen, daar de stijging van de invoerprijzen die van de uitvoerprijzen overtrof.

Afgezien van de opleving ter zake van de textielprodukten werden in de samenstelling van de uitvoer weinig wijzigingen waargenomen. De verschuiving van het centrum der hoogconjunctuur naar de verbruiksgoederen is sterker tot uiting gekomen.

In de ijzer- en staalnijverheid vonden al de beschikbare hoeveelheden, zoals voorheen, een vlotte

Tabel IV.

Samenstelling van de Belgisch-Luxemburgse uitvoer

(Maandgemiddelden in miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

Voornaamste produkten	1948	1955	1956		1957	
			1 ^e	2 ^e	1 ^e	2 ^e
			halfjaar		kwartaal 1	
Produkten der hoogovenbedrijven	1.430	2.471	2.969	3.032	3.291	3.377
Metaalfabrikaten	1.196	2.120	2.361	2.255	2.555	2.543
Non-ferro metalen	550	1.068	1.302	1.185	1.141	981
<i>Metaalproductie en -verwerking</i>	<i>3.176</i>	<i>5.659</i>	<i>6.632</i>	<i>6.472</i>	<i>6.987</i>	<i>6.901</i>
Textielprodukten	1.145	1.950	2.061	2.179	2.367	2.273
Voedingsmiddelen	83	250	260	274	261	254
Landbouwprodukten	188	255	353	303	307	222
Papier en boeken	71	154	182	189	203	211
Huiden en leder	47	104	109	110	102	113
Rubber	35	72	92	83	88	75
Hout en meubelen	25	75	84	96	92	97
Tabak	1	11	14	16	20	19
Diamanten	161	468	643	543	647	536
<i>Verbruiksgoederen</i>	<i>1.756</i>	<i>3.339</i>	<i>3.798</i>	<i>3.793</i>	<i>4.087</i>	<i>3.800</i>
Groeveprodukten	50	65	71	82	78	87
Ceramiëk	32	29	34	35	34	31
Glas en spiegelglas	139	285	344	306	302	303
Cement	84	95	72	101	92	98
<i>Bouwmaterialen</i>	<i>305</i>	<i>474</i>	<i>521</i>	<i>524</i>	<i>506</i>	<i>519</i>
Minerale oliën	92	308	417	404	381	434
Brandstoffen	123	526	487	453	434	524
Scheikundige produkten	590	879	981	922	989	1.016
Diversen	135	395	477	473	590	465
<i>Brandstoffen en diversen</i>	<i>940</i>	<i>2.108</i>	<i>2.362</i>	<i>2.252</i>	<i>2.394</i>	<i>2.439</i>
<i>Totaal</i>	<i>6.177</i>	<i>11.580</i>	<i>13.313</i>	<i>13.041</i>	<i>13.974</i>	<i>13.659</i>

1 Gemiddelde april-mei.

afzet, doch de nieuwe bestellingen liepen terug; deze werden tegen lagere prijzen geboekt. De invloed van dit verschijnsel op de eenheidswaarde van de afzet in het buitenland zal zonder twijfel in de statistieken over de volgende maanden tot uiting komen. Tot nog toe gaf de wereldvraag geen fundamentele teruggang te zien, doch op de wereldmarkten zijn nieuwe leveranciers opgetreden die in 1956 praktisch uitsluitend voor hun binnenlandse markt werkten.

De afzet van metaalfabrikaten in het buitenland bereikte zijn hoogtepunt gedurende de maanden maart en april, inzonderheid dank zij de belangrijke leveringen uitgevoerd door de sectoren van eerste

verwerking. Sedertdien trad in deze laatste een inkrimping in die niet werd goedge maakt door een nieuwe uitbreiding in de andere takken. Onder de afzet van uitrustingsgoederen dienen de leveringen vermeld van materieel voor de oprichting van nieuwe glasfabrieken in de Verenigde Staten; daarvan wordt melding gemaakt in de paragrafen gewijd aan de toestand van die industrie in België.

De vooruitgang van de gezamenlijke leveringen van verbruiksgoederen komt in de eerste plaats voor rekening van de textielprodukten die baat vonden bij een uitzonderlijk hoge vraag. Over de eerste acht maanden van het jaar steeg de waarde van de uit-

gevoerde textielprodukten met 10 pct. t.o.v. dezelfde periode van vorig jaar. Weliswaar verkleinde de vraag sedert het einde van het eerste kwartaal, doch deze ommekeer komt nog niet tot uiting in de beschikbare statistieken van de buitenlandse handel.

De uitvoer van scheikundige produkten, die gehandicapt werd door de sluiting van het Suezkanaal, kende sedert het begin van het jaar een krachtig herstel, bijzonder wat de meststoffen betreft.

De afzet van brandstoffen in het buitenland nam eveneens uitbreiding, daar de verzwakking van de binnenlandse vraag extra-hoeveelheden voor de uitvoer beschikbaar liet.

Vermelding verdient nog de voortdurende verruiming der buitenlandse afzetgebieden van de papiernijverheid, die, dank zij moderniseringsinspanningen, haar concurrentiële positie in het buitenland heeft verbeterd.

In de geografische spreiding van de uitvoer van de B.L.E.U. treden sommige belangrijke wijzigingen aan het licht. Hoewel de uitvoer naar de E.B.U.-landen op een hoog peil gehandhaafd bleef, steeg hij nochtans niet boven het gemiddelde van het tweede kwartaal van 1956 en bleven de nieuwe verbeteringen hoofdzakelijk beperkt tot de handel met Nederland en Frankrijk. In verband met dit laatste land dient echter opgemerkt dat de invloed

Tabel V. **Geografische spreiding van de Belgisch-Luxemburgse uitvoer**
(Maandgemiddelden in miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Land van bestemming	1948	1955	1956		1957	
			1 ^e	2 ^e	1 ^e	2 ^e
			halfjaar		kwartaal 1	
Nederland	954	2.397	2.814	2.963	3.138	3.154
West-Duitsland	272	1.361	1.373	1.304	1.236	1.343
Frankrijk	572	1.158	1.428	1.390	1.559	1.548
Verenigd-Koninkrijk	555	744	907	774	819	678
<i>Totaal</i>	<i>2.353</i>	<i>5.660</i>	<i>6.522</i>	<i>6.431</i>	<i>6.752</i>	<i>6.723</i>
Andere landen van Europa	1.677	2.277	2.302	2.424	2.487	2.353
<i>Totaal Europa</i>	<i>4.030</i>	<i>7.937</i>	<i>8.824</i>	<i>8.855</i>	<i>9.239</i>	<i>9.076</i>
Verenigde Staten	371	1.015	1.279	1.236	1.334	1.173
Canada	54	120	195	230	150	250
Latijns-Amerika	577	549	542	557	734	736
Afrika	635	992	1.180	974	1.112	1.108
<i>waaraan : Belgisch-Kongo en Ruanda</i>						
<i>Urundi</i>	238	551	645	533	625	618
<i>Andere landen van Afrika</i> ..	397	441	535	441	487	490
Azië	355	751	1.056	1.004	1.217	1.152
Oceanië	75	147	144	97	109	74
Diversen	80	69	93	88	79	90
<i>Eindtotaal</i> ...	<i>6.177</i>	<i>11.680</i>	<i>13.313</i>	<i>13.041</i>	<i>13.974</i>	<i>13.659</i>

1 Gemiddelde april-mei.

van de invoerbepalingen die in maart en in juni werden opgelegd, evenals van de monetaire maatregelen die in de maand augustus werden uitgevaardigd, in de gepubliceerde statistieken nog niet merkbaar is. De vraag naar gevoelige produkten liep blijkbaar merkelijk terug. De stagnatie van de afzet in Duitsland en in het Verenigd-Koninkrijk had hoofdzakelijk betrekking op de handel in ijzer- en staalprodukten.

Wat de uitvoer naar Noord-Amerika betreft, werd de toegenomen afzet van ijzer- en staalprodukten, van machines en van fotografische produkten ten dele teniet gedaan door een vermindering van die van diamant en van glaswaren.

In vergelijking met de betrekkelijk hoge bedragen van het tweede halfjaar van 1956 werd een belangrijke teruggang van de verzendingen naar Oost-Europa waargenomen. De afzet van verbruiksgoederen in de U.S.S.R. is praktisch onbeduidend geworden, in tegenstelling met de optimistische

voorzichten die ter zake nagenoeg drie jaar geleden werden geuit. Gedurende de eerste vier maanden van het jaar en in vergelijking met dezelfde periode van 1956 steeg de uitvoer van ijzer- en staalprodukten naar dit land.

De jongste evolutie van de handel met Kongo werd gekenmerkt door een lichte toeneming van de uitvoer van textielprodukten en van spoorwegmaterieel.

Bij de herneming van de uitvoer naar Argentinië en Brazilië waren bijna uitsluitend de ijzer- en staalprodukten gemoeid.

*
**

BINNENLANDSE VRAAG

Sedert de buitenlandse vraag een neiging tot inkrimpen vertoont, gaat de binnenlandse vraag een grotere rol spelen bij het schragen van de algemene economische bedrijvigheid. Het investerings-

tempo bleef op een hoog peil, hoewel het volgens gedeeltelijke gegevens blijkbaar enigszins begint te vertragen. Sedert het laatste kwartaal van vorig jaar is het particuliere verbruik daarentegen vermoedelijk sneller gestegen dan de inkomens; van daar een inkringing van de spaarvorming.

Volgens de ramingen van het Nationaal Instituut voor de Statistiek bedroeg het nationaal inkomen in 1956 fr. 395,5 miljard tegen fr. 366,2 miljard in 1955. De lonen en de wedden stegen tegen hetzelfde tempo van fr. 169,9 miljard tot fr. 183,5 miljard. Verschillende tekenen wijzen erop dat die

Tabel VI.

Verbruikspeil ¹

Maandgemiddelden	1955		1956		1957
	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar
I. Verbruik van voedingsmiddelen en van tabak :					
Indexcijfer van het voedselverbruik (1953 = 100) (a)	103	106	107	110	108 ²
Vlees (nettogewicht van vers vlees gereed voor het verbruik) (duizenden tonnen) (b)	32,2	33,1	33,5	33,2	32,1
Bier (duizenden tonnen) (c)	12,8	13,6	13,3	13,0	14,3
Sigarillo's (miljoenen stuks)	41,9	47,4	43,6	52,2	44,0
Sigaretten (miljoenen stuks)	70,2	73,8	70,7	77,2	82,4
II. Aankopen van duurzame verbruiksgoederen :					
Metaalfabrikaten (indexcijfers 1953 = 100) (d)		116 ³		132,7 ³	
Volume van de afzet van textielartikelen in de warenhuizen (indexcijfers 1953 = 100) (e)	106	118	114	126	120
III. Toerisme-uitgaven					
Aantal overnachtingen in België (duizendtallen) (b) ...	544	1.378	581	1.479	

1 Bronnen : a) Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.
 b) Nationaal Instituut voor de Statistiek.
 c) Ministerie van Financiën. Het gaat hier om het verbruik van grondstoffen en meelstoffen welke voor de belasting werden aangegeven.
 d) Fabrimétal.
 e) Verbond van de Belgische Textielnijverheid.

2 Eerste kwartaal.
 3 Jaargemiddelde.

stijging dit jaar aanhield : de bezettingsgraad nam nog toe dank zij de expansie van de textielnijverheid, terwijl nieuwe loonsverhogingen werden toegestaan. Een lichte toeneming van de uitgekeerde dividenden mag eveneens in het vooruitzicht gesteld worden, hoewel nog geen statistieken beschikbaar zijn over de maanden mei en juni, tijdens dewelke de grootste dividenduitkeringen plaats hadden.

Die ontwikkeling van de inkomens vormt een scherpe tegenstelling met de vertraging van de spaarvorming. Volgens de ramingen van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas daalde het gezamenlijk bedrag der belangrijkste spaarvormen, afgezien van de afschrijvingen der ondernemingen, van fr. 55,9 miljard in 1955 tot fr. 51,2 miljard in 1956. De besparingen der particulieren liepen van fr. 46 tot 40,8 miljard terug. De termijndeposito's bij de banken verminderden vanaf het tweede halfjaar van 1956. Volgens de statistieken over de spaarkassen blijkt de evolutie in 1957 nog verder gekenmerkt te zijn door de vertraging van de inleggingen. Gedurende het eerste halfjaar bedroeg het maandelijks nettosaldo fr. 429 miljoen tegen fr. 460,5 miljoen vorig jaar. Tijdens het derde kwartaal van het jaar werd nochtans een verruiming van het gunstig verschil tussen de stortingen en de terugtrekkingen bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas waargenomen. De omloopsnelheid der deposito's nam toe.

Na de teruggang in de lente, ten gevolge van de daaraan voorafgegane voorraadvoering, zijn de aankopen van voedingsmiddelen opnieuw even belangrijk geworden als vóór de speculatieve aankoopwoede op het einde van 1956. In de bestedingen der verbruikers werden betekenisvolle verschuivingen waargenomen : de stijging der inkomens gaat gepaard met een inkringing van de vraag naar brood en een grotere verscheidenheid in de voeding.

Tabel VII.

Indexcijfers van de verkoop aan de verbruiker

(Maandelijks verkoop : basisjaar 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Warenhuizen			
	Voeding	Kleding	Meubilering	Totaal
1954	113	102	105	106
1955	120	111	108	114
1956 Jaar	133	120	114	124
1 ^e kwartaal ...	135	104	111	112
2 ^e kwartaal ...	121	119	117	116
3 ^e kwartaal ...	115	109	115	115
4 ^e kwartaal ...	159	147	115	152
1957 1 ^e kwartaal ...	128	104	125	115
2 ^e kwartaal ...	126	134	126	127
Juli	114	150	130	134
Augustus	123	104	120	121

Het verbruik van vlees en van vis gaf in zijn geheel weinig of geen wijziging te zien. Hoewel de aankopen van vers vlees enigszins terugliepen, ogenschijnlijk onder invloed van de prijsstijging, werd de vermindering meer dan goedgemaakt door de op één jaar nagenoeg verdubbelde invoer van bevroren vlees. De prijsstijging heeft eveneens een inkrimping veroorzaakt van de vraag naar zuidervruchten, die in de loop der jongste jaren in betekenis was toegenomen. De boter werd verder vervangen door margarine van verbeterde kwaliteit. Het verbruik van bier en andere dranken is opnieuw toegenomen. Dit is ook het geval voor de tabak, indien de seizoenstijging van het tweede halfjaar van 1956 buiten beschouwing gelaten wordt. De toeristische uitgaven bleven fundamenteel opwaarts gericht; volgens de voorlopige inlichtingen over de eerste zeven maanden van het lopende jaar overtrof het aantal overnachtingen het overeenstemmende cijfer van 1956.

De uitbreiding van de afzet van duurzame verbruiksgoederen bleef een der meest kenmerkende verschijnselen van de evolutie der bestedingen. Gedurende het eerste halfjaar van 1957 traden de aankopen van textielprodukten daarbij op de voorgrond. Anderzijds werd een uitbreiding van de vraag naar elektrische huishoudapparaten waargenomen, evenals een merkelijke verbetering van de aankopen van automobielen, na de gedrukte afzet in de loop van het laatste kwartaal van vorig jaar.

De fundamentele ontwikkeling der afbetalingskredieten, zoals deze in de beschikbare statistieken tot uiting komt, bleef verder tegen een matig tempo aanhouden. De voorgeschoten bedragen gaven niettemin tijdens de eerste helft van dit jaar de sterkste stijging te zien sedert die verrichtingen worden opgenomen. Ze was ten dele toe te schrijven aan een verschuiving van de seizoenvraag naar

**Bedragen der afbetalingskredieten
toegestaan ter financiering van de afzet
van duurzame verbruiksgoederen
(Miljoenen franken)**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Totaal	Auto- mobielen en motor- rijwielen	Huis- houd- artikelen
1954 2 ^o halfjaar	2.420	1.221	932
1955 1 ^o halfjaar	2.624	1.480	922
2 ^o halfjaar	2.716	1.394	1.049
1956 1 ^o halfjaar	2.838	1.595	1.019
2 ^o halfjaar	2.839	1.353	1.174
1957 1 ^o halfjaar	3.101	1.650	1.185

automobielen en motorrijwielen van vorig jaar naar het begin van 1957, onder invloed van de beperkingen die ten tijde van de Suezcrisis aan het benzineverbruik werden gesteld. Anderzijds zou dienen rekening gehouden met een belangrijk bedrag persoonlijke leningen die in verschillende termijnen afbetaalbaar zijn en niet in de statistiek werden opgenomen.

Met de verbetering van de verkopen in de warenhuizen waren hoofdzakelijk de duurzame verbruiksgoederen gemoeid en inzonderheid de kleding en de meubelstoffen, evenals de huishoudelijke apparaten.

De bijzonder intense investeringsinspanning die de Belgische volkshuishouding in de jongste twee jaar heeft geleverd, nam in 1957 blijkbaar enigszins af. De woningbouw liep terug : hoewel het seizoen gunstig was, bereikte het aantal woningen in aanbouw een maandgemiddelde van 2.462 gedurende de eerste vier maanden van het jaar tegen 2.701 in de loop van het eerste halfjaar van 1956. Deze verzwakking weerspiegelt reeds de kapitaalverkrapping op de Belgische markt, die de financieringsmaatschappijen ertoe verplicht heeft de toekenning van kredieten te beperken. De industriebouw nam daarentegen enigszins toe; hij trok nog voordeel uit de fiscale en financiële aanmoedigingen waartoe de overheid in de loop van de vorige jaren had besloten.

Tabel VIII.

Investeringspeil

	1955		1956		1957
	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar
A. Gebouwen :					
Woningen ¹	16.005	15.693	16.206	16.278	9.850 ²
Andere gebouwen ¹ .	2.469	2.952	2.676	3.261	1.866 ²
B. Uitrusting :					
Aankopen van metaalfabrikaten (indexcijfers 1953 = 100)		122 ³		139,3 ³	
C. Overheidssector : (in miljoenen franken)					
Reële investeringen .	3.860	4.090	4.380	5.770	4.300
Vastleggingen	3.840	3.870	3.680	4.450	3.610

¹ Aantal eenheden in aanbouw.

² Het gaat hier om de gezamenlijke waarde van de aankopen op de binnenlandse markt gedurende het jaar.

³ Eerste vier maanden van 1957.

De invoer van machines en de afzet van metaalfabrikaten op de binnenlandse markt door de Belgische industrie zijn in het eerste halfjaar enigermate gestegen, doch hierbij dient met sommige prijsstijgingen rekening gehouden. Anderzijds verhoogde het bedrag der afbetalingskredieten voor vrachtwagens, tractoren en beroepsuitrusting van fr. 952,7 miljoen in het tweede halfjaar van 1956 tot fr. 1.019 miljoen gedurende de eerste zes maanden van 1957.

In de openbare sector dient, naast de grote werken ter gelegenheid van de Wereldtentoonstelling, de uitvoering vermeld van een nieuw uitrustingsprogramma voor de haven van Antwerpen, evenals de bouw van een snelweg tussen Antwerpen en het Ruhrgebied, waarmee een aanvang werd gemaakt. Over het geheel bereikten de door de overheid geïnvesteerde en vastgelegde bedragen het peil van het eerste halfjaar van 1956. Onlangs werd

tot verminderingen van gewone en buitengewone begrotingskredieten besloten.

De aangroei der gewone staatsuitgaven is toe te schrijven aan de verhoging der wedden en pensioenen ten gevolge van de toeneming van de levensduurte,

Tabel IX.

Gecomptabiliseerde staatsuitgaven
(Miljarden franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Maandgemiddelden	Gewone uitgaven	Buitengewone uitgaven	Totaal
1954	6,6	1,4	8,0
1955	6,7	1,3	8,0
1956 Jaar	6,9	1,3	8,2
1° kwartaal ...	8,2	1,5	9,7
2° kwartaal ...	6,8	1,0	7,8
3° kwartaal ...	6,7	1,4	8,1
4° kwartaal ...	6,0	1,2	7,2
1957 1° kwartaal ...	9,1	1,5	10,6
2° kwartaal ...	7,6	1,4	9,0
Juli	8,4	1,1	9,5

aan de verzwaring van de lasten der overheidsschuld onder invloed van de stijging van de rentevoet, evenals aan de verhogingen van de toelagen aan de lagere overheid en aan de parastatale instellingen.

De ontwikkeling van de binnenlandse vraag en de ontoereikende steenkool- en landbouwproductie hebben een nieuwe vergroting van de invoer met zich gebracht. Sedert het begin van het eerste half-

Tabel X.

Belgisch-Luxemburgse invoer

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Waarden (miljoenen franken)	Indexcijfers van het volume 1	Indexcijfers van de prijzen
		Basisjaar 1953 = 100	
1951	10.626	97	109
1955	11.850	122	96
1956 Jaar	13.635	136	99
1° kwartaal ...	12.668	124	99
2° kwartaal ...	13.584	130	98
3° kwartaal ...	13.198	125	98
4° kwartaal ...	15.091	143	101
1957 1° kwartaal ...	14.824	135	104
2° kwartaal ...	14.456	134 ²	104 ²

¹ De jaarlijkse indexcijfers van het volume werden verbeterd ten einde rekening te houden met de verschillen tussen de percentages der posten in het totaal van de invoer gedurende de basisperiode en de berekeningsperiode. De maandindexcijfers zijn steeds voorlopige cijfers.
² Gemiddelde april-mei.

jaar van 1956 tot het einde van dezelfde periode van 1957 steeg hij met 11,4 pct. naar waarde en met 8,2 pct. naar hoeveelheid.

Tabel XI.

Samenstelling van de Belgisch-Luxemburgse invoer
(Maandgemiddelden in miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

Goederengroep	1948	1951	1955	1956	
				1e halfjaar	2e
Productiegoederen (excl. auto-onderdelen, enz.)	4.305	7.150	7.576	8.289	9.029
<i>voor de landbouw en de voedselbedrijven</i>	905	1.055	912	1.004	1.175
Graangewassen	539	614	477	518	684
Andere waren	366	441	435	486	491
<i>voor de metaalnijverheid</i> (behalve auto-onderdelen) .	987	1.422	1.878	2.246	2.333
<i>voor de textielnijverheid</i>	674	1.621	1.211	1.296	1.257
<i>voor diverse bedrijfstakken :</i>					
Houtnijverheid	146	181	240	138	255
Diamantnijverheid	142	275	417	485	529
Ledernijverheid	98	152	116	135	113
Papier- en grafische bedrijven	73	160	127	113	150
Tabaksnijverheid	54	82	74	77	80
<i>voor diverse productiesectoren zonder onderscheid</i> ...	1.226	2.202	2.601	2.795	3.137
Brandstoffen	311	359	474	486	737
Minerale oliën	205	351	649	811	808
Scheikundige producten	125	243	306	353	382
Diversen	585	1.249	1.172	1.145	1.210
Verbruiksgoederen (incl. auto-onderdelen, enz.)	2.253	2.570	2.956	3.199	3.276
<i>Goederen andere dan voedingsmiddelen gereed voor het gebruik</i>	1.043	1.520	1.950	2.140	2.095
Textielproducten	295	370	424	453	459
Voertuigen, automobielen, rijwielen en auto-onderdelen	359	495	735	922	740
Andere artikelen	389	655	791	765	896
<i>Voedingsmiddelen gereed voor het verbruik</i>	1.210	1.050	1.006	1.059	1.181
Uitrustingsgoederen	727	880	1.318	1.638	1.840
Algemeen totaal ...	7.285	10.600	11.850	13.126	14.145

Uit een ontleding van de belangrijkste invoerstromingen blijkt een merkelijke toeneming van de aankopen van brandstoffen, uit hoofde van de behoeften der metaalnijverheid, van textielprodukten (katoen en wol), van scheikundige en farmaceutische produkten, van metaalfabrikaten, ruwe diamant, voedingsmiddelen, papier en hout. In weerwil van die toeneming blijkt de invoer de inflatoire tendensen in de Belgische volkshuishouding niet te weerspiegelen : de beweging van de invoer wordt hoofdzakelijk bepaald door het reeds vermelde tekort in de steenkoolproductie, door de gevolgen van de Suezcrisis en door de opleving in de textielnijverheid, die tot grotere aankopen van grondstoffen noodzaakte.

Wat de geografische spreiding van de invoer betreft, steeg het aandeel der geïndustrialiseerde landen ten nadele van de grondstofproducerende

landen, te meer daar sedert het begin van het jaar belangrijke hoeveelheden katoen in de Verenigde Staten werden aangekocht. Met de snelle ontwikkeling van de invoer uit dit land waren eveneens de steenkolen, de petroleum en in mindere mate de vliegtuigen en de scheikundige produkten gemoeid. Wat de E.B.U.-zone betreft, namen de leveringen van Nederland en Frankrijk relatief in betekenis toe voor een ruime reeks produkten wat het eerste land en voor de meststoffen, de graangewassen en de wol wat het tweede land aangaat. De aankopen in West-Duitsland, die in 1956 de belangrijkste factor waren van de ommekeer van de Belgische positie in de E.B.U., bleven op het zeer hoge peil van dat jaar.

De invoer uit Oost-Europa liep terug in vergelijking met het tweede halfjaar van 1956, hoewel hij boven de overeenstemmende cijfers van het begin van vorig

Tabel XII.

Geografische spreiding van de Belgisch-Luxemburgse invoer

(Maandgemiddelden in miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

Land van herkomst	1948	1955	1956				1957
			1e	2e	3e	4e	1e
			kwartaal				kwartaal
Nederland	599	1.568	1.706	1.676	1.704	2.034	2.045
West-Duitsland	407	1.642	1.821	2.011	2.002	2.280	2.129
Frankrijk	631	1.474	1.476	1.586	1.586	1.846	1.875
Verenigd-Koninkrijk	706	1.005	1.049	1.120	1.056	1.185	1.202
<i>Totaal der vier buurlanden ...</i>	<i>2.343</i>	<i>5.689</i>	<i>6.052</i>	<i>6.393</i>	<i>6.348</i>	<i>7.345</i>	<i>7.251</i>
Andere landen van Europa	1.581	1.520	1.530	1.570	1.747	1.987	1.816
<i>Totaal Europa ...</i>	<i>3.924</i>	<i>7.209</i>	<i>7.582</i>	<i>7.963</i>	<i>8.095</i>	<i>9.332</i>	<i>9.067</i>
Verenigde Staten	1.304	1.306	1.550	1.728	1.501	2.030	2.221
Canada	102	207	126	210	191	241	144
Latijns-Amerika	792	604	668	672	728	769	750
Afrika	687	1.354	1.459	1.628	1.499	1.579	1.411
<i>waarvan : Belgisch-Kongo en Ru-</i>							
<i>anda-Urundi</i>	<i>534</i>	<i>973</i>	<i>981</i>	<i>1.076</i>	<i>958</i>	<i>1.029</i>	<i>819</i>
<i>Andere landen van</i>							
<i>Afrika</i>	<i>153</i>	<i>381</i>	<i>478</i>	<i>552</i>	<i>541</i>	<i>550</i>	<i>592</i>
Azië	269	839	1.009	962	839	784	808
Oceanië	185	330	270	419	344	355	421
Diversen	22	1	4	2	1	1	2
<i>Eindtotaal ...</i>	<i>7.285</i>	<i>11.850</i>	<i>12.668</i>	<i>13.584</i>	<i>13.198</i>	<i>15.091</i>	<i>14.824</i>

jaar bleef; hij omvat brandstoffen, graangewassen en sommige andere produkten.

Wat Latijns-Amerika betreft, werden grotere aankopen van maïs en diverse produkten in Argentinië vastgesteld; met Brazilië werd een inkrimping van de invoer van katoen in ruime mate goedge maakt door de toeneming van die van koffie.

De jongste evolutie van de handel met Kongo werd gekenmerkt door een belangrijke waardevermindering van de koperinvoer, waartegen de toegenomen aankopen van andere produkten niet konden opwegen.

*
**

PRODUKTIE

Volgens het algemeen indexcijfer van de industriële bedrijvigheid, gepubliceerd door het Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek van de Universiteit te Leuven, steeg de industriële produktie in het tweede kwartaal in zeer lichte mate, zowel in vergelijking met de overeenstemmende periode van vorig jaar als t.o.v. het eerste kwartaal. Het valt moeilijk nog nieuwe verbeteringen te boeken, niet alleen wegens de volledige aanwending der produktiefactoren, doch eveneens wegens het feit dat de vraag naar industriegoederen zich op een hoogtegrens beweegt of terugloopt.

De steenkoolnijverheid heeft nog niet opnieuw de produktiecijfers van het eerste halfjaar van 1956 kunnen bereiken, ten gevolge van het tekort aan arbeiders en de weinig bevredigende vooruitgang van de produktiviteit. De petroleumnijverheid heeft haar produktie moeten inkrimpen in de loop van het eerste kwartaal wegens een onvoldoende bevoorrading met

ruwe petroleum en gedurende het tweede kwartaal wegens de overvloedige voorraden ingevoerde minerale oliën. Eens deze laatste opgeslorpt, gaf de bedrijvigheid in augustus en in september een krachtig herstel te zien.

De voortbrenging van de metaalnijverheid bleef tot op het einde van het tweede kwartaal op een zeer

Tabel XIII.

Indexcijfers van de industriële produktie

(Basis 1953 = 100)

Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

Maandgemiddelden	Algemeen indexcijfer	Brandstoffen en energie	IJzer en staal	Non-ferro metalen	Metaal-fabrikaten	Scheikundige nijverheid	Bouw-materialen	Textiel-nijverheid	Voedsel-nijverheid	Diversen
1955	116	103	129	113	125	117	118	110	107	110
1956 Jaar	122	104	140	120	135	129	124	118	109	116
1 ^o kwartaal ...	120	108	141	121	130	133	104	115	101	115
2 ^o kwartaal ...	127	109	142	120	144	131	135	116	114	120
3 ^o kwartaal ...	116	93	133	116	128	127	128	110	109	111
4 ^o kwartaal ...	126	107	143	123	137	124	127	131	112	118
1957 1 ^o kwartaal ...	127	104	152	125	142	112	115	130	101	124
2 ^o kwartaal ...	128	105	138	122	144	124	128	130	113	129
Juli	92	84	59	106	96	99	115	100	111	104
Augustus	122 ¹									

¹ Programma.

hoog peil; nadien werd ze belemmerd door de stakingen en het jaarlijks verlof.

In de sector van de bouwnijverheid werd de bedrijvigheid zeer hoog gehouden door de omvang der openbare werken. Dit was niet het geval met de cementindustrie, die sedert het tweede kwartaal haar voortbrenging vertraagde wegens de inkrimping van de buitenlandse afzetgebieden. De activiteit gaf een herstel te zien in de stikstofnijverheid sedert dat de heropening van het Suezkanaal opnieuw de leveringen aan de markten in het Verre-Oosten mogelijk heeft gemaakt.

In de papijnijverheid houdt de fundamentele expansie aan. De zeer gunstige conjunctuur in de textielnijverheid werd reeds in voorgaande paragrafen onderstreept.

*
**

De voortbrenging der steenkoolnijverheid bereikte gedurende de eerste negen maanden van het jaar 21,4 miljoen ton tegen 22 miljoen ton in de overeenstemmende periode van 1956. Deze teruggang met 3 pct. houdt grotendeels verband met het onvoldoende aantal ingeschreven ondergrondse arbeiders, daar de aanwerving van Spaanse en Griekse arbeiders de talrijke terugtrekkingen in 1956 niet volledig heeft goedge maakt. De ondergrondse bezetting groeit echter de jongste tijd tegen een versneld tempo opnieuw aan en benadert het peil dat bij het einde van het eerste halfjaar van 1956 werd bereikt.

De inkrimping van de arbeidsduur heeft anderzijds in 1957 een grotere weerslag gehad dan tijdens het vorige jaar. Overeenkomstig een akkoord, afgesloten op 1 februari 1957 in de schoot van de Gemengde Nationale Mijncommissie, werd het aantal bijkomen-

Tabel XIV.

Afzet van Belgische steenkool en briketten op de binnenlandse markt

(Maandgemiddelden in duizenden tonnen)

Bron : Belgisch Kolenkantoor — « Cobechar ».

Verbruik	1951	1955	1956	1956				1957			
				1 ^o	2 ^o	3 ^o	4 ^o	1 ^o	2 ^o	Juli	Augustus
				kwartaal				kwartaal			
Huishoudelijk en staatsverbruik	618	468	473	524	450	387	529	513	479	388	449
Nijverheid :											
Cokes- en gasfabrieken	527	581	602	619	632	558	601	598	599	391	590
Elektrische centrales	295	294	269	290	290	225	272	284	264	218	237
Spoorwegen	151	124	103	124	117	104	68	86	105	83	84
Allerhande bedrijfstakken .	487	367	376	373	386	330	411	346	363	259	322
Totaal ...	1.460	1.366	1.350	1.406	1.425	1.217	1.352	1.314	1.331	951	1.233
Eindtotaal ...	2.078	1.834	1.823	1.930	1.875	1.604	1.881	1.827	1.810	1.339	1.682

Tabel XV.

Belgische steenkoolin- en -uitvoer

(Duizenden tonnen)

Bron : *Belgisch Kolenkantoor — « Cobechar ».*

Maandgemiddelden	Invoer 1			Uitvoer						
	totale invoer	waarvan		totale uitvoer	E.G.K.S., waarvan					Andere landen
		Duitsland	Verenigde Staten		totaal	Italië	Duitsland ¹	Frankrijk	Nederland	
1951	167	27	108	169	130	49	—	46	32	39
1955	300	102	65	612	440	15	49	124	246	173
1956 Jaar	397	97	165	404	306	8	20	117	157	98
1 ^e kwartaal	275	64	119	388	279	9	5	117	142	109
2 ^e kwartaal	318	77	115	503	384	8	35	140	196	119
3 ^e kwartaal	392	115	131	352	257	9	23	98	123	95
4 ^e kwartaal	604	133	295	373	303	6	17	111	165	70
1957 1 ^e kwartaal	531	144	221	343	276	4	16	108	143	67
2 ^e kwartaal	409	134	157	391	323	1	9	151	159	67
Juli	363	97	176	386	287	4	14	160	104	99
Augustus	v 359	v 123	v 133	423	341	2	8	211	116	82

¹ Incl. de invoer door het Groothertogdom Luxemburg.

de verlofdagen waarop de arbeiders recht hebben inderdaad van 15 op 18 gebracht. In feite is de wijziging veel belangrijker daar in 1956 slechts 8 van de 15 dagen werden genomen.

De bezoldiging van die 18 bijkomende rustdagen wordt aan de arbeiders verzekerd door de toekenning voor iedere gepresteerde arbeidsdag van een halfuur bijkomend loon, dat voor de stipte arbeider om de veertien dagen wordt verhoogd met een twaalfde halfuur. De betaling der rustdagen die in het kader van de verkorte arbeidsduur aan de werknemers worden toegekend, is aldus verbonden aan een stelsel dat ertoe strekt het absentisme tegen te gaan. Uit het feit dat dit voor de ondergrondse arbeiders van een gemiddelde van 18,4 pct. in het eerste halfjaar

van 1955 teruggelopen is tot 14,7 pct. gedurende de overeenstemmende periode van 1957, mag worden afgeleid dat de teruggang van de steenkoolwinning die, ceteris paribus, uit de inkrimping van de arbeidsduur had moeten voortvloeien, ten belope van de helft ongeveer door een afnemings van het absentisme werd goedgemaakt.

Het dagrendement der arbeiders geeft echter niet dezelfde verbetering te zien. Hoewel het hoger kwam te liggen dan het uitzonderlijk lage peil na de ramp te Marcinelle, bleef het nochtans, met een gemiddelde van 852 kg per arbeider (ondergrondse en bovengrondse samen) in het tweede kwartaal van 1957, beneden het rendement van het tweede kwartaal van 1956, nl. 860 kg.

Tabel XVI.

Steenkoolbalans van de B.L.E.U.Bron : *Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

Maandgemiddelden	Invoer		Uitvoer		Handelsbalans	
	Hoeveelheid	Waarde	Hoeveelheid	Waarde	Hoeveelheid	Waarde
	(Hoeveelheid in duizenden tonnen) (Waarde in miljoenen Belgische franken)					
1951	205	162	157	147	— 48	— 15
1955	314	235	601	440	+ 287	+ 205
1956 1 ^e kwartaal	290	235	359	305	+ 69	+ 70
2 ^e kwartaal	319	248	474	413	+ 155	+ 165
3 ^e kwartaal	420	336	347	308	— 73	— 28
4 ^e kwartaal	627	552	335	310	— 292	— 242
1957 1 ^e kwartaal	564	507	297	304	— 267	— 203
April	482	392	330	339	— 152	— 53
Mei	452	381	440	440	— 12	+ 59

Tijdens de vorige winter deed het gebrek aan elasticiteit van de steenkoolwinning ernstige problemen rijzen in verband met de voorziening van de Belgische volkshuishouding met huisbrand en industriekolen. De huidige toestand wordt daarentegen gekenmerkt door een aanwas van de voorraden in verband met een verzwakking van de binnenlandse

vraag — ten dele veroorzaakt door de hernieuwde mededinging der vloeibare brandstoffen —, waartegen de trage verbetering van de uitvoer, met uitzondering van die naar Frankrijk, niet kon opwegen. De invoer uit de Verenigde Staten, welke door de inzinking der zeevrachten werd begunstigd, en die uit West-Duitsland bleven op een betrekkelijk hoog peil.

De verhoging met 7 à 8 pct. van de steenkolen in het Ruhrgebied in het begin van oktober zou de Duitse mededinging gedurende de komende maanden kunnen verzwakken.

Op langere termijn blijft anderzijds het probleem van de schaarste aan energiebronnen gesteld.

Tabel XVII.

Steenkoolnijverheid

Bron : Directie van het Mijnwezen.

Periode	Produktie per werkdag	Produktie per maand	Dag-rendement (in kg per arbeider, onder- en bovengrond samen)	Voorraad (duizenden tonnen)
	(maandgemiddelden)			(einde periode)
1951	97,9	2.471	734	225
1955	98,6	2.498	826	371
1956 Jaar	96,9	2.463	841	179
1 ^e kwartaal ...	100,6	2.616	833	377
2 ^e kwartaal ...	104,3	2.573	860	275
3 ^e kwartaal ...	84,9	2.151	829	218
4 ^e kwartaal ...	97,9	2.512	841	179
1957 1 ^e kwartaal ...	96,7	2.449	846	218
2 ^e kwartaal ...	98,5	2.463	852	334
3 ^e kwartaal ...	86,1	2.211	821	620

*
**

onderging ze nochtans een lichte vertraging in vergelijking met de resultaten van de tweede helft van vorig jaar.

Hoewel de staking in de ijzer- en staalnijverheid en in sommige takken van de metaalverwerkende bedrijven in juni en juli de vraag heeft doen afnemen, trad hierin eveneens een verpozing in ten gevolge van het verdwijnen der spanningen op de staalmarkt.

Sedert de laatste aanpassing in april jl. bleven de cokesprijzen stabiel.

De staking in de metaalnijverheid heeft eveneens de produktie van *elektrische energie* van de centrales der industriële zelfvoortbrengers aangetast, die over de eerste acht maanden van het jaar nagenoeg op hetzelfde peil bleef als tijdens de voorgaande overeenstemmende periode.

De voortbrenging der centrales voor openbare verdeling steeg daarentegen gedurende dezelfde periode met 8,4 pct.

Tabel XIX.

Produktie van elektrische stroom

(Miljoenen kWh)

Bron : Bestuur van de Nijverheid — Directie : Elektrische Energie.

Maandgemiddelden	Centrales van de producenten-verdelers		Centrales van de industriële zelfproducenten ¹
	Gemeenten-regie-bedrijven	Particuliere maatschappijen	
1951	33	429	330
1955	33	464	436
1956 Jaar	36	508	443
1 ^e kwartaal ...	42	529	458
2 ^e kwartaal ...	32	473	426
3 ^e kwartaal ...	29	460	408
4 ^e kwartaal ...	42	572	480
1957 1 ^e kwartaal ...	43	572	465
2 ^e kwartaal ...	31	518	437
Juli	24	460	339
Augustus	30	520	430

¹ Van 1956 af, nettoproduktie tegen vroegere brutocijfers voor de individuele centrales.

De Regering heeft op 18 juni jl. bij het Parlement twee wetsontwerpen betreffende de steenkoolnijverheid ingediend. Het eerste heeft betrekking op de concessiemogelijkheid der Kempische kolenreserves, het tweede heeft tot doel de bevoegdheid en de samenstelling van de Nationale Raad voor de steenkolenmijnen te wijzigen, evenals sommige beschikkingen van de wetgeving op de mijnen.

*
**

Alhoewel de *cokes*produktie nog 2,5 pct. boven die van de overeenstemmende periode van 1956 lag,

Tabel XVIII.

Bedrijvigheid in de cokesfabrieken

(Duizenden tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Totale produktie	Leveringen	
		aan het buitenland	in het binnenland
1951	509	41	494
1955	550	64	477
1956 Jaar	606	76	516
1 ^e kwartaal ...	590	71	511
2 ^e kwartaal ...	597	75	501
3 ^e kwartaal ...	612	85	510
4 ^e kwartaal ...	625	74	541
1957 1 ^e kwartaal ...	615	68	532
2 ^e kwartaal ...	601	80	494
Juli	453		

*
**

Gelet op de toenemende vraag breidden de exploitanten van centrales voor openbare verdeling voortdurend hun produktieapparaat uit. Het totale bedrag van hun bruto-investeringen steeg van fr. 2.432 miljoen in 1955 tot nagenoeg fr. 3.105 miljoen in 1956. Het jaarlijks investeringstempo wordt voor de komende jaren op fr. 3.700 miljoen geraamd.

De bedrijvigheid der *petroleumraffinaderijen* lag nog steeds beneden het peil van de vooravond van de Suezcrisis. Het blijkt dat de toegenomen invoer van geraffineerde produkten uit de Verenigde Staten thans de markt drukt. Het gaat hier echter ogenschijnlijk om een tijdelijke toestand waaraan een

einde zal komen onder invloed van de fundamentele tendens naar uitbreiding van het verbruik van vloeibare brandstoffen.

Tabel XX.

Petroleumraffinaderijen

Bron : Ministerie van Financiën. Dienst der Accijnzen.

Maandgemiddelden	Verwerking ruwe petroleum (duizenden kiloliters)	Productie		
		Lichte oliën (duizenden kiloliters)	Stookoliën	
			Fuel-oil (duizenden tonnen)	Andere
1953	308	78	112	66
1955	453	118	143	97
1956 Jaar	522	134	164	117
1 ^e kwartaal	528	140	169	123
2 ^e kwartaal	603	142	201	137
3 ^e kwartaal	489	132	152	117
4 ^e kwartaal	467	121	133	91
1957 1 ^e kwartaal	375	105	124	66
2 ^e kwartaal	469	122	154	91
Juli	411	115	135	72
Augustus	654	162	222	150

Ten gevolge van de inzinking der petroleumvrachten zijn de prijzen geleidelijk teruggelopen tot het peil van de vooravond van de Suezcrisis. In vergelijking met de maand maart bedraagt de daling 20 pct. voor de fuel-oil en de gas-oil en 4 pct. voor de autobenzine.

*
**

De voorbereidende werkzaamheden met het oog op de produktie van kernenergie worden actief voortgezet. Aldus heeft een particuliere groep besloten vóór 1960 een proefcentrale van 11.500 kW op te richten. De oprichting, eveneens tegen 1960, van een andere veel belangrijkere centrale ligt ter studie.

Het Verdrag van Euratom, officieel « Europese Gemeenschap voor Atoomenergie » genoemd, werd op 25 maart door de zes landen van het « kleine Europa » te Rome ondertekend. Dit verdrag omvat twee hoofddelen : beschikkingen van economische en technische aard eensdeels en algemene en toepassingsbepalingen anderdeels.

De eerste hebben o.m. betrekking op de ontwikkeling van het onderzoek, de verspreiding van kennis, de investeringen en de bevoorrading, terwijl de algemene beschikkingen bepalingen omvatten betreffende de instellingen, evenals de financiële bepalingen, de algemene en overgangsbepalingen.

Wat de ontwikkeling van het onderzoek betreft, zal een « Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek op het gebied van de Kernenergie » opgericht worden. Dit centrum zal een aanvullende coördinerende en aansprekende rol vervullen en zal een ruime plaats laten aan de nationale en particuliere initiatieven. Het Gemeenschappelijk Centrum zal nochtans onderzoekprogramma's uitvoeren ter aanvulling van het nationaal onderzoek.

Op het gebied der investeringen vervult Euratom een aanvullende rol. Gemeenschappelijke ondernemingen kunnen nochtans opgericht worden om het hoofd te bieden aan de belangrijkste doelstellingen die de nationale mogelijkheden te boven gaan. De financiering zal kunnen verzekerd worden door Euratom, door de lidstaten, door het particulier kapitaal of in samenwerking met derde landen.

Het Verdrag van Euratom regelt eveneens de voorziening met voor de kernindustrie vereiste grondstoffen en vertrouwt deze toe aan een agentschap van commerciële aard. Dit agentschap zal over een optierecht beschikken op de ertsen, de grondstoffen en de splijtstoffen.

Twee uitzonderingen werden nochtans op het « prioriteitsrecht » voorzien :

1) de landen die splijtstoffen voortbrengen zullen de door toedoen van hun industriële bedrijvigheid « verrijkte » grondstoffen voor hun nationale programma's mogen gebruiken;

2) gedurende tien jaar zullen de landen die gewone uranium voortbrengen, voor hun nationale programma's een aankoopprioriteit genieten.

*
**

De voortbrenging van de ijzer- en staalnijverheid heeft nog niet geleden onder de ontspanning die sedert het tweede kwartaal op de staalmarkt wordt waargenomen : verdwijning der spanningen in de voorziening met grondstoffen, daling van de vraag en afbrokkeling van de werkelijk toegepaste prijzen. Deze ommekeer is echter niet tot een inzinking uitgegroeid en tast niet al de ijzer- en staalprodukten

Tabel XXI.

Bedrijvigheid in de ijzer- en staalnijverheid

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Productie			Aantal arbeiders
	Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt staal	
	(maandgemiddelden) (duizenden tonnen)			(einde periode)
1951	404	417	324	50.536
1955	449	492	366	52.955
1956 Jaar	480	532	397	55.792
1 ^e kwartaal ...	476	532	408	53.747
2 ^e kwartaal ...	481	535	397	55.117
3 ^e kwartaal ...	471	510	373	55.744
4 ^e kwartaal ...	492	552	411	55.792
1957 1 ^e kwartaal ...	491	559	419	55.557
2 ^e kwartaal ...	473	527	379	55.553
Juli	248	242	152	50.964

aan. Inzonderheid de platen en de buizen voor de scheepsbouw en de petroleumnijverheid, evenals de balkijzers genoten een vaste vraag. Overal in de wereld blijken uit de nieuwe aanbestedingen belangrijke staalbehoeften.

De vrij belangrijke afwijking tussen het volume der leveringen en dit der nieuwe bestellingen in de loop van 1956 heeft de bedrijven tot nog toe in staat gesteld het produktietempo te handhaven. Het onderging slechts de invloed van twee toevallige factoren : de staking van drie weken in juni en juli en de verlofdagen. De produktiederving uit hoofde van de stakingen wordt op meer dan 200.000 ton geraamd.

Het sociaal geschil nam op 15 juli een einde met een akkoord tussen werkgevers en vakverenigingen, krachtens welk bij het begin van 1958 aan de arbeiders een produktiviteitspremie zal worden toegekend, overeenstemmend met een indirecte loonsverhoging van 2 à 3 pct., op voorwaarde nochtans dat vóór het einde van 1958 geen enkele nieuwe looneis wordt gesteld.

De geleidelijke invoering van directe tarieven voor het internationaal vervoer van de ijzer- en staalprodukten en van het schroot in de E.G.K.S.-landen liep op 1 mei ten einde, afgezien van een opschorting van twee maanden voor Duitsland en Frankrijk. Dit kwam tot uiting in een belangrijke verlichting van de transportkosten die bijv. 25 pct. bedroeg voor het vervoer van een trein ijzererts (1.120 ton) van Sancy naar Ougrée-Marihaye.

De schrootmarkt verruimde dank zij terugwinning en grotere invoer. Deze laatste werd minder duur ten gevolge van de daling der vrachtkosten en van de verlaging, in september, van de heffing vanwege de Hoge Autoriteit op het verbruik van ingevoerd schroot. In juli had de Belgische regering, op aanbeveling van de Hoge Autoriteit, het recht van 5 pct. op de uitvoer van schroot geschorst. De aanbestedingen van de N.M.B.S. wijzen op een vrij plotse daling van de schrootprijs in de maand april; sedertdien hebben zich betrekkelijk geringe wijzigingen voorgedaan.

Om de daling van de prijzen van het handelsstaal en van de rondes voor beton beneden de minimumnoteringen vastgesteld voor de uitvoer naar de landen buiten de E.G.K.S. te stuiten, hebben de producenten, verenigd in de Conventie van Brussel, van 11 juli tot 1 augustus die minima ingetrokken en de afzet

gecontingenteerd tot 83.000 ton per maand, waarvan 57.000 ton aan de Belgisch-Luxemburgse voortbrenners werden toegewezen. Sedert 1 augustus werden de minimumnoteringen opnieuw op hun vroeger peil hersteld. Op de markt der andere ijzer- en staalprodukten heerste er een vastere stemming; de minimumprijs der fijne platen werd zelfs met fr. 150 verhoogd.

De tariefprijzen die voor de E.G.K.S.-verbruikers toepasselijk zijn, ondergingen geen enkele wijziging.

Tabel XXII.

Uitvoer van ijzer- en staalprodukten

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

Maandgemiddelden	Waarden (miljoenen franken)	Hoeveel- heden (duizenden tonnen)	Eenheids- prijzen (franken per ton)
1951	2.420	383	6.319
1955	2.471	444	5.565
1956 Jaar	3.001	481	6.239
1 ^e kwartaal	2.768	462	5.991
2 ^e kwartaal	3.171	509	6.230
3 ^e kwartaal	2.951	469	6.292
4 ^e kwartaal	3.113	485	6.419
1957 1 ^e kwartaal	3.291	500	6.582
April	3.243	481	6.742
Mei	3.511	519	6.765

In verhouding tot het eerste halfjaar van 1956 steeg de uitvoer met ongeveer 3 pct. naar hoeveelheid en met 12 pct. naar waarde, daar de eenheidsprijs met 9 pct. toenam.

Aangezien Duitsland zijn aankopen in sterke mate verminderde, betrof de verbetering uitsluitend de overzeese markten waaronder voornamelijk Indië, Indonesië, Irak, Venezuela en Argentinië.

In Japan en Australië is de ijzer- en staalnijverheid in volle uitbreiding; deze landen dringen zich meer en meer op als leveranciers in het zuid-oosten van Azië. Chili treedt op zijn beurt op het voorplan als leverancier van rondes voor beton in Latijns-Amerika, dank zij inzonderheid een preferentieel douane-

Tabel XXIII.

Geografische spreiding van de uitvoer van ijzer- en staalprodukten

(Maandgemiddelden in duizenden tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

Bestemming	1948	1951	1955	1956		1957
				1 ^e	2 ^e	1 ^e
				halfjaar		kwartaal
Verenigde Staten	10,6	43,3	19,4	37,0	39,5	40,0
Midden- en Zuid-Amerika	37,8	44,9	36,6	30,2	36,4	54,6
E.B.U.-landen	—	244,8	341,3	358,8	322,8	327,4
waarvan : Nederland	44,1	64,8	67,2	69,2	63,3	71,0
Scandinavische landen	40,7	53,9	46,3	36,7	35,6	45,3
West-Duitsland	0,5	1,4	86,9	74,8	57,3	46,3
Verenigd-Koninkrijk	18,3	19,3	19,2	35,6	24,7	18,1
Overig sterlinggebied	n.v.	44,3	39,4	55,7	52,0	54,3

tarief en lagere transportkosten. De producenten der Verenigde Staten geven anderzijds sedert enkele maanden blijk van een grotere belangstelling voor de buitenlandse markten.

*
**

Hoewel de activiteit van de gezamenlijke *metaalverwerkende bedrijven* in de loop der eerste zeven maanden van 1957 nog op een hoog peil lag, wijzen de cijfers van de arbeidersbezetting en van de bestellingen niettemin op een zekere ommekeer, in het bijzonder vanaf de maand juni. Terwijl over de eerste zeven maanden van vorig jaar het bedrag der nieuwe bestellingen dit der verzendingen met fr. 4.924 miljoen had overtroffen, werd dit verschil gedurende dezelfde periode van 1957 negatief ten belope van fr. 517 miljoen.

In vergelijking met de maand mei liep het aantal arbeiders in juni en juli met 1.200 terug. In de belangrijkste sectoren van eerste verwerking werden arbeiders afgedankt. Meer dan de helft van die vermindering komt echter voor rekening van de elektrotechnische constructie, waar de personeelbezetting in april en mei gevoelig was gestegen, zodat ze thans nog hoger ligt dan het peil van het eerste kwartaal.

Vanaf mei verzwakte de vraag op de buitenlandse markten en vanaf juni op de binnenlandse markt.

Wat de uitvoer betreft, heerste er een geringere vraag in de sectoren der metalen toebehoren voor gebouwen, bruggen en gebinten en platen. Op de binnenlandse markt verminderen de bestellingen in de sectoren van eerste verwerking, van de automobielnijverheid en van de vliegtuigbouw; in de eerste sector is die beweging kenmerkend voor het conjunctuurbeloop, in de tweede is ze aan seizoensfactoren toe te schrijven, terwijl in de derde de vraag aan sterke schommelingen onderhevig is.

De verzwakking van de vraag kwam in de verzendingen nog niet tot uiting; de teruggang van deze laatste in de maand juli weerspiegelt de invloed van de stakingen en van de verlofdagen: al de sectoren zowel bij de uitvoer als wat de binnenlandse leveringen betreft, zijn erbij betrokken.

De cijfers betreffende de geografische verdeling van de uitvoer die slechts voor de eerste vijf maanden van het jaar beschikbaar zijn, wijzen op een teruggang van de aankopen van het Verenigd-Koninkrijk, de U.S.S.R., Argentinië en Brazilië, evenals op een gevoelige stijging van de leveringen aan de Verenigde Staten (inzonderheid van materieel voor de bouw van glasfabrieken), aan Belgisch-Kongo en aan Nederland. Het aandeel van dit laatste land in de uitvoer van metaalfabrikaten bedraagt 35 pct. Zijn aankopen hebben hoofdzakelijk betrekking op automobielen, elektrotechnische constructies, werktuigmachines en draadtrekkerij- en koudwalserijproducten.

Tabel XXIV.

Bedrijvigheid in de metaalverwerkende nijverheid

Bronnen: Nationaal Instituut voor de Statistiek en Fabrimetal.

Periode	Aantal arbeiders (einde periode)	Binnenlandse markt		Buitenlandse markt	
		Verzendingen	Ingeschreven bestellingen	Verzendingen	Ingeschreven bestellingen
(maandgemiddelden in miljoenen franken)					
1951	169.402	2.529	2.514	1.656	1.878
1955	187.467	3.611	3.487	1.927	1.960
1956 Jaar	202.246	4.061	4.339	2.260	2.779
1 ^e kwartaal	193.871	3.695	4.098	2.128	3.160
2 ^e kwartaal	196.968	4.373	4.388	2.343	2.561
3 ^e kwartaal	201.434	4.005	4.253	2.311	2.594
4 ^e kwartaal	202.246	4.170	4.617	2.260	2.803
1957 1 ^e kwartaal	204.847	4.236	4.214	2.425	2.758
2 ^e kwartaal	206.558	4.579	4.056	2.461	2.313
Juli	206.456	3.094	3.296	1.547	1.740

De verbeteringen van de uitvoer in 1957 betreffen hoofdzakelijk de volgende producten: elektrotechnische constructies, bruggen, gebinten, zware ketels, stalen buizen, vorm- en smeedstukken en wapens.

Een overzicht der verschillende sectoren brengt enige uiteenlopende ontwikkelingen aan het licht.

De bedrijven van eerste verwerking, die zeer gevoelig zijn voor de tendenswijzigingen op de staalmarkt, zagen hun positie merkelijk verslechteren.

In de sector der metalen toebehoren kende de vraag een onregelmatig doch over het algemeen bevredigend verloop. Een belangrijke bestelling van metalen schrijnwerk werd in de maand mei geboekt.

Bij de huidige vraag zullen de fabrikanten van machines hun activiteitstempo kunnen handhaven. Belangrijke bestellingen van pneumatische en hydraulische drijfkrachtmachines werden ingeschreven daar waar de orderpositie tevoren enigszins teruggelopen was. Wat de landbouwmachines

betreft, levert de Belgische industrie ernstige inspanningen om in Polen door te dringen, sedert dit land in die markt belang stelt.

In de sector van de scheepsbouw evenals in die van de sloopsherstellingen bleef een drukke bedrijvigheid heersen. Op 31 maart waren 16 schepen van gezamenlijk meer dan 150.000 ton op de Belgische werven in aanbouw. Het orderboek voorziet de bouw van 3 schepen voor het vervoer van zware goederen op Oost-Afrika en 8 rijnen. De bouw van tankers neemt op zijn beurt een grote vlucht. Vanaf 1948, toen met de aanbouw van tankers in België werd begonnen, tot op het einde van 1956, werden 28 tankschepen met een gezamenlijke tonnemaat van 310.000 ton gebouwd. Op dit ogenblik zijn 14 tankschepen in aanbouw of besteld. Op het einde van 1957 zullen nieuwe installaties in gebruik genomen worden die de tewaterlating van tankschepen van 60.000 ton zullen mogelijk maken.

De vliegtuignijverheid vervaardigt onderdelen waaronder motoren. Haar bedrijvigheid bestaat nochtans grotendeels in de revisie en het herstellen van toestellen. De uitvoer ervan is hoofdzakelijk naar Nederland gericht, doch ze voert eveneens herstellingswerken uit voor rekening van het Amerikaanse leger.

De automobielsector, die op het einde van 1956 door de Suezcrisis gehandicapt werd, gaf sedertdien enig herstel te zien. Hij werkt in ruime mate voor de uitvoer, bijzonder naar Nederland.

In de zeer belangrijke sector van de elektrotechnische constructie hield de fundamentele expansie aan. In de maand juli werden belangrijke bestellingen uit het buitenland geboekt. De afzetgebieden van die sector nemen voortdurend uitbreiding zowel op het gebied van de industriële uitrusting als op dit van de duurzame verbruiksgoederen. Op dit ogenblik kan de jaarlijkse produktie van televisietoestellen dan ook reeds op 70.000 eenheden geraamd worden.

*
**

Al staat het beloop van de prijzen der Belgische *non-ferro metalen* in het teken van de ommekeer die zich op de wereldmarkten heeft voorgedaan, dan is dit niet het geval wat de industriële bedrijvigheid betreft. In de loop van het eerste halfjaar bleef de voortbrenging van ruwe produkten inderdaad over het geheel op haar vroeger peil gehandhaafd. Die van lood en zink steeg zelfs gevoelig. In de sector der halffabrikaten is de activiteit gevoeliger gebleken

Tabel XXV.

Bedrijvigheid in de non-ferro metaalnijverheid

Bron : Union des Industries des Métaux non ferreux.

Periode	Produktie (maandgemiddelden in tonnen)					Half- fabrikaten	Aantal arbeiders (einde periode)
	Ruwe produkten						
	Koper	Lood	Zink	Tin	Aluminium		
1951	11.846	6.068	16.741	835	117	16.470	17.102
1955	13.076	6.898	17.661	879	201	16.543	16.079
1956 Jaar	14.071	8.522	19.224	871	228	16.604	15.909
1 ^e kwartaal	13.853	8.471	18.788	885	249	17.407	16.151
2 ^e kwartaal	14.492	8.601	19.078	832	238	16.175	16.023
3 ^e kwartaal	14.054	8.358	19.239	790	221	14.817	16.125
4 ^e kwartaal	13.887	8.655	19.791	976	203	18.017	15.909
1957 1 ^e kwartaal	12.988	8.989	20.399	831	220	16.962	16.110
2 ^e kwartaal	13.648	8.820	19.682	764	156	15.291	15.748
Juli ¹	13.505	7.333	18.304	488	115	8.540	15.165

¹ Voor de ruwe produkten : beweeglijke kwartaalgemiddelden.

voor de prijsbewegingen. Anderzijds heeft een staking de produktie in de maand juli verminderd.

De statistische wereldpositie van het koper verzwakte merkkelijk, daar de voortdurende toeneming van de produktie niet gepaard ging met een gelijkwaardige ontwikkeling van het verbruik. Het heeft af te rekenen met de mededinging van vervangingsprodukten zoals aluminium en plastic. Van het tweede kwartaal van 1957 af hebben de belangrijkste Amerikaanse, Engelse en Japanse firma's vrijwillig hun produktie beperkt.

Te Brussel liep het elektrolytisch koper van fr. 53,50 per kg op 15 maart 1956 terug tot fr. 38,10 op 2 januari 1957 en tot fr. 26 op 15 oktober.

Wat het lood, het zink en het tin betreft, die in 1956 een onregelmatig marktverloop te zien gaven, overheerste eveneens een neerwaartse tendens. De stopzetting van de strategische voorraadvorming in de Verenigde Staten was de beslissende factor van die evolutie. Het doel van het programma van voorraadvorming werd voor het lood, het zink, het tin en het aluminium bereikt en de Amerikaanse administratie blijkt meer en meer geneigd een politiek van voorraadvorming te voeren, uitsluitend ter bescherming van de nationale producenten. Daaruit is op de wereldmarkten een klimaat van onzekerheid ontstaan.

De koersverzwakking heeft reeds invloed uit-

geoeffend op de eenheidswaarde van de uitvoer van non-ferro metalen door de B.L.E.U. De gezamenlijke waarde van die uitvoer liep dan ook gedurende de eerste vijf maanden van het jaar met 17,2 pct. terug t.o.v. dezelfde periode van 1956.

De eenheidswaarde van het ruwe koper beliep gemiddeld fr. 49.988 per ton in het eerste kwartaal van 1956, fr. 40.620 in het vierde kwartaal van 1956 en fr. 37.554 gedurende het eerste kwartaal van 1957. Bovendien verminderde de uitgevoerde hoeveelheid, zodat de waarde van de koperuitvoer van fr. 3.959 miljoen voor de eerste vijf maanden van 1956 terugliep tot fr. 2.735 miljoen over dezelfde periode van 1957.

In de geografische verdeling van die verzendingen trad praktisch geen wijziging in : Frankrijk, Nederland, West-Duitsland en de Scandinavische landen bleven de belangrijkste cliënten.

De uitvoer van zink, die zoals te voren grotendeels naar de Verenigde Staten, het Verenigd-Koninkrijk, Frankrijk en West-Duitsland was gericht, vermeerderde gedurende dezelfde periode van fr. 949 miljoen

tot fr. 1.087 miljoen. Voor het lood bedragen de overeenstemmende cijfers fr. 535 miljoen en fr. 458 miljoen. Nederland, dat de eerste plaats bekleedt, en de andere buurlanden waren de belangrijkste afzetgebieden. De uitvoer van tin, waarvan meer dan de helft door de Verenigde Staten wordt opgeslorpt, lag enigszins boven het peil van de eerste maanden van 1956.

* *

Gedurende de beschouwde periode werd de gezamenlijke toestand van de *scheikundige nijverheid* door twee uiteenlopende tendensen beheerst : talrijke uitvoerbedrijven ondergingen de weerslag van de door Frankrijk getroffen maatregelen, terwijl anderzijds het lage peil der zeevrachten de gemiddelde prijs der grondstoffen terugbracht op het niveau dat vóór de Suezcrisis werd bereikt, wat de industrie in staat heeft gesteld haar winstmarges te verbeteren.

De heropening van het Suezkanaal heeft de heropening der verzendingen van stikstofmeststoffen naar de Aziatische landen mogelijk gemaakt en aldus een

Tabel XXVI.

Uitvoer van scheikundige produkten

(Miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

Maandgemiddelden	Nederland	Frankrijk	Verenigd-Koninkrijk	Verenigde-Staten	West-Duitsland	Andere landen	Totaal
1951	109	51	100	49	70	562	941
1955	118	61	51	57	82	510	879
1956 Jaar	127	71	49	68	72	565	952
1 ^e kwartaal	104	67	59	67	64	611	972
2 ^e kwartaal	137	70	47	71	77	587	989
3 ^e kwartaal	129	72	38	71	70	541	921
4 ^e kwartaal	136	77	50	65	78	518	924
1957 1 ^e kwartaal	127	84	58	70	72	578	989

einde gesteld aan de buitensporige voorraadvorming die voor de producenten een zware last betekende. Op het einde van de zomer werd de algemene tendens in de sector der stikstofmeststoffen opnieuw onzeker bij gebrek aan afzetmogelijkheden.

De noodzakelijke inkrimping van de bedrijvigheid in de cokesfabrieken heeft een teruggang van de voortbrenging van nevenprodukten zoals teer en benzol met zich gebracht.

Na een periode van uitzonderlijke vraag op het einde van 1956, heerste in de sector der zeepfabrieken opnieuw een gedrukte stemming ten gevolge van de aanhoudende vermindering van het verbruik van zeepprodukten ten gunste van de synthetische wasmiddelen. Dit verschijnsel doet zich niet alleen in België voor; gedurende het grootste gedeelte van het afgelopen jaar was de capaciteit van de zeepindustrie in de gezamenlijke E.O.E.S.-landen slechts voor 50 pct. aangewend.

Op petrochemisch gebied, werd het in bedrijf nemen aangekondigd van de nieuwe fabriek die in

de omgeving van Antwerpen door de Société Pétrochimique werd opgericht. Op het einde van 1956 bedroegen de investeringen in deze fabriek fr. 850 miljoen.

In de andere sectoren van de scheikundige industrie heerste verder een bevredigende bedrijvigheid, met uitzondering van de nijverheid van verven, pigmenten en lijmen en van de rubbernijverheid, waar de toestand kalmer is.

* *

Ingevolge de bijzonder zachte weersomstandigheden bij het begin van het jaar kende de *bouwnijverheid* slechts een zeer geringe seizoenverslapping; een staking heeft echter in de loop van de zomer de werven gedurende twee weken stilgelegd.

Alhoewel de bedrijvigheid op haar hoogste peil gehandhaafd bleef, begonnen de kapitaalschaarste en de verhoging van de rentevoeten op de hypotheekmarkt niettemin remmend te werken op de vraag

die gedurende gans het jaar 1956 zeer gespannen was. In de maand mei trad in het indexcijfer der aan de particuliere werken tewerkgestelde arbeiders een lichte daling in, terwijl dit betreffende de openbare werken, hoewel het op dat ogenblik stabiel bleef, beneden het peil der overeenstemmende periode van vorig jaar lag.

Tabel XXVII.

Productie van bouwmaterialen

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Steenlag van porfier en zandsteen 1 (duizenden tonnen)	Cement (duizenden tonnen)	Gewone baksteen (miljoenen stuks)	Vlaktglas (basis-indexcijfer 1953 = 100)
1951	361	366	195	108
1955	338	391	190	136
1956 Jaar	420	389	176	152
1 ^e kwartaal ...	259	232	107	154
2 ^e kwartaal ...	495	449	192	162
3 ^e kwartaal ...	491	474	214	148
4 ^e kwartaal ...	436	399	190	143
1957 1 ^e kwartaal ...	339	369	103	140
2 ^e kwartaal ...	457	448	212	131
Juli	437	v 393	v 254	

¹ Van 1956 af zijn de cijfers niet meer vergelijkbaar met die der vorige jaren ten gevolge van de toeneming van het aantal aangevers.

Deze ontspanning heeft reeds een terugslag gehad in de sector der bouwmaterialen.

De productie der *cementfabrieken*, die bij het begin van het jaar baat vond bij de uitzonderlijk gunstige weersomstandigheden, liep sedert de maand mei regelmatig terug, in tegenstelling met de gewone seizoenbeweging. Deze vertraging komt zowel voor rekening van de inkrimping der binnenlandse vraag die ten dele aan de reeds vermelde staking te wijten is, als van een zekere gedruktheid bij de uitvoer, veroorzaakt door de omstandigheid dat de nieuwe uitvoerstroming naar Latijns-Amerika en

de toegenomen leveringen aan Nederland en aan de Franse Unie niet ten volle opwogen tegen de invloed van de oprichting van nieuwe cementfabrieken in het buitenland, met name in het Midden-Oosten.

In de *glasfabrieken* verschilt de toestand in de sector van het vlakglas van die in de sector van het holglas : in de eerste lag de produktie beneden de overeenstemmende cijfers van vorig jaar, terwijl de voortbrenging van holglas een nieuwe verbetering te zien gaf. De buitenlandse vraag naar vlakglas is sedert verschillende maanden neerwaarts gericht, inzonderheid die uit de Verenigde Staten, waar in 1956 op de automobiemarkt en in de bouwbedrijvigheid een verzwakking intrad; anderzijds werden er nieuwe produktie-eenheden opgericht, zodat de uitvoer van vlakglas naar de Verenigde Staten niet meer dan 32 pct. van de gezamenlijke uitvoer van dit produkt vertegenwoordigde tegen 40 pct. in 1956.

De voortbrenging van *bakstenen* overschreed in het eerste halfjaar met 5 pct. die van de overeenstemmende periode van 1956.

Op het einde van de maand april gingen de prijzen enigermate afbrokkelen, wat nochtans de seizoenherneming in september niet heeft belet. Beslissende tekenen van een verzwakking van de binnenlandse of buitenlandse vraag kwamen niet aan het licht.

Wat de *steengroeven* betreft, werd een voortdurende verbetering vastgesteld van de afzet van agglomeraten en van steenslag gebruikt in de bereiding van beton, wegens de steeds intensievere aanwending van beton in de openbare en particuliere bouwbedrijvigheid. De afzet van de traditionele straatstenen blijkt daarentegen aanhoudend te zullen teruglopen ten gevolge van de hoge kostprijs van de bestrate wegen in vergelijking met de geasfalteerde, gebitumeneerde of gebetonneerde straten.

Waar een omschakeling mogelijk is, gaan de exploitanten van steengroeven dan ook over tot een herinrichting van hun voortbrenging in functie van die nieuwe marktvereisten.

Tabel XXVIII.

Productie van de ceramische bedrijven

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Kwartaalgemiddelden	Vaatwerk van faience, kunst-artikelen van zandsteen en diversen	Vaatwerk van porselein, isolatoren en elektro-technisch porselein	Bekledings-tegels van faience en zandsteen	Kiezelalun-achtige produkten, tegels voor fabrieken, produkten van kiezel-aarde en andere	Dakpannen en toebehoren	Ceramiëk voor architectuur	Vaatwerk in gebakken aarde
	(tonnen)	(tonnen)	(duizenden m ²)	(duizenden tonnen)			
1951	1.764	745	303	42	49	1.841	1.811
1955	1.255	560	386	28	50	1.991	2.096
1956 Jaar	1.294	655	378	36	47	3.476	2.364
1 ^e kwartaal	1.171	607	405	32	40	2.415	2.113
2 ^e kwartaal	1.338	657	405	37	49	2.067	2.677
3 ^e kwartaal	1.238	637	312	35	48	4.386	2.363
4 ^e kwartaal	1.430	718	388	39	51	5.040	2.304
1957 1 ^e kwartaal	1.320	693	370	39	46	4.393	2.241
2 ^e kwartaal	1.341	614	395	41	51	4.812	2.416

In de *ceramische nijverheid* in haar geheel, kende de voortbrenging een eerder gunstig beloop. Een bijzonder krachtige uitbreiding deed zich voor in de tak van de ceramiek voor architectuur ingevolge de sterke vraag naar architectuurprodukten in gebakken aarde. Het activiteitstempo in de sector van de dakpannen en het vaatwerk blijkt op hetzelfde peil te blijven, terwijl de voortbrenging van bekledingstegels en van porselein sedert het begin van het jaar geleidelijk terugloopt.

*
**

Gedurende de eerste helft van het jaar lag de produktie der *textielnijverheid* 13 pct. boven die der overeenstemmende periode van 1956. De invoering

van de 45-urenweek werd ruimschoots goedge maakt door overuren. Andere tekenen wijzen op een minder gunstige textielconjunctuur, hoewel moeilijk nauwkeurig de invloed der seizoenfactoren kan nagegaan worden. Het tempo der nieuwe bestellingen vertraagt sedert enkele maanden, de voorraden afgewerkte produkten nemen toe en in de opwaartse tendens der afzetprijzen blijkt een ommekeer in te treden. In de komende maanden zal de activiteit dus in ruime mate afhangen van de evolutie van de vraag na de seizoenlapte van juli en augustus.

In de loop van de eerste acht maanden van het jaar steeg de uitvoer van textielprodukten met 10 pct. in vergelijking met de overeenstemmende periode van vorig jaar. Die beweging vormt een opvallende tegenstelling met de stilstand in de andere uitvoer.

Tabel XXIX.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen der textielprodukten

(Basis 1953 = 100)

Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

Gemiddelden	Garens van					Weefsel van				
	Katoen	Wol	Vlas	Jute	Rayon	Katoen	Wol	Vlas	Jute	Rayon
1955	102,4	86,2	101,8	98,4	100,0	100,5	94,0	98,3	101,3	94,2
1956 Jaar	97,5	87,3	97,5	98,2	90,2	99,5	94,6	95,7	102,3	94,3
1 ^e kwartaal	99,4	83,1	97,3	99,3	90,2	98,7	92,4	95,1	101,3	94,8
2 ^e kwartaal	97,8	83,6	96,2	92,5	90,2	99,5	92,4	95,0	98,9	94,1
3 ^e kwartaal	96,0	89,2	96,8	92,3	90,2	99,0	94,8	95,0	98,2	94,3
4 ^e kwartaal	96,7	93,3	99,7	108,6	90,2	100,8	98,8	97,5	110,7	94,2
1957 1 ^e kwartaal	99,1	96,5	103,3	111,8	90,2	103,6	102,4	101,7	115,4	93,4
2 ^e kwartaal	100,5	99,4	103,1	107,1	90,2	105,4	105,5	102,8	110,8	95,2
3 ^e kwartaal	100,2	97,0	103,0	107,1	94,0	104,9	105,7	102,8	111,2	93,3

Zelfs in absolute cijfers was de toeneming van de afzet van textielprodukten in het buitenland belangrijker dan die van de gezamenlijke uitvoer van de B.L.E.U.; de verhouding tussen beide steeg dan ook van de ene periode tot de andere van 15,3 pct. tot 16,7 pct.

Meer dan 30 pct. van de afzet in het buitenland is naar Nederland gericht, waarvan de relatieve betekenis onder de buitenlandse afzetgebieden nog toeneemt in tegenstelling met die van het Verenigd-Koninkrijk. Het aandeel van dit laatste land in de gezamenlijke leveringen aan het buitenland bedroeg nog slechts 9 pct. tegen 10,1 pct. in de loop van de

overeenstemmende periode van 1956. Deze teruggang betreft vooral het gezwingeld vlas. De verzendingen naar de Verenigde Staten namen daarentegen verder uitbreiding, zodanig dat dit land op het punt staat het Verenigd-Koninkrijk van de derde plaats onder de buitenlandse cliënten te verdringen.

In de *wolnijverheid* was het produktie-apparaat volledig bezet, doch op het einde van de beschouwde periode verzwakte de conjunctuur op de markten van herkomst van de ruwe wol.

Volgens het Commonwealth Economic Committee overtrof de vraag naar ruwe wol in de elf belangrijkste verbruikslanden gedurende de eerste vijf

Tabel XXX.

Uitvoer van textielprodukten

(Miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

Maandgemiddelden	Totaal	Nederland	Frankrijk	Verenigd-Koninkrijk	Verenigde Staten	West-Duitsland	Andere landen
1951	2.525	574	278	394	144	189	946
1955	1.950	536	119	206	174	248	667
1956 Jaar	2.120	652	148	198	186	288	648
1 ^e kwartaal	2.093	623	129	213	206	263	659
2 ^e kwartaal	2.029	601	147	174	179	266	662
3 ^e kwartaal	1.957	636	128	158	163	267	605
4 ^e kwartaal	2.400	749	190	247	195	358	661
1957 1 ^e kwartaal	2.367	739	184	216	211	332	685

maanden van het jaar met 6 pct. die van de overeenstemmende periode van 1956. Bij de opening van het seizoen 1957-1958 in Australië bleken de wolprijzen nochtans zwakker, inzonderheid wegens de inkrimping van de aankopen vanwege Japan en Frankrijk en de teruggang van het verbruik in de Verenigde Staten. Op de markt te Antwerpen viel de prijs van de kamwol — Australisch type — van fr. 197 per kilogram bij het begin van de maand mei terug op fr. 150 per kilogram op 15 oktober.

Tabel XXXI.

Productie in de wolnijverheid
(Tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Wasserijen en carbonisatie-bedrijven	Kammerijen (kamwol-linten) ¹	Spinnerijen		Weverijen
			Kamwol	Kaardwol	
1951	1.295	1.370	1.491	1.350	2.084
1955	1.561	1.570	1.996	1.474	2.371
1956 Jaar	1.966	1.813	2.219	1.559	2.574
1 ^e kwartaal ...	1.927	1.762	2.255	1.541	2.551
2 ^e kwartaal ...	2.111	1.775	2.123	1.540	2.548
3 ^e kwartaal ...	1.868	1.698	1.976	1.453	2.478
4 ^e kwartaal ...	1.959	2.017	2.522	1.703	2.717
1957 1 ^e kwartaal ...	2.160	2.001	2.540	1.710	2.725
2 ^e kwartaal ...	2.027	2.049	2.528	1.804	2.700
Juli			1.702	1.517	2.144

¹ Van 1955 af, incl. de productie voor buitenlandse derden.

In de stadia van de wolbereiding bedroeg de produktieverbetering in het eerste halfjaar 3,7 pct. voor de wasserijen en 14,5 pct. voor de kammerijen in vergelijking met de overeenstemmende periode van 1956. Nog belangrijke bestellingen werden verder voor rekening van het buitenland uitgevoerd. De wolspinnerijen, waarvan de productie in het eerste halfjaar met 15,8 pct. is toegenomen t.o.v. dezelfde periode van vorig jaar, vonden baat bij een grotere vraag vanwege de wolweverijen. De bestellingen vanwege de breigoednijverheid bewogen zich op een hoogtegrens, terwijl de buitenlandse vraag terugliep.

De kaardwolspinnerijen, die een minder gunstige toestand kennen, konden hun productie opvoeren dank zij een grotere vraag vanwege de weverijen van wollen tapijten en een verhoging van de loonorders voor rekening van Nederland en West-Duitsland.

Gedurende het eerste halfjaar steeg de productie der weverijen van kledingstoffen met 3 pct. t.o.v. hetzelfde halfjaar van 1956, doch ze bleef met meer dan 25 pct. beneden haar vooroorlogse peil. Die sector blijft een der minst begunstigde van de textielnijverheid uit hoofde van een zeer scherpe buitenlandse mededinging op de binnenlandse markt en de verschuiving van de vraag naar breigoedartikelen.

De tapijtweverijen vonden baat bij een sterkere vraag vanwege West-Duitsland.

In de *katoennijverheid* overschreden de voortgebrachte hoeveelheden de in 1951 geboekte maxima.

In de spinnerijen komt de produktieverbetering voor rekening van de vergroting der binnenlandse vraag, daar de afzet in het buitenland terugliep. De jongste gegevens omtrent die sector wijzen nochtans op een verzwakking van de binnenlandse en buitenlandse vraag en op hernieuwde voorraadvorming.

Tabel XXXII.

Productie in de katoennijverheid
(Tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Spinnerijen ¹	Weverijen
1951	8.750	6.591
1955	7.889	6.175
1956 Jaar	8.078	6.636
1 ^e kwartaal	8.442	6.499
2 ^e kwartaal	7.846	6.159
3 ^e kwartaal	7.270	6.083
4 ^e kwartaal	8.755	7.804
1957 1 ^e kwartaal	9.043	7.619
2 ^e kwartaal	8.792	7.195
Juli	6.809	6.074

¹ Productie der spinnerijen van zuiver fijn katoen en der spinkarden.

In verband met de zeer vaste binnenlandse vraag hebben de weverijen hun voortbrenging met 17 pct. opgevoerd in verhouding tot de eerste zes maanden van vorig jaar. Te dien opzichte zij eraan herinnerd dat van oktober 1956 af de overdrachtaks op de katoenweefsels van 11 tot 1 pct. werd verlaagd.

De uitvoer van katoenen tapijten nam eveneens merkbaar toe.

Ook in de *rayonnijverheid* stegen de voortgebrachte hoeveelheden in belangrijke mate; de toeneming beliep in de weverijen 23 pct. in verhouding tot de eerste zes maanden van 1956. Deze verbetering van de bedrijvigheid werd in de hand gewerkt door de bescherming van de binnenlandse markt met behulp van compensatietaksen op de uit de Oosterse landen ingevoerde rayonweefsels en van de contingentering van de invoer van Japanse weefsels. Deze verbetering in het stadium der weverijen heeft eveneens een toeneming van de activiteit met zich gebracht in de rayongaren- en rayonvezelspinnerijen, die voordeel trokken uit de gelijkshakeling van hun afzetsprijzen met de Nederlandse prijzen; de produktieverbetering bedroeg 13 pct. voor de garens en 11 pct. voor de vezels.

De moeilijkheden waarmee de *jutenijverheid*, zowel in de spinnerijen als in de weverijen, heeft af te rekenen, vormen een scherpe tegenstelling met de voorspoed in de meeste andere textielsectoren; de productie der spinnerijen verminderde met 10 pct. t.o.v. het eerste halfjaar van 1956. Deze sector lijdt onder de verslechtering van de toestand der weverijen, waarvan de voortbrenging gedurende de beschouwde periode met 14,5 pct. terugliep inzonderheid onder invloed van de inkrimping van de vraag naar gewone verpakkingsartikelen en van de

mededinging van Indië en Pakistan op de buitenlandse markten. Alleen de weverijen van jutetapijten konden zowel op de binnenlandse markt als bij de uitvoer een bevredigende afzet handhaven; Nederland blijft de belangrijkste cliënt.

De aandacht gaat in het bijzonder naar de opleving van de activiteit in de *vlasnijverheid*. Deze sector, die een der minst begunstigde van de textielnijverheid was, trok voordeel uit een belangrijke aangroei van de binnenlandse vraag, terwijl de uitvoer op een

Tabel XXXIII.

Productie in de vlas-, jute- en kunstvezelnijverheid

(Tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Vlas		Jute		Kunstvezels	
	Spinnerijen	Weverijen	Spinnerijen	Weverijen	Garens	Vezels
1951	1.020	677	5.603	3.823	874	1.407
1955	731	592	6.504	3.513	905	1.749
1956 Jaar	763	601	6.381	3.221	917	1.814
1 ^e kwartaal	783	628	7.326	3.371	938	1.817
2 ^e kwartaal	726	577	6.234	3.295	912	1.808
3 ^e kwartaal	675	540	5.556	2.835	826	1.642
4 ^e kwartaal	869	659	6.409	3.384	993	1.988
1957 1 ^e kwartaal	895	691	6.532	3.135	1.045	1.997
2 ^e kwartaal	911	657	5.730	2.568	1.047	2.012
Juli	707	582	4.750	2.637	937	1.369

stabiel peil bleef. Gedurende de eerste zes maanden van het jaar en in verhouding tot dezelfde periode van 1956 beliep de produktievermeerdering der spinnerijen en der weverijen respectievelijk 20 en 12 pct.

De sector van de vlasbereiding die het grootste gedeelte van zijn produktie in het Verenigd-Koninkrijk afzet, heeft echter sterk te lijden onder de Russische dumping in dit land. Zijn positie op de binnenlandse markt verzwakte eveneens, daar de invoer van Russisch vlas sedert 1956 bijna verdriedvoudigde.

Het vraagstuk van de mededinging van het Russisch vlas in West-Europa werd onderzocht op de internationale conferentie van de vlas- en hennepnijverheid, die in het begin van de maand oktober te Cannes werd gehouden.

De fundamentele uitbreiding van de *breigoednijverheid*, die gedurende verschillende jaren aanhoudt, blijkt een grens te hebben bereikt : in vergelijking met het vorige kwartaal verminderde de bedrijvigheid

gedurende het tweede kwartaal van 1957, in tegenstelling met de evolutie tijdens dezelfde periode van vorig jaar.

Die sector ondergaat de invloed van de maatregelen die in Nederland werden genomen om het betalingsbalansevenwicht opnieuw te herstellen.

De *kleding- en confectienijverheid* heeft haar activiteit t.o.v. het eerste halfjaar van 1956 opgevoerd. Gedurende de jongste maanden werden nochtans minder bestellingen boekt.

**

De structurele inzinking waaronder de *ledernijverheid* sedert de tweede wereldoorlog te lijden heeft, werd reeds vaak belicht. De draagwijdte ervan wordt onderstreept door het feit dat de produktie van zwaar leder nog slechts ongeveer één derde vertegenwoor-

Tabel XXXIV.

Breigoed en confectie

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Indexcijfer van de industriële bedrijvigheid (Basis 1953 = 100)	Breigoed	Confectie
1955	118,4	100,5
1956 Jaar	136,0	106,2
1 ^e kwartaal	124,1	107,8
2 ^e kwartaal	126,5	111,5
3 ^e kwartaal	134,2	96,6
4 ^e kwartaal	159,3	109,0
1957 1 ^e kwartaal	145,2	106,7
2 ^e kwartaal	133,9	116,1

Tabel XXXV.

Productie van afgewerkt leder en schoenen

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Zwaar leder (tonnen)		Licht leder (duizenden vierkante voeten)	Geheel lederen schoenen (duizenden paar)
	Zoollleder	Technisch leder		
1951	558	124	3.084	611
1955	345	108	3.202	694
1956 Jaar	264	100	3.723	754
1 ^e kwartaal ...	319	94	3.708	816
2 ^e kwartaal ...	276	100	3.543	783
3 ^e kwartaal ...	239	105	3.462	667
4 ^e kwartaal ...	221	102	4.179	752
1957 1 ^e kwartaal ...	278	133	4.195	869
2 ^e kwartaal ...	242	125	3.620	809

digd van die van 1938, in weerwil van een reorganisatie en een concentratie van de produktie gepaard met een modernisering van de uitrusting en van voortdurende inspanningen op het gebied van de prijzen. In de leerlooierijen konden alleen de grote inrichtingen voor leerbewerking hun zakencijfer in vergelijking met vóór de oorlog opvoeren. In de schoennijverheid daarentegen lag de bedrijvigheid 25 pct. boven het peil van 1938.

De jongste maanden blijken de ledernijverheid en de schoenindustrie hun relatieve positie in de Belgische volkshuishouding te verbeteren. Hebben ze geen deel gehad in de conjuncturele voorspoed der twee afgelopen jaren, dan ondergingen ze ook niet de invloed van het feit dat de bedrijvigheid zich thans in de andere sectoren op een hoogtegrens beweegt. De fabricatie van schoeisel neemt meer in het bijzonder toe, afgezien van de seizoenteruggang in het tweede kwartaal. De prijzen hebben sedert het begin van het jaar geen wijzigingen ondergaan.

*
**

De voortbrenging van papier en karton groeide steeds verder aan onder invloed van de expansie van de vraag zowel op de binnenlandse markt als bij de uitvoer. De stijging heeft vooral betrekking op het dagbladpapier en het kraftpapier.

Tabel XXXVI.

Produktie en buitenlandse handel van papier en karton
(Tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Produktie	Invoer	Uitvoer
1951	27.159	11.636	7.701
1955	26.823	18.870	8.380
1956 Jaar	28.070	18.936	9.676
1 ^e kwartaal ...	29.965	18.740	9.337
2 ^e kwartaal ...	27.257	18.174	9.938
3 ^e kwartaal ...	25.678	18.502	8.961
4 ^e kwartaal ...	29.465	20.327	10.470
1957 1 ^e kwartaal ...	32.971	23.524	10.902
2 ^e kwartaal ...	33.669	22.299 ¹	12.494 ¹
Juli	25.807		
Augustus ... v	30.215		

¹ Gemiddelde april-mei.

De afzetgebieden verruimden verder. Het verbruik van papier, dat vaak als een teken van de levensstandaard wordt beschouwd, bereikte in België, in de loop van vorig jaar, 51 kg per inwoner tegen een gemiddelde van 43 kg voor de zes landen van de Gemeenschappelijke Markt. België wordt slechts overtroffen door West-Duitsland, waar het verbruik 59 kg bereikte. Op wereldplan neemt het echter een minder belangrijke plaats in. Gedurende hetzelfde jaar beliep het verbruik in Zwitserland 70 kg per inwoner, in Zweden 93 kg, in Canada 112 kg en in de Verenigde

Staten 180 kg. Voor de Belgische papierfabrikanten staan dus blijkbaar ruime mogelijkheden open, te meer daar ongeveer de helft van het binnenlandse verbruik door het buitenland wordt gedekt.

*
**

In 1957 werd een meer bevredigende hoeveelheid ruwe stenen aan de Belgische *diamantnijverheid* geleverd. De leveringen bleven nochtans beperkt, gelet op de beschikbare produktiemogelijkheden, te meer daar een belangrijke hoeveelheid ruwe stenen onmiddellijk opnieuw aan het buitenland wordt verkocht. Uit de Amerikaanse statistieken blijkt dat de invoer van ruwe stenen uit België in de loop der eerste vijf maanden van 1957 \$ 4,18 miljoen bedroeg tegen 6,51 miljoen in de overeenstemmende periode van 1956.

Over dezelfde maanden gaf de Belgische uitvoer van geslepen stenen naar de Verenigde Staten, blijkens de Amerikaanse statistieken, een teruggang te zien : hij bereikte slechts \$ 16,30 miljoen tegen 18,51 miljoen gedurende dezelfde periode van 1956. Het ware voorbarig een oordeel te vellen over het fundamenteel karakter van de verzwakking van de vraag die zich voor de weeldeartikelen gewoonlijk in een periode van dalende conjunctuur voordoet; bovendien zou een gebeurlijke meer afgetekende teruggang van de afzet van juweelstenen kunnen goedge maakt worden door een herneming van de stockpiling van industriële stenen.

De activiteit van de diamantnijverheid is sedert de verlofperiode geleidelijk vertraagd : deze laatste was nauwelijks ten einde, toen de staking der zagers zich uitbreidde tot de zettters en polijsters, die, bij gebrek aan te verwerken materiaal, tot een onvrijwillige werkloosheid werden genoopt.

De belangrijkste eisen hadden betrekking op de oprichting van een Sociaal Fonds en op de koppeling van de lonen aan het indexcijfer. In de huidige omstandigheden en inzonderheid gelet op de snelle ontwikkeling der nieuwe diamantcentra in het buitenland dreigt de voortgezette stopzetting van de arbeid deze industrie belangrijk nadeel te berokkenen.

*
**

De toestand van de *landbouw* doet zich, ter zake van de voortgebrachte hoeveelheid, betrekkelijk gunstig voor. De graanoogst blijkt zowel wat de winter-tarwe als wat de zomertarwe betreft uitstekend : hij zal waarschijnlijk 800.000 ton bereiken. Rekening houdend met het verbruik op de hoeve en met het zaaigraan, zal het aan de maaldertijen voorbehouden gedeelte van de oogst ongeveer 700.000 ton bereiken tegen 500.000 ton in 1956.

Ook de bietenoogst verliep zeer bevredigend. Het zwakke suikergehalte wordt ruimschoots goedge maakt door de toeneming van het gewicht per een-

heid, zodat het gemiddeld gewicht van de per biet voortgebrachte suiker gunstig de vergelijking doorstaat met het gemiddelde der vorige jaren.

Op de vleesmarkt deden zich naar gelang van de beschouwde soorten zeer verschillende bewegingen voor. De voorlopige resultaten van de landbouwtelling van 15 mei 1957 wijzen op een teruggang van de varkensstapel met 7 pct. in vergelijking met 15 mei 1956, terwijl het aantal runderen met 3 pct. steeg. De relatief onvoldoende produktie van varkensvlees samen met de toegenomen uitvoer naar Italië en Frankrijk en de vrij gunstige vooruitzichten wat de uitvoer van spek naar Duitsland betreft, hebben in de loop van de jongste vijf maanden een vrij merklijke prijsverhoging voor het varkensvlees met zich gebracht. Voor het rundvlees doet de toestand zich anders voor; de inkrimping van de vraag heeft gedurende de zomermaanden een vrij algemene teruggang van de verkoop veroorzaakt, met uitzondering van het vlees van eerste kwaliteit en van het conservenvlees.

De leveringen aan de melkerijen, die gedurende het eerste kwartaal van 1957 gevoelig terugliepen, lagen nadien voortdurend boven het peil van 1956. In de loop der jongste maanden overtrof het aanbod steeds de vraag en zijn de botervoorraden in belangrijke mate toegenomen. In weerwil van de tussenkomst van de Handelsdienst voor Ravitaillering, die tot aankopen in de mijnen overging, werden de meeste kwaliteiten beneden de richtprijs verkocht.

Daar de afzet van voedingsmiddelen baat vond bij de jongste verhogingen van de inkomensmassa, deed de toestand van de gezamenlijke *voedingsnijverheid* zich in vergelijking met het afgelopen jaar

Tabel XXXVII.

Voedselbedrijven

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.

Maandgemiddelden	Duizenden man-uren	Indexcijfer van de industriële produktie I.E.S.O. (basis 1953 = 100)	Uitvoer van voedingsmiddelen (miljoenen franken)
1951		93	404
1955	10.941	107	250
1956 Jaar	11.074	109	267
1° kwartaal	10.358	101	222
2° kwartaal	10.436	114	298
3° kwartaal	11.252	109	254
4° kwartaal	12.251	112	294
1957 1° kwartaal	11.612	101	261
2° kwartaal	11.440	113	254 ¹
Juli		111	

¹ Gemiddelde april-mei.

gunstig voor. Na een inkrimping gedurende de eerste maanden van het jaar ten gevolge van de voorafgegane speculatieve aankopen, steeg de afzet opnieuw

gedurende het tweede kwartaal. De produktietendenzen verschillen nochtans sterk van de ene sector tot de andere.

De aanhoudende inkrimping van het verbruik van brood en het te grote aantal maalderijen gaven aanleiding tot een overschot van het produktievermogen, wat invloed heeft uitgeoefend op de meelprijzen en op de financiële toestand der maalderijen. Sedert het tweede halfjaar van 1956 hebben de meeste onder hen met een deficit af te rekenen. De uitvoer werd anderzijds gehandicapt door de Franse en vooral door de Duitse mededinging.

De toestand der groentenconservenfabrieken mag daarentegen als bevredigend beschouwd worden. De bevoorrading ging vlot van de hand en de produktie nam toe. Anderzijds lag de uitvoer hoger dan gedurende de overeenstemmende periode van vorig jaar.

Te oordelen naar de bij de belasting aangegeven hoeveelheid grondstoffen lag de voortbrenging der brouwerijen voor de eerste acht maanden van het jaar 8,8 pct. boven het peil van die van de overeenstemmende periode van 1956. De Belgische bierbrouwerij handhaaft haar positie op verschillende buitenlandse markten en inzonderheid in de Verenigde Staten.

De margarine- en jamproduktie vond baat bij de fundamentele wijzigingen in de voedingswijze der verbruikers.

*
**

VERVOERWEZEN

Hoewel de stakingen in de bouwnijverheid en in de metaalindustrie de hoeveelheid per *spoor* vervoerde goederen in het eerste halfjaar hebben verminderd, blijft het niettemin waar dat, afgezien van die uitzonderlijke gebeurtenissen, sommige verkeer en inzonderheid het vervoer van erts en bouwmaterialen in vergelijking met dezelfde periode van 1956 een niet toevallige teruggang te zien gaf.

De uitrustingsinspanning der spoorwegen werd voortgezet, doch ze wordt sedert enkele maanden gehandicapt door de verkrapping van de kapitaalmarkt.

De stakingen hebben tijdens de laatste helft van juni en de eerste helft van juli eveneens invloed uitgeoefend op de *binnenscheepvaart*. Niettemin werden door bemiddeling van de Dienst voor Regeling van de Binnenscheepvaart gedurende de eerste zes maanden van het jaar 8,6 miljoen ton goederen geladen voor het vervoer per schip in het binnenland, d.i. 5,2 pct. meer dan gedurende de overeenstemmende periode van 1956.

Het 10.000^e schip liep dit jaar op 18 augustus in de haven van Antwerpen binnen. Vorig jaar had die gebeurtenis op 22 augustus plaats.

Gedurende de eerste zes maanden van het lopende jaar heerste er een enigszins drukker scheepvaart-

verkeer dan gedurende het eerste halfjaar van 1956 : 7.911 schepen met een gezamenlijke tonnemaat van 19,1 miljoen nettoton zijn in de haven binnengekomen tegen 7.737 schepen en 18,6 miljoen ton in 1956.

Tabel XXXVIII.

Binnenlands goederenvervoer
(Duizenden tonnen)

Bronnen : Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Spoorweg	Binnenscheepvaart	Totaal	Binnenscheepvaart in pct. van het totaal
1951	3.772	1.570	5.342	29
1955	3.028	1.881	4.909	38
1956 Jaar	3.055	1.930	4.985	39
1 ^e kwartaal ...	2.799	1.527	4.326	35
2 ^e kwartaal ...	3.200	2.046	5.246	39
3 ^e kwartaal ...	2.880	2.051	4.931	42
4 ^e kwartaal ...	3.342	2.095	5.437	39
1957 1 ^e kwartaal ...	2.918	1.830	4.748	39
2 ^e kwartaal ...	2.969			

De maatregelen ter uitbreiding van de haven van Antwerpen kenden een gunstig onthaal, niet alleen in de havenkringen doch eveneens in het buitenland; 25 zeevaartmaatschappijen dienden een aanvraag in voor een vaste aanlegplaats in de haven.

Op 1 augustus heeft de Regering de beslissing gepubliceerd waarbij de vaargeulen van de Zeeschelde zullen uitgediept worden ten einde de haven van Antwerpen toegankelijk te maken voor schepen tot 50.000 ton.

Tabel XXXIX.

Goederenvervoer ter zee in de Antwerpse haven
(Duizenden tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Invoer en entrepot	Inwaartse doorvoer	Uitvoer	Uitwaartse doorvoer
1951	921	340	774	395
1955	1.143	296	844	390
1956 Jaar	1.377	488	860	419
1 ^e kwartaal ...	1.254	427	862	475
2 ^e kwartaal ...	1.320	427	943	421
3 ^e kwartaal ...	1.412	563	840	402
4 ^e kwartaal ...	1.522	536	795	380
1957 1 ^e kwartaal ...	1.299	462	853	445
April	1.340	507	757	484

Anderzijds en volgens dezelfde mededeling van de Regering werd een ministerieel comité gemachtigd met een Griekse reder te onderhandelen over een akkoord voor de oprichting van zeer grote dokken te Zeebrugge, waar supertankers zouden gebouwd wor-

den van een tonnemaat tot 100.000 ton. De haven van Zeebrugge zal vergroot en toegankelijk gemaakt worden voor schepen tot 100.000 ton.

*
**

PRIJZEN EN LONEN

De betrekkelijk snelle daling van de prijzen der grondstoffen op de wereldmarkten en van de zeevrachten evenals de tendens naar conjunctuuromslag die in de grote industrielanden tot uiting kwam, begonnen invloed uit te oefenen op de gezamenlijke groothandelsprijzen der *industriële* produkten, die sedert de maand mei langzaam doch regelmatig teruglopen.

Het gezamenlijk indexcijfer der steenkoolprodukten en dit der bouwmaterialen bleven nochtans onbeweeglijk onder invloed van de vaste vraag en van de weerslag der sociale politiek in die sectoren.

Al de andere industriële produkten, met uitzondering van papier, tabak en leder, waren neerwaarts gericht. In verhouding tot de overeenstemmende periode van vorig jaar was de daling bijzonder sterk voor de non-ferro metalen, behoudens aluminium, dat baat vond bij een gunstige tendens op lange termijn. In weerwil van een licht herstel van het lood en het zink ten tijde van de Suezcrisis en een betere oriëntering van de tinmarkt tot in het tweede kwartaal van 1957, ondergingen de gezamenlijke non-ferro metalen een daling van 22 pct., inzonderheid wegens de overheersende positie van het koper, dat gedurende de beschouwde periode een derde van zijn waarde heeft verloren.

Tabel XL.

Indexcijfer der groothandelsprijzen
(Basis 1953 = 100)

Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek van de Universiteit te Leuven.

Periode	Algemeen indexcijfer	Nijverheidsprodukten	Voedingsmiddelen	Landbouwprodukten
1955	98,9	100,7	94,2	93,0
1956 Jaar	102,0	104,6	96,6	95,1
1 ^e kwartaal ...	101,6	103,7	97,5	96,5
2 ^e kwartaal ...	100,9	103,7	95,3	92,0
3 ^e kwartaal ...	101,1	103,9	95,3	94,1
4 ^e kwartaal ...	104,1	107,0	98,3	97,7
1957 1 ^e kwartaal ...	104,9	109,1	95,3	91,1
2 ^e kwartaal ...	105,0	110,4	93,1	89,6
Juli	104,5	109,0	95,4	92,7
Augustus	104,3	108,6	95,5	94,1
September ...	104,6	108,2	97,0	96,7

De daling is eveneens vrij gevoelig voor rubber en scheikundige produkten, mineralen en vetstoffen, waarvoor de inzinking der vrachten van overwegende betekenis was.

De prijzen der belangrijkste textielprodukten die in de winter en in de lente voordeel hadden getrokken uit een vaste vraag, verslechterden eveneens sedert de maanden mei en juni; de daling was vrij krachtig voor de wol en de jute, doch vrij gematigd voor het katoen en de synthetische vezels.

De prijswijzigingen die zich in het stadium der grondstoffen hebben voorgedaan, hadden nog geen weerslag op de fabrikaten, met uitzondering nochtans der non-ferro metalen, waarvan de half-afgewerkte en afgewerkte produkten van september 1956 tot september 1957 respectievelijk met 28,1 en 18,6 pct. terugliepen.

De belangrijke bewegingen van de prijzen der industriële produkten hebben geen merkelijke invloed uitgeoefend op het algemeen indexcijfer der groothandelsprijzen, daar de seizoenbewegingen der voedings- en landbouwprodukten zowel de opwaartse als de neerwaartse schommelingen der industriële prijzen hebben opgevangen.

De seizoenbewegingen der voedingsmiddelen hebben in de loop der jongste maanden de bewegingen van het *indexcijfer der kleinhandelsprijzen* bepaald. De prijsstijging van de eieren, van het varkensvlees, van sommige zuidervruchten, van het bier en onlangs van de zuivelprodukten liggen de huidige tendens van het indexcijfer der voedingsmiddelen ten grondslag. Sommige prijsverhogingen waren van zeer voorlopige aard, doch de opwaartse tendens blijft voor die produkten niettemin overheersend.

Tabel XLI.

Algemeen indexcijfer der kleinhandelsprijzen

(Basis 1953 = 100)

Bron : Ministerie van Economische Zaken.

Periode	Algemeen indexcijfer	Voedingsmiddelen	Niet-voedingsmiddelen	Diensten
1955	100,8	101,6	99,2	101,0
1956 Jaar	103,6	104,2	101,5	105,5
1 ^o kwartaal ...	102,5	103,4	100,3	103,2
2 ^o kwartaal ...	103,3	103,9	101,1	104,2
3 ^o kwartaal ...	103,9	104,1	102,0	106,5
4 ^o kwartaal ...	104,9	105,5	102,5	108,0
1957 1 ^o kwartaal ...	106,0	106,1	103,8	110,0
2 ^o kwartaal ...	106,3	105,8	104,5	111,6
3 ^o kwartaal ...	107,3	107,5	104,6	112,3
September ...	107,5	107,8	104,7	112,7

De prijzen der andere produkten waren vaster, hoewel een stijging waargenomen werd van de gemiddelde prijzen der textielprodukten, inzonderheid wegens de vroegere verhoging van het katoen en de wol.

De stijging van de diensten die in de herfst 1955 een aanvang nam, hield verder aan en blijkt, sterker dan dit voor de goederen het geval is, de recente

verhoging van de lonen en van de daaruit voortvloeiende vraag te weerspiegelen.

Het officieel indexcijfer der kleinhandelsprijzen bleef over de eerste acht maanden van 1957 sterker stijgen dan het indexcijfer van de kosten van levensonderhoud berekend door het I.E.S.O. van Leuven en dat met name de huurprijs omvat. De afwijking tussen beide indexcijfers is over de periode januari-augustus 1957 nochtans minder belangrijk dan voor de gezamenlijke periode van hoogconjunctuur.

*
**

De hoogconjunctuur heeft niet alleen de volledige tewerkstelling van de factor arbeid in de hand gewerkt, doch heeft eveneens bij wege van produktiviteitspremies, bijlonen en overuren het bedrag der door de arbeiders ontvangen lonen in belangrijke mate vergroot. Men mag dan ook aannemen dat de toeneming der conventionele lonen die voor de periode mei 1956-mei 1957 7 pct. bedraagt, in de meeste industrieën lager ligt dan de werkelijke loonsverhoging.

Hoewel al de bedrijfstakken bij de algemene loonsverhoging betrokken waren, deden de krachtigste stijgingen zich in de loop van het eerste halfjaar van 1957 in de verbruiksgoederenindustrie voor. In de schoot der verschillende bedrijven daarentegen werden al de looncategorieën nagenoeg in gelijke mate verhoogd, zodat het relatieve voordeel dat de niet geschoolde arbeiders bij het begin van de hoogconjunctuur hadden verworven, niet meer is toegelaten.

De belangrijkste loonsverhogingen vonden plaats gedurende het eerste kwartaal van 1957, daar het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, van januari af, het kritieke peil van 105,06 had overschreden. Sedert de maand september heeft het indexcijfer een ander kritiek punt, nl. 107,44, bereikt. Indien deze toestand in oktober aanhoudt, zal daaruit vanaf 1 november en binnen volgens de overeenkomsten veranderlijke termijnen, een loonaanpassing van 2,5 pct. in de basisindustrieën en in de openbare en parastatale sectoren voortvloeien.

Alhoewel de loonstijging in België belangrijk was, blijkt onze positie tegenover de buurlanden niet verslechterd. Over de periode 1953-1957 verliepen de relatieve loonsverhogingen eerder te onzen gunste. Dit is blijkbaar ook het geval voor de jongste twaalf maanden, hoewel de dispariteitsindexcijfers over die periode een minder gunstig beeld te zien geven.

De stakingen in de bouwnijverheid en in de metaalindustrie in juni en juli hebben, wat de bezoldigingen betreft, weinig onmiddellijke weerslag gehad. Vanaf juli hebben de arbeiders uit de bouwindustrie niettemin een loonsverhoging van 4 pct. ontvangen.

*
**

WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID

Hoewel de industriële bedrijvigheid zich op een hoogtegrens bewoog, bleef in de gezamenlijke industrie de volledige tewerkstelling gehandhaafd. Om klaarblijkelijke redenen in verband met het bedrijfsbeleid, volgt de factor arbeid de conjunctuurbewegingen met een zekere vertraging zoals dit met name het geval was in de loop van de herneming van 1954.

De spanningen die zich in 1956 herhaaldelijk op de arbeidsmarkt hadden geopenbaard, werden de jongste maanden geleidelijk opgeslorpt, behoudens in de steenkoolmijnen, waar de schaarste aan arbeidskrachten een belangrijk knelpunt vormt: de behoeften aan ondergrondse mijnwerkers wordt nog steeds op ongeveer 5.000 geraamd.

De personeelbezetting bleef op peil en nam zelfs toe in sommige industrieën, doch er dient rekening gehouden met de stakingen die een zekere vertraging in de uitvoering der bestellingen hebben veroorzaakt. Enkele industrieën daarentegen die in 1955 en 1956 door de conjunctuur bijzonder begunstigd werden, begonnen de eerste gevolgen van een inkrimping van de activiteit te gevoelen; dit is het geval met de bouwnijverheid en in zekere mate met de metaalindustrie.

De aan de buitenlandse arbeiders toegestane werkvergunningen liepen lichtjes terug. Zij bereikten

gemiddeld 7.786 eenheden per maand gedurende de eerste zeven maanden van 1957 tegen 8.014 gedurende de overeenstemmende periode van 1956. Het aantal grenskaarten afgeleverd aan Belgische arbeiders die in Frankrijk wensten tewerkgesteld te worden, nam daarentegen steeds verder toe en verdubbelde in een jaar tijd.

Over de eerste acht maanden van het jaar lag de werkloosheid op het laagste peil sedert 1948. De teruggang die reeds in 1956 zeer belangrijk was wegens de uit de hoogconjunctuur voortvloeiende arbeidsmogelijkheden en de toepassing van de vermindering van de arbeidsduur, hield in 1957 nageen tegen hetzelfde tempo aan. Over de periode april-augustus 1957 bereikte hij 16,8 pct. in vergelijking met de overeenstemmende periode van 1956 en 32,8 pct. in vergelijking met die van 1955. De overeenstemmende percentages voor de vrouwelijke werkloosheid alleen bedroegen 28,9 en 48,5; naast de herneming in de textielnijverheid dient rekening gehouden met het feit dat deze categorie van werklozen meer dan de andere getroffen werd door de uitsluiting van het recht op werklozensteun in toepassing van reglementaire maatregelen in verband met de vrouwelijke werklozen. De gedeeltelijke werkloosheid kromp enigszins sterker in dan de volledige werkloosheid, in weerwil van een tijdelijke verslechtering van de eerste in juli ten gevolge van de stakingen in de metaalnijverheid en in de bouwnijverheid.

Tabel XLII.

Daggemiddelden der gecontroleerde werklozen

(Duizendtallen)

Daggemiddelden	Totaal	Geheel werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
		Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen
1950 Juni	208,3	157,5	117,2	40,3	50,8	35,5	15,3
1955	172,4	116,5	75,1	41,4	55,9	39,1	16,8
1956 Jaar	144,8	91,1	61,4	29,7	53,7	40,0	13,7
1 ^e kwartaal	247,1	130,0	91,3	38,7	117,1	97,5	19,6
2 ^e kwartaal	121,9	88,6	57,8	30,8	33,3	19,3	14,0
3 ^e kwartaal	94,6	68,6	44,4	24,2	26,0	16,0	10,0
4 ^e kwartaal	115,5	77,3	52,2	25,1	38,2	26,9	11,3
1957 1 ^e kwartaal	143,9	94,4	67,9	26,5	49,5	39,4	10,1
2 ^e kwartaal	96,3	71,2	50,2	21,0	25,1	15,9	9,2
Juli	94,0	64,4	46,5	17,9	29,6	19,6	10,0
Augustus	83,6	62,0	44,1	17,9	21,6	13,3	8,3

In weerwil van die gunstige evolutie was de seizoenterruggang van de werkloosheid enigszins zwakker dan in de loop van vorig jaar, onder invloed van de stakingen en van de inkrimping der werkelijk beschikbare arbeidskrachten.

In de geografische verdeling van de werkloosheid trad geen wijziging in, behoudens wellicht een zeer lichte verschuiving van de volledige werkloosheid naar het zuiden van het land. De werkloosheid is ten

belope van 67 à 70 pct. geconcentreerd in het noorden van het land, van 19 tot 22 pct. in het zuiden en van 8 tot 14 pct. in het Brusselsse.

In de loop der volgende jaren zal de werkloosheid waarschijnlijk, ceteris paribus, voor de overheid een minder zorgwekkend probleem vormen, daar men thans in een periode is beland waarin het minder hoge geboortecijfer der oorlogsjaren een verkleining van de omvang der actieve bevolking zal veroorzaken.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Septembernummer 1957 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

BROUW R., Le statut civil et fiscal du compte joint en Belgique et à l'étranger. (*Revue de la Banque, Brussel, XXI, n^{rs} 7-8, 1957, blz. 497-509.*)

CRAEN G., L'Etat et les investissements. (*Industrie, Revue mensuelle de la Fédération des Industries Belges, Brussel, XI, n^r 9, september 1957, blz. 567-574.*)

JANSSENS P., Evolution des ventes à tempérament. (*Moniteur textile, Brussel, n^r 9, 1957, blz. 43-51.*)

La lutte contre les faux voyageurs cheques. (*Revue de la Banque, Brussel, XXI, n^{rs} 7-8, 1957, blz. 510-514.*)

VASIC M., Circulation des chèques. (*Revue de la Banque, Brussel, XXI, n^{rs} 7-8, 1957, blz. 578-584.*)

Wet op de verkoop op afbetaling en zijn financiering. (*Informatieblad van het Economisch en Sociaal Instituut voor Middenstand, Brussel, n^r 9, 1957, blz. 7-18.*)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

Geïndexeerde leningen, een oplossing? (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XII, n^r 36, 14 september 1957, blz. 361-364.*)

L'épargne en 1956. (*Bulletin de la Caisse Générale d'Épargne et de Retraite, Brussel, 1957, n^r 3, blz. 1-3.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

BUENCK B., De begrotingen van de Benelux-landen. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLII, n^r 2099, 18 september 1957, blz. 758-759.*)

CRAEN G., L'Etat et les investissements. (*Industrie, Revue mensuelle de la Fédération des Industries Belges, Brussel, XI, n^r 9, september 1957, blz. 567-574.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

De monetaire spanningen in Europa. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XII n^r 37, 21 september 1957, blz. 369-374.*)

Internationaler Währungsfonds und Wechselkurspolitik. (*Zeitschrift für das gesamte Kreditwesen, Frankfurt a/Main, X, n^r 18, 13 september 1957, blz. 732-736.*)

SERTOLI G., The European Investment Bank. (*Bancaria, Rassegna dell' Associazione Bancaria Italia, Rome, XIII, n^r 8, augustus 1957, blz. 872-878.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

Benelux. Een terugblik bij de parafering van het Verdrag tot instelling van de Economische Unie. (*Maandschrift van de Algemene Directie voor Studiën en Documentatie, Ministerie van Economische Zaken, Brussel, IX, n^r 9, september 1957, 10 blz.*)

Benelux-resultaten. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XII, n^r 38, 28 september 1957, blz. 385-388.*)

BUENCK B., De begrotingen van de Benelux-landen. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XLII, n^r 2099, 18 september 1957, blz. 758-759.*)

9. SCHUMAN-PLAN

WALCH J., Propos sur une politique charbonnière. (*Revue Française de l'Énergie, Parijs, VIII, n^r 88, juli-augustus 1957, blz. 604-616.*)

10. ALGEMEEN

Het nationaal inkomen van 1948 tot 1956. (*Statistisch Tijdschrift, Nationaal Instituut voor de Statistiek, Brussel, XLIII, n^{rs} 7-8, juli-augustus 1957, blz. 1385-1391.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publikatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Koninklijk besluit van 7 augustus 1957

tot goedkeuring van sommige wijzigingen aan het reglement der termijnbeurs voor wol te Antwerpen en aan het reglement van de Likwidatiedienst der termijnbeurs voor wol te Antwerpen (Staatsblad, 19 september 1957, blz. 6.616).

Artikel 1. — De door de Beurscommissie bepaalde en bij onderhavig besluit gevoegde wijzigingen aan het reglement der termijnbeurs voor wol te Antwerpen worden goedgekeurd.

Art. 2. — De door die instelling bepaalde en bij onderhavig besluit gevoegde wijzigingen aan het reglement van de Likwidatiedienst van de termijnbeurs voor wol te Antwerpen worden goedgekeurd.

Art. 3. — Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Financiën zijn, ieder wat hem betreft, met de uitvoering van onderhavig besluit belast.

Wijzigingen aan het reglement der termijnbeurs voor wol te Antwerpen.

1. De tweede alinea van artikel V, hoofdstuk II van voormeld reglement, wordt vervangen door de volgende tekst :

« Het bedrag van het deposit wordt door het reglement van de Likwidatiedienst bepaald; de aangenomen tussenpersoon behoudt steeds het recht het deposit te vorderen in de munt van de markt of van het termijnkontraakt, spijs iedere andersluidende overeenkomst. Door de stortingen in een andere munt ontstaat enkel een eenvoudige en immer herroepelijke toegevendheid. »

2. De derde alinea van artikel VI, hoofdstuk II van voormeld reglement, wordt vervangen door de volgende tekst :

« De aangenomen tussenpersoon behoudt steeds het recht de marges te vorderen in de munt van de markt of van het termijnkontraakt, spijs iedere andersluidende overeenkomst. Door de stortingen in een andere munt ontstaat enkel een eenvoudige en immer herroepelijke toegevendheid. »

Wijzigingen aan het reglement van de Likwidatiedienst van de termijnbeurs voor wol te Antwerpen.

1. De tweede alinea van artikel 6 van voormeld reglement wordt vervangen door de volgende tekst :

« De Likwidatiedienst behoudt steeds het recht het « Original Deposit » te vorderen in de munt van de markt of van het termijnkontraakt, spijs iedere andersluidende overeenkomst; door de stortingen in een andere munt ontstaat enkel een eenvoudige en immer herroepelijke toegevendheid. »

2. De derde alinea van artikel 13 van voormeld reglement wordt vervangen door de volgende tekst :

« De Likwidatiedienst behoudt steeds het recht de « marges » te vorderen in de munt van de markt of van het termijnkontraakt, spijs iedere andersluidende overeenkomst; door de stortingen in een andere munt ontstaat enkel een eenvoudige en immer herroepelijke toegevendheid. »

Ministerieel besluit van 7 september 1957

tot uitvoering van het koninklijk besluit van 25 juli 1956, houdende stichting van een verzameling onder de benaming van « Tijdschrift van de Middenstand van België », gewijzigd door het koninklijk besluit van 7 september 1957 (Staatsblad, 27 september 1957, blz. 6.801).

Koninklijk besluit van 12 september 1957

tot uitvoering van de wet van 15 juli 1957 en strekkende tot het vergemakkelijken van de indiening der octrooiaanvragen, der fabrieks- en handelsmerken, alsmede der nijverheidstekeningen en -modellen ter gelegenheid van de officiële of officieel erkende internationale tentoonstellingen in België gehouden (Staatsblad, 21 september 1957, blz. 6.674).

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN),
MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Koninklijk besluit van 31 oktober 1956

waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1955 bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 5 september 1957, blz. 6.208).

Wet van 10 juli 1957

waarbij het openen van bijkredieten wordt goedgekeurd en waarbij sommige kredieten geopend voor de buitengewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi van het dienstjaar 1955 worden verminderd (Staatsblad, 4 september 1957, blz. 6.173).

TITEL I. — Begroting der buitengewone uitgaven van Belgisch-Congo voor het dienstjaar 1955.

Bijkredieten.

Artikel 1. — Worden goedgekeurd, de koninklijke besluiten en de ordonnanties van de gouverneur-generaal, waarbij op de begroting der buitengewone uitgaven van Belgisch-Congo voor het dienstjaar 1955 bijkredieten worden geopend die tezamen de som bedragen van drie miljard driehonderdzeventwintig miljoen zeshonderdeenzeventigduizend vierhonderd frank (fr. 3.327.671.400), en waarbij op dezelfde begroting aanvullende toepassingen tot uitgaven worden gemachtigd die tezamen de som bedragen van twee miljard vierhonderdzesentwintig miljoen honderdduizend vierhonderd frank (fr. 2.416.100.400) verdeeld overeenkomstig (de bij de wet behorende) tabel I.

Verminderingen.

Art. 2. — Worden verminderd :

1° De kredieten uitgetrokken op de begroting der buitengewone uitgaven van Belgisch-Congo voor het dienstjaar 1955 ten belope van een som van twee miljard driehonderdachtentwintig miljoen achthonderddrieënvijftigduizend vierhonderd frank (fr. 2.328.853.400), overeenkomstig (de bij de wet behorende) tabel I;

2° De toepassingsmachtigingen tot uitgaven uitgetrokken op dezelfde begroting, ten belope van een som van één miljard vierhonderdveertig miljoen vierhonderdenzeventigduizend vierhonderd frank (fr. 1.420.407.400), overeenkomstig (de bij de wet behorende) tabel I.

TITEL II. — Begroting der buitengewone uitgaven van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1955.

Bijkredieten.

Art. 3. — Worden goedgekeurd, de koninklijke besluiten en de ordonnanties van de gouverneur-generaal waarbij op de begroting der buitengewone uitgaven van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1955 bijkredieten worden geopend die tezamen de som bedragen van honderddertien miljoen vierhonderdvijftigduizend frank (fr. 113.415.000), en waarbij op dezelfde begroting aanvullende toepassingen tot uitgaven worden gemachtigd die tezamen de som bedragen van tweeënzeventig miljoen achthonderdvijftigduizend frank (fr. 72.825.000), verdeeld overeenkomstig (de bij de wet behorende) tabel II.

Verminderingen.

Art. 4. — Worden verminderd :

1° De kredieten uitgetrokken op de begroting der buitengewone uitgaven van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1955,

ten belope van een som van tweeënzeventig miljoen tweehonderdenzeventigduizend frank (fr. 92.207.000), overeenkomstig (de bij de wet behorende) tabel II;

2° De toepassingsmachtigingen tot uitgaven uitgetrokken op dezelfde begroting, ten belope van een som van eenenvijftig miljoen zeshonderdveertigduizend frank (fr. 51.617.000), overeenkomstig (de bij de wet behorende) tabel II.

Wet van 10 juli 1957

tot goedkeuring van het koninklijk besluit van 31 oktober 1956 waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1955 bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 5 september 1957, blz. 6.207).

Enig artikel. — Wordt goedgekeurd het koninklijk besluit van 31 oktober 1956 waarbij bijkredieten geopend en kredietoverschrijvingen bevolen worden op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1955, voor de bedragen hierna vermeld :

A. Belgisch-Congo.

Bijkredieten : één miljard tweehonderdnegenenzeventig miljoen zeshonderdveertigduizend frank (fr. 1.279.720.000).
Kredietoverschrijvingen : honderddertien miljoen honderdzesentwintigduizend frank (fr. 113.160.000).

B. Ruanda-Urundi.

Bijkredieten : drieënvijftig miljoen vijfhonderdvijfenzestigduizend frank (fr. 53.565.000).

Verminderingen van kredieten : zeventig miljoen frank (fr. 70.000.000).

Kredietoverschrijving : vijf miljoen zeshonderdzesentwintigduizend frank (fr. 5.660.000).

Koninklijk besluit van 6 augustus 1957

tot aanvulling, wat betreft de effecten der rechtstreekse en onrechtstreekse openbare schuld onderworpen aan de besluitwet van 6 oktober 1944 betreffende de Belgische en vreemde effecten, van het koninklijk besluit van 4 november 1921 op de ongewilde buitenbezitstelling van titels aan toonder der rechtstreekse en onrechtstreekse openbare schuld en van daarmede gelijkgestelde titels (Staatsblad, 16-17 september 1957, blz. 6.558).

Koninklijk besluit van 23 augustus 1957

houdende wijziging van het koninklijk besluit van 21 februari 1957 houdende overdracht naar het dienstjaar 1957 van de vastleggingskredieten en van de betalingskredieten die op 31 december 1956 op de begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven van het dienstjaar 1956 en van sommige vorige dienstjaren beschikbaar waren (Staatsblad, 7 september 1957 blz. 6.261).

Artikel 1. — De vastleggingskredieten beschikbaar, op 31 december 1956, op de buitengewone begroting van het dienstjaar 1956 en eventueel van de vorige dienstjaren, vermeld bij de artikels 502 (fr. 385.652.664) en 509 (fr. 7.596.757) in bijlage I van het koninklijk besluit van 21 februari 1957 worden respectievelijk verminderd van en vermeerderd met een bedrag van fr. 94 miljoen.

Koninklijk besluit van 9 september 1957

betreffende de uitgifte in de Verenigde Staten van Amerika van een lening groot \$ 30.000.000 (Staatsblad, 9-10 september 1957, blz. 6.300).

Artikel 1. — Onze Minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd in de Verenigde Staten van Amerika onder de verder bepaalde voorwaarden en volgens overeen te komen modaliteiten, een lening aan te gaan totaal nominaal groot dertig miljoen dollar der Verenigde Staten van Amerika.

Art. 2. — Het bedrag van \$ 30.000.000 wordt vast afgestaan aan sommige banken van de Verenigde Staten van Amerika tegen de voorwaarden van een met dat doel door de Belgische Staat te sluiten overeenkomst; het zal door de nemers in openbare inschrijvingen worden gesteld.

Art. 3. — Deze lening wordt geëmitteerd met ingentottering op 1 september 1957 en wordt vertegenwoordigd door 30.000 definitieve toonderobligaties van \$ 1.000 elk.

De obligaties renten tegen 5 ½ pct. 's jaars en worden afgelost met ingang van 1 maart 1963 overeenkomstig de in artikel 6 en 7 vervatte modaliteiten.

Art. 4. — De overdrachtsprijs is vastgesteld op 94 7/8 pct. van de nominale waarde, vermeerderd met de interesten tegen 5 ½ pct. 's jaars opgelopen van 1 september 1957 af tot de datum van de betaling van de aldus gekochte obligaties.

Art. 5. — De obligaties zijn voorzien van 30 halfjaarlijkse rentecoupons betaalbaar op 1 maart en op 1 september van elk der jaren 1958 tot en met 1972.

Art. 6. — De obligaties zijn aflosbaar door middel van een halfjaarlijkse aflossingsdotatie van \$ 1.500.000, geheel of gedeeltelijk te storten aan het amortisatiefonds van de lening op 23 februari en op 26 augustus van elk jaar te rekenen van 23 februari 1963 tot en met 26 augustus 1972; het juiste bedrag van de op elk van de voormelde data te verrichten storting zal uiterlijk op 15 januari of op 15 juli vóór de datum van gezegde storting aan de met het beheer van het amortisatiefonds belaste banken worden genotificeerd.

Het bedrag van bedoelde stortingen zal door de bankiers belast met het beheer van het amortisatiefonds aangewend worden tot de terugbetaling, op 1 maart of op 1 september na de datum van deze stortingen, van door uitloting aan te duiden obligaties tegen de volgende aflossingsprijzen welke toepasselijk zijn indien de terugbetaling gebeurt binnen een periode van twaalf maanden beginnende op 1 maart van elk van de volgende jaren :

Jaar	Terugbetalingsprijs
1963	100 %
1964	100 %
1965	100 %
1966	100 %
1967	100 %
1968	100 %
1969	100 %
1970	100 %
1971	100 %
1972	100 %

benevens de betaling van de interesten opgelopen sinds de laatste vervaldag tot de datum vastgesteld voor de halfjaarlijkse terugbetaling.

Indien de ganse halfjaarlijkse dotatie niet gestort werd op 23 februari of op 26 augustus, zal het aanvullend gedeelte op 1 maart of op 1 september daaropvolgend ter beschikking van het amortisatiefonds worden gesteld, om, naar het geval,

gedurende een periode van 135 dagen vanaf de datum van de storting, aangewend te worden tot de wederinkoop van obligaties tegen een prijs (de opgelopen interesten en commissielonen niet inbegrepen) welke de bij de daaropvolgende rentevervaldag toepasselijke terugbetalingsprijs niet overschrijdt; de Belgische Staat behoudt zich evenwel het recht voor, op bedoelde data, ter vervanging van het geheel of een deel van deze aanvullende stortingen, op 1 maart of op 1 september, naar het geval, obligaties van deze lening te overhandigen voorzien van de coupons die op deze data en later vervallen; deze obligaties worden verrekend tegen hun aankoopprijs (de opgelopen interesten en commissielonen niet inbegrepen), maar zonder dat het aldus verrekend bedrag groter mag zijn dan de nominale waarde.

Indien bij het verstrijken van de periode van honderd vijftig dagen bepaald voor de wederinkopen, de bij het amortisatiefonds beschikbare gelden ten minste \$ 25.000 bedragen, worden zij aangewend tot de terugbetaling op 1 maart of op 1 september daaropvolgend, naar het geval, van door uitloting aan te duiden obligaties tegen de op deze datum toepasselijke terugbetalingsprijs; zo de beschikbare gelden geen \$ 25.000 bedragen, worden zij bij de volgende aflossingsdotaties gevoegd.

Behalve de halfjaarlijkse aflossingsdotatie zal volgens het geval aan de beheerders van het amortisatiefonds van de lening worden gestort :

1° of wel de bedragen die nodig zijn voor de betaling van de interesten opgelopen op de tot aflossing wederingekochte obligaties, alsmede van de commissielonen en van het overschot van de wederinkoopprijs in verhouding tot de nominale waarde ;

2° of wel de bedragen die nodig zijn voor de betaling van de premie en de interesten opgelopen tot de terugbetalingsdatum vastgesteld voor de door het amortisatiefonds afgeloste obligaties.

Art. 7. — De niet door de halfjaarlijkse aflossingsdotaties afgeloste obligaties zijn op 1 september 1972 a pari van de nominale waarde terugbetaalbaar; de hiertoe nodige provisie zal uiterlijk op 26 augustus 1972 gestort worden aan het amortisatiefonds van de lening, rekening houdend met het op dat ogenblik niet benutigd saldo van het amortisatiefonds.

Art. 8. — De Belgische Staat behoudt zich het recht voor op ieder ogenblik, van 1 maart 1968 af, al de nog in omloop zijnde obligaties, of een door loting aan te wijzen gedeelte ervan, vervroegd terug te betalen.

De aldus ter terugbetaling aangewezen obligaties zijn betaalbaar tegen de volgende terugbetalingsprijzen die toepasselijk zijn indien de terugbetaling gebeurt binnen een periode van twaalf maanden beginnende op 1 maart van elk der volgende jaren :

Jaar	Terugbetalingsprijs
1968	101 ½ %
1969	101 %
1970	100 ½ %
1971	100 %
1972	100 %

benevens de betaling van de interesten opgelopen sinds de laatste vervaldag tot de datum vastgesteld voor de vervroegde terugbetaling.

Art. 9. — De uitlotingen voor de terugbetaling van de obligaties ten laste van het amortisatiefonds of voor de gedeeltelijke vervroegde terugbetaling van de obligaties worden uiterlijk vijftig dagen vóór de terugbetalingsdatum te New York gedaan door de bankiers belast met de financiële dienst van de lening in het bijzijn van een vertegenwoordiger van de Belgische Regering.

Art. 10. — In geval van vervroegde terugbetaling of in geval van aflossing van de obligaties door het amortisatiefonds, zal een bericht van terugbetaling tweemaal gepubliceerd worden in twee zeer verspreide dagbladen in de Borough of Manhattan, City of New York, Staat New York, Verenigde Staten van Amerika, met dien verstande dat de eerste bekendmaking ten minste dertig dagen vóór de terugbetalingsdatum dient gedaan.

Art. 11. — De betaling van de interesten en de terugbetaling van de obligaties zullen geschieden in dollars der Vere-

nigde Staten van Amerika aan de loketten van J. P. Morgan and C^o Incorporated en in de hoofdzetel van de Guaranty Trust Company of New York, te New York.

Art. 12. — De hoofdsom, de interesten en de terugbetalingsspremie zijn vrijgesteld van alle thans bestaande of toekomstige belastingen of rechten geheven ten bate van de Belgische Staat, de provincies of de gemeenten of van alle andere Belgische overheden welke de macht hebben om belastingen te heffen, behalve wanneer een obligatie in volle eigendom zou toebehoren aan een persoon die in België gedomicilleerd is of die in België of in een aan de Belgische Staat toebehorend grondgebied zijn gewone verblijfplaats heeft; in dat geval is bewuste obligatie slechts vrijgesteld van alle thans bestaande of toekomstige zakelijke belastingen en taxes ten bate van de Belgische Staat, de provincies of de gemeenten.

Art. 13. — Ingeval de Belgische Staat in de toekomst obligaties of leningen welke voor België een buitenlandse schuld zouden uitmaken, in openbare inschrijving zou aanbieden of in om het even welke vorm zou uitgeven, en zekere bepaalde inkomsten of activa als pand voor deze obligaties of leningen zou aanwenden, gaat de Belgische Staat de verbintenis aan dezelfde voorrechten op dezelfde in waarborg gegeven inkomsten of activa aan de obligaties van de huidige lening toe te kennen.

Art. 14. — De Ambassadeur van België of de Zaakgelastigde van België te Washington of de Consul-Generaal of een Vice-Consul van het Koninkrijk België te New York zijn gemachtigd de obligaties af te leveren en de betaling ervan te New York te ontvangen ter uitvoering van het leencontract.

Art. 15. — De obligaties van de lening worden voorzien van de naamstempel of de facsimile-handtekening van de Minister van Financiën en van de facsimile-stempel van het Ministerie van Financiën; zij dragen het visum van het Rekenhof.

Zij worden eigenhandig ondertekend door de Consul-Generaal of door een Vice-Consul van het Koninkrijk België te New York en worden tot authenticatie medeondertekend door de Guaranty Trust Company of New York.

De interestcoupons worden voorzien van de naamstempel of de facsimile-handtekening van de Minister van Financiën.

Art. 16. — Het met de intekenaars te sluiten leencontract wordt ondertekend door de Minister van Financiën of door de Ambassadeur van België te Washington of door de Zaakgelastigde van België te Washington.

Dit contract moet onder meer behelzen :

1° de nodige bepalingen voor de betaling van de obligaties in New York City;

2° de clause dat het contract slechts uitwerking zal hebben nadat het te Washington D.C. neer te leggen « Registration Statement » zelf uitwerking zal hebben;

3° de volgende voorwaarden :

a) geen enkel nadelige materiële verandering zal zich mogen voorgedaan hebben in de financiële, economische of politieke toestand van België ten opzichte van de toestand uiteengezet in de « Registration Statement » en in het Prospectus;

b) geen enkel verbod deze emissie te doen mag door de Securities and Exchange Commission te Washington worden bevolen of overwogen;

c) België moet een regelmatig lid van het Internationaal Monetair Fonds en van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling zijn;

d) de afgifte aan de inschrijvers van attesten waaruit blijkt dat de voorwaarden a, b en c vervuld zijn;

4° de voorwaarde dat de intekenaars een gunstig advies zullen ingewonnen hebben van de door hen geraadpleegde juristen.

De Ambassadeur van België of de Zaakgelastigde van België te Washington of de Consul-Generaal van België te New York zijn gemachtigd de « Registration Statement » alsmede alle eraan aangebrachte wijzigingen te ondertekenen, en de nodige certificaten af te leveren.

Art. 17. — J. P. Morgan and C^o Incorporated en de Guaranty Trust Company of New York zijn belast met de financiële dienst van de lening alsmede met het beheer van

het amortisatiefonds, en de Guaranty Trust Company of New York zal gelast worden de obligaties te authenticeren.

Onze Minister van Financiën of de Ambassadeur van België te Washington of de Zaakgelastigde te Washington zijn gemachtigd met de agenten belast met deze diensten een contract te sluiten tot vaststelling van de bezoldigingsvoorwaarden voor hun tussenkomst en tot vastlegging van de andere gebruikelijke bepalingen van de contracten in verband met deze diensten in de Verenigde Staten van Amerika.

Art. 18. — Dit besluit treedt in werking de dag van zijn bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Koninklijk besluit van 9 september 1957

betreffende de uitgifte in de Verenigde Staten van Amerika van een lening groot \$ 10.000.000 (Staatsblad, 9-10 september 1957, blz. 6.303).

Artikel 1. — Onze Minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd bij de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling te Washington een lening maximum groot 10.000.000 dollar der Verenigde Staten aan te gaan.

Deze lening zal verwezenlijkt worden door het ter beschikking stellen van de Belgische Staat in een open rekening bij de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling te Washington, van een krediet in dollars of de gelijke waarde ervan in andere munteenheden, ter vertegenwoordiging van het bedrag van de lening, dat in overleg met de Internationale Bank zal worden aangewend.

Art. 2. — De Internationale Bank zal het recht hebben de aflevering van obligaties op naam of aan toonder ter vertegenwoordiging van de lening te vragen.

Deze obligaties zullen voorzien zijn van de naamstempel van de Minister van Financiën en van het zegel van het Ministerie van Financiën; ze zullen het visum van het Rekenhof dragen.

Art. 3. — Op de niet opgenomen bedragen zal een kredietopeningscommissie van ¼ pct. 's jaars toegekend worden aan de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling vanaf de werkelijke datum van de kredietopening tot de respectieve datum van de achtereenvolgende opnemingen.

Art. 4. — De lening zal renten tegen de voet van 5 ¾ pct. 's jaars, met inbegrip van de dienstcommissie verschuldigd aan de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, vanaf de respectieve datum van de opnemingen gedaan op het bedrag van de toegestane kredieten.

Art. 5. — De kredietopeningscommissie en de renten van de leningen van de obligaties zullen halfjaarlijks op 1 maart en 1 september van ieder jaar betaalbaar zijn.

Art. 6. — De lening is terugbetaalbaar a pari van de nominale waarde in 20 gelijke halfjaarsommen van elk vijfonderd duizend dollar, vervallend van 1 maart 1963 tot 1 september 1972, met dien verstande dat de bedragen opgenomen in andere munteenheden terugbetaalbaar zijn in deze munteenheden of in de munteenheden die de Bank zal hebben moeten afstaan om ze zich aan te schaffen.

Art. 7. — De betaling van de renten en van alle om het even welke lasten zomede de terugbetaling van de hoofdsom zullen zonder beperkingen noch formaliteiten gebeuren aan de loketten van de inrichtingen aan te wijzen door de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, in dollars van de Verenigde Staten van Amerika of in dezelfde munteenheid als die van de aangewende kredieten, of in de munteenheden die de Bank zal hebben moeten afstaan om ze zich aan te schaffen.

Art. 8. — Alle door de Belgische Staat gedane betalingen, zowel voor de vereffening van de hoofdsom als voor de vereffening van de renten en om het even welke lasten, zullen gebeuren, vrij van alle om het even welke thans bestaande of toekomstige belastingen of taxes, waarmede deze betalingen zouden kunnen worden belast naar luid van de wettelijke of reglementaire beschikkingen die op het Belgisch grondgebied thans of in de toekomst vigeren. Deze

beschikking is evenwel niet toepasselijk indien de houder van een obligatie een in België verblijvende natuurlijke of rechtspersoon zou zijn.

Art. 9. — De Belgische Staat behoudt zich het recht voor de nog circulerende obligaties te allen tijde geheel of gedeeltelijk terug te betalen, mits aan de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling een preadvies van ten minste vijfenveertig dagen te geven.

Zo de Belgische Staat van het recht tot vervroegde terugbetaling mocht gebruik maken, zijn de obligaties terugbetaalbaar met een terugbetalingspremie variërend volgens de termijn nog te verlopen sedert de datum van de vervroegde terugbetaling tot de datum waarop de obligaties vervallen, te weten :

Nog te lopen termijn tot op de vervalddag	Premiepercentage
Drie jaar of minder	1/2 %
Meer dan drie jaar tot zes jaar	2 %
Meer dan zes jaar tot elf jaar	3 1/2 %
Meer dan elf jaar tot dertien jaar	4 3/4 %
Meer dan dertien jaar	5 3/4 %

Art. 10. — De leningsovereenkomst zal alle andere gebruikelijke voorwaarden vaststellen, inzonderheid deze welke voortvloeien uit de « Loan Regulations, n° 3 », dd. 15 juni 1956 van de Bank.

Art. 11. — Het leencontract zal ondertekend worden door Onze Minister van Financiën of door de Ambassadeur van België of de Zaakgelastigde van België te Washington.

Art. 12. — Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Art. 13. — Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

Koninklijk besluit van 16 september 1957

houdende aanvulling van het koninklijk besluit van 16 augustus 1957 tot instelling van een bijzonder recht op de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.862).

Ministerieel besluit van 17 september 1957

betreffende het bedrag der speciale rechten bij de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.861).

Koninklijk besluit van 21 september 1957

betreffende het tarief van invoerrechten en de invoer van de produkten bedoeld in het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.865).

Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel Beslissing van de Raad

angaande wijzigingen aan de reglementen van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel (Staatsblad, 14 september 1957, blz. 6.443).

Wijziging aan reglement « A » betreffende de erkende banken.

Artikel 12.

Paragraaf c van alinea 1 van artikel 12 wordt door volgende tekst vervangen :

c) bij elk gebruik door een inlander of een « résident » van een tegoed in buitenlandse valuta, gestort in een « commerciële » rekening bij een erkende bank ingevolge een betaling ontvangen uit het buitenland.

Wijziging aan reglement « C » betreffende de rekeningen geopend aan buitenlanders.

Artikel 8.

2° van alinea 1 van artikel 8 wordt door volgende tekst vervangen :

2° ten belope van één verrichting per dag van maximum 20.000 Belgische of Luxemburgse franken per buitenlandse reiziger die zich aan het loket aanbiedt, ten laste van een buitenlandse « transferabele » of « bilaterale » rekening.

Wijzigingen aan reglement « F » betreffende de betalingen ten gunste van buitenlanders.

Artikel 3.

De tekst van alinea 1 van artikel 3 wordt door volgende tekst vervangen :

Al. 1. — Wordt de verrichting die tot de betaling aanleiding geeft beheerst door een reglement of een machtiging, dan moet de betaling uitgevoerd worden overeenkomstig de daarin bedongen voorwaarden en modaliteiten. Dit geldt :

a) voor de betalingen van invoer van koopwaren die beheerst worden door het reglement « I » betreffende de invoer en de uitvoer;

b) voor de betalingen van transitoverrichtingen beheerst door het reglement « J » betreffende de transitio;

c) voor de betalingen van verzekeringen en herverzekeringen beheerst door het reglement « L » betreffende de verzekeringen en herverzekeringen.

Artikel 6.

In het eerste deel van de tabel van artikel 6, wordt de afdeling I door volgende tekst vervangen :

Land der verblijfplaats van de begunstigde	Munt en uitvoeringsmodaliteiten der betalingen
<i>Afdeling I.</i> Landen der transferabele zone (landen niet begrepen in de hiernavermelde afdelingen II tot IV).	<i>Naar keus :</i> Buitenlandse valuta's vermeld op lijst n° 5 : gereglementeerde tegoeden of B.Fr. of Lux.Fr. : buitenlandse « transferabele » rekening.

Wijzigingen aan reglement « G » betreffende de betalingen ontvangen van buitenlanders.

Artikel 3.

De tekst van artikel 3 wordt door volgende tekst vervangen :

Al. 1. — Alvorens een betalingsorder van een waarde van meer dan 10.000 Belgische franken of Luxemburgse franken uit te voeren, zal de erkende bank in het bezit moeten zijn van schriftelijke gegevens door de begunstigde verstrekt over de aard van de verrichting die tot de betaling aanleiding geeft.

Al. 2. — Wordt de verrichting die tot de betaling aanleiding geeft beheerst door een reglement of een machtiging, dan moet de betaling uitgevoerd worden overeenkomstig de daarin bedongen voorwaarden en uitvoeringsmodaliteiten. Dit geldt :

a) voor de betalingen van uitvoer van koopwaren die beheerst worden door het reglement « I » betreffende de invoer en de uitvoer;

b) voor de betalingen van transitoverrichtingen beheerst door het reglement « J » betreffende de transitio;

c) voor de betalingen van verzekeringen en herverzekeringen beheerst door het reglement « L » betreffende de verzekeringen en herverzekeringen.

Al. 3. — Indien het reglement of de machtiging niet alle uitvoeringsmodaliteiten van de betaling of niet zekere ervan preciseert, moeten de algemene modaliteiten voorzien in artikel 4, toegepast worden.

Al. 4. — Indien de verrichting die tot de betaling aanleiding geeft niet beheerst wordt door een ander reglement of een machtiging, moeten de algemene modaliteiten, voorzien in het artikel 4, toegepast worden.

De tekst van de artikels 8 tot 15 wordt door volgende tekst vervangen :

Artikel 8.

De uitvoering van een betaling in Belgische of Luxemburgse franken van een bedrag van meer dan 20.000 B.Fr. of Lux.Fr., ten laste van een buitenlandse « transferabele » of « bilaterale » rekening, evenals de cessie aan een erkende bank in de gereguleerde markt of de storting in « commerciële » rekening van tegoeden in rekening of van checks uitgedrukt in een valuta vermeld op de lijsten n°s 5 en 6 en van een hoger bedrag dan de tegenwaarde van 20.000 B.Fr. of Lux.Fr., zijn slechts toegelaten mits naleving der voorwaarden en formaliteiten opgesomd in de artikels 9 tot 15.

Artikel 9.

Wanneer de in artikel 8 omschreven verrichting voortkomt uit een uitvoer van koopwaren (met uitsluiting van de afzonderlijke betalingen voor aanverwante kosten of maakwerk), zijn de voorwaarden en formaliteiten dezer voorgeschreven in het reglement « I » betreffende de invoer en de uitvoer.

Artikel 10.

Wanneer de in artikel 8 omschreven verrichting voortkomt uit een betaling als bedoeld in de artikels 11, 12 en 13, moet de tussenkommende erkende bank in het bezit zijn van een roze « aangifte van schuldvordering », naar het model opgemaakt door het Belgisch Luxemburgs Instituut voor de Wissel, opgesteld en ondertekend in de voorwaarden bepaald in dezelfde artikels.

De cessie van de buitenlandse valuta's of de betaling in Belgische of Luxemburgse franken moet geschieden binnen de dertig dagen volgend op de ontvangst der buitenlandse valuta's of de ontvangst van het betalingsorder in Belgische of Luxemburgse franken.

Artikel 11.

De aangifte van schuldvordering moet opgesteld in drie exemplaren en door de erkende bank ondertekend worden in de volgende gevallen :

a) betalingen ten gunste van diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen der landen van de transferabele zone en van de landen vermeld op de lijst n° 2, evenals betalingen aan diplomatieke en consulaire agenten van deze landen geaccrediteerd in België en/of het Groothertogdom Luxemburg;

b) betalingen ten gunste van Belgische en Luxemburgse openbare administraties en ondergeschikte machten;

c) betalingen ten gunste van de Belgische Regie van Telegraaf en Telefoon, van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, van de « Administration luxembourgeoise des Postes, Télégraphes et Téléphones » en van de « Société nationale des Chemins de fer luxembourgeois »;

d) betalingen betreffende de aankoop van effecten door een buitenlandse verzekeringsmaatschappij verricht overeenkomstig de bepalingen van het reglement « L » betreffende de verzekeringen en herverzekeringen;

e) betalingen der interesten, commissielonen en diverse kosten verbonden aan het houden van buitenlandse rekeningen « buitenlandse valuta's » en van buitenlandse rekeningen in Belgische of Luxemburgse franken, in de boeken van de

erkende bank en van rekeningen geopend in de boeken van buitenlandse correspondenten ten name van de erkende bank;

f) betalingen van interesten, commissielonen en diverse kosten verbonden aan het uitvoeren van verrichtingen door de erkende bank, voor rekening van buitenlanders;

g) betalingen van coupons geknipt van effecten die zich bij een erkende bank inbewaringgeving bevinden.

Artikel 12.

De aangifte van schuldvordering moet in drie exemplaren worden opgesteld en door de begunstigde ondertekend in de volgende gevallen :

a) betalingen voortkomend uit een koopwarentransito met het buitenland. In dit geval moet het nummer van het formulier model « T » dat de bedoelde verrichting dekt, eveneens op de aangifte van schuldvordering worden aangeduid;

b) betalingen niet voorzien in artikel 11 en voortkomend uit een der navolgende verrichtingen, zoals deze bepaald zijn in de lijsten A, B en C :

Lijst A : 2. Vervoerkosten.
3. Commerciële kosten.
4. Industriële kosten.
5. Verzekeringen.

Lijst B : 1. Beheerskosten.
2. Lonen en pensioenen.
3. Retributiën en abonnementen.

Lijst C : 1. Reiskosten.
4. Inkomsten.

Artikel 13.

De aangifte van schuldvordering moet worden opgesteld in vier exemplaren, ondertekend door de erkende bank en voorzien van het apostille van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi, in de gevallen van betalingen ten gunste van ingezetenen der Kolonie en van betalingen voortvloeiend uit de transitoverrichtingen met de Kolonie.

Wanneer de betaling voortkomt uit een transitoverrichting moet de aangifte van schuldvordering aanduiden :

1° het nummer van het formulier model « T », indien dit formulier vereist wordt ingevolge het reglement « J » betreffende de transitio;

2° de naam en het adres van de tussenkommende Kongolese partij, evenals de referenties der invoer- of uitvoerdocumenten afgeleverd door de overheden van de Kolonie;

3° 1° de vermelding der betalingen, gedaan :

hetzij aan de buitenlandse verkoper indien het een transitio betreft met bestemming naar de Kolonie;

hetzij aan de verkoper, ingezetene der Kolonie, indien het een transitio betreft herkomstig uit de Kolonie;

of

2° indien de sub 1° bedoelde betalingen niet uitgevoerd werden, de vermelding dat de opdracht met het oog op de uitvoering ervan gegeven werd door de transitiohandelaar; deze voorwaarde moet vervuld zijn zelfs ingeval meerdere transitiohandelaars in de verrichting zouden tussenkomen.

Artikel 14.

Al. 1. — In alle gevallen niet voorzien in de artikels 9 tot 13 en in de gevallen waarbij de in deze artikels voorgeschreven voorwaarden en formaliteiten niet vervuld zijn, moet de algemene machtiging van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel bekomen worden alvorens de tussenkommende erkende bank een in artikel 8 omschreven verrichting uitvoeren mag.

Al. 2. — De aanvraag tot machtiging moet door de erkende bank bij het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel worden ingediend door middel van een « aangifte van schuldvordering » opgemaakt in drie exemplaren en behoorlijk ingevuld en ondertekend door de begunstigde.

Al. 3. — Het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel stuurt naar de erkende bank de drie exemplaren terug van de aangifte van schuldvordering met de aanduiding van zijn beslissing.

Artikel 15.

In afwijking van de beschikkingen van artikel 12 mag een in artikel 8 omschreven verrichting, voortkomend uit een inning van coupons aangeboden door een wisselagent, zonder aangifte van schuldvordering worden uitgevoerd, mits de erkende bank in het bezit is van een geschreven verklaring van de wisselagent, waaruit blijkt, dat de waarde der coupons die elke cliënt van de wisselagent te beurt valt een bedrag van 20.000 B.Fr. of Lux.Fr. niet overschrijdt.

Artikel 16 wordt geschrapt.

Wijzigingen aan reglement « H » betreffende de buitenlandse tegoeden toebehorend aan inlanders en « residents »

Artikel 2.

Paragraaf b) van artikel 2 wordt door volgende tekst vervangen :

b) gestort worden in « commerciële » rekening bij een erkende bank.

Artikel 3.

Paragraaf a) van artikel 3 wordt door volgende tekst vervangen :

a) gebruikt worden voor betalingen ten gunste van buitenlanders in de gevallen waarin de betaling in deze valuta's, door middel van gereguleerde tegoeden, toegelaten wordt door een reglement of een machtiging van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel.

Artikel 4.

De tekst van artikel 4 wordt door volgende tekst vervangen :
Zijn « gereguleerde tegoeden », de tegoeden in rekening of checks in valuta's vermeld op de lijsten n°s 5 en 6, gestort in « commerciële » rekening bij een erkende bank.

Artikel 5.

Paragraaf a) van artikel 5 wordt door volgende tekst vervangen :

a) gebruikt worden voor betalingen ten gunste van buitenlanders in de gevallen waarin de betaling in deze valuta's, door middel van gereguleerde tegoeden, toegelaten wordt door een reglement of een machtiging van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel.

Wijziging van het reglement « I » betreffende de invoer en de uitvoer.

De tekst van het reglement « I » wordt door volgende tekst vervangen :

Voorwoord en bepalingen.

Artikel 1.

Al. 1. — Onderhavig reglement bepaalt de voorwaarden waarin de inlanders en « residents » gemachtigd zijn de betaling te verrichten van de invoer van koopwaren in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de betaling te ontvangen van de uitvoer van koopwaren uit de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, evenals de wijze waarop het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel over deze invoer en uitvoer wordt ingelicht.

Al. 2. — Het handelt eveneens over de betaling der aanverwante kosten bij in- en uitvoer en over de betaling van het maakwerk in verband met koopwaren, verricht in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voor rekening van buitenlanders of in het buitenland voor rekening van inlanders of « residents ».

Al. 3. — De verwerving of de afstand van koopwaren, die tot een invoer of een uitvoer zonder betaling moet aanleiding geven, is onderworpen aan de bijzondere machtiging van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel.

Artikel 2.

Al. 1. — De uitdrukkingen « land van oorsprong », « land van herkomst » en « land van bestemming » moeten als volgt verstaan worden :

Land van oorsprong : het land waar de koopwaar werd opgedolven, geoogst, voortgebracht of vervaardigd, of nog het land waar de koopwaar een volledige omwerking heeft ondergaan of wel een onvolledige, economisch gerechtvaardigde omwerking die haar een waardeverhoging van minstens 50 pct. heeft bijgebracht.

Land van herkomst : het land waar de verzending der koopwaar met bestemming naar het grondgebied der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie haar eerste uitgangspunt zal hebben, zonder onderscheid of die verzending rechtstreeks, of langs het grondgebied van één of meer andere landen om gebeuren zal; in dit laatste geval, zal er zelfs in derde landen van transportmiddel mogen veranderd worden, maar de koopwaar zal aldaar niet het voorwerp mogen uitmaken van een handelsverrichting, noch van een opslag in entrepot of in vrijhaven. In andere woorden, het is het land vanwaar, met het oog op de uitvoering der bepalingen van het aankoopcontract, de verzending met bestemming naar de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voor het eerst zal uitgaan.

Land van bestemming : het laatstgekend land waarheen de koopwaar wordt verzonden. Het is dus het land dat als eindbestemming gekend is bij de overlegging van de uitvoeraangifte, ongeacht de verhandelingen waarvan de koopwaren tijdens het vervoer het voorwerp zouden kunnen uitmaken.

Al. 2. — Een invoer of een uitvoer is verwezenlijkt en de koopwaar wordt aanzien als ingevoerd in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie of uitgevoerd uit de Belgisch-Luxemburgse Unie, van het ogenblik dat de Belgische of Luxemburgse douane :

hetzij, de vergunning behoorlijk heeft aangezuld, in de gevallen waarin deze vergunning vereist is;

hetzij, het door onderhavig reglement voorziene bericht van invoer of het bericht van uitvoer geïssueerd heeft, in de gevallen waarin geen vergunning is vereist.

HOOFDSTUK I.

Algemene betalingsvoorwaarden van de invoer en de uitvoer.

Afdeling I. — *Principes.*

Artikel 3.

Al. 1. — a) De betaling van de aan vergunning onderworpen invoer en uitvoer moet verricht, in de valuta aangeduid op de vergunning en volgens de andere modaliteiten die er kunnen op vermeld staan.

b) De betaling mag eveneens uitgevoerd worden in de valuta's en volgens de modaliteiten voorzien in de artikels 4 tot 7 voor een invoer of in de artikels 8 tot 11 voor een uitvoer, behoudens indien de vergunning uitdrukkelijk preciseerd dat de betaling geschieden moet enkel in de valuta en volgens de modaliteiten aangeduid op de vergunning.

c) Wanneer zekere van de uitvoeringsmodaliteiten der betaling niet op de vergunning zijn aangeduid, moeten de modaliteiten voorzien in de artikels 4 tot 7 voor een invoer of in de artikels 8 tot 11 voor een uitvoer, toegepast worden.

Al. 2. — De betaling van de invoer en van de uitvoer voor dewelke de verplichting een vergunning te bekomen, geschorst werd in toepassing van het koninklijk besluit van 17 januari 1955 of het « arrêté grand-ducal » van 20 januari 1955 betreffende de invoer, de uitvoer en de transit, moet verricht worden in de voorwaarden en valuta's en volgens de uitvoeringsmodaliteiten voorzien in de artikels 4 tot 7 voor een invoer, of in de artikels 8 tot 11 voor een uitvoer. Afwijkingen van deze voorwaarden zijn slechts toegelaten mits bijzondere machtiging van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, bekomen vóór het verwezenlijken van de invoer of van de uitvoer.

Indien de invoer of de uitvoer behoort tot een categorie, niet vermeld in de artikels 4 tot 11, worden de betalingsvoorwaarden voor ieder geval vastgesteld door het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel.

Afdeling II. — *Valuta's en betalingsmodaliteiten van de invoer en van de uitvoer.*

A. *Betaling van de invoer.*

Artikel 4.

Al. 1. — De betaling van een invoer mag altijd geschieden in buitenlandse valuta's vermeld op de lijst n° 5 of in Belgische of Luxemburgse franken in buitenlandse « transferabele » rekening, behoudens in de gevallen waarin het land van oorsprong of het land van herkomst der koopwaren voorkomt op de lijst n° 2.

Al. 2. — De betaling moet bovendien geschieden in de voorwaarden en naar de modaliteiten die hier volgen :

a) de betaling in buitenlandse valuta's moet verricht worden door middel van tegoeden, verworven bij een erkende bank in de gereguleerde markt of aangehouden bij een erkende bank in « commerciële » rekening; de overschrijving van deze tegoeden ten voordele van de buitenlandse begunstigde moet geschieden door transfer in rekening of per bankcheck aan order van de begunstigde;

b) de betaling in Belgische of Luxemburgse franken moet geschieden door storting op het credit van een « transferabele » rekening aangehouden bij een erkende bank;

c) de betaling mag ten allen tijde vóór de invoer gedaan worden; zij moet ten laatste drie maanden na de invoer worden verricht. Wanneer de invoer in consignatie gebeurde wordt deze termijn op zes maanden gebracht.

Artikel 5.

Al. 1. — De betaling van een invoer mag verricht worden in buitenlandse valuta's vermeld op de lijst n° 4 of in Belgische of Luxemburgse franken in buitenlandse « convertibele » rekening wanneer én het land van oorsprong én het land van herkomst der koopwaren begrepen zijn in de « convertibele » zone.

Al. 2. — De betaling moet bovendien geschieden in de voorwaarden en naar de modaliteiten die hier volgen :

a) de betaling in buitenlandse valuta's mag verricht worden door middel van tegoeden verworven bij een erkende bank in de gereguleerde markt of aangehouden in « commerciële » rekening bij een erkende bank; de overschrijving van deze tegoeden ten voordele van de buitenlandse begunstigde moet geschieden door transfer in rekening of per bankcheck aan order van de begunstigde; de betaling mag eveneens door middel van vrije tegoeden worden verricht;

b) de betaling in Belgische of Luxemburgse franken moet verricht worden door storting op het credit van een « convertibele » rekening, aangehouden bij een erkende bank;

c) de betaling mag ten vroegste slechts drie maanden vóór de datum, voorzien voor de invoer, geschieden; zij moet ten laatste drie maanden na de invoer verricht worden. Wanneer de invoer in consignatie gebeurde, wordt deze laatste termijn op zes maanden gebracht.

Artikel 6.

Al. 1. — De betaling van een invoer moet geschieden in Belgische of Luxemburgse franken in buitenlandse « bilaterale » rekening, wanneer het land van oorsprong of het land van herkomst der koopwaren vermeld is op de lijst n° 2.

Al. 2. — De te crediteren « bilaterale » rekening wordt bepaald als volgt :

a) wanneer het land van oorsprong of van herkomst der koopwaren Spanje is, moet de storting gedaan worden op de rekening van het Instituto Espanol de Moneda Etranjera bij de Nationale Bank van België;

b) wanneer het land van oorsprong of van herkomst der koopwaren Turkije is, moet de storting geschieden op de rekening van de Centrale Bank van de Republiek Turkije bij de Nationale Bank van België;

c) wanneer het land van oorsprong der koopwaren een ander land van de lijst n° 2 is, moet de storting gedaan worden in een « bilaterale » rekening met de nationaliteit van dit land;

d) wanneer het land van oorsprong der koopwaren niet vermeld is op de lijst n° 2, moet de storting gedaan worden

in een « bilaterale » rekening met de nationaliteit van het land van herkomst der koopwaren.

Al. 3. — De betaling mag ten allen tijde vóór de invoer gedaan worden; zij moet ten laatste drie maanden na de invoer worden verricht. Wanneer de invoer in consignatie gebeurde wordt deze termijn op zes maanden gebracht.

Artikel 7.

a) In afwijking van artikel 6 mag de betaling van een invoer eveneens verricht worden :

— wanneer het land van oorsprong der koopwaren Tsjecho-Slowakije is : in Tsjechische kronen verworven op de gereguleerde markt of aangehouden in « commerciële » rekening;

— wanneer het land van oorsprong der koopwaren Egypte is : in valuta's vermeld op de lijst n° 5 verworven op de gereguleerde markt of aangehouden in « commerciële » rekening of nog in Egyptische ponden;

b) De overschrijving der buitenlandse valuta's moet geschieden door transfer in rekening of per bankcheck aan order van de buitenlandse begunstigde;

c) De betaling mag te allen tijde vóór de invoer gedaan worden; zij moet ten laatste drie maanden na de invoer worden verricht. Wanneer de invoer in consignatie gebeurde wordt deze termijn op zes maanden gebracht.

B. *Betaling van de uitvoer.*

Artikel 8.

Al. 1. — De betaling van een uitvoer mag altijd ontvangen worden in buitenlandse valuta's vermeld op de lijst n° 4 of in Belgische of Luxemburgse franken ten laste van een buitenlandse « convertibele » rekening; enkel deze betalingsmodaliteiten worden toegelaten wanneer het land van verblijfplaats van de buitenlandse koper of het land van bestemming van de koopwaren of beide dezer landen begrepen zijn in de « convertibele » zone.

Al. 2. — Bovendien moet de betaling verricht worden in de voorwaarden en naar de modaliteiten die hier volgen :

a) de betaling moet ten laatste zes maanden na de uitvoer ontvangen worden;

b) de betaling in buitenlandse valuta's moet, hetzij in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, hetzij in het buitenland, onder vorm van transfer in rekening of van check ontvangen worden; de buitenlandse valuta's moeten gecedeerd worden op de gereguleerde markt of bij een erkende bank in « commerciële » rekening gestort binnen de acht dagen na hun ontvangst door de uitvoerder;

c) de betaling in Belgische of Luxemburgse franken moet ontvangen worden ten laste van een buitenlandse « convertibele » rekening aangehouden bij een erkende bank.

Artikel 9.

Al. 1. — De betaling van een uitvoer mag ontvangen worden in buitenlandse valuta's vermeld op de lijst n° 5 of in Belgische of Luxemburgse franken ten laste van een buitenlandse « transferabele » rekening, wanneer het land van verblijfplaats van de buitenlandse koper begrepen is in de « transferabele » zone en in zover het land van bestemming van de koopwaren eveneens begrepen is in de « transferabele » zone of vermeld is op de lijst n° 2.

Al. 2. — Bovendien moet de betaling verricht worden in de voorwaarden en naar de modaliteiten die hier volgen :

a) de betaling mag ten vroegste slechts drie maanden vóór de datum, voorzien voor de uitvoer, ontvangen worden; zij moet ten laatste zes maanden na de uitvoer ontvangen worden;

b) de betaling in buitenlandse valuta's moet ontvangen worden, hetzij in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, hetzij in het buitenland, onder vorm van transfer in rekening of van check; de buitenlandse valuta's mogen op de gereguleerde markt gecedeerd worden of gestort in « commerciële » rekening bij een erkende bank binnen de 30 dagen na hun ontvangst door de uitvoerder; zij mogen eveneens op de vrije markt worden gecedeerd;

c) de betaling in Belgische of Luxemburgse franken moet ontvangen worden ten laste van een buitenlandse « transferabele » rekening aangehouden bij een erkende bank.

Artikel 10.

Al. 1. — De betaling van een uitvoer mag ontvangen worden in Belgische of Luxemburgse franken ten laste van een buitenlandse « bilaterale » rekening, wanneer het land van verblijfplaats van de buitenlandse koper vermeld is op de lijst n° 2 en in zover het land van bestemming van de koopwaren hetzelfde is als het land van verblijfplaats van de buitenlandse koper.

Al. 2. — Bovendien moet de betaling verricht worden in de voorwaarden en naar de modaliteiten die hier volgen :

a) de betaling mag ten vroegste slechts drie maanden voor de datum voorzien voor de uitvoer ontvangen worden;

b) de betaling mag ontvangen worden ten laste van een buitenlandse « bilaterale » rekening, aangehouden bij een erkende bank en betiteld met de nationaliteit van het land van verblijfplaats van de buitenlandse koper.

Artikel 11.

Al. 1. — De betaling van een uitvoer mag eveneens in Tsjechische kronen ontvangen worden, wanneer het land van verblijfplaats van de buitenlandse koper en het land van bestemming van de koopwaren Tsjecho-Slowakije is; de betaling mag ontvangen worden in buitenlandse valuta's vermeld op de lijst n° 5 of in Egyptische ponden, wanneer het land van verblijfplaats van de buitenlandse koper en het land van bestemming van de koopwaren Egypte is.

Al. 2. — De betaling mag ten vroegste slechts drie maanden vóór de datum voorzien voor de uitvoer, ontvangen worden; zij moet ten laatste zes maanden na de uitvoer ontvangen worden. De buitenlandse valuta's moeten ontvangen worden, hetzij in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie hetzij in het buitenland, onder vorm van transfer in rekening of van check; zij mogen op de gereglementeerde markt gecedeerd worden of in « commerciële » rekening gestort bij een erkende bank binnen de dertig dagen na hun ontvangst door de uitvoerder; zij mogen eveneens op de vrije markt worden gecedeerd.

HOOFDSTUK II.

Formaliteiten te vervullen in douane.

Artikel 12.

Al. 1. — In de gevallen waarin de verplichting een vergunning te bekomen geschorst werd in toepassing van het koninklijk besluit van 17 januari 1955 of het « arrêté grand-ducal » van 20 januari 1955 betreffende de invoer, de uitvoer en de transit, is de invoerder of de uitvoerder gehouden, op het ogenblik van de aangifte der koopwaren, aan de douane een bericht van invoer model A of een bericht van uitvoer model B, naargelang het geval, over te leggen. Voor elke dedouanering moet een afzonderlijk document worden opgesteld.

Al. 2. — De berichten van invoer model A en de berichten van uitvoer model B zijn verkrijgbaar bij het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel. De erkende banken en de douanekantoren houden die documenten ter beschikking van de in- en uitvoerders.

Al. 3. — De berichten van invoer model A evenals de berichten van uitvoer model B moeten behoorlijk ingevuld en ondertekend, in drie exemplaren (bladen 1 tot 3) aan de douane worden overgelegd.

Evenwel wanneer een betaling reeds werd verricht, mag door de in- of uitvoerder aan de douane enkel het blad 1 worden overgelegd van het bericht van invoer of van het bericht van uitvoer dat ter bank gebruikt werd en met de stempel van de bank werd bekleed, zoals het voorzien is in artikel 14, paragraaf b, en artikel 20, paragraaf b.

Al. 4. — Bij de dedouanering brengt de douane haar visum aan op alle bladen van het overgelegde document en geeft aan de invoerder of aan de uitvoerder de bladen 2 en 3 terug.

Al. 5. — In afwijking van de beschikkingen van alinea 1 hierboven, moet geen bericht van invoer model A of geen bericht van uitvoer model B worden opgesteld, indien de waarde van de gededouaneerde koopwaar geen 10.000 Belgische of Luxemburgse franken overschrijdt.

HOOFDSTUK III.

Formaliteiten te vervullen bij de bank.

Afdeling I. — Invoer.

Artikel 13.

Wanneer de invoer aan vergunning onderworpen is, moet de invoerder, aan de tussenkomende erkende bank, de betalingsbladen overhandigen van de vergunning (bladen A1 en A4) die betrekking hebben op de verrichting waarvoor hij de betaling gelast.

Artikel 14.

Wanneer de invoer niet aan vergunning onderworpen is, moet de invoerder, aan de tussenkomende erkende bank, in de hierna vastgestelde voorwaarden, een bericht van invoer model A overhandigen, behoorlijk ingevuld en door hem ondertekend en waarvan de vermeldingen overeenstemmen met de verrichting waarvoor hij de betaling gelast :

a) wanneer de invoer reeds verzezenlijkt is op het ogenblik van de betaling, is de invoerder verzocht aan de erkende bank de bladen 2 en 3 te overhandigen van het bericht van invoer model A, overgelegd bij de invoer aan de douane overeenkomstig de beschikkingen van het artikel 12;

b) wanneer de invoerder aan de erkende bank niet de bladen 2 en 3 overhandigt van het door de douane geïssueerde bericht van invoer model A, hetzij omdat de invoer nog niet plaats had, hetzij omdat de invoerder zich in de materiële onmogelijkheid bevindt aan het verzoek waarvan sprake in paragraaf a) hierboven te voldoen, moet hij aan de erkende bank een bericht van invoer model A in drie exemplaren (bladen 1 tot 3) overhandigen. De bank zal aan de invoerder het blad 1 teruggeven, na er haar stempel op aangebracht te hebben; indien de invoer nog moet plaatsvinden zal dit document in douane mogen gebruikt worden, overeenkomstig artikel 12, al. 3;

c) in geval van gedeeltelijke betalingen voor een zelfde invoer moet de invoerder geen nieuwe berichten van invoer model A meer overhandigen aan de erkende bank wanneer deze reeds in het bezit werd gesteld van de bladen 2 en 3 van het oorspronkelijke bericht van invoer model A.

Artikel 15.

Wanneer de betaling geschiedt in buitenlandse valuta's vermeld op de lijst n° 4 door aanwending van gereglementeerde tegoeden, of in Belgische of Luxemburgse franken door storting in buitenlandse « convertibele » rekening, moet de invoerder, vooraleer de betaling wordt uitgevoerd, aan de erkende bank volgende bewijsstukken overhandigen :

a) in elk geval : de factuur of het contract of de briefwisseling die contract vormt of een eensluidend verklaard afschrift van deze documenten die de invoer betreffen waarvoor hij de betaling gelast en nauwkeurig de prijs der koopwaren aangeeft;

b) wanneer de invoer aan vergunning onderworpen is en de betaling plaatsheeft na het verstrijken van de geldigheidsduur van de vergunning : het bewijs van de invoer der koopwaren (vergunning afgeschreven door de douane, inkomkwitantie, aangifte tot vrije invoer of een ander gelijkaardig officieel document);

c) wanneer de verkoper in Japan verblijf houdt of indien het land van herkomst Japan is : een document, genoemd « Japexport », afgeleverd door de Belgische Ambassade in Japan.

Artikel 16.

De verwerving of het gebruik van buitenlandse valuta's vermeld op de lijst n° 4 en nodig tot een invoerbetaling toegelaten in deze valuta's, mag op de hierna omschreven wijze gebeuren.

De aankoop op de gereglementeerde markt mag ten vroegste 30 dagen vóór de invorderbaarheid van de betaling of 30 dagen vóór het verstrijken van het documentair krediet geopend ten gunste van de buitenlandse verkoper, geschieden. De aldus verkregen buitenlandse valuta's worden door de erkende bank in een « tussenrekening » gestort. Zij mogen binnen de 30 dagen aangewend worden hetzij voor de betaling van de beoogde invoer, hetzij voor de betaling van een andere invoer in de voorwaarden toegelaten door het onderhavig

reglement, hetzij voor de betaling van een transitoverrichting in de voorwaarden bepaald in het reglement « J ».

Indien de in « tussenrekening » geboekte valuta's niet met dit oogmerk binnen de 30 dagen worden gebruikt, worden ze door de erkende bank teruggekocht bij het verstrijken van de termijn van 30 dagen of 10 dagen na de vervaldag van het documentair krediet, en elk wisselvoordeel dat uit deze terugkoop voortvloeit en hoger is dan 1.000 Belgische of Luxemburgse franken wordt door de erkende bank aan het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel gestort voor rekening van de Schatkist; op het ogenblik van de aankoop moet de invoerder zich met de erkende bank schriftelijk akkoord verklaren over de terugkoop van ambtswege die in deze voorwaarden zou gedaan worden.

Artikel 17.

De verwerving van buitenlandse valuta's die voorkomen op de lijsten n°s 5 en 6 en nodig zijn tot de betaling van een invoer, mag ten allen tijde geschieden; de aldus verkregen valuta's worden door de erkende bank in een « commerciële » rekening gestort, indien de betaling niet onmiddellijk wordt uitgevoerd.

Artikel 18.

Al. 1. — Zijn niet onderworpen aan de formaliteiten voorgeschreven in de artikels 13 tot 15, de betalingen die een bedrag van 10.000 Belgische of Luxemburgse franken of de tegenwaarde van dit bedrag niet overschrijden. Alvorens de betaling uit te voeren, moet de erkende bank in het bezit zijn van een schriftelijk order dat het land van oorsprong en het land van herkomst van de koopwaar aanduidt.

Al. 2. — Wanneer een betaling als bedoeld in alinea 1 hierboven verricht moet worden in buitenlandse valuta's vermeld op de lijst n° 4 door aanwending van gereguleerde tegoeden, of in Belgische of Luxemburgse franken door storting in buitenlandse « convertibele » rekening, moet de invoerder aan de erkende bank een bewijsstuk overhandigen: factuur, briefwisseling, aanbod van de buitenlandse verkoper of een ander gelijkaardig document.

Afdeling II. — *Uitvoer.*

Artikel 19.

Wanneer de uitvoer aan een vergunning onderworpen is moet de uitvoerder aan de tussenkomende erkende bank de betalingsbladen van de vergunning (B1 en B4) die overeenstemmen met de verrichting waarvoor de betaling ontvangen wordt, overhandigen.

Artikel 20.

Wanneer de uitvoer niet aan vergunning onderworpen is, moet de uitvoerder, een door hem behoorlijk ingevuld en ondertekend bericht van uitvoer model B, waarvan de vermeldingen overeenstemmen met de verrichting waarvoor de betaling ontvangen wordt, aan de tussenkomende erkende bank, in de hierna vastgestelde voorwaarden overhandigen:

a) wanneer de uitvoer reeds verwezenlijkt is op het ogenblik van de betaling, is de uitvoerder verzocht aan de erkende bank de bladen 2 en 3 te overhandigen van het bericht van uitvoer model B overgelegd bij de uitvoer aan de douane;

b) wanneer de uitvoerder aan de erkende bank niet de bladen 2 en 3 van het door de douane geviseerde bericht van uitvoer model B overhandigt, hetzij omdat de uitvoer nog niet plaatsvond, hetzij omdat hij zich in de materiële onmogelijkheid bevindt aan het verzoek waarvan sprake in paragraaf a) hierboven te voldoen, moet hij aan de erkende bank een bericht van uitvoer model B in drie exemplaren (bladen 1 tot 3) overhandigen. De bank zal aan de uitvoerder het blad 1 teruggeven, na er haar stempel te hebben op aangebracht; indien de uitvoer nog moet geschieden zal dit document in douane gebruikt mogen worden, zoals voorzien in artikel 12, alinea 3;

c) in geval van gedeeltelijke betalingen voor een zelfde uitvoer, moet de uitvoerder geen nieuwe berichten van uitvoer model B meer overhandigen aan de erkende bank, wanneer deze reeds in het bezit werd gesteld van de bladen 2 en 3 van het oorspronkelijk bericht van uitvoer model B.

Artikel 21.

Benevens de betalingsbladen van de vergunning of de bladen 2 en 3 van het bericht van uitvoer, moet de uitvoerder

aan de erkende bank overhandigen, de factuur of het contract of de briefwisseling die contract vormt of een eensluidend verklaard afschrift van deze documenten die nauwkeurig de prijs van de koopwaar aangeven.

Artikel 22.

Zijn niet onderworpen aan de formaliteiten voorzien in de artikels 19 tot 21, de betalingen die een bedrag van 10.000 Belgische of Luxemburgse franken of de tegenwaarde van dit bedrag niet overschrijden.

Afdeling III. — *Bijzondere machtigingen.*

Artikel 23.

Al. 1. — Wanneer de invoer of de uitvoer aan vergunning onderworpen is, mogen de inlanders en « residents » slechts van de voorwaarden en formaliteiten opgesomd in onderhavig reglement afwijken, indien ze een vergunning verkregen die uitdrukkelijk de afwijking toelaat. De aanvragen moeten gericht worden, in België aan de Centrale Dienst voor Contingenten en Vergunningen en in het Groothertogdom Luxemburg aan het « Office des Licences », te Luxemburg.

Al. 2. — Wanneer de invoer of de uitvoer niet aan vergunning onderworpen is, mogen de inlanders en de « residents » slechts van de voorwaarden en de formaliteiten opgesomd in onderhavig reglement afwijken, indien ze een bijzondere machtiging van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel bekwamen. De aanvraag tot machtiging mag, hetzij rechtstreeks door de invoerder of de uitvoerder worden ingediend, hetzij door bemiddeling van de tussenkomende erkende bank; zij moet altijd vergezeld zijn van een bericht van invoer model A of een bericht van uitvoer model B, behoorlijk ingevuld en ondertekend door de invoerder of de uitvoerder.

HOOFDSTUK IV.

Bijzondere gevallen van invoer en uitvoer.

Afdeling I. — *Handel met de Kolonie.*

Artikel 24.

Al. 1. — De beschikkingen van dit artikel zijn enkel toepasselijk op de invoer van koopwaren, die herkomstig zijn uit de Kolonie of waarvan de verkoper in de Kolonie gevestigd is, om het even of de invoer plaatsheeft met het oog op het verbruik in de Belgisch-Luxemburgse Unie, op een afgeven in consignatie, op een maakwerk of tijdelijk is.

Al. 2. — In de gevallen waarin de invoer als bedoeld in alinea 1, niet aan vergunning onderworpen is, dient de invoerder aan de douane, op het ogenblik van de aangifte der koopwaren, een behoorlijk ingevuld en ondertekend bericht van invoer model G over te leggen. Dit document bestaat uit een enkel blad en is verkrijgbaar bij het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel. De douanekantoren eveneens houden dit document ter beschikking van de invoerders. Bij het dedouaneren brengt de douane haar visum aan op het document en overhandigt dit aan het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel dat er kennis van geeft aan de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi.

Al. 3. — In afwijking van de beschikkingen van alinea 2 hierboven, moet geen bericht van invoer model G worden opgemaakt, wanneer de waarde van de gededouaneerde koopwaar geen 10.000 Belgische of Luxemburgse franken overschrijdt.

Al. 4. — De betaling aan de in de Kolonie verblijfhoudende verkoper moet geschieden in Belgische, Luxemburgse of Kongolese franken. Ze moet bij de tussenkomende erkende bank gestaafd worden met de door de invoerder geschreven en ondertekende aanduiding van het nummer van de « verklaring tot valuta-inkassering » onderschreven door de verkoper, ingezetene der Kolonie, overeenkomstig de richtlijnen van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi. De betaling is onderworpen aan de goedkeuring van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi wanneer de bank niet wordt ingelicht over het nummer van de vermelde « verklaring tot valuta-inkassering ».

Artikel 25.

Al. 1. — De beschikkingen van dit artikel zijn enkel toepasselijk op de uitvoer van koopwaren van Belgische en Luxemburgse oorsprong met bestemming naar de Kolonie of waarvan de aankoper in de Kolonie gevestigd is.

Al. 2. — In zekere der gevallen als bedoeld in artikel 1 mag de uitvoerder, ter vervanging van de vergunning, aan de douane een behoorlijk ingevulde en ondertekende verklaring-vergunning model « J » overleggen. Dit document bestaat uit twee bladen. De douanekantoren houden dit document ter beschikking van de uitvoerders. Bij het dedouaneren schrijft de douane het overgelegde document af en maakt het over aan het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel dat er kennis van geeft aan de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi.

Al. 3. — De betaling van een uitvoer waarvan de aankoper in de Kolonie verblijft houdt, moet verricht worden in Belgische, Luxemburgse of Kongolese franken. Ze is aan geen enkele formaliteit onderworpen.

Afdeling II. — Invoer en uitvoer van diamanten.

Artikel 26.

De betaling van een invoer of van een uitvoer van diamanten mag slechts verricht of ontvangen worden op grond van een « aangifte van betaling », door het Diamond Office opgemaakt en aan de erkende bank gezonden, of op grond van de betalingsbladen van de vergunning (A1 en A4 of B1 en B4) door de Centrale Dienst voor Contingenten en Vergunningen aan de erkende bank gezonden.

Afdeling III. — Tijdelijke in- en uitvoer of in- en uitvoer met het oog op een maakwerk.

Artikel 27.

Al. 1. — Wanneer de tijdelijke in- of uitvoer of de in- en uitvoer met het oog op een maakwerk, niet aan vergunning is onderworpen, dient de invoerder of de uitvoerder aan de douane een bericht van invoer model A of een bericht van uitvoer model B over te leggen in de voorwaarden bepaald in artikel 12. Het document moet op de hiertoe voorbehouden plaats aanduiden, dat het een tijdelijke in- of uitvoer betreft of een in- of uitvoer met het oog op een maakwerk.

Al. 2. — Wanneer de wederuitvoer der koopwaren niet aan vergunning onderworpen is, dient de uitvoerder aan de douane een bericht van uitvoer model B over te leggen, in de voorwaarden vastgelegd in het artikel 12; het bericht van uitvoer model B moet het nummer vermelden van het bericht van invoer model A of van de vergunning gebruikt bij de invoer van de koopwaar. Eveneens wanneer de wederinvoer der koopwaren niet aan vergunning onderworpen is, dient de invoerder aan de douane een bericht van invoer model A over te leggen in de voorwaarden vastgelegd in het artikel 12; het bericht van invoer model A moet het nummer vermelden van het bericht van uitvoer model B of van de vergunning gebruikt bij de uitvoer van de koopwaar.

Artikel 28.

Al. 1. — De betaling van een maakwerk, in het buitenland verricht voor rekening van een inlander of « resident », moet afgerekend worden overeenkomstig de beschikkingen van het reglement « F » betreffende de betalingen ten gunste van buitenlanders.

Al. 2. — De betaling van een maakwerk, verricht in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voor rekening van een buitenlander, moet afgerekend worden overeenkomstig de beschikkingen van het reglement « G » betreffende de betalingen ontvangen van buitenlanders.

Artikel 29.

In de gevallen waarin de ingevoerde koopwaar in verbruik wordt gesteld in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, moet de betaling van deze koopwaar aan de buitenlandse verkoper, geschieden in de voorwaarden en mits naleving van de formaliteiten voorzien voor de betaling van de aanvankelijk ingevoerde koopwaar. Wanneer de verrichting niet aan vergunning is onderworpen, zal het bericht van invoer model A, overhandigd aan de erkende bank, het nummer

moeten vermelden van het in douane gebruikte document, tenzij de bladen 2 en 3 van het in douane gebruikte bericht van invoer worden aangewend.

Artikel 30.

In de gevallen waarin de uitgevoerde koopwaar in verbruik wordt gesteld in het buitenland, moet de betaling van deze ontvangsten worden in de voorwaarden en mits naleving door de verkoper — inlander of « resident » — van de formaliteiten voorzien voor de betaling van de aanvankelijk uitgevoerde koopwaar.

Wanneer de verrichting niet aan vergunning is onderworpen, zal het bericht van uitvoer model B, overhandigd aan de erkende bank, het nummer moeten vermelden van het in douane gebruikte document, tenzij de bladen 2 en 3 van het in douane gebruikte bericht van uitvoer worden aangewend.

HOOFDSTUK V.

Betaling der aanverwante kosten bij in- en uitvoer.

Artikel 31.

Al. 1. — De betalingen ter zake van de verzekeringen worden beheerst door het reglement « L » betreffende de verzekeringen en herverzekeringen.

Al. 2. — De betaling der commissielonen door inlanders en « residents » ten gunste van buitenlanders mag geschieden in dezelfde valuta en volgens dezelfde modaliteiten als deze voor de betaling van de overeenstemmende invoer of uitvoer of nog overeenkomstig de algemene regels beschreven in het reglement « F » betreffende de betalingen ten gunste van buitenlanders.

Al. 3. — De betaling door inlanders en « residents » ten gunste van buitenlanders van de andere aanverwante kosten moet geschieden overeenkomstig de algemene regels voorzien in het reglement « F » betreffende de betalingen ten gunste van buitenlanders.

Al. 4. — In de gevallen waarin, overeenkomstig de alinea's 2 en 3 hierboven, de betaling der aanverwante kosten geschiedt in één der valuta's vermeld op de lijst n° 4, door middel van tegoeden verworven op de gereguleerde markt of aangehouden in « commerciële » rekening of nog in Belgische of Luxemburgse franken door storting op het credit van buitenlandse « convertibele » rekeningen, mag de betaling, zonder bijzondere machtiging, de hiernavolgende grenzen niet overschrijden :

1. commissielonen : maximum 5 pct. van de prijs der ingevoerde of uitgevoerde koopwaar;

2. vrachten, andere vervoerkosten, stapelhuis- en verpakingskosten en andere dergelijke kosten : maximum 10 pct. van de prijs der ingevoerde of uitgevoerde koopwaar.

De betaling moet tegenover de erkende bank gestaaft worden door de afgifte van de onkosten-nota of de commissierekening of het eensluidend verklaard afschrift van deze documenten. De bank moet eveneens in het bezit zijn van de betalingsbladen der overeenstemmende vergunning (A1 of B1) of van het blad n° 3 van het bericht van invoer of van uitvoer.

Al. 5. — De betaling der aanverwante kosten, andere dan verzekeringskosten, verschuldigd door buitenlanders aan inlanders en « residents », wordt beheerst door het reglement « G » betreffende de betalingen ontvangen van buitenlanders.

HOOFDSTUK VI.

Tussenkomst der erkende banken.

Afdeling I. — Staving der betalingen en bedrag.

Artikel 32.

De tussenkomende erkende bank mag de betaling van een invoer of van een uitvoer slechts verrichten, indien zij in het bezit werd gesteld van alle documenten en bewijsstukken, door onderhavig reglement vereist en in zover, én alle aanduidingen die op de verschillende documenten voorkomen

overeenstemmen, én het bedrag van de betaling niet de hierna vastgestelde grenzen overschrijdt :

1. Betaling van de invoer :

a) indien de invoer onderworpen is aan vergunning mag het bedrag van de betaling het bedrag voorkomend op de vergunning, niet overschrijden;

b) indien de invoer niet onderworpen is aan vergunning mag het bedrag van de betaling de op het bericht van invoer model A aangegeven waarde niet overschrijden;

c) in de gevallen als bedoeld in de artikels 15, a), en 31, al. 4, mag daarenboven de betaling niet het bedrag overschrijden dat voorkomt op de in deze artikels vermelde stukken.

2. Betaling van de uitvoer :

a) indien de uitvoer onderworpen is aan vergunning mag het bedrag van de betaling niet met meer dan 10 pct. het bedrag dat voorkomt op de vergunning overschrijden;

b) indien de uitvoer niet onderworpen is aan vergunning mag het bedrag van de betaling niet met meer dan 10 pct. de op het bericht van uitvoer model B aangegeven waarde overschrijden;

c) het bedrag der betaling moet daarenboven overeenstemmen met het bedrag voorkomend op de stukken voorgeschreven in artikel 21.

Afdeling II. — *Het openen van documentaire kredieten en disconto van effecten.*

Artikel 33.

De tussenkommende erkende bank mag, in opdracht van de invoerder — inlander of « resident » —, een documentair krediet of een acceptatiekrediet openen ten gunste van de buitenlandse verkoper en dit in de navolgende voorwaarden :

1. de bank moet in het bezit zijn van de vergunningsbladen A1 en A4 wanneer de invoer onderworpen is aan vergunning; in dit geval, mag de vervaldag van het krediet niet later komen dan de datum waarop de geldigheid van de vergunning verstrijkt;

2. de bank moet in het bezit zijn van het bericht van invoer model A, wanneer de invoer niet aan vergunning is onderworpen;

3. de bank moet in het bezit zijn van de bewijsstukken, vereist voor de betaling krachtens het artikel 15;

4. de dekking van het krediet moet gegeven zijn in de valuta's en volgens de modaliteiten toegelaten voor de betaling van de invoer.

Artikel 34.

Al. 1. — Een erkende bank mag in opdracht van een buitenlander een documentair krediet of een acceptatiekrediet openen of bevestigen ten gunste van een uitvoerder — inlander of « resident » — en dit in de navolgende voorwaarden :

1. de bank moet in het bezit zijn van de vergunningsbladen B1 en B4 wanneer de uitvoer aan vergunning onderworpen is; in dit geval mag de vervaldag van het krediet niet later komen dan de datum waarop de geldigheid van de vergunning verstrijkt;

2. de bank moet in het bezit zijn van het bericht van uitvoer model B, wanneer de uitvoer niet aan vergunning is onderworpen;

3. de bank moet in het bezit zijn van de bewijsstukken, vereist voor de betaling krachtens het artikel 21;

4. de dekking moet ontvangen zijn in de valuta's en volgens de modaliteiten toegelaten voor de betaling van de uitvoer;

5. de dekking moet à contant ontvangen worden binnen de 8 dagen volgend op de ontvangst van de handelsdocumenten door de buitenlandse correspondent of binnen een normale briefwisselingstermijn na de vervaldag van de wissels, wanneer de dekking geschiedt in een buitenlandse valuta vermeld op de lijst n° 4 of in Belgische of Luxemburgse franken ten laste van een buitenlandse « convertibele » rekening.

Al. 2. — In afwijking van de alinea 1 hierboven, mag de bank, alvorens in het bezit te zijn van de vereiste bewijsstukken, een documentair krediet openen of bevestigen, mits er in het krediet bedongen wordt dat de verhandeling of de betaling ondergeschikt zal zijn aan de afgifte van de bij genoemde alinea 1 voorgeschreven documenten.

Artikel 35.

Al. 1. — Een erkende bank mag de effecten ter zake van een invoer of een uitvoer door een inlander of een « resident » verricht, in de volgende voorwaarden disconteren :

1. de bank moet in het bezit zijn van de vergunningsbladen A1 en A4 of B1 en B4, ingeval de invoer of de uitvoer aan vergunning onderworpen is.

2. de bank moet in het bezit zijn van het bericht van invoer model A of het bericht van uitvoer model B, ingeval de invoer of de uitvoer niet aan vergunning onderworpen is;

3. de bank moet in het bezit zijn van de andere documenten vereist voor de betaling van de invoer of de uitvoer;

4. de valuta's en betalingsmodaliteiten voorzien op de effecten stemmen overeen met de voorschriften van onderhavig reglement.

Afdeling III. — *Beheer en afhandeling der dossiers.*

Artikel 36.

De erkende banken dienen zich te schikken naar de richtlijnen, hun door het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel overgemaakt, voor alles wat betreft de bewaring, de afschrijving, de controle en de afhandeling van de stukken die de dossiers ter zake van invoer- en uitvoerbetalingen samenstellen.

Wijzigingen aan reglement « J » betreffende het transito.

Artikel 2.

Bij de uitzonderingen volgend op de tabel van alinea 1, wordt paragraaf a) vervangen door volgende tekst :

a) Nederland betreffende :

De verkoop van een koopwaar, afkomstig uit een land van de « convertibele » zone en aangekocht van een verkoper gevestigd in Nederland, mag slechts geschieden in de valuta's vermeld op de lijst n° 4 of in Belgische of Luxemburgse franken ten laste van een « convertibele » rekening.

Artikel 11.

Het 3° van artikel 11 wordt door volgende tekst vervangen :

3° als de verkoop aan het buitenland geschiedt in een valuta niet vermeld op de lijst n° 4, maakt noch het land van verblijfplaats van de koper, noch het land van bestemming van de koopwaren deel uit van de « convertibele » zone.

Wijzigingen aan reglement « M » betreffende de bankbiljetten en reisebetaalmiddelen.

Artikel 4.

De tekst van alinea 3 van artikel 4 wordt door volgende tekst vervangen :

Al. 3. — De erkende banken mogen op de gereglementeerde markt van buitenlandse reizigers reisebetaalmiddelen kopen : zonder beperking, wanneer de reisebetaalmiddelen uitgedrukt zijn in valuta's vermeld op de lijst n° 4;

ten belope van één verrichting van maximum B.Fr. of Lux.Fr. 20.000 per dag en per buitenlandse reiziger die zich aan het loket aanbiedt, wanneer de reisebetaalmiddelen uitgedrukt zijn in de valuta's vermeld op de lijsten n°s 5 en 6.

Artikel 6.

De tekst van paragraaf b) van alinea 1 van artikel 6 wordt door volgende tekst vervangen :

b) ten belope van één verrichting van maximum B.Fr. of Lux.Fr. 20.000 per dag en per buitenlandse reiziger die zich aan het loket aanbiedt, indien de reisebetaalmiddelen uitgeschreven zijn op een buitenlandse « transferabele » rekening of op een buitenlandse « bilaterale » rekening.

Wijzigingen aan de lijsten.

Lijst n° 1.

De vermeldingen voorkomend op de lijst n° 1 worden geschrapt.

Lijst A.

De tekst die voorkomt onder de rubriek « 1-Koopwaren », wordt door volgende tekst vervangen :

Aankoop en verkoop van koopwaren die het voorwerp uitmaken van een transitoverrichting.

Aankoop en verkoop van koopwaren die niet onderworpen zijn aan de formaliteiten voorgeschreven bij de invoer, uitvoer en transitoverrichtingen.

Aankoop en verkoop van boordproviant voor schepen en vliegtuigen.

III — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 18 juli 1957

houdende inrichting van een officiële en facultatieve controle op ingedikte melk — Erratum (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.860).

Ministerieel besluit van 25 juli 1957

tot vaststelling van de rassenlijst van de land-, tuin- en bosbouwsoorten, welke aan de goedkeuring van de Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten kunnen onderworpen worden (Staatsblad, 2-3 september 1957, blz. 6.143).

Koninklijk besluit van 9 september 1957

betreffende de billijke verdeling onder al de nijverheidsmaalders der lasten bij het verwerken van inlandse tarwe van de oogst 1956 (Staatsblad, 16-17 september 1957, blz. 6.560).

Bericht

betreffende de samenstelling van het tarwemeel (Staatsblad, 15 september 1957, blz. 6.524).

Bij toepassing van de artikels 1 en 2 van het koninklijk besluit van 20 september 1956 betreffende de inmenging der inlandse tarwe dienen de nijverheidsmolens vanaf maandag 16 september 1957, te 6 uur 's morgens, 75 pct. inlandse tarwe in hun gemaal te mengen.

V — ARBEID

Koninklijk besluit van 2 juli 1957

betreffende de arbeidsduur van de bedienden in de buitenlandse handel en in de scheepvaartbureaus tewerkgesteld (Staatsblad, 18 september 1957, blz. 6.580).

Koninklijke besluiten van 13 juli 1957

betreffende de duur van de werkelijke arbeid van de bedienden, andere dan kantoorbedienden, tewerkgesteld in de diensten voor uitstalling en versiering der grote magazijnen (Staatsblad, 7 september 1957, blz. 6.249).

Koninklijk besluit van 22 augustus 1957

tot wijziging van titel I, hoofdstuk II, van het Algemeen Reglement voor arbeidsbescherming (Staatsblad, 12 september 1957, blz. 6.338).

Koninklijk besluit van 27 augustus 1957

betreffende de arbeidsduur in de ondernemingen van het ververij- en ontvettingsbedrijf (Staatsblad, 26 september 1957, blz. 6.772).

Koninklijk besluit van 27 augustus 1957

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 3 april 1957 van het Nationaal Paritair Comité voor de stoffering en de houtbewerking, betreffende de vermindering van de arbeidsduur in de ondernemingen der klompenmakerij (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.857).

Koninklijk besluit van 27 augustus 1957

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 9 april 1957 van het Gewestelijk Paritair Comité voor het bedrijf der zandsteen- en kwarsietgroeven in de provincie Luik, betreffende de vermindering van de arbeidsduur (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.858).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 7 augustus 1957

tot goedkeuring van sommige wijzigingen aan het reglement der termijnbeurs voor wol te Antwerpen en aan het reglement van de Likwidatiedienst der termijnbeurs voor wol te Antwerpen (Staatsblad, 19 september 1957, blz. 6.616). (Zie tekst, rubriek II).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 11 september 1957

houdende schorsing van de verplichting tot overlegging van een vergunning bij de invoer van bepaalde goederen (Staatsblad, 14 september 1957, blz. 6.407).

Artikel 1. — Geen vergunning hoeft te worden overgelegd bij :

1° invoer van produkten, die op de (*bij dit besluit gevoegde*) lijst niet zijn vermeld, wanneer deze produkten tegelijk :

a) ingevoerd worden door een natuurlijke persoon, wiens woonplaats of hoofdverblijfplaats in België of in het Groot-hertogdom Luxemburg gelegen is, of door een rechtspersoon, wiens bedrijfs- of maatschappelijke zetel, waardoor de invoer gedaan wordt, in België of in het Groot-hertogdom Luxemburg gevestigd is;

b) oorspronkelijk zijn uit andere landen dan :

Albanië, Bulgarije, Continentaal China, Egypte, Hongarije, Joegoslavië, Noord-Korea, Noord-Vietnam, Oost-Duitsland, Polen, Roemenië, Spanje, Tsjecho-Slowakije, Turkije, de U.S.S.R.;

2° invoer van alle uit Belgisch-Congo of Ruanda-Urundi oorspronkelijke produkten, wanneer deze worden ingevoerd door een persoon als bedoeld onder 1°, a.

Art. 2. — Dit besluit treedt op 1 oktober 1957 in werking.

Ministerieel besluit van 11 september 1957

houdende schorsing van de verplichting tot overlegging van een vergunning bij de invoer van bepaalde goederen (Staatsblad, 14 september 1957, blz. 6.412).

Artikel 1. — Bij uitvoer van produkten, die op de (*bij dit besluit gevoegde*) lijsten 1 en 2 niet zijn vermeld, hoeft geen vergunning te worden overgelegd wanneer deze produkten tegelijk :

1. uitgevoerd worden door een natuurlijke persoon, wiens woonplaats of hoofdverblijfplaats in België of in het Groot-hertogdom Luxemburg gelegen is, of door een rechtspersoon, wiens bedrijfs- of maatschappelijke zetel, waardoor de uitvoer gedaan wordt, in België of in het Groot-hertogdom Luxemburg gevestigd is.

2. oorspronkelijk zijn uit België of het Groot-hertogdom Luxemburg;

3. verzonden worden naar andere landen dan :

Albanië, Bulgarije, Continentaal China, Egypte, Hongarije, Joegoslavië, Noord-Korea, Noord-Vietnam, Oost-Duitsland, Polen, Roemenië, Spanje, Tsjecho-Slowakije, Turkije, de U.S.S.R.

Art. 2. — Dit besluit is niet van toepassing op uitvoer naar Belgisch-Congo of Ruanda-Urundi.

Art. 3. — Dit besluit treedt op 1 oktober 1957 in werking.

Koninklijk besluit van 16 september 1957

houdende aanvulling van het koninklijk besluit van 16 augustus 1957 tot instelling van een bijzonder recht op de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.862).

Ministerieel besluit van 17 september 1957

betreffende het bedrag der speciale rechten bij de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.861).

Ministerieel besluit van 20 september 1957

betreffende de doorvoer van bepaalde goederen (Staatsblad, 27 september 1957, blz. 6.803).

Koninklijk besluit van 21 september 1957

betreffende het tarief van invoerrechten en de invoer van de produkten bedoeld in het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (Staatsblad, 28 september 1957, blz. 6.865).

Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel Beslissing van de Raad

aangaande wijzigingen aan de reglementen van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel (Staatsblad, 14 september 1957, blz. 6.443). (Zie tekst, rubriek II).

VIII — VERKEERSWEZEN

Ministerieel besluit van 17 juli 1957

betreffende de vrachten voor elk door bemiddeling van de Dienst voor Regeling der Binnenvaart afgesloten bevrachtingscontract per reis (Staatsblad, 6 september 1957, blz. 6.231).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 8 juli 1957

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 14 december 1956 van het Nationaal Paritair Comité van voedingsbedrijven betreffende de vaststelling van de minimumlonen der arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld in de melkerijen en in de boter-, kaas- en melkproduktenfabrieken (Staatsblad, 12 september 1957, blz. 6.333)

Koninklijk besluit van 8 juli 1957

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 7 juni 1956 van het Nationaal Paritair Comité van de handel in voedingswaren, betreffende de vaststelling van de minimumlonen van de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld in de kleinbakkerijen alsook de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 23-24 september 1957, blz. 6.713).

Koninklijk besluit van 13 juli 1957

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 14 december 1956 van het Nationaal Paritair Comité van de voedingsbedrijven, betreffende de vaststelling van de minimumlonen van de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld in de broodfabrieken alsook de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 7 september 1957, blz. 6.251).

Ministerieel besluit van 17 juli 1957

betreffende de vrachten voor elk door bemiddeling van de Dienst voor Regeling der Binnenvaart afgesloten bevrachtingscontract per reis (Staatsblad, 6 september 1957, blz. 6.231).

Koninklijk besluit van 25 juli 1957

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 19 september 1956 van het Nationaal Paritair Comité van de houtbewerkende nijverheid tot wijziging van de beslissing van 7 december 1955 tot vaststelling van de minimumlonen van de werknemers tewerkgesteld in deze nijverheid, bindend gemaakt bij het koninklijk besluit van 24 oktober 1956 (Staatsblad, 16-17 september 1957, blz. 6.547).

Koninklijk besluit van 27 september 1957

houdende wijziging van de posttarieven in binnenlandse dienst (Staatsblad, 29-30 september 1957, blz. 6.909).

Dit koninklijk besluit voorziet van 1 oktober 1957 af de vermeerdering der meeste posttarieven.

Koninklijk besluit van 27 september 1957

houdende wijziging van de posttarieven in buitenlandse dienst (Staatsblad, 29-30 september 1957, blz. 6.913).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 13 augustus 1957

tot wijziging van het besluit van de Regent van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid (Staatsblad, 7 september 1957, blz. 6.259).

Koninklijk besluit van 23 september 1957

houdende uitvoering van de wet van 12 maart 1957, voor wat betreft de verbetering van de ouderdoms- en overlevingspensioenen voor mijnwerkers en ermee gelijkgestelden (Staatsblad, 26 september 1957, blz. 6.773).

Artikel 1. — Een aanvullend pensioen wordt toegekend aan de hierna vermelde personen, die gepensioneerd zijn in toepassing van de besluitwet van 25 februari 1947, tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en de ermee gelijkgestelden, gewijzigd bij de wetten van 28 mei 1949, 6 maart 1952 en 15 maart 1954.

Koninklijk besluit van 23 september 1957

houdende uitvoering van de wet van 12 maart 1957 voor wat betreft de verbetering van de rust- en overlevingspensioenen voor arbeiders (Staatsblad, 26 september 1957, blz. 6.775).

Artikel 1. — Een aanvullend pensioen wordt toegekend aan de gerechtigden op een rust- of overlevingspensioen toegekend in toepassing van de wet van 21 mei 1955, betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.

Koninklijk besluit van 23 september 1957

houdende uitvoering van de wet van 12 maart 1957 voor wat betreft de verbetering van de rust- en overlevingspensioenen voor zeelieden (Staatsblad, 26 september 1957, blz. 6.775).

Artikel 1. — Een aanvullend pensioen wordt toegekend aan de gerechtigden op een rust- of overlevingspensioen toegekend in toepassing van het koninklijk besluit van 4 december 1956 tot wijziging der statuten der Hulp- en Voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag.

XI — OORLOGSSCHADE

Koninklijk besluit van 28 augustus 1957

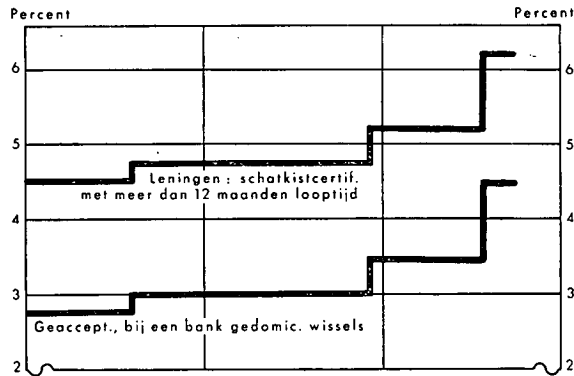
betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan boten, van de integrale vergoedingscoëfficiënt, toepasselijk op heel het Rijk, voor de periode van 1 juli 1957 tot 30 september 1957 (besluit n° 30) (Staatsblad, 20 september 1957, blz. 6.638).

Koninklijk besluit van 28 augustus 1957

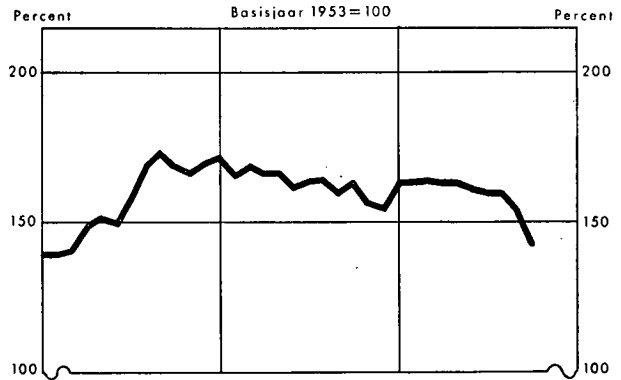
betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan woongebouwen, van de integrale vergoedingscoëfficiënt welke van toepassing is voor de periode van 1 juli 1957 tot 31 december 1957 (besluit n° 30) — Erratum (Staatsblad, 30 september 1957, blz. 6.641).

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIË

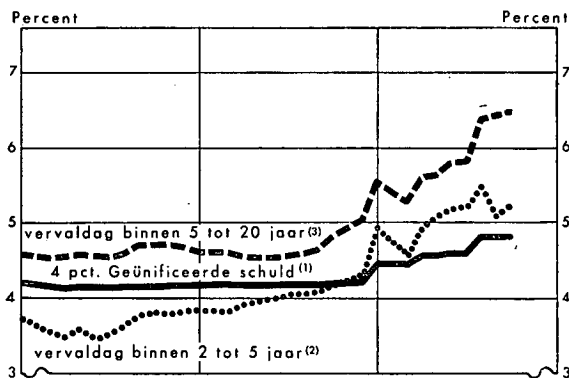
N.B.B. - RENTE VOOR DISCONTO EN LENINGEN

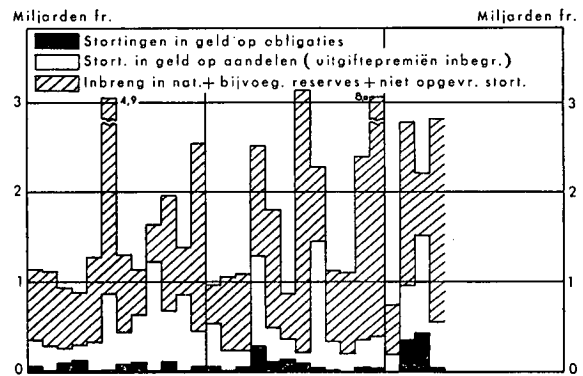
ALGEMEEN INDEXCIJFER DER AANDELEN

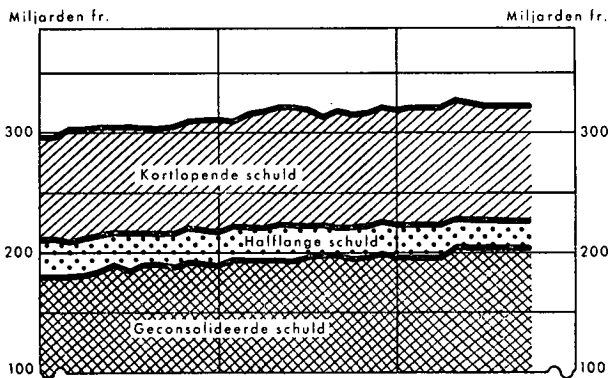
RENDEMENTEN VAN STAATSLENINGEN

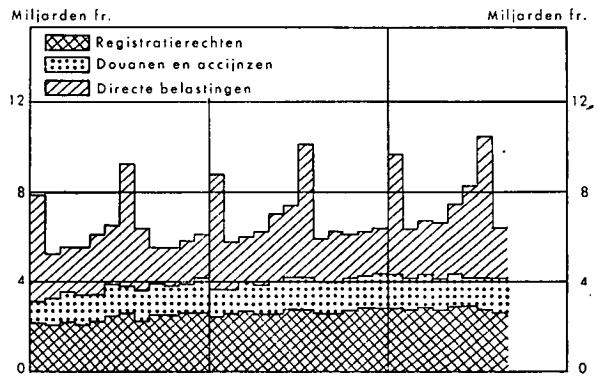
EMISSIES⁽⁴⁾

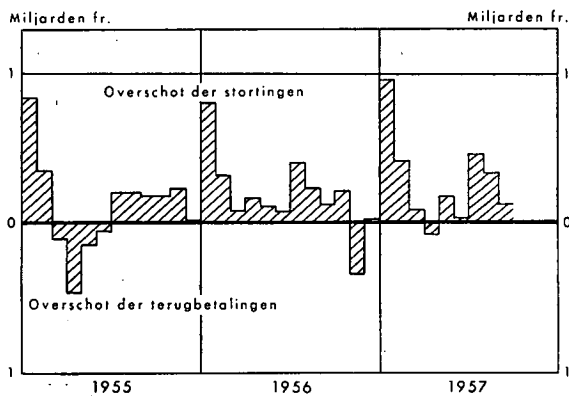
STAATSSCHULD⁽⁵⁾

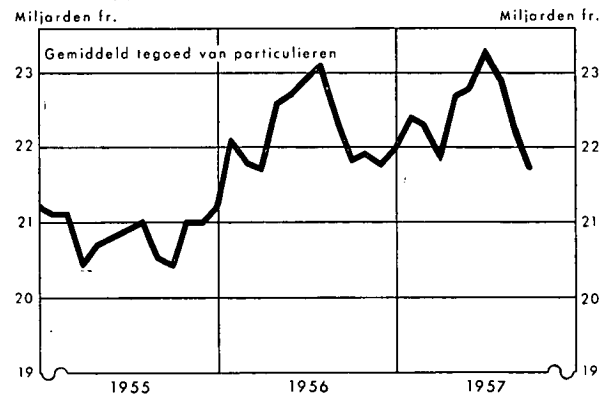
BELASTINGONTVANGSTEN

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

TEGOEDEN BIJ HET BESTUUR DER POSTCHEQUES

(1) Rendement alleen berekend volgens de notering

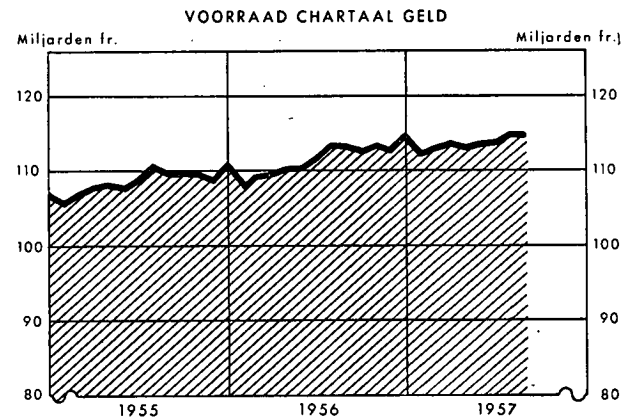
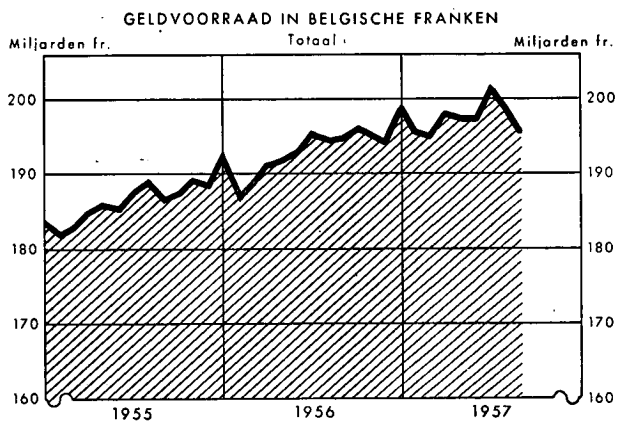
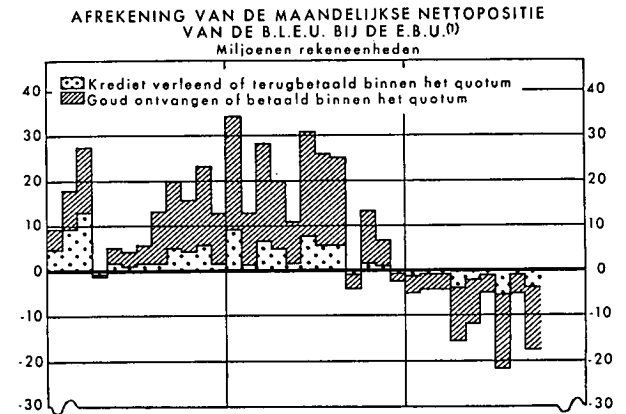
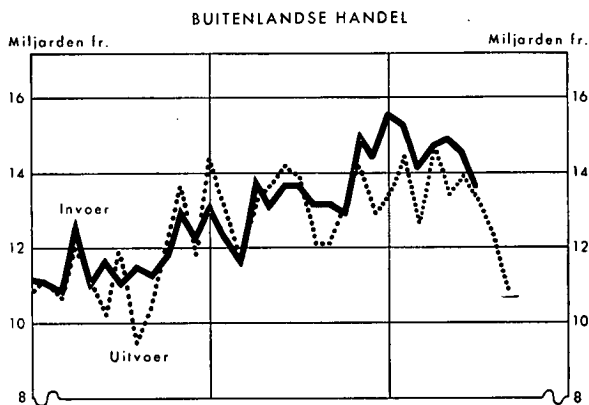
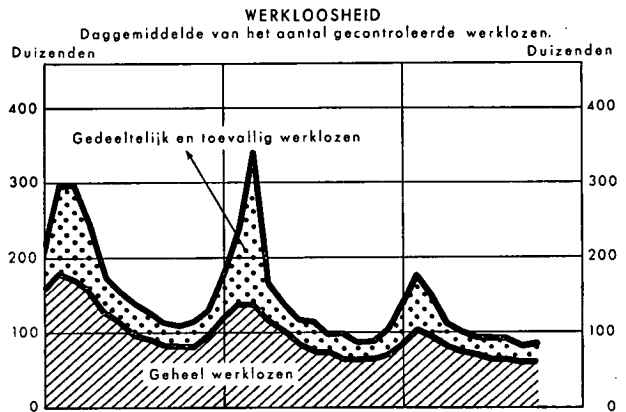
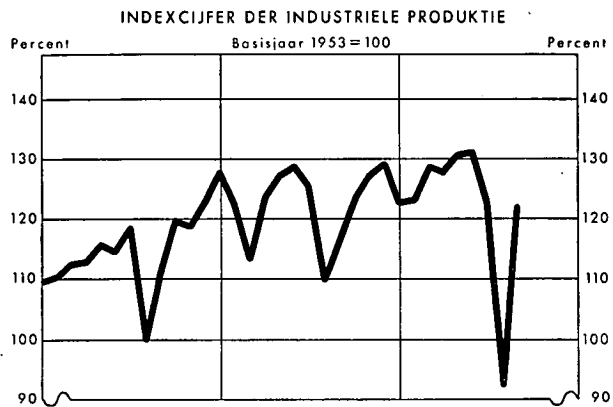
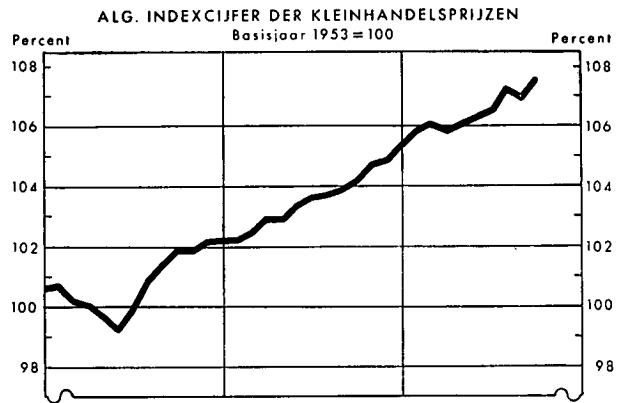
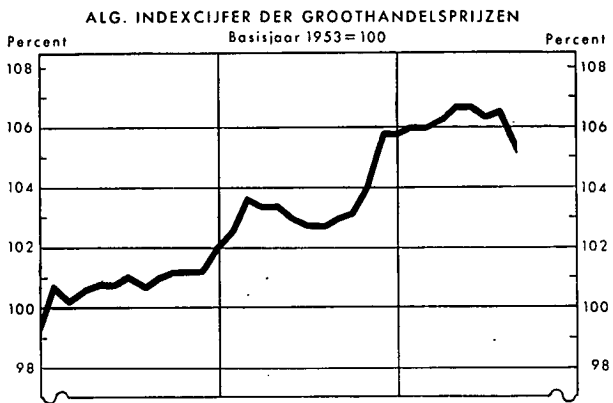
(2) Op vaste datum terugbetaalbaar (3,5 tot 4 pct. nominaal)

(3) Terugbetaalbaar met veranderlijke annuïteiten (4 tot 4,5 pct. nominaal)

(4) Emissies van Belgische naamloze vennootschappen, commanditaire op aandelen, P.V.B.A. en Kongolese vennootschappen

(5) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

(1) Excl. de bilaterale terugbetalingen

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud. zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

Ia. — OFFICIEEL RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pct.)

2

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België						
	Disconto				Voorschotten in rekening-courant en beleningen *		
	Geaccepteerd in een bank gedomicilieerd papier, warrants en bankaccepten vooraf door de Nationale Bank van België geïviseerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicilieerd papier	Niet geaccepteerd in een bank gedomicilieerd papier	Niet geaccepteerd, niet in een bank gedomicilieerd papier, promessen	Schatkistcertificaten, uitgegeven op maximum 366 dagen	Speciale schatkistcertificaten, uitgifte december 1956/ januari 1957	Alle andere overheidsfondsen
1955 Gemiddelde	2,85	3,46	4,35	1	2		4,60
1956 Gemiddelde	3,04	3,79	4,54	4,79	2,1919		4,79
1956 Juli	3,—	3,75	4,50	4,75	2,1875		4,75
Augustus	3,—	3,75	4,50	4,75	2,1875		4,75
September	3,—	3,75	4,50	4,75	2,1875		4,75
Oktober	3,—	3,75	4,50	4,75	2,1875		4,75
November	3,—	3,75	4,50	4,75	2,1875		4,75
December (vanaf 6) .	3,50	4,25	5,—	5,25	2,25	3,50 ⁴	5,25
1957 Januari	3,50	4,25	5,—	5,25	2,25	3,50	5,25
Februari	3,50	4,25	5,—	5,25	2,25	3,50	5,25
Maart (vanaf 21) ...	3,50	4,25	5,—	5,25	3	3,50	5,25
April	3,50	4,25	5,—	5,25	3	3,50	5,25
Mei	3,50	4,25	5,—	5,25	3	3,50	5,25
Juni	3,50	4,25	5,—	5,25	3	3,50	5,25
Juli (vanaf 25)	4,50	5,25	6,—	6,25	3	4,50	6,25
Augustus	4,50	5,25	6,—	6,25	3	4,50	6,25
September	4,50	5,25	6,—	6,25	3	4,50	6,25

1 Gemiddelde in 1955 van de rentevoeten der niet geaccepteerde niet in een bank gedomicilieerde wissels : 4,46; der promessen : 4,60.
 2 Gemiddelde in 1955 van de rentevoet der voorschotten op certificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd : 2,078; certificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd : 2,297.
 3 Rentevoet van het certificaat plus 5/16 pct., minimum 2,25 pct.
 4 Vanaf 27 december 1956.

* Quotiteit van het voorschot op 30 september 1957

Schatkistcertificaten uitgegeven op maximum 366 dagen	max. 95 pct.	4 ½ pct. Obligaties Lening 1952/1964 met 12 jaar looptijd	max. 90 pct.
Speciale schatkistcertificaten, uitgifte dec. 1956/jan. 1957	95 pct.	3 ½ pct. Obligat. Muntsaneringslen. 3 ^e r. (paar) 4 ^e en 5 ^e r.	90 pct.
Schatkistcertificaten, uitgegeven op meer dan 366 dagen	90 pct.	4 pct. Schatkistc. 1950 van Belg. Kougo met 5 of 10 j. loopt.	90 pct.
4 ½ pct. Obligaties Lening 1951 met 10 of 15 jaar looptijd	90 pct.	4 pct. Koloniale Schuld 1950/1960	80 pct.
4 ½ pct. Obligaties Lening 1952/1962 met 10 jaar looptijd	90 pct.	Andere overheidsfondsen	80 pct.

Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

Worden niet in onderpand aanvaard :

- de schatkistcertificaten met 5, 10 of 15 dagen looptijd;
- de schatkistcertificaten uitgegeven in vervanging der certificaten uitgegeven door de Emissiebank te Brussel;
- de obligaties uitgegeven door de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

Ib. — RENTEVOET VAN HET CALLGELD EN DE SCHATKISTCERTIFICATEN OP ZEER KORTE TERMIJN

Gemiddelden	Daggeld 1			Schatkistcertificaten op zeer korte termijn		
	1 dag	5 dagen	10 dagen	5 dagen	10 dagen	15 dagen
1955	1,35	—	—	—	—	—
1956	1,58	1,70 ²	1,80 ²	1,66 ³	1,76 ³	1,85 ³
1956 Juli	1,58	1,68	1,78	1,65	1,75	1,85
Augustus	1,64	1,74	1,84	1,65	1,75	1,85
September	1,65	1,75	1,85	1,65	1,75	1,85
Oktober ...	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
November ...	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
December ..	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
1957 Januari ...	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
Februari ..	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
Maart	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
April	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
Mei	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
Juni	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
Juli	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
Augustus ..	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90
September ..	1,70	1,80	1,90	1,70	1,80	1,90

1 In en buiten verrekening.
 2 Gemiddelden van 27 februari 1956 tot 31 december 1956.
 3 Gemiddelden van 7 mei 1956 tot 31 december 1956.

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

4

Tijdvak	Banken — Depositorereningen *						Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)		
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 100.000	fr. 100.001 tot 150.000	boven fr. 150.000	
1955 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	
1956 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	
1956 Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	
Oktober ...	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	
November ...	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	
December ..	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	
1957 Januari ...	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	
Februari ..	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	
Augustus ..	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	
September ..	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	2,—	—	

* Gemiddelde van vier banken.
 1 Sedert 1 juli 1957 : tot 200.000 fr. : 3 pct.; boven 200.000 fr. : 2 pct.

III. — Callgeldmarkt ¹

(miljoenen franken)

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ³	In verrekening ⁴	Buiten verrekening ⁵
	Deposito-banken	Overige instellingen ²	Totaal			
1955	2.325	338	2.663	2.976	2.663	2.976
1956	2.428	312	2.741	2.482	2.726	2.497
1957 Januari ...	2.483	415	2.898	3.054	2.898	3.054
Februari ...	2.267	227	2.494	3.281	2.494	3.281
Maart :	2.730	187	2.917	3.353	2.917	3.353
April	2.513	212	2.725	2.496	2.725	2.496
Mei	2.489	242	2.731	3.455	2.731	3.455
Juni	2.295	298	2.593	3.187	2.593	3.187
Juli	2.171	296	2.467	2.297	2.467	2.297
Augustus .	1.917	215	2.132	3.263	2.132	3.263
September:	1.797	148	1.945	2.925	1.945	2.925
13 tot 19 .	1.721	196	1.917	2.916	1.917	2.916
20 tot 26 .	1.763	211	1.974	2.742	1.974	2.742
Oktober :						
27/9 tot 3 .	1.672	61	1.733	2.552	1.733	2.552
4 tot 10 .	2.225	62	2.287	2.558	2.287	2.558
11 tot 17 .	2.496	57	2.553	2.813	2.553	2.813

¹ Vanaf 27 februari 1956 bevatten de cijfers, desgevallend, de uitstaande callgelden op 5 en 10 dagen.

² Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi.

³ Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

⁴ Incl. het Herdiscontering- en Waarborginstituut en de Nationale Delcredereinst.

⁵ Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypotheekair Krediet.

Notering der edele metalen ¹

Daggemiddelden	Londen		Bombay ²	
	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Goud Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in pence per oz. fijn
1955	250/11	376/5	79	
1956	250/3	409/10½	84	
1956 Juli	250/6½	404/10¼	83	
Augustus .	251/7¼	414/2½	83	
September .	251/6¾	412/4	83	
Oktober ...	251/5¾	414/6¾	83	
November .	251/3¼	420/3	83	
December .	250/6¾	419/10¼	83	
1957 Januari ...	249/6¾	426/1½	87	
Februari ...	249/4¼	432/10½	89	
Maart	249/11½	421/8¾	85	
April	250/3 7/8	422/1 7/8	87	
Mei	250/3¾	432/6½	89	
Juni	250/9¼	424/2½	88	
Juli	251/0	425/9 3/8	87	
Augustus .	251/3 5/8	431/3	87	
September .	251/0¼	429/10¾	88	

¹ Prijs van een oz. fijn goud te New-York : \$5 vanaf 1 februari 1934.

² Oorspronkelijke noteringen in rospieën per fine tola en per 100 fine tolas resp.

VALUTAMARKT

I. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers

(Belgische franken)

10¹

Gemiddelden	1 Zwitserse frank	1 dollar U.S.A.	100 Franse frank	1 Canadese dollar *		1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon	1 B.L.E.U. Argentinië Akk.	100 Italiaanse lire	100 Oostenr. schilling
				Kabel	Post										
1955	11,41	50,23	14,27	50,94	139,56	174,04	13,15	9,64	7,21	11,89	6,98	49,29 ¹	7,97 ²	—	
1956	11,41	49,92	14,19	50,73	139,48	174,03	13,11	9,63	7,21	11,91	6,98	49,96 ³	7,96	—	
1956 Juli	11,41	49,81	14,18	50,74	139,00	174,02	13,06	9,64	7,19	11,91	6,95	— ⁴	7,96	—	
Augustus .	11,42	49,87	14,18	50,82	139,11	174,01	13,07	9,66	7,19	11,90	6,96	—	7,97	—	
September .	11,41	49,83	14,18	50,96	139,20	174,01	13,10	9,66	7,20	11,90	6,97	—	7,99	—	
Oktober ...	11,42	49,79	14,21	51,14	139,65	174,01	13,14	9,65	7,22	11,93	6,98	—	7,97	—	
November .	11,42	49,95	14,21	51,81	139,54	174,02	13,15	9,68	7,22	11,93	7,00	—	7,96	—	
December .	11,44	50,14	14,25	52,20	140,08	174,01	13,17	9,70	7,23	11,96	7,03	—	7,99	—	
1957 Januari ...	11,45	50,23	14,25	52,28	140,48	174,02	13,18	9,69	7,24	11,97	7,03	—	7,99	192,92 ⁵	
Februari ...	11,46	50,25	14,26	52,44	140,66	174,02	13,18	9,70	7,25	11,97	7,03	—	7,99	193,05	
Maart	11,47	50,25	14,26	52,54 ⁶	140,67	174,02	13,19	9,71	7,24	11,97	7,04	—	7,99	193,18	
April	11,48	50,29	14,27	52,411	52,407	140,88	174,01	13,22	9,71	7,24	11,98	7,05	—	8,01	193,42
Mei	11,49	50,35	14,28	52,704	52,699	140,78	174,01	13,21	9,73	7,24	11,99	7,04	—	8,01	193,57
Juni	11,49	50,31	14,28	52,785	52,781	140,50	174,01	13,19	9,72	7,24	11,99	7,03	—	8,03	193,73
Juli	11,48	50,23	14,28	52,825	52,820	139,98	174,02	13,16	9,69	7,24	11,99	7,00	—	8,05	193,64
Augustus .	11,46	50,35	12,63	53,142	53,138	139,48	174,02	13,11	9,66	7,21	11,95	6,98	—	8,03	193,05
September .	11,48	50,32	11,91	52,501	52,497	139,72	174,02	13,15	9,67	7,23	11,96	7,01	—	8,00	193,21

¹ Gemiddelde van 1 maart tot 31 december 1955. — ² Gemiddelde van 22 augustus tot 31 december 1955. — ³ Gemiddelde van 1 januari tot 30 juni 1956. — ⁴ Rekening afgesloten op 30 juni 1956; geen koersnotering meer te Brussel. — ⁵ Te Brussel genoteerd sedert 2 januari 1957. — ⁶ Gemiddelde van 1 tot 22 maart 1957.

* Vanaf 25 maart 1957 wordt de Canadese dollar afzonderlijk genoteerd onder de vorm van Canadese dollar te leveren per kabel en per post. Gemiddelde van 25 tot 31 maart 1957 : 1) 1 Canadese dollar-kabel : 52,654 belgische fr.; 2) 1 Canadese dollar-post : 52,652 belgische fr.

II. — Officiële wisselkoersen per 30 september 1957 vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 september 1944, n° 22)

10²

(Belgische franken)

Valuta	Contractuele of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Kongolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
100 Tsjecho-slowaakse kroon	694,44225	692,50	696,50

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		8 juni 1957	1 juli 1957	1 augustus 1957	2 september 1957	1 oktober 1957
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 1/2 pct. Schuld 1937 ^{1 2}	100,—	86,40	86,40	82,40	82,40	82,40
3 1/2 pct. Schuld 1943 ^{1 2}	100,—	81,75	81,55	76,55	76,40	76,—
4 pct. Geünificeerde Schuld 1 ^o reeks ^{1 2}	100,—	87,—	87,—	83,—	83,—	83,—
4 pct. Bevrijdingslening, 1945 ²	100,—	85,55	85,80	82,—	81,60	81,55
4 1/2 pct. Lening, 1952-1962, op 10 jaar ²	100,—	97,85	97,65	96,70	96,50	95,80
4 1/2 pct. Lening, 1952-1964, op 12 jaar ²	100,—	95,55	95,05	93,30	93,10	93,—
4 1/2 pct. Lening, 1953-1973, op 20 jaar ²	100,—	91,30	91,35	85,50	85,55	85,55
4 1/2 pct. Lening, 1953-1968, op 15 jaar ²	100,—	91,25	91,65	89,25	89,10	88,80
4 1/2 pct. Lening, 1954-1973, op 18 jaar ²	100,—	89,25	89,25	84,—	83,75	83,60
4 1/4 pct. Lening, 1954-1974, op 20 jaar, 1 ^o reeks ²	100,—	88,65	88,50	82,75	82,40	82,40
4 1/4 pct. Lening, 1954-1974, op 20 jaar, 2 ^o reeks ²	100,—	87,35	86,70	82,—	81,90	81,90
4 pct. Lening, 1955-1975, op 20 jaar ²	100,—	84,50	84,20	79,50	79,65	79,55
4 1/4 pct. Lening 1956-1971, op 15 jaar ²	100,—	88,85	88,75	86,10	85,95	85,70
4 1/4 pct. Lening 1956-1973, op 17 jaar ²	100,—	87,40	87,30	84,30	84,30	84,05
5 pct. Lening 1957-1969, op 12 jaar ²	100,—					90,90
3 1/2 pct. met ten hoogste 15 j. loopt. Schatkiste. 1942, 2 ^o r. ^{1 2}	100,—	114,80	114,90	114,90	114,75	114,60
4 pct. Schatkistcert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, 1 ² ...	100,—	105,60	106,05	104,50	106,35	106,20
4 pct. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 ²	100,—	107,50	108,05	107,55	108,30	108,25
4 pct. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 ²	100,—	100,75	100,80	100,40	101,50	101,25
4 pct. Vijfjaarschatkistcertificaten, 1954 ²	100,—	98,50	99,25	97,65	99,—	99,35
3 3/4 pct. Vijfjaarschatkistcertificaten, 1954 ²	100,—	97,75	97,80	96,30	97,—	98,60
Lotenlening 1941 (4 pct. sedert 1951)	1.000,—	936,—	926,—	920,—	922,—	919,—
Lotenlening 1953 (2 pct., 5 pct. vanaf 1967) ²	1.000,—	1.021,—	1.019,—	1.012,—	1.013,—	1.006,—
2 pct. Lotenlening van de Tentoonstelling 1958 ²	1.000,—	1.012,—	1.011,—	1.003,—	1.005,—	1.007,—
II. — Indir. en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pct. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923 ^{1 2}	1.050,—	1.034,—	1.034,—	1.006,—	1.008,—	1.005,—
Len. tot Wederopb. 1 ^o schijf 1947 (5 pct. vanaf 1957) ²	1.000,—	1.000,—	994,—	987,—	986,—	981,—
Len. tot Wederopb. 2 ^o schijf 1949 (2 pct., 5 pct. vanaf 1958) ²	1.000,—	1.010,—	1.004,—	996,—	996,—	992,—
Len. tot Wederopb. 3 ^o schijf 1950 (2 pct., 5 pct. vanaf 1960) ²	1.000,—	1.028,—	1.027,—	1.010,—	1.012,—	1.009,—
4 1/4 pct. Lening van het Wegenfonds op 10 jaar, 1955-1965 ²	100,—	91,—	90,70	87,—	87,15	87,20
4 pct. pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ^{1 2}	500,—	467,—	456,—	435,—	427,—	431,—
5 pct. Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^o schijf 1953 ²	100,—	96,—	95,10	89,75	89,65	89,30
4 1/2 pct. Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^o r. ²	100,—	94,90	94,20	89,50	90,35	90,35
4 1/2 pct. Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^o r. ²	100,—	94,20	93,80	89,30	89,25	88,85
4 1/2 pct. Twintigjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1954, 1 ^o r. ²	100,—	87,90	87,20	82,25	82,10	82,30
4 1/4 pct. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1974 ²	100,—	88,65	88,10	81,85	81,85	82,05
4 pct. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1955-1975, 1 ^o r. ²	100,—	85,10	84,30	78,—	78,20	79,80
4 1/2 pct. Tienjaarslen. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951 ²	100,—	99,15	99,—	98,—	98,—	98,05
4 1/2 pct. Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^o r. 1952 ²	100,—	100,—	99,20	98,—	97,85	98,10
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch-Kongo, Lotenlening 1888	100,—	228,—	219,—	212,—	213,—	208,—
<i>Rente bij te rekenen :</i>						
4 pct. Koloniale Schuld 1936	100,—	83,25	82,—	79,75	79,—	78,75
4 1/4 pct. Koloniale Schuld 1954-1974 ²	100,—	86,50	86,—	81,—	82,35	82,80
4 pct. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 ²	100,—	101,—	101,—	99,60	100,85	100,90

¹ Effecten waarvoor een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 oktober 1944. — ² Effecten na 6 oktober 1944 gecreëerd.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

CONTANTMARKT : BELGISCHE EN KOLONIALE EFFECTEN

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Financiële en onroerende sector	Belegingsmaatschappijen (niet-gepencil.)	Holdings (vervoer en elektriciteit)	Vervoer	Gas- en elektriciteits-ondernemingen	Waterverdeling	Metaalindustrie	Metaalverwerkende bedrijven	Non-ferro metalen	Scheikundige nijverheid	Steenkolonmijnen	Glas- en spiegelglas-fabrieken	Bouwnijverheid	Textielnijverheid	Voedingsbedrijven	Diverse industrieën	Handel en diensten	Koloniale ondernemingen	Plantages
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																				
1957 2 september	96	97	95	96	96	96	100	99	97	94	98	98	96	96	100	99	93	100	95	99
1 oktober	92	94	90	95	96	95	102	88	96	90	92	93	90	92	95	97	90	96	92	92
Indexcijfers t.o.v. het gemiddelde van 1953																				
1956 1 oktober	163	139	180	173	150	144	163	185	126	232	144	144	246	200	89	169	201	200	160	146
2 november	156	135	172	164	142	134	159	165	120	218	140	125	240	187	93	167	188	197	157	141
3 december	155	136	169	159	144	135	160	165	117	217	135	135	233	181	93	161	180	191	156	136
1957 2 januari	163	139	180	169	151	139	157	176	119	228	141	136	240	188	96	164	191	200	166	138
1 februari	163	144	184	172	149	140	165	173	121	226	140	138	239	182	105	164	195	203	163	133
1 maart	164	145	184	172	150	139	167	176	121	220	144	147	231	182	108	168	203	206	163	135
1 april	163	147	183	173	147	135	165	172	122	217	144	148	243	179	107	168	201	206	160	137
2 mei	163	144	184	174	146	138	185	173	122	212	143	149	241	175	109	165	208	209	160	136
3 juni	161	146	186	178	145	136	187	179	123	196	144	150	234	173	109	166	207	209	154	135
1 juli	160	143	186	180	144	134	179	174	122	190	141	149	232	168	108	166	226	206	150	135
1 augustus	160	147	192	180	141	138	178	181	124	194	141	153	239	174	110	168	215	207	148	134
2 september	154	142	182	173	135	132	178	180	120	182	138	150	230	167	110	166	199	208	141	132
1 oktober	142	133	164	165	130	126	181	159	115	163	127	140	206	154	105	161	180	200	130	121

III. — OMZET OP DE BEURS TE BRUSSEL

15²

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen ¹		Totaal ¹	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1955	246	126	126	23.523	37.187	23.649	37.313
1956	246	104	111	15.451	27.653	15.555	27.764
1956 Juli	21	9	9	1.334	2.591	1.343	2.600
Augustus	22	11	12	1.208	2.188	1.219	2.200
September ...	20	8	9	1.086	2.122	1.094	2.131
Oktober	23	11	11	1.451	2.511	1.462	2.522
November ...	20	10	10	1.222	2.088	1.232	2.098
December	18	8	9	1.200	2.064	1.208	2.073
1957 Januari	22	13	13	2.184	3.180	2.197	3.193
Februari	20	9	9	1.493	2.309	1.502	2.318
Maart	21	10	11	1.601	2.456	1.611	2.467
April	20	11	11	1.268	1.982	1.279	1.993
Mei	20	9	10	1.372	2.181	1.381	2.191
Juni	19	11	12	1.635	2.403	1.646	2.415
Juli	22	12	13	1.663	2.168	1.675	2.181
Augustus	20	7	8	1.492	2.052	1.499	2.060
September ...	21	9	11	1.642	2.184	1.651	2.195

¹ Kontant- en termijnmarkt.

IV. — RENDEMENT VAN VAST RENTENDE WAARDEN OP DE BEURS TE BRUSSEL
(in procenten)

16

Begin der maand	Geïnfi- ceerde schuld (rende- ment alleen berekend volgens de notering)	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag binnen 5 tot 10 jaar			Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar		Vervaldag over meer dan 20 jaar		Midden- rendement (excl. de Geïnfi- ceerde schuld)
		Staat	Parastat. en Steden	Parastat. en Steden (terugbe- taling op vaste datum en in vaste annuït.) ¹	Vennootschaps- leningen uitgegeven		Staat	Parast. en Steden	Staat Lotenleningen		
					van 1936 tot 1938	van 1943 tot 1948			Directe Schuld	Indirecte Schuld	
		(Terugbetaling op vaste datum)		(terugbetaalbaar in vaste annuïteiten)		(terugbetaling in veranderlijke annuïteiten)					
4 pct. 1e r.		3,5 tot 4 pct.	4 tot 4,5 pct.	4 tot 4,5 pct.	4,5 en 5 pct.	4 en 4,5 pct.	4 tot 4,5 pct.	3 tot 4,5 pct.	4 pct.	4 pct.	
1956 Augustus	4,18	4,04	4,09	4,48	4,43	5,02	4,60	4,65	4,37	4,88	4,6
September	4,18	4,08	4,14	4,47	4,34	5,14	4,66	4,67	4,35	4,88	4,6
Oktober	4,21	4,16	4,36	4,66	4,53	5,31	4,85	4,89	4,38	4,94	4,8
November	4,22	4,21	4,52	4,72	4,55	5,17	4,95	5,04	4,39	4,94	4,9
December	4,22	4,31	4,71	4,74	4,81	5,38	5,06	5,08	4,46	4,98	5,0
1957 Januari	4,47	4,93	5,17	5,21	4,94	5,50	5,54	5,59	4,53	5,03	5,4
Februari	4,46	4,72	5,05	5,24	4,59	5,75	5,41	5,50	4,51	5,02	5,3
Maart	4,45	4,58	4,80	5,25	4,60	5,60	5,30	5,38	4,53	5,04	5,2
April	4,54	4,96	5,13	5,39	4,93	5,85	5,62	5,55	4,61	5,11	5,4
Mei	4,56	5,09	5,17	5,55	5,13	5,81	5,66	5,57	4,69	5,11	5,4
Juni	4,60	5,18	5,03	5,80	5,49	5,96	5,80	5,65	4,75	5,26	5,6
Juli	4,60	5,20	5,13	5,93	6,19	6,33	5,82	5,71	4,79	5,38	5,7
Augustus	4,82	5,47	5,56	6,34	5,45	6,44	6,41	6,44	4,91	5,61	6,2
September	4,82	5,06	5,53	6,43	5,53	6,53	6,44	6,43	4,90	5,58	6,2
Oktober	4,82	5,21	5,49	6,56	5,81	6,48	6,47	6,42	4,92	5,62	6,3

¹ Vanaf januari 1957 omvat de rubriek alleen nog 4 pct. leningen door steden uitgegeven en terugbetaalbaar in vaste annuïteiten.
N. B. Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van februari 1956, blz. 84.

Retrospectief overzicht

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting van vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gezamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in geld		Netto-uitgiften
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	
											1	2	3	4

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1955	2.304	4.772	4.421	839	12.351	10.582	9.897	125	1.901	17.255	731,1	4.955	5.315	6.339 ⁵
1956	2.467	5.444	5.162	767	17.061	12.521	11.869	113	1.896	19.861	245,0	8.985	4.269	5.523 ⁶
1956 Eerste 4 m.	926	1.033	945	234	5.774	2.748	2.500	13	412	4.193	39,8	940	1.074	1.883
1957 Eerste 4 m.	1.017	3.566	3.373	273	9.031	2.508	2.412	8	821	6.895	330,2	3.611	657	2.668
1956 Juni	206	217	184	62	239	224	207	2	110	551	3,0	151	99	254
Juli	176	105	98	41	2.377	2.731	2.722	2	65	2.901	—	2.701	14	170
Augustus	147	67	61	29	2.416	1.179	1.110	1	30	1.276	81,9	39	67	1.177
September	187	145	129	33	284	266	236	2	4	415	51,5	132	58	230
Oktober	233	176	170	87	4.208	873	854	—	—	1.049	4,6	544	290	195
November	158	237	147	63	1.873	1.976	1.974	2	45	2.258	63,8	550	1.390	290
December	260	3.222	3.202	126	4.444	1.492	1.438	4	41	4.755	0,1	3.773	653	255
1957 Januari	285	418	344	49	410	209	188	—	—	627	—	277	56	199
Februari	232	1.050	1.035	53	2.443	732	730	3	350	2.132	57,9	1.365	42	766
Maart	256	443	397	80	3.404	904	895	3	425	1.772	258,4	396	88	1.491
April	244	1.655	1.597	91	2.775	664	600	2	46	2.365	13,9	1.573	472	212
Mei	—	558	534	—	—	385	374	—	400	1.343	20,1	607	206	515
Juni	—	588	343	—	—	1.765	1.619	—	—	2.353	1,2	1.041	672	250
Juli	—	3.016	2.014	—	—	397	377	—	—	3.413	11,8	1.867	104	432
Augustus	—	346	338	—	—	756	686	—	6	1.108	0,8	731	108	192

B. — Kongolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1955	314	1.104	790	108	2.918	2.445	1.928	9	459	4.008	32,0	690	737	1.639 ⁷
1956	275	1.641	879	116	8.220	5.581	5.362	4	256	7.478	14,6	767	4.146	1.599
1956 Eerste 4 m.	85	1.026	433	34	476	361	347	1	20	1.407	—	327	38	435
1957 Eerste 4 m.	104	450	222	39	1.257	852	843	—	—	1.302	0,8	129	347	590
1956 Februari	30	376	182	9	50	52	51	—	—	428	—	113	17	103
Maart	17	46	44	7	112	46	40	—	—	92	—	40	—	44
April	17	540	148	8	36	35	35	—	—	575	—	35	16	132
Mei	28	188	120	11	402	151	126	—	—	289	0,5	82	—	164
Juni	23	38	38	10	475	286	233	—	—	324	13,4	76	80	129
Juli	22	47	42	14	300	197	197	—	—	244	—	110	65	64
Augustus	27	193	93	15	847	738	701	—	—	931	—	49	456	289
September	21	43	38	10	576	618	567	—	—	661	—	30	486	89
Oktober	21	22	19	3	27	12	5	—	—	34	—	8	—	16
November	26	63	55	4	28	21	6	—	—	84	—	26	2	33
December	23	72	44	15	5.125	3.183	3.166	—	—	3.255	0,7	60	3.020	131
1957 Januari	33	33	29	8	332	91	89	—	—	124	—	29	57	32
Februari	26	330	126	13	117	234	228	—	—	564	—	62	91	201
Maart	22	52	35	8	55	121	121	—	—	173	—	17	111	28
April	23	35	32	10	752	406	406	—	—	441	0,8	22	88	329

1 In de gestorte bedragen niet begrepen.

2 In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.

3 In de kapitaalverhogingen begrepen.

4 Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld, en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

5 Niet inbegrepen de conversieleningen voor een bedrag van 341 miljoen frank.

6 Niet inbegrepen de conversieleningen voor een bedrag van 395 miljoen frank.

7 Niet inbegrepen de conversieleningen voor een bedrag van 143 miljoen frank.

V. — EMISSIES VAN DE KONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN
(miljoenen franken)

17²

APRIL 1957

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubriek	Oprichtingen van						Kapitaalverhogingen				Obligatie- uitgiften			Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen				Kapitaal- vermindere- ningen. Ven. op aand. en personen- vennootsch.		
	aandelen- vennootschappen			personen- vennootschappen			Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen							Inbreng in natura				Liquidaties				Samensmelt.		
	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag	waarvan conversie- leningen	Uitgiftepremiën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Oprichtingen van		Kapitaalver- hogingen	Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
															Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen								

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch. ...	—	—	—	—	—	1	0,4	0,0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelsvennootschappen	—	—	—	14	18,8	15,8	3	21,0	72,0	72,0	—	—	—	—	10,0	—	65,0	4	3,8	1	1,3	1	0,1	
Nijverheidsvennootschappen	—	—	—	2	4,4	4,3	2	225,0	82,5	82,5	—	—	0,8	—	3,1	—	2,5	1	4,9	—	—	—	—	
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Huizenbouw	—	—	—	1	1,3	1,3	2	6,0	1,4	1,4	—	—	—	—	0,7	1,0	0,3	2	2,0	—	—	—	—	
Landbouwmaatschappijen	—	—	—	1	1,5	1,5	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vervoer	—	—	—	2	1,3	1,3	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diversen	1	5,0	5,0	2	3,0	3,0	2	500,0	250,0	250,0	—	—	—	5,0	1,0	—	20,5	1	5,0	—	—	1	5,0	
Totalen ...	1	5,0	5,0	22	30,3	27,2	10	752,4	405,9	405,9	—	—	0,8	5,0	15,8	1,0	88,3	8	15,7	1	1,3	2	5,1	

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of gemmuleerd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	—	—	—	13	6,4	5,9	3	7,4	1,4	1,4	—	—	—	—	2,3	—	0,3	5	3,7	—	—	1	0,1
Van 1 tot 5 miljoen ...	1	5,0	5,0	8	13,9	13,3	2	5,0	3,5	3,5	—	—	—	5,0	5,6	1,0	2,5	3	12,0	1	1,3	1	5,0
Van 5 tot 10 miljoen ...	—	—	—	1	10,0	8,0	1	10,0	6,0	6,0	—	—	—	—	7,9	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 20 tot 50 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	1	500,0	20,5	20,5	—	—	—	—	—	—	20,5	—	—	—	—	—	—
Van 50 tot 100 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	2	230,0	145,0	145,0	—	—	0,8	—	—	—	65,0	—	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	1	—	229,5	229,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	1	5,0	5,0	22	30,3	27,2	10	752,4	405,9	405,9	—	—	0,8	5,0	15,8	1,0	88,3	8	15,7	1	1,3	2	5,1

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Venn. van Congolees recht	1	5,0	5,0	22	30,3	27,2	10	752,4	405,9	405,9	—	—	0,8	5,0	15,8	1,0	88,3	8	15,7	1	1,3	2	5,1
Totalen ...	1	5,0	5,0	22	30,3	27,2	10	752,4	405,9	405,9	—	—	0,8	5,0	15,8	1,0	88,3	8	15,7	1	1,3	2	5,1

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN
Indeling der emissies
(miljoenen franken)

17³

APRIL 1957

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen 1						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			Obligatie- uitgiften			Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van vennootschappen 1 (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				Kapitaal- vermindere- ningen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)				
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura			Bijvoeging van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)		Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde								Oprichtingen van vennootsch. Kapitaalverhogingen					Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag			
							naamloze en commanditaire op aandelen	personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid	Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag												
Banken	—	—	—	—	—	5	1.153,5	231,5	231,5	—	—	—	—	—	—	—	220,7	—	—	—	—	—	—	—	
Verzekeringen	—	—	—	—	—	1	5,0	5,0	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,5	—	—	—	—	—	
Financiële en immobiliënverricht.	9	81,4	34,6	5	4,2	4,0	18,6	87,4	52,3	1	6,0	—	—	12,2	3,3	29,4	4,0	3	7,2	—	—	2	1,0	—	
Kleinhandel	3	2,8	2,3	16	2,9	2,9	1	4,0	2,0	1,0	—	—	—	1,8	1,5	—	—	15	2,0	—	—	1	0,2	—	
Groothandel en buitenl. handel ...	16	18,9	18,3	56	26,6	25,4	15	20,5	35,0	34,5	—	—	—	13,4	18,1	5,6	26,4	11	13,0	—	—	4	13,5	—	
Metaalverwerkende nijverheid ...	4	56,7	53,6	11	6,2	6,2	10	251,2	67,9	51,9	—	—	—	51,2	5,1	3,0	43,9	4	2,4	1	5,0	2	5,9	—	
IJzer- en staalvoortbreng. nijv. ...	1	1,5	1,5	—	—	—	1	3,0	3,0	3,0	—	—	—	1,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Textielnijverheid	3	1.366,2	1.365,7	10	6,6	6,6	5	511,1	18,8	18,8	—	—	—	1.365,1	5,6	1,3	17,2	5	111,0	5	676,6	—	—	—	—
Voedingsnijverheid	1	22,0	22,0	1	0,1	0,1	2	13,1	4,1	4,1	—	—	0,0	3,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Houtnijverheid	4	1,3	1,3	8	3,3	2,5	3	5,4	6,4	6,4	—	—	—	—	1,7	0,3	6,1	5	3,4	1	0,1	—	—	—	
Scheikundige nijverheid	1	0,5	0,5	3	1,9	1,5	7	287,6	75,5	75,5	—	—	13,9	0,1	1,3	0,2	69,7	2	25,5	—	—	—	—	—	
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	—	1	0,2	1,0	1,0	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	—	—	—	—	—	—	1	1,0	1,0	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Papieren- en grafische bedrijven	3	4,3	4,3	4	7,2	7,1	1	3,5	0,1	0,1	—	—	—	3,8	6,8	0,1	—	1	8,0	—	—	—	—	—	
Verkeer	2	7,0	7,0	8	3,8	3,8	3	0,3	6,9	6,9	—	—	—	—	2,5	6,3	0,6	2	0,2	—	—	—	—	—	
Toerisme	2	2,2	1,1	6	3,2	3,2	3	2,5	0,8	0,3	—	—	—	—	2,8	—	—	2	0,8	—	—	—	—	—	
Tussenhandel	3	0,5	0,3	12	1,6	1,3	2	0,1	1,1	0,4	—	—	—	0,2	0,3	—	—	4	0,3	—	—	—	—	—	
Oude en afvalgoederen	—	—	—	3	2,7	2,7	—	—	—	—	—	—	—	—	2,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bouwbedrijf	3	3,0	1,6	7	4,4	3,9	8	61,0	75,2	75,2	—	—	—	0,6	3,0	5,7	65,4	3	1,8	—	—	—	—	—	
Kolennijverheid	1	1,0	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kleinnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Cement- en aanverwante nijv.	—	—	—	—	—	—	3	399,7	12,1	6,1	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	1	0,8	
Groeven	—	—	—	—	—	—	2	5,5	3,5	3,5	—	—	—	—	—	—	3,5	1	0,4	—	—	—	—	—	
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diamantnijverheid	—	—	—	3	2,0	2,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uitgeverij, boekhandel, pers	—	—	—	2	0,1	0,1	1	0,1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1,3	1	0,1	—	—	
Film, schouwburgen, attracties ...	1	0,1	0,1	3	1,2	1,2	3	1,0	7,0	7,0	—	—	—	—	0,1	5,0	2,0	1	0,1	1	0,1	—	—	—	
Ambachtswezen	3	1,2	1,1	19	4,6	4,6	3	9,3	5,4	5,4	—	—	—	0,1	1,6	2,4	3,0	4	0,4	—	—	—	—	—	
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	—	—	—	2	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	—	1	0,1	—	—	—	—	—	
Diversen (niet genoemd)	—	—	—	5	1,7	1,4	5	17,7	12,9	12,9	—	—	—	—	1,0	0,7	9,2	7	1,9	—	—	—	—	—	
Totalen ...	60	1.570,6	1.516,3	184	84,4	80,6	91	2.774,9	663,7	599,9	2	46,0	—	13,9	1.453,9	57,1	62,0	471,7	82	187,0	11	695,5	10	21,4	

1 Coöperaties : 15 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr. 1.146.500; 12 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr. 781.700.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN
 Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal
 (miljoenen franken)

174

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Omschrijving	Oprichtingen van vennootschappen						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootsch.) (comm. ven. op aand.) (personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.)			Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld		Ontbin- dingen		Bedrag Kapitaalverminderingen	
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan conversieleningen	Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde													

1. — Naar hun geografische ligging

MAART 1957

België	59	345,5	303,2	197	97,6	94,1	80	3.403,9	904,0	894,8	3	425,0	—	258,4	396,2	87,9	54,4	190,8	5,1
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,0	—	—
Totalen ...	59	345,5	303,2	197	97,6	94,1	80	3.403,9	904,0	894,8	3	425,0	—	258,4	396,2	87,9	63,4	190,8	5,1

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 milj. en minder ...	39	15,4	14,4	173	46,7	44,7	44	36,8	21,5	20,2	—	—	—	—	37,8	5,2	14,2	2,6	1,7
van 1 tot 5 milj.	13	40,6	31,1	23	43,9	42,4	24	204,2	51,3	46,2	—	—	—	—	66,1	19,7	24,2	2,8	3,4
van 5 tot 10 milj.	2	12,0	7,2	1	7,0	7,0	7	39,9	49,2	46,4	—	—	—	—	27,7	11,0	25,0	14,3	—
van 10 tot 20 milj.	3	49,0	22,0	—	—	—	1	2.760,0	14,4	14,4	—	—	—	—	14,4	—	—	15,0	—
van 20 tot 50 milj.	1	50,0	50,0	—	—	—	3	363,0	74,0	74,0	—	—	—	—	71,8	52,0	—	36,1	—
van 50 tot 100 milj.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	175,0	—	—	—	—	—	120,0	—
meer dan 100 milj. .	1	178,5	178,5	—	—	—	1	—	693,6	693,6	1	250,0	—	258,4	178,4	—	—	—	—
Totalen ...	59	345,5	303,2	197	97,6	94,1	80	3.403,9	904,0	894,8	3	425,0	—	258,4	396,2	87,9	63,4	190,8	5,1

1. — Naar hun geografische ligging

APRIL 1957

België	60	1.570,6	1.516,3	184	84,4	80,6	91	2.774,9	663,7	599,9	2	46,0	—	13,9	1.573,0	471,7	187,0	695,5	21,4
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	60	1.570,6	1.516,3	184	84,4	80,6	91	2.774,9	663,7	599,9	2	46,0	—	13,9	1.573,0	471,7	187,0	695,5	21,4

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 milj. en minder ...	40	17,9	15,4	167	50,7	47,7	37	911,1	14,5	13,4	—	—	—	—	35,9	1,3	17,3	0,2	4,0
van 1 tot 5 milj.	13	34,7	29,7	16	28,2	27,4	34	347,8	98,4	106,6	—	—	13,9	51,4	65,0	13,7	6,6	12,1	
van 5 tot 10 milj.	2	13,5	13,5	1	5,5	5,5	8	70,9	62,0	57,6	1	6,0	—	30,2	23,9	24,0	5,4	5,3	
van 10 tot 20 milj.	—	—	—	—	—	—	6	208,8	104,7	73,4	—	—	—	—	69,5	—	12,0	—	
van 20 tot 50 milj.	2	72,0	72,0	—	—	—	5	236,3	184,1	148,9	1	40,0	—	81,6	112,0	22,0	21,3	—	
van 50 tot 100 milj.	1	67,5	20,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,0	—	—	150,0	—	
meer dan 100 milj. .	2	1.365,0	1.365,0	—	—	—	1	1.000,0	200,0	200,0	—	—	—	1.364,9	200,0	—	500,0	—	
Totalen ...	60	1.570,6	1.516,3	184	84,4	80,6	91	2.774,9	663,7	599,9	2	46,0	—	13,9	1.573,0	471,7	187,0	695,5	21,4

VI. — LENINGEN UITGE- 18
 GEVEN DOOR DE OVER-
 HEID EN DOOR INSTELLINGEN
 VAN OPENBAAR NUT ¹

(op lange en half lange termijn)

Tijdvak	Openbare uitgiften in België	Leningen in het buitenland
	(miljoenen franken)	(miljoenen)
1955	14.765	U.S. \$ 50 Guldens 100
1956	24.240	Zw. fr. 60
1956 Augustus .	450	—
September .	600	—
Oktober ...	1.000	—
November .	5.454	—
December .	—	—
1957 Januari ...	—	—
Februari ...	1.500	—
Maart	—	—
April	7.501	—
Mei	1.500	—
Juni	2.446	—
Juli	—	U.S. \$ 4,8
Augustus .	—	—
September .	—	U.S. \$ 40

VII. — BANKOPERATIES 19
 VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschik- kingen over rekeningen ²	Netto- terugbetaald	Netto- voor- schotten
(miljoenen franken)			
1955 Gemiddelde	503	87	217
1956 Gemiddelde	561	109	275
1956 Augustus .	575	22	400
September .	534	33	187
Oktober ...	685	217	207
November .	604	16	169
December .	644	87	309
1957 Januari ...	647	647	318
Februari ...	583	251	392
Maart	539	74	503
April	517	266	170
Mei	497	35	275
Juni	482	668	253
Juli	578	97	226
Augustus .	472	59	188

VIII. — HYPOTHEEK-
 INSCHRIJVINGEN ³

Tijdvak	Bedrag naar de geinde inschrij- vingsrechten
(miljoenen franken)	
1955 Gemiddelde	1.670
1956 Gemiddelde	1.799
1956 Augustus .	2.057
September .	1.666
Oktober ...	1.771
November .	2.204
December .	1.934
1957 Januari ...	1.870
Februari ...	1.722
Maart	1.707
April	2.026
Mei	1.811
Juni	1.864
Juli	1.983
Augustus .	1.778

¹ Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de voortdurende uitgaven en de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid).

² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

³ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar deze belopen ongeveer 1 pct. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

RIJKSFINANCIËN

I. — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(miljoenen franken)

25¹

Einde maand	Geconsolideerde schuld				Halflange schuld 3			Kortlopende schuld 4			Partic. tegoeden op post-chèque-rekening	Gezamenlijke schuld 1 5
	binnenlandse			buitenlandse 1 2	binnenlandse	buitenlandse 2	totale	binnenlandse 5	buitenlandse 2	totale		
	directe	indirecte	totale									
1956 Juli	164.251	14.835	179.086	17.209	24.447	1.318	25.765	65.673	5.007	70.680	22.555	315.295
Augustus	164.127	14.816	178.943	17.258	24.079	1.319	25.398	68.872	5.515	74.387	21.931	317.917
September	164.020	14.800	178.820	17.236	24.007	1.318	25.325	67.784	5.513	73.297	21.567	316.245
Oktober	163.618	14.848	178.466	17.275	24.007	1.317	25.324	69.302	5.511	74.813	21.655	317.533
November	167.636	14.831	182.467	17.412	24.407	1.322	25.729	64.757	6.637	71.394	21.898	318.900
December	167.205	14.894	182.099	17.414	24.407	1.327	25.734	61.769	6.592	68.361	23.894	317.502
1957 Januari	165.980	14.860	180.840	17.417	24.107	1.326	25.433	67.769	6.041	73.810	22.625	320.125
Februari	166.048	14.839	180.887	17.438	23.951	1.327	25.278	69.544	5.778	75.322	21.851	320.776
Maart	165.736	14.814	180.550	17.397	23.951	1.328	25.279	68.891	5.800	74.691	22.462	320.379
April	172.773	14.794	187.567	17.399	22.671	1.329	24.000	67.870	5.715	73.585	22.722	325.273
Mei	172.647	14.777	187.424	17.389	22.671	1.331	24.002	67.682	5.506	73.188	22.378	324.381
Juni	172.110	15.533	187.643	17.192	22.435	1.329	23.764	65.763	5.221	70.984	23.344	322.927
Juli	171.783	16.790	188.573	17.115	22.163	1.327	23.489	65.104	5.855	70.959	22.601	322.736
Augustus	171.640	16.779	188.419	17.143	22.162	1.330	23.492	66.072	6.181	72.253	21.621	322.928
September	171.470	16.763	188.233	18.426	22.162	1.325	23.487	62.042	5.965	68.007	21.741	319.894

¹ Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden. — ² Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. — ³ Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd. — ⁴ Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd. — ⁵ Excl. de Dotatie der Oudstrijders.

II. — BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

(miljoenen franken)

25²

Einde maand	Ten hoogste 120 dagen looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkistcertificaten 1	Geconsolideerde vordering op de Staat 2	Nationale overheidsfondsen 3	
1954 Maart	5.449	34.660	1.781	41.890
Juni	7.983	34.660	1.790	44.433
September	8.681	34.660	1.792	45.133
December	7.939	34.660	1.792	44.391
1955 Maart	7.882	34.660	1.902	44.444
Juni	7.664	34.660	1.901	44.225
September	8.047	34.660	1.913	44.620
December	8.918	34.660	1.914	45.492
1956 Maart	7.517	34.660	2.069	44.246
Juni	7.283	34.660	2.066	44.009
September	7.973	34.660	2.071	44.704
December	5.989	34.660	2.072	42.721
1957 Maart	7.132	34.456	2.232	43.820
Juni	7.588	34.456	2.230	44.274
September	8.727	34.456	2.235	45.418

¹ Overeenkomst van 14 september 1948 afgesloten krachtens art. 18 van de organieke wet der Nationale Bank van België. — ² Art. 3. § b), van de wet van 28 juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België. — ³ Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III. — OVERZICHT VAN DE UITVOERING DER BEGROTINGEN (miljoenen franken)

25³

Bron : Belgisch Staatsblad.

Ontvangsten	Van 1/I tot 31/VIII/1957		Uitgaven	Van 1/I tot 31/VIII/1957	
	Voor dienstjaar 1956	Voor dienstjaar 1957		Voor dienstjaar 1956	Voor dienstjaar 1957
Rijksmiddelen :			Gewone uitgaven :		
Belastingen	6.129	55.280	Rijksschuld	2.851	7.526
Taksen, tolgelden en cijzen	63	1.769	Pensioenen	424	8.834
Patrimoniuminkomsten	529	385	Dotatiën	4	219
Terugbetalingen	267	388	Kwade posten en terugbetalingen	100	289
Diverse opbrengsten	200	330	Algemeen bestuur { bezoldigingen ...	358	13.667
Muntsaneringsbelastingen	136	151	{ materieel	1.236	3.553
Ontvangsten voortvloeiende uit de oorlog	289	312	Toelagen	4.929	17.159
			Werken	234	427
			Andere uitgaven	450	2.113
Totaal ...	7.613	58.615	Totaal ...	10.586	53.787
Buitengewone ontvangsten :			Buitengewone uitgaven :		
Opbrengsten van gevestigde leningen	163	7.728	Dienst van de Rijksschuld	—	1
Diversen	30	305	Kredieten betreffende voorschotten	-1.521	2.340
			Kredieten betreffende participaties	—	153
			Kred. betreff. { nieuwe beleggingen .	- 108	9.751
			{ herst. v. openb. dom.	8	400
			Andere uitgaven	—	—
			Opslorping van de werkloosheid	53	51
			Tegenwaardefondsen van E.R.P-hulp 1950/1951	—	10
Totaal ...	193	8.033	Totaal ...	-1.568	12.706
EINDTOTAAL ...	7.806	66.648	EINDTOTAAL ...	9.018	66.493
Mali ...	1.212		Boni ...		155

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Gecumuleerde ontvangsten sedert januari 1
1955 Maandgemiddelde	2.678	1.301	2.335	6.314	—
1956 Maandgemiddelde	2.862	1.379	2.617	6.858	—
1956 Juni	3.306	1.419	2.713	7.438	41.069
Juli	5.946	1.389	2.736	10.071	51.140
Augustus	1.910	1.404	2.575	5.889	57.029
September	2.431	1.361	2.553	6.345	63.374
Oktober	2.074	1.477	2.680	6.231	69.605
November	2.066	1.436	2.811	6.313	75.918
December	2.050	1.510	2.822	6.382	82.300
1957 Januari	5.455	1.408	2.753	9.616	9.616
Februari	2.241	1.385	2.685	6.311	15.927
Maart	2.459	1.416	2.810	6.685	22.612
April	2.411	1.421	2.718	6.550	29.162
Mei	3.104	1.500	2.755	7.359	36.521
Juni	3.927	1.410	2.816	8.153	44.674
Juli	6.168	1.528	2.718	10.414	55.088
Augustus	2.203	1.500	2.609	6.312	61.400

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1956 en 1957 tot 31 augustus geïnd

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1956 2		Begrotingsjaar 1957		Augustus 1957
	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1957
I. Directe belastingen 1	34.956	32.175	22.209	20.846	2.203
II. Douanen en accijnzen	16.609	15.600	11.210	10.593	1.500
waarvan douanen	5.536	4.900	3.964	3.697	447
accijnzen	10.163	10.421	6.631	6.724	995
bijzondere verbruikstaksen ..	677		420		49
III. Registratie	31.408	29.706	21.861	20.542	2.609
waarvan registratie	3.044	2.600	2.290	1.862	223
erfenissen	1.487	1.250	1.060	923	133
zegel en gelijkgest. taksen	26.564	25.490	18.275	17.514	2.229
Totaal 1 ...	82.973	77.481	55.280	51.981	6.312
Verschil t.o.v. de budgettaire ramingen		+ 5.492		+ 3.299	+ 204

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

2 Het op 1 januari 1956 aangevangen dienstjaar 1956 werd op 31 maart 1957 afgesloten.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

30¹

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in maart 1957

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-uitslagen		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatieschuld ¹	Bruto-obligatiecoupons ²
	getelde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(miljoenen franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	15	15	—	855,2	1.145,1	406,8	—	291,5	334,3	13,0
Verzekeringen	1	1	—	5,5	11,1	3,3	—	2,8	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen	291	247	44	3.484,7	3.681,4	1.039,5	4,3	710,1	2.028,1	81,2
Kleinhandel	40	34	6	34,8	53,0	22,9	2,1	13,7	—	—
Groothandel en buitenlandse handel	244	199	45	524,4	411,1	98,2	8,5	20,1	18,8	1,1
Metaalverwerkende nijverheid	109	85	24	524,4	363,6	104,6	8,6	40,4	153,3	8,9
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	8	7	1	15,1	48,1	4,2	0,0	2,3	212,5	11,1
Non-ferro metaalnijverheid	12	10	2	503,8	58,2	75,8	4,2	30,7	—	—
Textielnijverheid	128	82	46	1.424,8	1.334,5	184,9	35,0	61,0	16,5	0,1
Voedingsnijverheid	94	78	16	1.045,1	720,9	133,7	4,7	45,8	125,8	7,7
Houtnijverheid	42	33	9	133,5	77,8	16,9	0,7	2,6	3,5	0,2
Scheikundige nijverheid	52	38	14	424,1	128,0	33,4	1,5	13,4	3,9	0,3
Glasnijverheid	10	8	2	59,5	95,6	4,0	0,8	1,6	—	—
Elektriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	376,0	22,0
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	38,0	1,5
Water	1	1	—	0,3	0,1	0,0	—	0,0	—	—
Ledernijverheid	15	8	7	59,1	3,6	2,1	0,5	0,8	—	—
Papierenijverheid en grafische bedrijven	32	28	4	91,6	196,4	35,4	0,6	7,9	17,0	1,0
Verkeer	60	50	10	140,2	283,3	37,0	1,8	18,0	100,0	5,6
Toerisme	48	36	12	60,1	96,0	13,4	6,4	2,8	9,6	0,5
Tussenhandel	65	47	18	199,2	87,9	34,1	0,7	9,2	—	—
Oude en afvalgoederen	5	5	—	5,9	20,2	1,1	—	0,1	—	—
Bouwbedrijf	46	36	10	310,4	144,7	98,4	2,5	35,5	16,0	0,8
Kolennijverheid	9	5	4	445,0	620,2	25,5	95,8	16,4	156,1	9,0
Kleinijverheid	10	7	3	42,1	27,9	2,6	1,1	0,7	—	—
Cement- en aanverwante bedrijven	18	11	7	166,7	159,8	31,3	5,4	11,1	50,0	2,8
Groeven	17	14	3	110,8	28,6	16,8	0,1	11,1	—	—
Kalknijverheid	9	9	—	118,0	89,1	20,7	—	5,3	2,5	0,1
Keramische nijverheid	5	3	2	9,7	3,1	0,3	0,2	0,0	—	—
Tabaksnijverheid	3	2	1	15,1	6,6	2,6	0,0	1,8	—	—
Diamantnijverheid	2	2	—	1,4	1,4	0,5	—	0,1	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	22	20	2	79,6	36,4	4,6	0,1	0,7	—	—
Film, schouwburgen	17	10	7	21,5	7,9	3,5	1,2	0,4	—	—
Ambachtswezen	58	39	19	69,3	81,7	13,4	3,2	1,0	—	—
Landbouw, tuinbouw, veeteelt, visserij	3	2	1	2,9	- 1,0	0,7	0,0	—	1,8	0,1
Diversen (niet genoemd)	68	50	18	117,8	73,5	13,9	2,7	3,6	1,8	1,0
TOTAAL...	1.559	1.222	337	11.101,6	10.095,8	2.486,1	192,7	1.362,5	3.665,5	168,0

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Kongo

Banken, financiële vennootschappen	5	5	—	415,0	32,4	19,0	—	3,9	2,5	0,1
Handelsvennootschappen	1	—	1	1,5	—	—	0,3	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	2	2	—	20,0	4,2	2,9	—	1,5	37,5	2,2
Landbouwvennootschappen	4	4	—	89,8	37,0	36,4	—	12,5	25,8	1,6
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoerwezen	1	—	1	12,0	- 0,7	—	0,8	—	37,9	2,0
Diverse vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	13	11	2	538,3	72,9	58,3	1,1	17,9	103,7	5,9

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Elektriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	3	2	1	16,8	9,4	2,2	0,6	0,2	—	—
TOTAAL...	3	2	1	16,8	9,4	2,2	0,6	0,2	—	—
ALGEMEEN TOTAAL...	1.575	1.235	340	11.656,7	10.178,1	2.546,6	194,4	1.380,6	3.769,2	173,9

¹ De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

² Daarenboven werden er gedurende de maand maart 1957 betaalbaar gesteld :

	(miljoenen franken)
Coupons van Staatsleningen	175,3
Coupons van leningen van de Kolonie	42,1
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	12,8
Coupons van verscheidene leningen	220,3
	450,5
Coupons van buitenlandse leningen	49,0

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN 30¹

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in april 1957

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-uitslagen		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatieschuld 1	Bruto obligatiecoupons 2
	getelde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(miljoenen franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	17	17	—	1.270,5	1.302,3	407,5	—	169,2	336,8	13,2
Verzekeringen	21	21	—	202,4	117,7	54,9	—	22,4	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen ..	287	236	51	1.612,1	592,5	196,6	31,4	111,6	2.063,1	82,9
Kleinhandel	90	75	15	168,5	66,4	34,6	1,3	12,5	223,1	13,0
Groothandel en buitenlandse handel	502	403	99	882,9	812,0	242,3	25,6	57,3	13,0	0,8
Metaalverwerkende nijverheid	261	209	52	2.243,7	1.370,3	452,8	30,5	194,8	40,3	2,3
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid ..	19	16	3	171,9	25,7	15,4	1,6	0,6	211,8	11,2
Non-ferro metaalnijverheid	9	5	4	458,4	145,4	59,8	1,3	46,8	13,0	0,7
Textielnijverheid	240	176	64	2.214,4	2.179,9	167,6	42,6	48,4	40,8	2,2
Voedingsnijverheid	158	122	36	1.577,3	1.102,7	279,1	19,4	170,5	96,0	5,7
Houtnijverheid	70	60	10	218,5	113,9	22,2	2,6	2,6	19,3	1,4
Scheikundige nijverheid	104	79	25	943,2	676,2	110,2	12,2	65,4	135,6	7,9
Glasnijverheid	19	15	4	139,9	134,5	43,0	3,8	38,0	—	—
Elektriciteit	11	11	—	1.986,2	276,2	191,0	—	170,4	547,6	31,1
Gas	7	7	—	716,0	365,9	81,0	—	64,6	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	27	17	10	208,7	161,8	10,8	13,5	0,6	0,8	0,1
Papierenijverheid en grafische bedrijven ..	73	62	11	552,1	364,1	95,0	1,6	36,1	57,1	3,3
Verkeer	143	123	20	553,2	637,6	125,0	21,4	50,7	8,0	0,5
Toerisme	62	42	20	200,6	75,6	21,4	2,9	13,7	2,0	0,1
Tussenhandel	98	79	19	98,5	77,3	28,0	1,7	8,4	12,2	0,3
Oude en afvalgoederen	15	8	7	21,0	19,6	7,0	0,6	0,1	—	—
Bouwbedrijf	111	86	25	804,9	275,0	107,1	14,2	44,2	32,3	1,9
Kolennijverheid	18	12	6	2.418,6	821,4	324,3	23,7	262,1	241,5	13,7
Kleinnijverheid	21	16	5	145,5	93,7	18,1	2,1	9,7	—	—
Cement- en aanverwante bedrijven	30	24	6	1.412,1	546,1	321,2	2,2	149,8	100,0	5,6
Groeven	37	25	12	293,6	98,2	60,9	5,5	44,8	—	—
Kalknijverheid	14	8	6	101,9	70,4	7,9	2,4	8,4	8,5	0,5
Keramische nijverheid	11	9	2	90,6	55,4	5,8	20,0	1,7	—	—
Tabaksnijverheid	6	6	—	67,7	56,2	3,7	—	0,8	—	—
Diamantnijverheid	2	2	—	0,6	2,4	0,4	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	26	19	7	54,5	13,2	7,0	2,6	0,8	—	—
Film, schouwburgen, attracties	42	28	14	43,5	17,3	4,2	9,0	0,1	—	—
Ambachtswezen	111	85	26	228,0	143,3	28,1	3,4	3,6	2,3	0,1
Landbouw, tuinbouw, veeteelt, visserij ...	8	4	4	20,5	-2,9	0,8	0,3	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	108	82	26	218,7	159,2	39,5	3,8	10,0	—	—
TOTAAL ...	2.778	2.189	589	22.340,7	12.966,5	3.574,2	303,2	1.820,7	4.205,1	198,5

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Kongo

Banken, financiële vennootschappen	5	4	1	512,0	388,1	140,5	0,4	71,4	5,1	0,2
Handelsvennootschappen	1	1	—	0,1	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	6	4	2	104,0	-7,3	2,4	44,8	0,7	—	—
Landbouwvennootschappen	3	2	1	58,3	4,4	4,2	0,3	3,1	2,5	0,2
Mijnen	1	1	—	1,0	0,0	0,1	—	0,1	90,4	4,2
Bouwnijverheid	3	1	2	41,0	1,5	—	3,6	—	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	1	1	—	5,0	2,7	0,1	—	0,3	—	—
TOTAAL ...	20	14	6	721,4	389,4	147,3	49,1	75,6	98,0	4,6

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Elektriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	2	—	2	8,0	-2,0	—	1,9	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	5	3	2	121,5	66,4	32,2	3,1	16,8	—	—
TOTAAL ...	7	3	4	129,5	64,4	32,2	5,0	16,8	—	—
ALGEMEEN TOTAAL ...	2.805	2.206	599	23.191,6	13.420,3	3.753,7	357,3	1.913,1	4.303,1	203,1

¹ De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

² Daarenboven werden er gedurende de maand april 1957 betaalbaar gesteld :

	(miljoenen franken)
Coupons van Staatsleningen	694,9
Coupons van leningen van de Kolonie	86,2
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	62,1
Coupons van verscheidene leningen	212,1
	1.055,3
Coupons van buitenlandse leningen	24,8

Retrospectief overzicht

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatieschuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1955 ²	13.798	10.054	3.744	147.912	98.267	26.831	1.809	15.492	43.277 ³	1.884
1956 ²	13.952	10.379	3.573	159.601	103.883	32.169	2.171	17.953	46.931 ³	2.130
1956 Februari	200	156	44	719	1.728	402	14	198	3.287	142
Maart	1.529	1.184	345	11.309	9.037	2.343	204	1.262	3.250	142
April	2.714	2.052	662	24.500	13.012	3.566	434	1.858	3.955	182
Mei	2.813	2.173	640	40.594	31.002	7.334	298	4.292	3.119	136
Juni	1.559	1.169	390	23.077	13.733	4.355	240	2.359	3.393	151
Juli	590	449	141	16.398	13.244	7.057	75	4.584	3.898	178
Augustus	215	149	66	1.998	1.545	406	21	291	3.009	124
September	327	232	95	1.652	1.139	246	74	103	3.040	129
Oktober	553	427	126	11.343	4.625	1.882	207	1.008	3.397	152
November	334	254	80	9.050	6.203	2.276	111	1.060	3.264	143
December	351	249	102	7.938	4.044	832	134	388	4.675	224
1957 Januari	119	90	29	2.402	884	298	14	179	4.343	202
Februari	212	162	50	1.216	1.958	531	9	381	3.484	155
Maart	1.575	1.235	340	11.657	10.178	2.547	194	1.381	3.769	174
April	2.805	2.206	599	23.192	13.420	3.754	357	1.931	4.303	203

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbeltellingen.

³ Op 31 december.

II. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

31

a) Inlagen op de spaarboekjes der particulieren bij de Spaarkas¹
(Netto-spaarbedrag)
(miljoenen franken)

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas^{*}
(miljoenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het einde van het tijdvak
1955 Maandgem.	1.135	1.015	120	52.354 ²
1956 Maandgem.	1.210	1.025	185	56.132 ²
1956 Juli	1.445	1.037	408	54.315
Augustus	1.227	968	259	54.574
September	1.113	983	130	54.704
Oktober	1.263	1.048	215	54.919
November	834	1.177	-343	54.576
December	1.220	1.220	—	56.132 ²
1957 Januari	1.898	936	962	57.094
Februari	1.407	990	417	57.511
Maart	1.268	1.137	131	57.642
April	1.291	1.358	-67	57.575
Mei	1.435	1.242	192	57.767
Juni	1.258	1.227	31	57.798
Juli	1.668	1.208	460	58.258
Augustus	1.430	1.107	323	58.581
September	1.268	1.137	131	58.712

Tijdvak	Wet van 1865	Gecoördineerde wetten van 1946		Bedienden (Wetten van 10-8-1925 en 18-6-1930)	Totaal
		Verplichte stortingen (arbeiders)	Vrijwillige stortingen		
1955 Maandgem.	4,9	1,5	11,0	26,2	43,6
1956 Maandgem.	4,8	0,4	10,1	27,7	43,0
1955 December ..	4,8	0,9	11,1	28,5	45,3
1956 Januari	4,6	0,6	10,5	25,9	41,6
Februari	2,7	0,4	10,5	25,9	39,5
Maart	4,6	0,4	11,0	27,8	43,8
April	3,9	0,4	10,6	27,2	42,1
Mei	3,2	0,4	10,6	27,7	41,9
Juni	6,5	0,3	10,0	27,2	44,0
Juli	5,8	0,4	10,1	27,9	44,2
Augustus	5,5	0,3	9,6	27,9	43,3
September	3,8	0,3	10,1	27,7	41,9
Oktober	6,9	0,2	8,7	29,6	45,4
November	6,4	0,4	9,0	27,5	43,3
December	3,5	0,2	10,9	29,7	44,3
1957 Januari	5,8	0,3	8,9	28,4	43,4
Februari	3,5	0,2	8,7	27,8	40,2

* De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 augustus 1937 en besluit van 25 februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers bedroegen respectievelijk fr. 221,3 miljoen in 1955 en fr. 238,2 miljoen in 1956. (Bron : Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers.)

Het bedrag der stortingen bij de verzekeringsinstellingen erkend voor de uitvoering van de wet van 18 juni 1930 betreffende de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood der bedienden, bedroeg voor de jaren 1955 en 1956 met uitsluiting van de stortingen bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, respectievelijk fr. 1.261 miljoen en fr. 1.409 miljoen.

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. Aantal spaarboekjes op 31 december 1955 : 6.557.757 en op 31 december 1956 : 6.597.866.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening : zie meinummer 1949, blz. 234

Tijdvak	Algemeen Indexcijfer *	Indexcijfer per bedrijfsklasse																				Gas en elektriciteit		
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardwerkkabrieken, steenbakkerijen	Clubbedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven			Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Vervoer			
				IJzer- en staalnijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Gietijeren machinebouw en metaalverwerking	Samen	Vluis, katoen, hennep en jute				Wol, tapijten, breigoed	Samen	Fabrieken					Drukkerij en verwerking	Kunst- en precisiebedrijven	Havenwerkers, sleepers		Spoorwegen 1	Samen 1
a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon																								
1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114
1953 Juni	487	505	475	493	491	497	495	440	459	467	513	493	503	459	488	458	414	464	463	496	445	453	452	528
September	487	499	480	485	497	497	492	444	464	469	512	489	501	458	488	457	414	481	461	491	449	455	454	530
December	493	507	491	493	522	496	498	447	469	478	525	501	513	459	487	458	413	494	463	484	455	459	458	538
1954 Maart	494	501	485	494	513	498	498	445	478	479	524	506	515	462	485	466	428	511	495	479	450	458	457	533
Juni	503	523	495	509	533	499	507	468	486	486	530	513	521	480	494	472	440	514	497	496	459	460	460	556
September	502	516	505	499	519	507	507	465	477	480	531	508	519	496	487	473	429	516	499	493	461	461	461	554
December	507	531	507	509	529	510	512	468	497	489	536	516	526	499	485	475	428	516	503	493	472	463	465	558
1955 Maart	508	518	496	510	522	512	512	468	491	491	532	513	523	504	486	468	432	535	508	487	467	465	465	556
Juni	514	528	494	518	535	520	521	471	495	499	541	519	530	511	491	469	431	535	505	494	498	461	468	566
September 2	513																							
December	522																							
b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werkliden																								
1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	110	112	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115
1953 Juni	470	448	448	445	471	472	462	413	449	449	496	499	498	458	446	466	419	472	493	470	410	—	—	529
September	470	445	448	440	478	472	461	411	457	453	490	506	498	458	442	459	419	472	491	458	410	—	—	531
December	475	446	454	447	483	472	464	406	458	458	511	518	515	458	446	461	419	489	493	462	410	—	—	531
1954 Maart	478	458	454	452	481	474	466	408	468	463	507	524	515	462	440	465	431	499	516	459	410	—	—	539
Juni	483	465	457	462	485	477	472	428	469	467	512	523	518	476	448	472	431	502	520	468	410	—	—	553
September	484	465	464	455	483	484	473	428	469	467	513	520	516	493	447	473	432	503	510	452	410	—	—	555
December	488	467	463	464	492	488	479	426	469	474	516	530	523	493	438	472	431	503	519	465	410	—	—	555
1955 Maart	490	469	464	464	488	488	479	423	469	474	509	546	528	497	441	467	431	527	528	448	410	—	—	560
Juni	496	470	465	468	489	492	483	424	474	482	516	557	537	505	442	465	432	527	522	458	431	—	—	562
September 2	496																							
December	504																							
c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werkliden																								
1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	111	112	112	112	113	106	116	113	118	106	119	108	—	—	116
1953 Juni	470	451	464	465	507	473	474	475	427	432	486	501	494	456	488	423	431	430	444	501	457	—	—	485
September	469	448	464	457	505	477	473	475	432	435	483	498	490	456	481	418	431	430	443	499	457	—	—	486
December	475	449	476	466	514	476	477	475	432	442	495	516	506	456	486	424	431	452	444	495	457	—	—	486
1954 Maart	475	452	473	470	515	479	480	475	444	446	493	513	503	456	485	429	442	462	467	487	457	—	—	495
Juni	479	457	473	477	524	481	485	495	444	448	492	514	503	475	471	433	442	465	476	495	457	—	—	510
September	483	457	479	476	512	494	490	495	444	449	491	514	503	496	477	435	442	466	480	509	457	—	—	510
December	489	460	481	483	523	496	495	500	466	449	515	527	521	497	482	433	442	466	505	520	457	—	—	511
1955 Maart	493	462	484	483	518	498	495	500	469	452	521	527	524	501	483	436	442	472	508	511	457	—	—	505
Juni	497	462	487	483	516	501	496	500	471	459	518	540	529	507	478	435	441	472	504	517	479	—	—	505
September 2	498																							
December	507																							

* Het algemeen indexcijfer houdt rekening met de lonen in de steenkolenmijnen en de scheikundige bedrijven.

1 Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

2 Aangezien het Nationaal Instituut voor de Statistiek voor sommige sectoren een loonindexcijfer uitwerkt, zal onderhavige publicatie voortaan alleen nog de algemene indexcijfers vermelden.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen			Totaal		
		Callgeld 1		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschr. chèq. wisselbr. prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken
		duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken						
1955 Gemiddelde	38	2,4	133,2	1,5	7,6	182,9	83,9	2,9	3,9	189,7	228,6	210,2	56,0	399,9	284,5		
1956 Gemiddelde	38	2,3	127,2	1,6	10,0	206,4	94,5	3,2	5,6	213,5	237,3	222,5	63,3	436,0	300,6		
1956 Juli	38	2,2	115,5	2,0	9,2	211,2	103,4	3,1	6,9	218,5	235,0	219,2	57,7	437,8	292,7		
Augustus	38	2,3	112,0	1,6	8,1	200,1	93,7	3,1	5,2	207,1	219,0	215,4	60,3	422,4	279,3		
September	38	2,4	119,8	1,5	9,1	190,6	90,4	3,7	9,0	198,2	228,3	207,0	58,0	405,2	286,3		
Oktober	38	2,4	148,5	1,6	11,6	231,9	98,3	3,4	5,2	239,3	263,6	249,3	69,3	488,6	332,9		
November	38	2,1	150,7	1,6	16,2	211,5	99,2	3,5	6,9	218,7	273,0	231,8	74,5	450,6	347,6		
December	38	2,2	146,6	2,0	10,2	220,0	108,0	3,4	5,7	227,6	270,5	241,9	73,2	469,4	343,6		
1957 Januari	38	2,3	146,4	1,8	13,3	231,9	115,1	3,6	5,9	239,6	280,7	244,1	70,8	483,7	351,5		
Februari	38	2,2	110,3	1,4	8,2	213,6	97,7	2,9	4,7	220,1	220,9	222,8	62,3	442,9	283,1		
Maart	38	2,3	132,3	1,6	12,0	227,6	109,4	3,9	5,6	235,4	259,3	234,0	68,6	469,4	328,0		
April	38	2,0	124,9	1,8	15,1	230,2	109,8	2,9	4,8	236,9	254,6	247,7	71,3	484,6	325,9		
Mei	38	2,1	128,1	1,9	7,7	238,2	118,1	3,2	4,8	245,4	258,7	248,7	69,6	494,1	328,3		
Juni	38	2,1	115,6	1,7	8,1	214,5	105,9	2,9	4,8	221,2	234,4	224,6	63,7	445,9	298,1		
Juli	38	2,1	121,6	2,2	10,9	238,2	122,5	3,2	5,8	245,7	260,8	253,6	65,1	499,3	325,9		
Augustus	38	2,1	101,7	1,6	7,7	213,4	111,8	3,3	6,3	220,4	227,5	229,3	63,2	449,6	290,7		
September	38	2,0	91,5	1,5	7,2	213,1	107,4	3,4	6,2	220,0	212,3	230,3	60,4	450,8	272,7		

1 Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(miljarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed 1	Tegoed van particulieren 1	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pct.	Omloop-snelheid 2
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1955 Gemiddelde ...	703 1	28,3	20,8	30,5	76,2	30,3	76,2	213,3	91	3,84
1956 Gemiddelde ...	742 1	29,8	22,2	32,7	81,9	32,7	81,9	229,3	91	3,91
1956 Juli	727	32,8	23,1	36,8	89,9	38,2	89,9	254,9	91	4,02
Augustus	730	29,6	22,4	32,5	80,6	33,2	80,6	226,9	91	3,81
September	734	28,8	21,8	30,0	76,2	29,4	76,2	211,8	92	3,77
Oktober	737	29,1	21,9	32,6	84,2	33,9	84,2	234,9	91	3,85
November	740	28,4	21,8	32,9	83,0	32,4	83,0	231,3	92	4,17
December	742	29,5	22,0	35,3	85,2	32,4	85,2	238,2	91	4,09
1957 Januari	744	31,5	22,4	40,2	103,5	42,2	103,5	289,5	91	4,55
Februari	746	29,5	22,3	31,6	80,4	32,2	80,4	224,7	92	4,08
Maart	747	29,2	21,9	33,5	83,8	32,3	83,8	233,5	92	3,92
April	748	30,0	22,7	35,7	87,8	36,3	87,8	247,6	91	4,24
Mei	749	30,4	22,8	35,1	87,2	34,5	87,2	244,0	92	4,10
Juni	751	31,9	23,3	36,0	86,1	33,8	86,1	242,1	90	4,01
Juli	752	33,7	22,9	40,1	99,3	43,1	99,3	281,8	91	3,99
Augustus	754	29,9	22,2	35,2	85,8	36,6	85,8	243,4	91	4,01
September ...	758	28,9	21,7	32,6	78,2	30,9	78,2	219,8	91	3,85

1 Op 31 december.

2 Verhouding van type maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringsslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vet-stoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bijpro-dukten uit steen-kool	Petro-leum-prod-ukten	Ertsen en ruwe metalen	Groeve-prod-ukten	Algem. indexcijfer van de groep	Schei-kundige produkten	Schei-kundige most-stoffen	
<i>Aantal produkten</i>	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1955 Gemiddelde	419	378	429	343	433	551	458	283	432	446	317	337	270	324
1956 Gemiddelde	430	391	444	385	455	568	486	297	466	454	320	341	270	326
1956 Juni	426	378	447	384	448	556	485	288	455	455	318	340	265	323
Juli	426	400	423	381	450	556	485	292	461	457	316	340	259	322
Augustus	427	403	424	371	451	556	485	288	466	457	316	340	259	323
September	428	393	437	369	451	556	488	288	466	458	316	340	261	322
Oktober	431	390	445	370	469	612	518	292	472	459	318	340	266	322
November	439	396	459	395	480	612	518	324	482	459	321	341	273	325
December	439	394	454	399	482	612	518	335	482	458	321	341	274	325
1957 Januari	440	391	451	390	492	624	518	348	501	458	323	342	278	326
Februari	440	380	442	386	490	624	518	348	496	454	333	353	284	325
Maart	441	393	430	377	489	624	518	348	494	454	334	354	287	328
April	443	403	430	369	496	661	520	340	494	455	337	358	286	329
Mei	443	390	449	357	491	661	520	338	474	464	329	356	266	328
Juni	441	384	459	350	479	661	520	301	466	465	329	356	268	330
Juli	442	407	452	357	479	661	520	307	461	464	327	356	263	324
Augustus	439	404	436	359	478	661	520	301	463	465	327	355	264	329

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielprodukten						Bouw-ma-terialen	Metalen en metaalprodukten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunst-matige vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaal-nijver-heid	Metaal-fabrik.	Niet-ijzerhou-dende
<i>Aantal produkten</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1955 Gemiddelde	386	677	489	375	405	317	485	421	244	471	460	524	408	505
1956 Gemiddelde	330	675	501	368	416	302	461	437	236	478	489	568	429	533
1956 Juni	300	678	496	366	419	303	452	423	235	478	484	563	428	516
Juli	323	678	496	364	422	294	457	414	236	478	484	564	427	513
Augustus	333	678	496	364	422	298	443	437	236	478	489	564	433	525
September	316	669	496	367	436	295	445	452	235	478	492	572	434	528
Oktober	337	669	496	364	436	284	443	455	237	479	495	583	436	517
November	371	673	496	381	444	323	452	492	235	479	495	583	436	521
December	373	673	496	380	452	310	453	488	236	479	497	586	439	515
1957 Januari	317	673	495	380	453	307	465	462	236	479	505	612	440	513
Februari	301	667	514	379	462	304	472	422	237	484	509	614	451	493
Maart	321	664	514	381	475	304	472	413	238	490	509	613	451	493
April	316	661	517	380	484	299	472	403	236	497	509	612	451	496
Mei	312	658	517	383	489	298	471	438	236	502	505	608	452	477
Juni	320	659	516	381	476	296	471	439	239	505	503	608	452	467
Juli	320	656	514	382	469	307	471	426	238	506	502	608	452	466
Augustus	312	656	514	376	460	296	472	410	238	506	501	608	453	451

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN **45²**
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : 1953 = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Verenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frankrijk (Statistique générale de la France)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Verenigd-Koninkrijk (Board of Trade)		Zweden (Handelsdienst)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie des Arts et Métiers et du Travail)	West-Duitsland (Statistisches Bundesamt)
					Basisgrondstoffen 1	Fabrikaten 2			
1955 Gemiddelde	101	101	98	102	105	104	104	101	103
1956 Gemiddelde	103	104	102	104	107	108	109	103	106
1956 Juli	103	104	101	103	106	108	109	103	104
Augustus ..	103	104	103	104	107	109	109	104	105
September ..	103	105	102	104	108	109	108	104	105
Oktober ...	104	105	102	105	107	109	109	104	106
November ..	106	105	103	107	109	109	109	105	107
December ..	106	106	104	107	111	110	110	106	108
1957 Januari ...	106	106	105	108	g111	110	110	105	107
Februari ...	106	106	104	107	g110	110	109	105	107
Maart	106	106	104	107	109	110	109	105	106
April	107	106	104	107	110	111	109	105	107
Mei	107	106	106	107	g109	111	109	106	106
Juni	106	107	106	107	v107	v111	109	106	108
Juli	107	107	107	108	v106	v112	109	105	109
Augustus ..	106	107	v108		v106	v112		105	v109
September ..	106		v109		v104	v112			

1 Basisgrondstoffen (exclusief brandstof) aangewend in de fabrieksnijverheid behalve voedselbedrijven.
2 Alle fabrikaten andere dan brandstoffen, voedsel- en tabakproducten.
g : gerectificeerde cijfers.

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-HANDELSPRIJZEN IN BELGIE **46**

Basistijdvak : 1953 = 100

Bron : Min. van Econ. Zak. (Dienst van het Indexcijfer).

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Producten excl. voedingswaren	Diensten
Aantal produkten	65	35	25	5
1955 Gemiddelde	100,8	101,6	99,2	101,0
1956 Gemiddelde	103,65	104,2	101,5	105,5
1956 Juli	103,72	103,9	101,9	105,9
Augustus ..	103,84	104,0	102,0	106,6
September ..	104,13	104,4	102,2	107,1
Oktober ...	104,61	105,0	102,5	107,5
November ..	104,77	105,2	102,4	107,9
December ..	105,45	106,2	102,7	108,5
1957 Januari ...	105,88	106,3	103,5	109,1
Februari ...	106,12	106,2	103,9	110,2
Maart	105,92	105,8	103,9	110,8
April	106,13	105,5	104,6	111,5
Mei	106,28	105,7	104,5	111,5
Juni	106,46	106,3	104,4	111,7
Juli	107,32	107,6	104,4	112,0
Augustus ..	107,04	107,0	104,6	112,2
September ..	107,54	107,8	104,7	112,7

PRODUKTIE

50

I. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE BEDRIJVGHEID EN PRODUKTIE

Basisjaar : gemiddelde 1953 = 100

Perioden	Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek							Indexcijfers van de industriële produktie Bron : Instit. voor Econom. en Sociaal Onderzoek					
	Algemeen indexcijfer	Indexcijfer der extractie-nijverheid	Indexcijfer der fabrieksnijverheid				Algemeen indexcijfer	waarvan :					
			Totaal	IJzer- en staal-nijverheid	Metaal-verwerkende nijverheid	Spinne-rijen		Weve-rijen	Brandstof en energie	Metal-lurgie	Metaal-verwerkende nijverheid	Spijone-rijen	Weve-rijen
1955 Gemiddelde	108,0	99,7	110,3	130,3	103,3	109,7	112,3	115,8	102,9	126,7	125,5	109,4	107,9
1956 Gemiddelde	113,6	99,2	117,6	141,0	109,3	114,1	121,0	122,4	104,3	136,5	134,7	114,6	115,3
1956 Mei	114,7	104,7	117,5	136,2	109,9	110,7	112,5	128,8	111,9	135,4	145,4	117,1	112,2
Juni	118,1	105,4	121,6	148,8	111,9	115,8	123,9	126,2	105,3	141,9	141,4	111,8	114,5
Juli	95,6	84,1	98,8	118,7	91,8	80,0	103,4	108,5	89,0	116,9	125,1	81,5	94,4
Augustus ..	109,5	90,7	114,6	141,6	102,4	112,8	109,7	116,8	92,4	134,8	124,2	110,2	104,4
September ..	113,3	92,5	119,0	142,0	111,7	114,0	124,6	124,4	96,2	138,4	136,2	116,4	121,4
Oktober ...	126,6	108,2	131,7	154,7	121,5	127,1	139,7	127,5	105,8	142,7	138,5	120,4	125,0
November ..	120,3	102,3	125,2	142,4	108,6	128,0	139,7	129,3	110,0	141,7	137,8	133,3	138,4
December ..	113,8	94,9	119,0	139,9	109,8	118,0	125,7	122,7	105,6	136,4	133,6	120,0	124,5
1957 Januari ...	118,0	96,7	123,8	158,8	116,3	129,7	137,1	123,3	101,7	143,2	133,6	127,2	126,9
Februari ...	112,3	94,9	117,1	146,3	110,4	121,9	130,9	128,9	106,3	142,2	147,9	129,5	132,2
Maart	120,6	102,2	125,6	158,4	115,0	131,3	133,1	127,9	104,8	142,9	143,1	128,3	127,4
April ... v	119,4	100,4	124,6	144,9	116,8	123,7	133,1	130,6	105,8	142,0	147,6	126,2	130,1
Mei	121,1	102,7	126,1	146,0	117,0	132,2	136,2	131,4	108,0	142,3	144,9	135,9	131,9
Juni	110,8	97,1	114,5	118,4	105,7	120,8	119,4	122,3	103,3	119,8	136,7	128,4	122,4
Juli	88,8	83,7	90,3	59,3	71,2	96,8	107,2	92,1	83,7	62,8	95,9	96,0	100,8

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolennijnen									Gemiddeld aantal extractie-dagen	Voorraad einde tijdvak (duis. tonnen)
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)								
	ondergrondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	Totaal			
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502	
1955 Gemiddelde	87	120	344	306	602	401	845	2.498	24,6	371	
1956 Gemiddelde	89	121	332	300	581	378	872	2.463	23,5	179	
1956 Juli	84	116	252	224	452	286	828	2.042	20,1	240	
Augustus	83	114	265	249	520	314	838	2.186	22,2	228	
September	82	114	305	275	527	341	778	2.226	22,7	218	
Oktober	85	117	370	328	616	407	924	2.645	26,4	231	
November	88	121	363	312	587	372	901	2.535	24,3	236	
December	88	120	302	296	565	372	820	2.355	22,7	179	
1957 Januari	87	119	325	297	588	377	830	2.417	23,7	210	
Februari	90	122	333	296	583	361	820	2.393	22,6	209	
Maart	90	124	349	303	606	382	897	2.537	23,9	218	
April	89	121	334	303	615	377	840	2.469	23,3	232	
Mei	90	122	347	318	599	383	890	2.537	23,7	257	
Juni	91	125	342	291	574	344	833	2.384	22,7	334	
Juli	87	122	263	222	442	282	852	2.061		483	
Augustus	o		333	286	542	356	867	2.384		538	
Septembre	o		309	266	538	326	748	2.187		620	

¹ Inbegrepen 32.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De kolennijnen van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Bronnen : Minist. van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.) — Minist. van Financiën (Accijnzen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Ruwe petroleum	Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Verwerking (duizenden kiloliters)		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	—	37	261	253	202
1955 Gemiddelde	550	4.328	129	571	453	51	449	492	366
1956 Gemiddelde	606	4.621	152	589	522	50	480	532	397
1956 Juni	594	4.642	155	580	593	51	493	561	422
Juli	605	4.667	120	584	552	49	451	463	320
Augustus	620	4.635	142	578	562	50	483	542	396
September	609	4.717	147	572	352	51	479	525	405
Oktober	635	4.728	177	603	559	50	511	581	440
November	608	4.732	171	599	425	50	481	536	403
December	631	4.738	159	601	418	50	483	540	389
1957 Januari	628	4.672	173	604	379	51	503	577	g 430
Februari	577	4.699	173	612	326	51	461	521	g 401
Maart	638	4.688	172	614	422	51	508	579	g 425
April	618	4.707	153	588	445	51	498	557	g 404
Mei	635	4.726	144	569	524	51	507	565	g 405
Juni	550	4.705	141	563	438	30	414	459	g 328
Juli	463	4.606			411		o 243	o 242	o 152
Augustus					654				

g : gerectificeerde cijfers.

III. — TEXTIELGOEDEREN

56¹

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)							Produktie van rayon (tonnen)	Produktie van ruwe weefsels van getouw gevallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)				
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen			vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayon
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol						
1955 Gemiddelde	731	6.337	193	7.378	511	1.996	1.474	2.655	592	3.513	6.176	2.371	586
1956 Gemiddelde	763	6.374	171	7.602	476	2.219	1.559	2.731	601	3.221	6.636	2.574	687
1956 Juni	787	6.102	227	7.632	485	2.184	1.683	2.645	602	3.386	6.496	2.749	693
Juli	585	4.837	121	4.480	363	1.659	1.257	1.927	492	2.634	5.259	2.420	528
Augustus .	655	5.740	113	8.402	389	2.007	1.570	2.722	510	2.618	6.170	2.338	597
September .	784	6.090	142	7.703	472	2.262	1.531	2.756	619	3.252	6.821	2.676	690
Oktober ...	952	6.685	176	8.178	559	2.612	1.746	2.998	661	3.508	7.895	2.922	789
November .	795	6.255	158	8.923	529	2.585	1.692	2.999	691	3.362	8.092	2.811	833
December .	860	6.288	138	7.601	476	2.369	1.671	2.949	625	3.281	7.426	2.419	787
1957 Januari ...	851	6.911	216	8.763	568	2.533	1.717	3.130	681	3.218	7.726	2.841	813
Februari ...	839	6.199	192	8.150	504	2.458	1.693	2.807	656	3.002	7.444	2.660	813
Maart	994	6.485	227	8.647	496	2.629	1.721	3.189	735	3.184	7.687	2.673	832
April	960	5.825	208	7.846	499	2.514	1.766	3.097	669	2.689	7.317	2.783	865
Mei	871	6.094	169	9.082	507	2.635	1.901	3.106	679	2.549	7.573	2.860	862
Juni	902	5.271	182	7.987	455	2.436	1.746	2.973	623	2.467	6.695	2.456	760
Juli	707	4.750	154	6.430	379	1.702	1.517	2.306	582	2.637	6.074	2.144	674
Augustus .	772	4.548	137	7.403	320	2.348	1.550		490	2.592	5.871	2.065	641

1 Incl. de jutetapijten.

2 Incl. wollen dekens en tapijten.

IV. — DIVERSE PRODUKTEN

56²

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten			Papier	Karton	Baksteen		Suiker				Brouwerijen 4	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (miljoenen stukken)	Visserij Verkoop van vis 5	
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgewerkte meststoffen	Samengestelde meststoffen			Gewone baksteen	i./d. dag komende steen	Productie		Voorraad (ruwe en geraf. suiker)	In consumptie gebruikt				Hoeveelh. (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
											Ruwe suiker	Geraffineerde suiker							
1936-1938 Gem. .	250 ¹	117 ²	154 ²				15,5 ¹			17,5	17,2	159	20,7	16,4	35,0	4.421	2,3	7,2	
1955 Gemiddelde	391	151	148	17,4	16,3	10,9	22,8	4,0	190	12,7	30,2	15,2	267	21,3	13,2	21,5	4.473	3,8	35,9
1956 Gemiddelde	389	154	184	19,6	18,9	13,3	23,8	4,3	176	10,8	25,8	16,2	182	23,6	13,1	22,0	4.934	3,7	36,0
1956 Juni	480	162	203	19,7	19,1	4,5	24,6	4,8	217	8,0	0,1	11,2	120	22,1	15,7	29,4	4.977	2,7	32,2
Juli	486	140	229	19,9	19,1	2,2	19,2	2,9	219	9,1	—	12,0	90	23,2	13,9	23,5	4.127	3,3	30,4
Augustus .	479	151	225	19,9	18,3	9,7	22,5	4,1	216	9,1	—	13,2	57	23,8	14,6	13,2	4.343	3,3	29,1
September .	458	161	242	19,5	18,8	14,6	23,7	4,5	207	10,4	0,2	13,9	20	24,9	12,5	29,6	4.093	3,6	32,8
Oktober ...	455	169	276	20,6	20,2	17,3	26,6	4,8	221	13,0	100,3	25,3	82	23,2	11,8	24,6	6.057	4,2	39,9
November .	376	162	229	18,8	17,6	15,3	24,8	4,5	192	14,0	151,8	28,1	48	40,6	13,0	20,4	5.085	3,4	32,7
December .	365	158	147	17,0	15,1	15,7	23,5	4,1	158	13,1	49,0	22,7	182	30,5	12,1	27,1	5.324	3,3	40,7
1957 Januari ...	317	166	155	17,3	13,4	16,8	28,1	4,6	128	13,1	2,9	16,5	160	23,9	11,4	17,3	5.552	3,7	42,4
Februari ...	347	153	125	15,6	13,6	15,5	27,2	4,3	90	10,7	—	14,2	142	17,5	12,6	16,1	5.157	3,8	36,5
Maart	441	171	172	19,2	15,8	20,2	30,1	4,8	91	11,3	1,0	14,0	129	20,6	16,1	25,7	5.196	4,9	42,8
April	438	166	195	20,5	18,3	15,2	30,0	4,8	165	13,7	0,9	13,7	124	14,6	14,0	22,6	5.522	4,3	43,7
Mei	478	158	188	21,1	18,8	8,0	29,6	4,5	243	15,9	—	11,6	106	16,2	15,8	14,4	5.389	3,2	32,2
Juni	427	140	249	18,2	16,3	8,1	27,7	4,4	229	14,8	—	10,0	78	21,3	15,8	13,5	4.749	2,8	25,9
Juli	393	121	135	16,2	14,6	8,5	22,6	3,2	254	18,2	—	11,6	50	24,6	16,9	16,9	4.537		
Augustus .	436						26,2	4,0			—	8,7	30	20,4	15,2	12,1	4.162		

¹ Gemiddelde 1938.

² Gemiddelde 1937-1938-1939.

³ Einde tijdvak.

⁴ Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

⁵ In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberge; in 1936-1937-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprot en garnalen.

V. — ELEKTRISCHE ENERGIE *

(miljoenen kWh)

58

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Energie.

Tijdvak	Voortbrenging 1				Invoer (5)	Uitvoer (6)	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net (7) = (4) + (5) - (6)
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers 2 (3)	Totaal voor België (4) = (1) + (2) + (3)			
	Gemeentebedrijven (1)	Particuliere maatschappijen (2)					
1936-1938 Gemiddelde	20,4	190	228	438	5,5	2,2	441
1955 Gemiddelde	33,1	464	436	933	21,7	10,7	944
1956 Gemiddelde	36,1	508	443	987	28,9	22,3	994
1956 Juni	33,2	462	417	912	41,4	5,2	948
Juli	23,0	423	387	833	32,5	6,1	859
Augustus	30,3	470	421	921	33,5	8,6	946
September	32,9	487	414	934	37,9	6,0	966
Oktober	40,8	566	484	1.091	30,8	38,6	1.083
November	40,7	567	477	1.085	29,5	44,2	1.070
December	44,2	583	480	1.107	26,1	44,4	1.088
1957 Januari	45,5	617	485	1.148	27,0	50,8	1.124
Februari	39,9	543	445	1.028	32,5	51,0	1.010
Maart	42,3	554	465	1.061	28,6	16,8	1.073
April	34,6	531	450	1.016	22,7	11,2	1.026
Mei	32,0	538	465	1.035	19,0	16,4	1.038
Juni	27,7	484	395	907	40,7	10,3	937
Juli	23,7	460	339	822	34,7	15,8	841
Augustus	29,8	520	430	980	34,7	8,7	1.006

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1955 : 218; in het begin van het jaar 1956 : 196; in het begin van het jaar 1957 : 192.

1 Netto-voortbrenging van de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

2 Tot december 1955 : bruto-voortbrenging.

VI. — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) 1

(miljoenen kubieke meters)

59

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Administratie van de Nijverheid).

Tijdvak	Productie					Invoer (6)	Uitvoer (7)	Saldo invoer uitvoer (8) = (6) - (7)	Totaal in België beschikbaar gas (9) = (5) + (8)
	der gasfabrieken (1)	der cokesfabrieken		der steenkoolmijnen (4)	totaal (5) = (1) + (2) + (4)				
		totaal (2)	waarvan productie voor rechtstreekse industriële leveringen (3)						
1955 Gemiddelde	0,62	158,71	91,74	12,77	172	0,31	3,94	-3,63	168
1956 Gemiddelde	0,38	171,18	98,73	15,33	187	0,40	5,76	-5,36	182
1956 Mei	0,31	169,66	99,78	14,38	184	0,41	5,85	-5,44	179
Juni	0,30	168,10	99,45	13,16	182	0,39	5,79	-5,40	176
Juli	0,32	157,11	92,09	13,25	171	0,19	5,59	-5,40	165
Augustus	0,32	168,25	98,25	11,59	180	0,40	3,09	-2,69	177
September	0,30	168,80	97,06	11,74	181	0,42	5,59	-5,17	176
Oktober	0,28	175,38	102,75	14,83	190	0,38	5,92	-5,54	185
November	0,25	173,52	100,74	17,75	192	0,37	6,20	-5,83	186
December	0,25	175,51	99,46	15,96	192	0,38	6,68	-6,30	185
1957 Januari	0,25	183,75	101,81	18,28	202	0,44	7,46	-7,02	195
Februari	0,22	162,87	92,70	16,55	180	0,35	6,52	-6,17	173
Maart	0,25	176,19	101,81	16,74	193	0,40	6,75	-6,35	187
April	0,23	172,81	103,46	17,89	191	0,38	6,16	-5,77	185
Mei	0,29	178,03	105,23	16,30	195	0,37	6,04	-5,67	189
Juni	0,28	148,86	85,16	15,73	165	0,45	5,62	-5,17	160
Juli	0,28	118,77	66,11	15,59	135	0,74	4,54	-3,80	131

1 Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkoolmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (3) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) De gasproductie vermeld in kolom (4) omvat het steenkolengas als dusdanig geleverd en het verbeterd steenkolengas, waarmee eventueel al dan niet verwerkt vloeibaar gemaakt petroleumgas aan gemengd werd.

d) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkoolmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal., 0° C., 760 mm Hg.

e) Het totale aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die gas produceerden) bedraagt 18 voor 1955 en 19 voor 1956.

VERBRUIK *

65²

I. — Maandelijke indexcijfers van de verkoop van verbruiksartikelen : basisgemiddelde 1953 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Algemeen indexcijfer	Grootwarenhuizen																				Spelen, speelgoed, sport, reis
		Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parf.		
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal 1	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, elektriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal	Toilet	
1956 Augustus	111	115	118	125	117	73	102	88	109	95	106	110	108	124	149	128	121	106	180	169	121	77
September	113	121	126	115	122	92	104	99	102	98	117	126	121	117	196	131	116	96	190	176	107	49
Oktober	128	134	128	138	132	110	173	145	135	136	112	128	115	121	223	139	123	109	109	109	110	75
November	163	152	223	141	175	117	167	115	176	151	125	99	113	121	194	133	154	260	147	163	150	367
December	166	162	186	165	170	96	145	119	179	154	115	116	116	149	246	166	271	285	222	231	172	252
1957 Januari	117	131	114	138	126	104	103	91	144	115	144	107	127	112	207	128	120	113	115	114	104	40
Februari	105	128	116	124	124	93	67	68	96	84	109	122	115	117	184	129	107	95	96	96	99	45
Maart	122	137	125	143	134	132	134	109	119	114	127	139	132	126	181	135	118	105	102	102	112	67
April	130	136	135	145	136	120	183	135	139	133	128	138	132	125	174	133	121	120	105	107	118	97
Mei	127	131	123	140	129	113	150	127	136	127	117	144	130	129	188	139	115	108	105	106	119	92
Juni	124	117	108	121	114	117	167	137	174	141	100	133	115	113	163	122	128	91	89	89	120	117
Juli	134	111	109	146	114	124	181	142	192	150	122	140	130	130	233	148	136	121	98	101	141	146
Augustus	121	122	118	143	123	74	120	95	124	104	112	129	120	134	191	143	133	116	209	195	125	93

1 Dit totaal omvat daarenboven : mercerie, linten, patronen; schoenen, pantoffels; allerlei opschikartikelen.

* Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 562.

65³

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties										Winkels met bijhuizen		Groot-handel	Onder-nemingen met bijhuizen	
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding behalve bakkerij	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verschillende	Onderg., bijkom. kledingstukken, opschikartikelen	Schoenen	Algemene voedingswaren	Voeding
1956 Augustus	80	58	58	120	106	127	91	117	103	105	146	119	109	144	77	76	136	—
September	100	83	77	123	103	128	106	196	101	99	230	101	114	132	87	103	128	—
Oktober	150	146	103	130	110	133	137	159	111	108	115	122	112	135	107	102	133	—
November	144	101	109	153	103	167	156	135	107	113	137	171	108	162	125	113	202	—
December	132	97	141	140	112	150	136	105	107	135	116	164	129	131	138	124	164	—
1957 Januari	114	96	134	123	102	136	123	163	98	96	61	102	98	138	103	86	126	119
Februari	73	49	60	112	97	116	117	119	104	103	69	104	96	109	95	89	106	113
Maart	138	106	85	121	109	125	120	156	105	94	80	107	121	114	100	92	115	119
April	183	145	124	119	107	123	116	176	100	109	92	120	120	112	112	134	127	117
Mei	157	125	106	123	107	126	119	135	101	93	111	127	119	143	115	142	128	119
Juni	138	104	130	123	104	124	107	113	94	117	130	118	122	180	146	131	117	117
Juli	119	95	157	121	103	126	95	188	92	95	150	127	140	142	140	100	118	118
Augustus	83	64	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

II. — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruim-tabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1955 Gemiddelde	13,1	44,7	720	788
1956 Gemiddelde	14,4	47,9	740	770
1956 September	17,1	56,1	772	766
Oktober	22,1	55,7	769	798
November	17,3	47,5	865	757
December	16,8	57,5	624	860
1957 Januari	15,6	42,0	773	787
Februari	14,2	41,8	741	652
Maart	12,3	35,1	724	698
April	13,7	43,9	833	710
Mei	15,2	44,7	904	803
Juni	16,0	56,8	968	826
Juli	15,1	43,6	856	715
Augustus	15,8	55,3	827	718
September	18,6	55,1	847	776

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR-

NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1955 Gemiddelde	21,0	3,7	10,9	31,3	5,6
1956 Gemiddelde	19,1	3,5	9,5	33,9	5,1
1956 Juli	16,6	3,4	8,6	31,0	1,5
Augustus	20,1	3,6	10,1	35,2	1,9
September	17,7	3,4	8,1	31,0	2,8
Oktober	22,1	3,8	9,8	41,1	8,5
November	18,1	2,6	7,4	33,7	10,5
December	19,0	2,9	8,0	34,8	8,2
1957 Januari	18,0	2,2	8,1	32,3	8,3
Februari	18,3	2,8	7,7	32,2	5,4
Maart	17,5	2,8	10,2	30,7	5,0
April	18,9	2,7	9,0	35,3	3,5
Mei	20,0	2,7	10,5	36,7	3,0
Juni	16,4	2,2	9,5	33,3	1,8
Juli	19,5	2,1	10,5	37,1	1,7

VERVOER

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

α) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(miljoenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs-coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	— 13	106
1955 Gemiddelde	319	604	111	1.034	996	38	96
1956 Gemiddelde	334	628	135	1.097	1.053	44	96
1956 April	328	624	129	1.081	1.010	71	93
Mei	326	624	128	1.078	1.045	33	97
Juni	320	650	153	1.123	1.063	60	95
Juli	406	571	135	1.112	1.042	70	94
Augustus	385	603	132	1.120	1.076	44	96
September	345	613	130	1.088	1.028	60	94
Oktober	326	703	136	1.165	1.081	84	93
November	302	684	131	1.117	1.056	61	95
December	359	610	144	1.113	1.079	34	97
1957 Januari	330	657	104	1.091	1.071	20	99
Februari	288	619	91	998	1.021	— 23	102
Maart	334	662	95	1.091	1.061	30	97
April	337	637	91	1.065	1.044	21	98
Mei	331	646	91	1.068	1.057	11	99
Juni	240	594	113	1.047	1.021	26	97

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid gelverd ¹

c) Transportstatistiek 1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A+C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
					(duizenden)				(miljoenen)		duizenden
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1955 Gemiddelde	279	100	67	346	19,4	654	5.745	175	261	111	547
1956 Gemiddelde	279	93	68	347	20,4	694	5.874	184	264	129	577
1956 Juni	301	96	71	372	19,5	697	6.267	203	277	127	607
Juli	258	80	63	321	18,8	747	5.331	169	260	117	546
Augustus	272	84	63	335	18,9	718	5.773	177	264	124	565
September	274	83	65	339	20,0	671	5.647	180	254	115	549
Oktober	316	102	72	388	21,2	700	6.655	220	282	138	640
November	295	100	73	368	21,6	713	6.316	202	266	138	606
December	272	96	78	350	21,9	733	6.028	179	274	151	604
1957 Januari	266	96	75	341	v22,2	v725	5.908	168	272	166	606
Februari	254	95	70	324	v20,5	v664	5.530	168	257	137	562
Maart	277	98	77	354	v21,2	v697	6.026	183	275	141	599
April	273	95	69	342	v21,0	v713	5.813	177	259	132	568
Mei	277	95	74	351	v21,7	v737	5.975	184	275	127	586
Juni	254	86	67	321	v20,0	v694	5.340	164	241	126	531
Juli	208	68	62	270			4.169				424
Augustus	266	88	65	331			5.485				526

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

¹ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Vanaf januari 1956, militair vervoer inbegrepen.

³ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de ton-km. betreft.

I. — **BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN** (vervolg)

c) **Transportstatistiek**

70³

2° **Vervoer der voornaamste zware goederen**

A. — **Gezamenlijk verkeer** ¹

Tijdvak	Tonnen-km.	Totaal	Landbouw- en voedings- produkten	Brand- stoffen	Nijver- heids- oliën	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, produkten der groef- bedrijven	Textiel	Schei- kundige produkten	Diversen
	(miljoenen)										
1955 Gemiddelde ...	547	5.745	185	2.425	79	946	792	1.011	27	259	21
1956 Gemiddelde ...	577	5.874	181	2.306	83	980	918	1.016	25	298	67
1956 April	551	5.851	122	2.335	83	1.007	878	1.092	24	242	68
Mei	547	5.772	114	2.326	76	898	880	1.131	26	256	65
Juni	607	6.267	92	2.371	74	1.036	1.012	1.247	22	342	71
Juli	546	5.331	81	2.006	68	919	768	1.133	16	272	68
Augustus ...	565	5.773	97	2.130	78	1.037	879	1.188	20	281	63
September ...	549	5.647	97	2.076	74	994	888	1.137	55	265	61
Oktober	640	6.655	391	2.510	87	1.034	1.030	1.136	30	318	69
November	606	6.316	503	2.538	92	932	894	974	17	301	65
December	604	6.028	269	2.371	98	1.037	992	864	24	308	65
1957 Januari	606	5.908	123	2.461	98	1.006	996	793	25	341	65
Februari	562	5.530	107	2.355	78	919	951	738	22	296	64
Maart	599	6.026	130	2.494	76	999	1.011	917	27	298	74
April	568	5.813	106	2.392	71	969	1.013	931	25	231	75
Mei	586	5.975	89	2.418	69	1.059	953	1.016	27	264	80
Juni	531	5.340	75	2.159	63	940	837	902	23	271	70

¹ Vanaf januari 1956. militair vervoer inbegrepen.

B. — **Belgisch binnenlands verkeer** ¹

70⁴

Tijdvak	Totaal	Landbouw- en voedings- produkten	Brand- stoffen	Nijver- heids- oliën	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, produkten der groef- bedrijven	Textiel	Schei- kundige produkten	Diversen	II
											Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg. Vervoerde T.-km. (duizend.)
1955 Gemiddelde ...	3.028	95	1.596	29	180	307	688	8	122	3	1.201
1956 Gemiddelde ...	3.055	86	1.591	30	175	334	682	4	138	15	965
1956 April	3.140	30	1.636	35	193	324	771	1	131	19	818
Mei	3.142	24	1.625	31	181	322	807	1	134	17	790
Juni	3.319	28	1.645	26	186	383	872	1	162	16	906
Juli	2.690	29	1.331	21	169	272	715	1	135	17	778
Augustus	2.979	30	1.465	23	183	312	810	5	137	14	792
September ...	2.971	33	1.426	26	186	336	788	30	133	13	768
Oktober	3.595	272	1.753	31	206	383	772	7	156	15	1.734
November	3.408	360	1.720	34	173	328	639	1	136	17	2.000
December	3.024	126	1.650	33	183	341	549	2	128	12	1.135
1957 Januari	2.874	26	1.665	36	148	360	494	1	129	15	556
Februari	2.809	25	1.648	29	146	348	471	1	129	12	551
Maart	3.070	28	1.709	31	159	372	605	1	143	22	708
April	3.013	21	1.674	30	172	348	627	1	119	21	627
Mei	3.107	20	1.712	28	172	334	678	1	135	27	726
Juni	2.786	25	1.558	24	160	259	599	1	135	25	625

¹ Vanaf januari 1956, militair vervoer inbegrepen.

III. — HAVENVERKEER

71¹

a) Haven van Antwerpen

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart					
	Aangekomen			Vertrokken			Aangekomen			Vertrokken		
	Aantal schepen	Belgische netto-tonne-maat (duizend. register-tonnen)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) 1	Aantal schepen		Goederen (duizend. metrieke tonnen) 1	Aantal schepen	Laad-vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) 2	Aantal schepen	Laad-vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) 2
				geladen	op balast							
1955 Gemiddelde ...	1.144	2.830	1.439	979	163	1.234	3.632	1.636	697	3.640	1.643	934
1956 Gemiddelde ...	1.299	3.172	1.865	1.087	206	1.279	4.032	1.850	719	3.957	1.821	1.194
1956 September ...	1.259	3.013	1.690	1.025	216	1.192	4.292	1.966	765	4.298	1.977	1.348
Oktober	1.327	3.342	2.202	1.120	223	1.205	4.621	2.097	840	4.377	1.996	1.344
November	1.261	3.097	2.002	1.050	204	1.189	4.286	1.960	746	4.239	1.948	1.321
December	1.330	3.240	1.971	1.069	234	1.129	4.342	1.993	744	4.147	1.926	1.257
1957 Januari	1.378	3.287	2.074	1.155	251	1.242	4.368	1.957	750	4.196	1.936	1.222
Februari	1.295	2.900	1.535	1.081	172	1.400	3.733	1.779	742	3.723	1.748	1.054
Maart	1.408	3.231	1.673	1.198	211	1.253	4.145	1.937	833	4.012	1.839	1.106
April	1.296	3.193	1.847	1.108	185	1.241	4.121	1.918	807	4.036	1.911	1.135
Mei	1.321	3.306		1.134	191		4.159	1.929	751	4.023	1.897	1.178
Juni	1.213	3.158		1.032	192		3.819	1.756	670	3.709	1.715	1.087
Juli	1.311	3.240		1.100	212		3.960	1.840	724	4.079	1.899	1.169
Augustus	1.321	3.425		1.114	206		4.324	2.013	749	4.057	1.910	1.261
September ...	1.266	3.154		1.040	211							

1 Internationaal verkeer. — 2 Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71²

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart	
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen 1	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registerton.)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) 1	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registerton.)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) 1	Gelost	Geluden
1955 Gemiddelde	184	154	155	182	152	118	144	155
1956 Gemiddelde	196	178	216	195	177	82	143	92
1956 September	199	189	278	201	203	77	165	109
Oktober	209	211	240	217	209	77	173	98
November	185	176	263	185	179	70	140	103
December	197	164	216	191	148	66	156	76
1957 Januari	207	162	222	210	180	103	164	85
Februari	233	162	198	224	157	70	154	86
Maart	238	169	224	238	172	72	153	86
April	209	149	152	218	149	78	156	119
Mei	207	194		205	192			
Juni	239	194		233	189			
Juli	217	189		214	186			
Augustus	228	183		237	195			
September	191	180		191	172			

1 Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen																	
	Binnen verkeer		Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehele verkeer	Binnen-verkeer		Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehele verkeer	Binnen-verkeer		Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehele verkeer
	(aantal)						(duizenden metrieke tonnen)						(miljoenen ton-km.)					
1955 Gemiddelde	7.161	3.845	3.379	698	15.083	1.881	1.370	1.319	167	4.737	184,8	92,1	84,8	23,1	384,8			
1956 Gemiddelde	7.348	3.713	3.230	578	14.869	1.930	1.372	1.218	139	4.659	186,0	89,5	79,2	19,7	374,4			
1956 Maart	7.186	3.448	3.055	702	14.391	1.978	1.251	1.191	167	4.587	197,5	77,4	76,3	23,1	374,3			
April	7.585	3.934	3.628	728	15.875	1.976	1.389	1.371	171	4.907	196,2	98,7	90,7	24,0	409,6			
Mei	7.955	4.297	3.589	727	16.568	2.107	1.573	1.345	170	5.195	201,3	105,4	92,0	23,8	422,5			
Juni	8.152	4.181	3.824	652	16.809	2.054	1.581	1.414	158	5.207	195,5	103,1	94,5	21,9	415,0			
Juli	7.879	3.967	3.538	634	16.018	2.005	1.483	1.323	155	4.966	204,0	95,8	86,6	22,4	408,8			
Augustus	7.730	4.401	3.710	582	16.423	2.023	1.591	1.362	147	5.123	194,6	104,8	89,0	22,2	410,6			
September	8.240	4.216	3.379	483	16.318	2.125	1.544	1.273	115	5.057	206,3	101,6	79,1	17,3	404,3			
Oktober ...	8.434	4.368	3.725	516	17.043	2.185	1.605	1.391	126	5.307	210,7	107,8	87,9	17,6	424,0			
November	7.835	3.739	3.115	498	15.187	2.075	1.388	1.177	121	4.761	192,9	91,3	80,5	16,3	381,0			
December	7.635	3.748	3.070	572	15.025	2.026	1.454	1.172	136	4.788	194,5	93,9	74,7	18,1	381,2			
1957 Januari ...	5.867	3.149	2.647	470	12.133	1.897	1.393	1.097	117	4.504	184,3	87,5	70,6	17,2	359,6			
Februari ...	5.909	3.445	2.458	464	12.276	1.627	1.406	926	108	4.067	154,7	86,0	54,3	13,8	308,8			
Maart	7.704	4.088	3.467	637	15.896	1.967	1.494	1.175	160	4.796	202,2	98,7	83,5	23,0	407,4			

**BUITENLANDSE HANDEL
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

**NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL
VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)**

75

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	(0) Voedings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen behalve brand- stoffen	(3) Mine- rale brand- stoffen, smeer- middel, en der- gelijke prod.	(4) Oliën en vetten van dierlijke of plant- aardige oorsprong	(5) Schei- kundige produk- ten	(6) Fabri- katen hoofdzak- kelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- mate- riaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) Niet elders genoem- de goe- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de han- delsbalans (miljoenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pct.
<i>Invoer.</i>														
Waarde (miljoenen franken)														
1955 Gemiddelde ...	1.589	177	2.725	1.208	164	645	2.796	1.918	529	99	11.850	2.879		
1956 Gemiddelde ...	1.807	191	3.046	1.519	143	732	3.203	2.376	579	39	13.635	2.982		
1956 Juli	1.618	171	2.866	1.511	118	671	3.176	2.453	533	39	13.156	2.751		
Augustus	1.704	170	2.993	1.687	121	666	3.329	1.948	564	31	13.213	2.654		
September ...	1.826	195	3.005	1.298	130	759	2.824	2.214	671	34	12.956	2.826		
Oktober	2.043	221	3.355	1.868	141	807	3.577	2.435	694	33	15.174	2.876		
November	2.115	208	3.070	1.700	164	802	3.131	2.587	602	32	14.411	3.000		
December	2.450	248	3.591	1.813	171	859	3.364	2.524	528	32	15.580	3.240		
1957 Januari	2.261	207	3.553	1.976	241	914	3.407	2.275	529	34	15.397	3.275		
Februari	1.721	185	3.083	1.805	218	848	3.320	2.478	599	28	14.285	3.265		
Maart	1.775	200	3.410	1.918	170	897	3.198	2.476	728	31	14.803	3.131		
April	1.721	212	3.286	1.921	152	862	3.598	2.659	714	34	15.159	3.206		
Mei	1.694	213	3.465	1.801	79	822	3.283	2.497	691	30	14.575	3.132		
Juni	ø										13.619	3.071		
<i>Uitvoer.</i>														
1955 Gemiddelde ...	415	20	870	778	92	781	6.730	1.291	458	145	11.580	4.547	- 270	97,7
1956 Gemiddelde ...	518	26	907	807	90	854	7.744	1.511	560	160	13.177	5.169	- 458	96,6
1956 Augustus	452	29	697	888	68	851	6.864	1.537	571	174	12.131	4.511	-1.082	91,8
September ...	498	25	861	781	101	794	7.830	1.350	607	144	12.991	4.979	+ 35	100,3
Oktober	528	26	1.109	753	57	836	8.417	1.641	690	177	14.234	5.676	- 940	93,8
November	562	29	942	761	102	836	7.558	1.305	581	170	12.846	5.038	-1.565	89,1
December	566	27	1.026	732	60	866	7.980	1.433	592	148	13.430	5.624	-2.150	86,2
1957 Januari	537	31	988	665	103	1.003	8.810	1.539	562	170	14.408	5.965	- 989	93,6
Februari	480	25	932	754	108	850	7.542	1.358	548	136	12.733	5.892	-1.552	89,1
Maart	407	35	1.039	843	132	1.002	8.654	1.908	620	142	14.782	6.003	- 21	99,9
April	424	34	1.018	793	92	905	7.766	1.655	598	142	13.427	5.700	-1.732	88,6
Mei	436	32	973	980	75	848	8.196	1.635	550	166	13.891	5.168	- 684	95,3
Juni											13.327	5.328	ø - 292	ø 97,9
Juli	ø										12.328	5.203		
Augustus ... ø											10.910	4.693		
<i>Invoer.</i>														
Hoeveelheid (duizenden tonnen)														
1955 Gemiddelde ...	256	9,8	2.273	1.245	13,4	123	153	35,4	5,2	1,9	4.116			
1956 Gemiddelde ...	285	17,4	2.444	1.459	11,2	145	160	42,1	5,8	2,0	4.572			
1956 Juli	245	62,1	2.644	1.483	9,2	124	160	47,4	5,8	1,9	4.783			
Augustus	269	9,5	2.785	1.582	9,3	123	159	33,8	5,9	1,6	4.978			
September ...	299	9,7	2.695	1.246	10,6	132	147	36,6	6,7	1,7	4.585			
Oktober	363	42,1	2.707	1.771	10,7	135	185	54,5	7,0	1,5	5.276			
November	372	11,2	2.442	1.615	11,9	150	160	34,7	6,2	1,4	4.804			
December	373	12,4	2.387	1.631	13,2	181	168	35,7	5,5	1,3	4.808			
1957 Januari	320	36,6	2.248	1.680	16,8	195	167	29,8	5,6	1,7	4.701			
Februari	247	9,8	2.292	1.430	14,9	166	164	44,1	5,7	1,3	4.375			
Maart	264	10,7	2.449	1.579	11,4	191	168	47,4	6,5	1,4	4.728			
April	252	40,1	2.463	1.585	10,9	150	177	41,8	6,8	1,4	4.728			
Mei	258	11,5	2.572	1.484	6,5	108	167	38,5	6,7	1,4	4.654			
Juni	ø										4.435			
<i>Uitvoer.</i>														
1955 Gemiddelde ...	71	1,8	408	853	6,6	306	811	29,6	5,0	54,6	2.547			
1956 Gemiddelde ...	70	2,2	490	704	6,0	332	839	30,4	5,7	69,8	2.549			
1956 Augustus	51	4,6	538	758	4,5	353	853	39,2	5,6	82,0	2.689			
September ...	63	2,0	604	647	7,1	332	865	23,7	5,6	59,8	2.609			
Oktober	71	1,7	520	617	3,9	298	882	30,8	5,9	76,5	2.508			
November	82	1,9	535	631	7,1	336	847	21,5	6,2	81,6	2.550			
December	73	1,7	495	637	4,0	298	802	22,0	5,6	50,5	2.388			
1957 Januari	60	1,8	451	497	6,5	368	942	23,8	6,0	58,4	2.415			
Februari	56	1,3	407	565	6,6	302	748	23,5	5,7	46,9	2.161			
Maart	44	1,9	435	600	8,6	371	924	30,7	6,8	40,1	2.462			
April	42	2,4	477	587	6,2	311	853	27,5	6,1	43,9	2.356			
Mei	42	2,2	542	756	5,2	335	910	29,1	5,9	60,3	2.688			
Juni											2.501			
Juli	ø										2.369			
Augustus ... ø											2.325			

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
	(duizenden)						(duizenden)		
1956 September	93	85	178	66	21	87	1.983	639	2.622
Oktober	85	86	171	66	23	89	1.526	533	2.059
November	93	146	239	74	35	109	1.706	814	2.520
December	118	214	332	89	53	142	2.505	1.489	3.994
1957 Januari	122	194	316	102	77	179	2.439	1.853	4.292
Februari	116	162	278	98	51	149	2.339	1.229	3.568
Maart	112	92	204	86	26	112	2.594	770	3.364
April	96	80	176	78	24	102	1.723	521	2.244
Mei	89	83	172	71	23	94	1.632	536	2.168
Juni	89	109	198	66	27	93	1.926	794	2.720
Juli	80	110	190	64	30	94	1.480	681	2.161
Augustus	77	84	161	62	22	84	1.426	497	1.923
September				63	25	88			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hene-gouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde der maand

1956 September ...	—	—	30	87,3	17,3	15,6	13,7	22,3	7,8	6,0	2,7	0,3	1,6
Oktober	—	—	23	89,5	18,6	15,5	15,1	21,6	7,5	6,3	2,9	0,4	1,6
November	—	—	23	109,1	22,9	19,2	18,6	24,8	8,7	7,1	4,5	1,1	2,2
December	—	—	28	142,1	29,1	23,7	26,2	32,0	11,3	9,0	6,0	2,1	2,7
1957 Januari	—	—	24	178,7	36,1	29,6	30,3	38,1	14,8	12,1	9,5	3,9	4,2
Februari	—	—	24	148,7	31,0	24,5	26,6	31,7	11,7	9,4	7,1	3,2	3,5
Maart	—	—	30	112,4	25,8	19,2	19,1	24,2	8,7	7,3	5,0	0,9	2,2
April	—	—	22	102,0	23,6	17,4	16,6	22,9	8,4	6,6	4,2	0,4	1,9
Mei	—	—	23	94,3	21,1	16,3	15,1	21,4	8,3	6,3	3,7	0,3	1,8
Juni	—	—	29	93,6	19,0	17,0	13,8	20,8	8,9	7,9	3,8	0,5	1,9
Juli	—	—	23	94,0	18,8	17,3	12,3	21,1	9,7	8,2	3,8	0,7	2,1
Augustus	—	—	23	83,6	16,5	15,5	11,2	20,5	7,7	6,4	3,7	0,3	1,8
September ...	—	—	30	87,9	19,8	14,8	12,8	20,5	7,5	6,7	3,6	0,4	1,8

Daggemiddelde der week

1957 September ...	1	7	6	82,6	17,3	14,7	11,5	19,5	7,7	6,3	3,5	0,3	1,8
	8	14	6	88,8	19,9	15,2	12,4	20,8	7,8	6,8	3,7	0,4	1,8
	15	21	6	87,6	20,3	14,6	12,9	20,2	7,2	6,4	3,8	0,4	1,8
	22	28	6	90,4	20,5	15,2	13,5	20,9	7,5	6,8	3,8	0,4	1,8
	29	5/10	6	90,1	21,0	14,3	13,5	21,1	7,4	7,1	3,4	0,4	1,9
Oktober	6	12	6	89,8	21,8	14,0	13,6	20,6	7,2	6,8	3,5	0,4	1,9

III. — DAGGEMIDDELE DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN

81³

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	(duizenden)								
1955 Gemiddelde	114,2	58,2	172,4	75,1	41,4	116,5	39,1	16,8	55,9
1956 Gemiddelde	101,4	43,4	144,8	61,4	29,7	91,1	40,0	13,7	53,7
1956 September	55,2	32,1	87,3	42,6	23,4	66,0	12,6	8,7	21,3
Oktober	56,9	32,6	89,5	42,6	23,7	66,3	14,3	8,9	23,2
November	74,6	34,5	109,1	48,9	24,9	73,8	25,7	9,6	35,3
December	101,1	41,0	142,1	62,8	26,4	89,2	38,3	14,6	52,9
1957 Januari	138,9	39,8	178,7	73,6	27,9	101,5	65,3	11,9	77,2
Februari	111,7	37,0	148,7	70,5	27,0	97,5	41,2	10,0	51,2
Maart	78,6	33,8	112,4	61,4	25,1	86,5	17,2	8,7	25,9
April	70,4	31,6	102,0	55,7	22,6	78,3	14,7	9,0	23,7
Mei	63,9	30,4	94,3	49,2	21,6	70,8	14,7	8,8	23,5
Juni	64,6	29,0	93,6	46,9	19,4	66,3	17,7	9,6	27,3
Juli	66,1	27,9	94,0	46,5	17,9	64,4	19,6	10,0	29,6
Augustus	57,4	26,2	83,6	44,1	17,9	62,0	13,3	8,3	21,6
September	61,1	26,8	87,9	44,8	18,6	63,4	16,3	8,2	24,5

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP

81⁴

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Boebouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw- nijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoen- nijverheid	Voeding, tabak	Verkeer	Haven- arbeiders	Scheeps- herstellers	Hotels- spijshuizen	Huis- personeel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1956 Juli	5,5	0,4	0,7	0,5	1,2	1,2	10,6	2,6	7,3	1,0	0,6	0,5	11,5	5,1	1,8	3,5	6,0	—	—	1,9	2,8	0,2	6,7	0,8	72,4
Augustus	3,9	0,4	0,7	0,5	1,2	0,9	9,9	2,4	7,0	1,0	0,5	0,5	10,4	5,0	1,7	3,2	5,7	—	—	1,8	2,7	0,2	6,5	0,8	66,9
September	3,4	0,4	0,7	0,5	1,4	1,1	9,7	2,3	6,7	1,0	0,6	0,5	9,5	4,4	1,6	3,1	5,5	—	—	3,2	2,6	0,2	6,8	0,8	66,0
Oktober	2,4	0,4	0,7	0,5	2,5	1,1	10,1	2,4	7,0	0,9	0,5	0,5	8,9	4,0	1,5	3,0	5,5	—	—	4,1	2,6	0,2	6,8	0,7	66,3
November	4,8	0,4	0,7	0,6	3,0	1,2	12,4	2,7	7,4	0,9	0,5	0,5	8,9	4,5	1,6	3,2	5,8	—	—	4,5	2,6	0,2	6,8	0,7	73,9
December	8,3	0,4	0,8	0,7	3,9	1,3	17,4	3,9	8,5	1,0	0,5	0,6	9,5	5,5	1,7	4,0	6,4	—	—	4,3	2,7	0,2	6,9	0,7	89,2
1957 Januari	9,2	0,5	0,9	0,8	4,7	1,4	22,8	4,3	9,1	1,0	0,6	0,6	10,0	6,2	1,9	4,8	7,2	—	—	4,6	2,7	0,2	7,3	0,7	101,5
Februari	9,0	0,5	0,9	0,8	4,5	1,4	21,6	3,9	8,8	1,1	0,6	0,6	9,5	5,3	1,8	5,1	7,0	—	—	4,4	2,7	0,2	7,1	0,7	97,5
Maart	7,6	0,4	0,8	0,6	3,1	1,4	17,7	3,4	8,3	1,0	0,6	0,6	8,8	4,1	1,7	5,3	6,7	—	—	4,1	2,6	0,2	6,8	0,7	86,5
April	6,9	0,5	0,8	0,6	1,7	1,4	15,5	3,0	8,4	1,0	0,6	0,5	8,1	3,6	1,6	5,1	6,0	—	—	3,1	2,5	0,2	6,4	0,8	78,3
Mei	4,2	0,5	1,1	0,6	1,4	1,2	13,1	2,9	7,9	1,0	0,5	0,5	7,6	3,5	1,5	4,5	5,9	—	—	3,1	2,5	0,2	6,2	0,9	70,8
Juni	4,7	0,5	0,8	0,6	1,4	1,2	12,6	2,6	7,1	0,9	0,5	0,5	7,4	3,6	1,4	3,5	5,4	—	—	2,3	2,4	0,2	5,8	0,9	66,3
Juli	4,9	0,5	0,8	0,6	1,3	1,1	12,3	2,5	7,2	0,9	0,5	0,4	7,3	3,8	1,4	3,0	5,3	—	—	1,6	2,4	0,1	5,7	0,8	64,4
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1956 Juli	0,8	0,2	0,0	0,0	0,4	0,5	1,3	0,6	1,3	0,2	0,2	0,1	7,0	4,3	2,5	1,1	1,4	2,7	0,0	0,2	0,3	0,0	0,2	0,0	25,3
Augustus	0,9	0,2	11,2	0,0	0,3	0,2	1,2	0,6	1,3	0,3	0,2	0,1	5,9	3,7	1,3	1,1	1,3	2,3	0,0	0,2	0,3	0,0	0,2	0,0	32,8
September	0,8	0,3	0,3	0,0	0,4	0,3	1,2	0,6	1,3	0,2	0,1	0,1	5,2	3,1	1,3	1,1	1,2	3,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,0	21,3
Oktober	0,8	0,5	0,0	0,1	0,3	0,4	2,5	0,7	1,4	0,2	0,1	0,1	4,7	3,3	1,7	1,2	1,3	3,1	0,0	0,3	0,2	0,0	0,3	0,0	23,2
November	1,0	0,7	0,1	0,3	0,3	0,3	11,2	1,4	2,1	0,2	0,1	0,1	4,8	4,2	1,7	1,1	1,6	3,2	0,0	0,3	0,2	0,0	0,3	0,0	35,2
December	1,4	1,0	0,2	0,5	0,5	0,4	16,6	3,2	4,2	0,5	0,2	0,1	6,3	7,5	2,7	1,5	2,3	2,9	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	52,9
1957 Januari	1,7	1,5	0,3	1,0	0,8	0,3	41,4	4,0	3,5	0,4	0,1	0,2	5,2	6,2	1,4	1,7	3,3	3,2	0,0	0,4	0,3	0,0	0,3	0,0	77,2
Februari	1,6	1,4	0,1	0,6	0,7	0,3	21,4	2,2	2,2	0,4	0,1	0,2	5,0	4,4	1,1	1,8	3,0	3,7	0,0	0,4	0,3	0,0	0,3	0,0	51,2
Maart	0,5	0,4	0,1	0,1	0,4	0,4	3,5	0,8	1,4	0,3	0,1	0,2	4,0	3,1	1,0	1,8	2,0	4,8	0,0	0,4	0,3	0,0	0,3	0,0	25,9
April	0,5	0,4	0,1	0,1	0,2	0,4	2,0	0,7	1,7	0,4	0,1	0,1	4,3	3,1	1,3	1,4	1,8	4,2	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	23,7
Mei	0,8	0,3	0,1	0,1	0,2	0,3	1,7	0,6	1,6	0,3	0,1	0,1	4,7	3,1	1,5	1,3	1,5	4,5	0,0	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	23,5
Juni	1,1	0,3	0,3	0,1	0,2	0,3	2,0	0,7	4,2	0,3	0,1	0,1	4,7	3,4	2,3	1,1	1,5	4,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	27,3
Juli	0,8	0,2	0,2	0,2	0,4	0,3	2,0	0,6	5,9	0,3	0,1	0,1	5,2	3,7	1,7	1,6	1,6	4,1	0,0	0,1	0,3	0,0	0,2	0,0	29,6
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1956 Juli	6,2	0,6	0,7	0,6	1,6	1,7	11,9	3,2	8,6	1,3	0,7	0,6	18,4	9,3	4,3	4,6	7,5	2,7	0,0	2,1	3,1	0,2	6,9	0,9	97,7
Augustus	4,8	0,6	11,9	0,5	1,5	1,1	11,1	3,0	8,3	1,3	0,7	0,6	16,3	8,8	3,0	4,3	7,0	2,3	0,0	2,0	2,9	0,2	6,7	0,8	99,7
September	4,2	0,7	1,0	0,6	1,7	1,5	11,0	2,8	8,0	1,2	0,7	0,6	14,6	7,4	2,9	4,2	6,7	3,1	0,0	3,5	2,8	0,2	7,1	0,8	87,3
Oktober	3,2	0,9	0,7	0,6	2,9	1,4	12,6	3,1	8,4	1,1	0,6	0,6	13,6	7,3	3,2	4,2	6,8	3,1	0,0	4,4	2,8	0,2	7,1	0,7	89,5
November	5,8	1,1	0,9	0,8	3,3	1,5	23,6	4,1	9,4	1,1	0,6	0,6	13,7	8,7	3,3	4,3	7,4	3,2	0,0	4,8	2,9	0,2	7,1	0,7	109,1
December	9,7	1,4	0,9	1,1	4,5	1,7	34,1	7,1	12,7	1,4	0,7	0,7	15,8	12,9	4,4	5,5	8,8	2,9	0,0	4,7	3,0	0,2	7,2	0,7	142,1
1957 Januari	10,9	2,0	1,3	1,8	5,4	1,7	64,2	8,3	12,6	1,4	0,7	0,8	15,2	12,4	3,3	6,5	10,5	3,2	0,0	4,9	3,0	0,3	7,6	0,7	178,7
Februari	10,7	1,9	1,0	1,4	5,3	1,7	43,0	6,0	11,0	1,4	0,8	0,8	14,5	9,6	2,9	6,9	10,0	3,7	0,0	4,8	2,9	0,3	7,4	0,7	148,7
Maart	8,2	0,8	0,9	0,7	3,4	1,8	21,2	4,2	9,7	1,3	0,7	0,8	12,8	7,2	2,7	7,1	8,7	4,8	0,0	4,5	2,9	0,3	7,0	0,7	112,4
April	7,4	0,8	0,9	0,7	1,9	1,9	17,4	3,7	10,1	1,4	0,7	0,7	12,5	6,6	2,9	6,6	7,3	4,2	0,0	3,4	2,6	0,2	6,6	0,8	102,0
Mei	4,9	0,8	1,3	0,7	1,6	1,6	14,8	3,5	9,5	1,2	0,6	0,6	12,2	6,6	3,0	5,8	7,4	4,5	0,0	3,5	2,7	0,2	6,4	0,9	94,3
Juni	5,8	0,8	1,1	0,7	1,5	1,4	14,5	3,3	11,4	1,2	0,6	0,6	12,1	7,1	3,7	4,6	6,9	4,0	0,0	2,6	2,6	0,2	6,0	0,9	93,6
Juli	5,7	0,7	1,0	0,8	1,7	1,5	14,2	3,1	13,1	1,2	0,6	0,5	12,5	7,5	3,1	4,6	6,9	4,1	0,0	1,7	2,6	0,2	5,9	0,8	94,0

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-KONGO ALGEMENE STATEN DER BANKEN ¹

85¹

(miljoenen franken)

Posten	1957 31 januari	1957 28 februari	1957 31 maart	1957 30 april	1957 31 mei	1957 30 juni	1957 31 juli	1957 31 augustus
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	3.015	3.005	4.626	3.016	3.135	3.320	3.229	3.082
Daggeld	1.596	1.760	1.727	1.706	1.831	2.372	1.649	1.796
Bankiers	4.521	4.789	4.224	5.083	4.943	4.905	4.858	5.048
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	890	1.048	954	1.026	898	1.181	978	963
Andere te innen waard. op korte term.	4.289	4.254	4.343	4.394	4.721	5.116	4.546	4.170
Wissels	46.332	45.833	47.834	46.635	45.790	45.220	43.403	43.725
a) Handelswissels ²	14.577	14.098	16.313	15.161	13.823	13.398	12.416	13.273
b) Overheidsf. herdicont. bij N.B.B.	10.460	10.906	9.598	9.707	10.126	9.678	9.431	10.963
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot beloop van 95 pct.	21.294	20.829	21.923	21.767	21.841	22.144	21.556	19.489
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.225	1.265	1.261	1.413	1.342	1.316	1.316	1.284
Debiteuren wegens verstrekte accept.	11.252	11.243	11.517	11.112	10.900	10.902	10.482	9.921
Diverse debiteuren	20.856	21.253	20.291	22.035	22.091	21.650	22.827	23.085
Effecten	26.980	27.153	27.527	26.911	26.512	26.751	25.624	25.574
a) Belegde wettelijke reserve	289	289	290	293	294	298	298	298
b) Belgische overheidsfondsen	23.816	23.846	24.268	23.817	23.728	23.720	22.826	22.780
c) Buitenlandse overheidsfondsen ...	46	78	78	78	78	78	78	78
d) Bankaandelen	1.120	1.121	1.121	1.125	1.125	1.139	1.139	1.139
e) Andere fondsen	1.709	1.819	1.770	1.598	1.287	1.516	1.283	1.278
Diversen	919	878	724	898	927	1.027	925	934
Niet gestort kapitaal	5	5	5	5	8	6	5	5
Totaal beschikbare en vlottende middelen	121.880	122.486	125.033	124.234	123.098	123.766	119.842	119.587
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	6	6	19	19	20	20	20	21
Gebouwen	973	972	986	986	986	989	991	992
Part. in dochtermaatsch. voor immob.	267	267	267	267	267	267	267	266
Vord. op dochtermaatsch. voor immob.	319	322	324	320	322	323	325	326
Materieel en meubilair	117	117	119	120	123	122	125	128
Totaal vastgelegde middelen ...	1.682	1.684	1.715	1.712	1.718	1.721	1.728	1.733
Totaal der activa ...	123.562	124.170	126.748	125.946	124.816	125.487	121.570	121.320
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	546	537	1.298	1.270	1.887	1.559	1.013	1.537
Daggeld	36	29	17	34	68	63	100	94
Bankiers	9.096	9.648	10.008	10.185	8.977	8.425	8.104	8.410
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.771	1.630	1.643	1.829	1.677	1.765	1.601	1.574
Geaccepteerde wissels	11.252	11.243	11.517	11.112	10.900	10.902	10.482	9.921
Andere te bet. waarden op korte term.	2.712	3.038	2.324	2.603	2.774	2.669	2.665	2.707
Crediteuren wegens wissels ter incasso	860	853	828	817	788	792	715	708
Deposito's en crediteuren	81.124	81.014	83.381	81.654	81.366	82.912	80.310	79.813
a) Dad. opvr. en op ten h. 30 d. ³	70.030	70.042	72.066	70.261	70.929	72.908	70.693	69.737
b) Op meer dan 30 dagen	11.094	10.972	11.315	11.393	10.437	10.004	9.617	10.076
Obligaties en kasbons	4.303	4.335	4.381	4.327	4.347	4.394	4.369	4.460
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	620	658	619	620	664	627	627	627
Diversen	3.677	3.608	3.125	3.681	3.547	3.338	3.529	3.413
Totaal opvraagbaar ...	115.997	116.592	119.141	118.132	116.995	117.446	113.515	113.264
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	4.331	4.336	4.336	4.560	4.572	4.692	4.707	4.707
Niet beschikb. res. wegens uitgiftpr. .	175	175	175	154	144	144	144	144
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	293	299	294	297	298	302	302	302
Beschikbare reserve	2.689	2.696	2.725	2.724	2.728	2.823	2.823	2.823
Reservefonds	77	78	77	79	79	80	79	80
Totaal niet opvraagbaar ...	7.565	7.578	7.607	7.814	7.821	8.041	8.055	8.056
Totaal der passiva ...	123.562	124.170	126.748	125.946	124.816	125.487	121.570	121.320

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek "Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen".

² De portefeuille van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken herdicaconteerd, beliep op 31 januari, 28 februari, 31 maart, 30 april, 31 mei, 30 juni, 31 juli en 31 augustus 1957 respectievelijk fr 8.991, 10.013, 10.795, 10.937, 11.357, 12.842, 12.448 en 11.640 miljoen die niet bevat zijn in de handelswissels.

³ Incl. de deposito's ingeschreven in boekjes waarover slechts kan beschikt worden ten belope van 5.000 frank per periode van veertien dagen en ten belope van ten hoogste 50.000 frank per periode van veertien dagen, mits een vooropzeg van ten minste veertien dagen. Voor de maanden januari, februari, maart, april, mei, juni, juli en augustus 1957 beliepen deze deposito's respectievelijk fr 10.922, 11.004, 10.965, 10.778, 10.742, 10.711, 10.721 en 10.731 miljoen.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85²

(miljoenen franken)

Posten	1957 22 augustus	1957 29 augustus	1957 5 september	1957 12 september	1957 19 september	1957 26 september	1957 3 oktober	1957 10 oktober
ACTIVA								
Goudvoorraad	43.862	44.112	44.165	44.054	43.909	43.709	43.349	43.349
Tegoed op het buitenland	906	500	656	559	522	1.251	1.543	1.318
Te ontvangen deviezen en goud	442	617	571	571	571	571	221	175
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
a) E.B.U.	7.331	7.331	7.284	7.284	7.153	7.153	7.105	7.105
b) landen, leden van de E.B.U.	1.048	1.148	1.031	1.076	324	238	154	185
c) andere landen	837	821	827	824	809	803	808	813
Deb. weg. termijnverk. v. dev. en goud	—	—	285	386	535	1.044	1.044	864
Handelspapier op België	12.185	12.494	13.675	12.889	12.990	12.478	13.169	12.380
Voorschotten op onderpand	1.358	2.159	2.016	1.770	1.486	1.469	1.684	1.432
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 september 1948 en 15 april 1952) :								
a) schatkistcertificaten	8.565	9.115	8.690	9.390	8.440	8.215	8.512	8.740
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	721	516	869	198	840	1.041	1.308	974
c) andere Belgische overheidseffecten.	156	147	181	181	160	150	181	181
Rekening-courant van de Schatkist	—	—	—	—	—	—	1.688	2.675
Deel- en pasmunt	739	748	739	755	770	717	685	684
Tegoed bij de Dienst der Postchecks ...	1	2	1	2	2	2	1	2
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.456	34.456	34.456	34.456	34.456	34.456	34.456	34.456
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	2.235	2.235	2.235	2.235	2.235	2.235	2.235	2.235
Gebouwen, materieel en meubelen	1.318	1.318	1.318	1.318	1.318	1.318	1.318	1.318
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	922	922	921	921	921	921	921	921
Diversen	870	904	792	867	814	813	863	941
	117.952	119.545	120.712	119.736	118.255	118.584	121.245	120.748

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	110.269	110.321	111.722	110.689	109.610	109.483	112.325	111.808
Rekeningen-courant :								
gewone rekening	25	14	4	7	23	1	—	17
Schatkist { rekeningen Akkoord voor Econ. Samenwerking.	20	20	20	20	20	20	20	20
Buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	2	2	24	24	24	24	24	24
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	240	243	226	199	242	187	186	185
Diverse rekeningen-courant	1.107	2.014	1.099	1.012	1.059	1.176	1.247	1.289
Verbindenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
Landen, leden van de E.B.U.	772	1.130	1.568	1.641	1.059	960	1.069	1.203
Andere landen	469	548	539	512	419	418	375	364
Totaal der verbintenissen op zicht	112.904	114.292	115.202	114.104	112.456	112.269	115.246	114.910
Speciale provisieles :								
Overeenkomst van 14-9-54 : N.M.K.N.	375	375	375	375	375	375	375	375
Overeenkomst van 11-5-55 : N.M.K.N.	—	—	—	—	—	—	—	—
Te leveren deviezen en goud	472	646	883	981	1.129	1.633	1.282	1.104
Pensioenkas van het Personeel	922	922	921	921	921	921	921	921
Diversen	1.039	1.070	1.091	1.115	1.134	1.146	1.181	1.198
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	1.840	1.840	1.840	1.840	1.840	1.840	1.840	1.840
	117.952	119.545	120.712	119.736	118.255	118.584	121.245	120.748

VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-CONGO EN RUANDA-URUNDI

(miljoenen franken)

Posten	1957 31 januari	1957 28 februari	1957 31 maart	1957 30 april	1957 31 mei	1957 30 juni	1957 31 juli	1957 31 augustus
ACTIVA								
Goudvoorraad	6.111	6.118	6.135	6.139	6.032	5.784	5.621	5.514
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	3.228	3.109	2.858	2.728	2.501	2.396	2.542	2.384
Tegoed in Belgische franken :								
Banken en diverse organismen	27	1	—	1	1	1	1	1
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.327	1.453	1.407	1.307	1.268	1.276	927	764
Andere tegoeden	2.541	1.880	2.021	1.253	950	580	591	692
Tegoed in andere deviezen	35	36	33	36	31	31	40	25
Te ontvangen buitenlandse deviezen en goud	1	—	—	2	—	—	—	137
Handelspapier op Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi	55	29	27	64	104	263	385	337
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen	2	22	61	29	7	469	563	500
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	10	4	7	8	12	6	6	11
Overheidseffecten (stat. : art. 6, § 1 n ^o 3) Uitgegeven door Belgisch-Congo	—	—	—	—	—	195	90	10
Voorschotten (Stat. : art. 6, § 1, n ^o 4, litt. a en c) aan organ. opger. of be- heerd door bijz. wett. bep. of waarv. de verbintenissen gewaarb. zijn door Belgisch-Congo	—	—	—	56	113	127	213	241
Belgische overheidseff. uitgeg. in Kong. fr.	3.993	3.993	3.993	3.902	3.700	3.590	3.390	3.190
Overheidsfondsen :								
Stat. : art. 6, § 1, n ^o s 12 en 13	1.010	1.009	1.012	1.015	979	978	1.055	1.096
Stat. : art. 6, § 2, n ^o 4, al. 2	—	—	—	154	166	176	186	190
Gebouwen, materieel, meubelen	230	235	242	244	245	249	253	260
Diversen	118	127	135	143	146	188	173	191
	18.688	18.016	17.931	17.081	16.255	16.309	16.036	15.543

PASSIVA								
Biljetten en metalen munten in omloop ...	5.438	5.448	5.390	5.317	5.370	5.753	5.913	5.953
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Kongo	5.278	5.277	5.068	4.837	4.713	5.486	5.465	5.132
Ruanda-Urundi	543	516	701	765	729	208	187	176
Diverse rekeningen-courant	2.103	1.754	1.683	1.815	2.047	1.400	1.309	1.083
Te betalen waarden	222	250	226	217	178	280	198	193
Totaal der verbintenissen op zicht	13.584	13.245	13.068	12.951	13.037	13.127	13.072	12.537
Crediteuren wegens termijn aankopen van deviezen en goud	2	—	—	2	—	—	—	25
Verbindenissen in Belgische franken :								
Op zicht	795	928	1.037	794	724	1.276	1.127	1.022
Op termijn	3.092	2.777	2.423	2.149	1.538	1.044	961	863
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	17	18	1	1	2	2	5	5
In andere deviezen	7	7	9	7	7	11	12	15
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	413	243	572	345	150	—	—	201
Diversen	438	458	481	492	391	443	453	469
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	190	190	190	190	256	256	256	256
	18.688	18.016	17.931	17.081	16.255	16.309	16.036	15.543

Maand	Postrekeningen ¹	Maand	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken ^{2 3}
1956 Juli	4,02	1956 Juni	2,09
Augustus	3,81	Juli	2,09
September	3,77	Augustus	1,83
Oktober	3,85	September	1,79
November	4,17	Oktober	1,92
December	4,09	November	2,14
1957 Januari	4,55	December	2,26
Februari	4,08	1957 Januari	2,06
Maart	3,92	Februari	2,05
April	4,24	Maart	2,03
Mei	4,10	April	2,28
Juni	4,01	Mei	2,25
Juli	3,99	Juni	2,11
Augustus	4,01	Juli	2,10
September	3,85	Augustus	2,00

¹ Zie tabel nr 86.

² Voor de samenstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* oktobernummer 1950, blz. 222.

³ Nieuwe reeks : cijfers herleid tot type-maand van 25 dagen.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid en postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

BINNENLANDSE GELDHOEVEELHEID
(in miljarden franken)

Data	Chartaal geld			Giraal geld in handen van					Totale geldhoeveelheid	Procent chartaal geld	Veranderingen van de totale geldhoeveelheid	
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Chartale geldhoeveelheid *	de Schatkist en de lagere publiekrechtelijke lichamen	de bedrijven en particulieren **			Girale geldhoeveelheid				
					Rekeningen-courant bij de Nationale Bank van België *	Tegoeden op postrekening *	Direct opeisbare deposito's en op ten hoogste 80 dagen bij de banken en parastatale instellingen *					Totaal
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (4) + (8)	10 = (8) + (9)	(11) = $\frac{(8)}{(10)}$	(12)	
1954 30-6	5,9	100,2	104,3	8,1	0,7	20,2	49,0	69,9	78,0	182,3	57,2	+ 5,4 ¹
30-9	5,9	101,2	105,2	7,9	0,5	19,1	47,5	67,1	75,0	180,2	58,4	- 2,1
31-12	5,9	102,7	106,7	7,4	0,5	20,6	48,4	69,5	76,9	183,6	58,1	+ 3,4
1955 31-3	5,9	104,0	107,5	7,1	0,4	19,0	50,7	70,1	77,2	184,7	58,2	+ 1,1
30-6	5,8	105,3	108,6	7,3	0,6	20,4	50,7	71,7	79,0	187,6	57,9	+ 2,9
30-9	5,7	106,4	109,7	7,4	0,3	20,0	50,0	70,3	77,7	187,4	58,5	- 0,2
31-12	5,6	107,6	110,7	7,9	0,6	21,0	52,5	74,1	82,0	192,7	57,5	+ 4,1
1956 31-1	5,6	104,7	107,8	7,3	0,4	21,3	50,1	71,8	79,1	186,9	57,7	- 5,8
29-2	5,5	106,1	109,2	6,4	0,4	21,0	51,4	72,8	79,2	188,4	58,0	+ 1,5
31-3	5,4	106,4	109,5	7,5	0,4	21,0	52,6	74,0	81,5	191,0	57,3	+ 2,6
30-4	5,4	107,0	110,0	6,9	0,4	21,7	52,8	74,9	81,8	191,8	57,4	+ 0,8
31-5	5,4	107,2	110,1	6,9	0,4	22,0	53,5	75,9	82,8	192,9	57,1	+ 1,1
30-6	5,4	108,4	111,4	6,7	0,3	22,6	54,1	77,0	83,7	195,1	57,1	+ 2,2
31-7	5,4	110,1	113,1	6,0	0,4	22,3	52,6	75,3	81,3	194,4	58,2	- 0,7
31-8	5,4	109,9	113,0	6,5	0,3	21,6	53,5	75,4	81,9	194,9	58,0	+ 0,5
30-9	5,4	109,8	112,8	7,7	0,4	21,2	53,9	75,5	83,2	196,0	57,6	+ 1,1
31-10	5,4	110,7	113,6	5,8	0,3	21,3	54,7	76,3	82,1	195,7	58,1	- 0,3
30-11	5,4	110,0	112,9	5,7	0,3	21,6	54,2	76,1	81,8	194,7	58,0	- 1,0
31-12	5,4	111,5	114,4	6,4	0,6	21,9	55,6	78,1	84,5	198,9	57,5	+ 4,2
1957 31-1	5,4	109,8	112,6	6,4	0,4	22,3	53,9	76,6	83,0	195,6	57,6	- 3,3
28-2	5,4	110,4	113,2	6,2	0,5	21,6	53,6	75,7	81,9	195,1	58,0	- 0,5
31-3	5,2	110,9	113,6	7,2	0,4	21,5	55,5	77,4	84,6	198,2	57,3	+ 3,1
30-4	5,2	110,5	113,3	7,1	0,4	22,4	54,2	77,0	84,1	197,4	57,4	- 0,7
31-5	5,3	110,7	113,6	6,7	0,3	22,1	54,8	77,2	83,9	197,5	57,5	+ 0,1
30-6	5,3	111,2	113,9	7,9	0,4	23,0	56,7	80,1	88,0	201,9	56,4	+ 4,4
31-7	5,4	112,3	115,1	6,4	0,4	22,3	54,2	76,9	83,3	198,4	58,0	- 3,5
31-8	5,4	111,9	114,7	6,1	0,3	21,3	52,8	74,4	80,5	195,2	58,8	- 3,2

* Onder aftrek van de kasvoorraden der geldscheppende instellingen.

** Incl. administratieve parastatale instellingen.

¹ Verandering t.o.v. 31 maart 1954.

GEZAMENLIJKE BALANSEN DER GELDSCEPPENDE INSTELLINGEN
(in miljarden franken)

85⁴

Data	Geldhoeveelheid				Netto goud- en deviezenvoorraad			Vorderingen op de Schatkist en op andere openbare ontleners				Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren in België		Diversen			Salderingsposten	Totaal	Onder aftrek van					Verschil (20) — (21) tot (25)		
	Char- taal geld	Giraal geld			Totaal	Direct opeisbare activa en verplichtingen (netto bedragen)		Andere netto tegoe- den en ver- plich- tingen (netto bedra- gen)	Totaal	Staats- schul- den	Schuld van de andere openbare ontleners 1	Voor- schot- ten aan het Ren- ten fonds	Totaal 1	bij de geldscheppende instellingen	pro memora bij en buiten de geld- scheppende instellingen	Saldo der niet kortlopende verrichtingen van het Gemeentekrediet, de Nationale Kas voor Beroepskrediet en het Munifonds 1			Specifieke leningen en ontleningen der niet geldscheppende financiële instellingen	Saldo der niet elders vermelde vorderingen en verplichtingen tegenover Belgische ingezetenen	Quasi-monetaire verplichtingen der geldscheppende instellingen tegenover de binnen- landse economie				Obliga- tie- lingen (depo- sito- banken)	
		in handen van de bedrijven en particulieren	in handen van de overheid	Totaal		N.B.B.	Particu- liere banken														in handen van de bedrij- ven en parti- culieren	depo- sito's in buiten- landse geld- soorten in handen van de bedrij- ven en parti- culieren	in handen van de Schat- kist			Verschil tussen de eigen middelen en de vastgelegde middelen en participaties (Nationale Bank, Hier- disconteringsinstituut en depositobanken)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	
1951 31 december	99,1	62,0	7,4	69,4	168,5	+50,2	- 5,8	+1,4	45,8	105,1	1,3	1,6	108,0	36,2	42,1	+1,1	+0,7	-2,0	+2,1	191,9	-14,1	-2,4	-1,1	-5,2	-0,6	168,5
In pct. v. (20)	51,6	32,3	3,9	36,2	87,8	26,2	- 3,0	0,7	23,9	54,8	0,7	0,8	56,3	18,9	42,1	0,5	0,4	-1,1	1,1	100,0	- 7,3	-1,5	-0,6	-2,7	-0,3	87,8
1952 31 december	102,0	65,1	7,4	72,5	174,5	+51,0	- 4,3	+3,7	50,4	115,2	1,4	0,3	116,9	36,5	43,3	—	-0,1	-1,6	+0,2	202,3	-18,6	-1,6	-1,4	-5,2	-1,0	174,5
In pct. v. (20)	50,4	32,2	3,7	35,9	86,3	25,2	- 2,1	1,8	24,9	56,9	0,7	0,2	57,8	18,0	43,3	—	—	-0,8	0,1	100,0	- 9,2	-0,8	-0,7	-2,5	-0,5	86,3
1953 31 december	105,9	67,3	7,1	74,4	180,3	+52,4	- 4,8	+2,7	50,3	120,4	1,6	—	122,0	38,7	45,4	-0,4	+0,1	-1,9	+1,0	209,8	-20,6	-1,5	-0,2	-5,3	-1,9	180,3
In pct. v. (20)	50,5	32,0	3,4	35,4	85,9	25,0	- 2,3	1,3	24,0	57,4	0,8	—	58,2	18,4	45,4	-0,2	—	-0,9	0,5	100,0	- 9,8	-0,7	-0,1	-2,6	-0,9	85,9
1954 31 december	106,7	69,5	7,4	76,9	183,6	+50,5	- 3,7	+1,5	48,3	119,9	1,9	1,2	123,0	41,7	49,8	+1,5	+1,0	-1,2	+1,6	215,9	-21,3	-2,0	-0,1	-6,0	-2,9	183,6
In pct. v. (20)	49,4	32,2	3,4	35,6	85,0	23,4	- 1,7	0,7	22,4	55,5	0,9	0,6	57,0	19,3	49,8	0,6	0,5	-0,5	0,7	100,0	- 9,9	-0,9	—	-2,8	-1,4	85,0
1955 30 juni	108,6	71,7	7,3	79,0	187,6	+52,9	- 4,8	+2,7	50,8	121,1	2,6	0,9	124,6	43,0	50,1	+1,4	+1,3	-2,0	+2,2	221,3	-22,4	-1,7	-0,1	-6,1	-3,4	187,6
In pct. v. (20)	49,0	32,4	3,3	35,7	84,7	23,9	- 2,1	1,2	23,0	54,7	1,2	0,4	56,3	19,4	50,1	0,6	0,6	-0,9	1,0	100,0	-10,2	-0,8	—	-2,8	-1,5	84,7
31 december	110,7	74,1	7,9	82,0	192,7	+56,1	- 4,8	+3,4	54,7	122,4	2,9	0,7	126,0	44,4	52,0	+2,9	+1,3	-1,8	+0,9	228,4	-23,4	-2,4	-0,1	-6,0	-3,8	192,7
In pct. v. (20)	48,5	32,4	3,5	35,9	84,4	24,6	- 2,1	1,4	23,9	53,6	1,3	0,3	55,2	19,4	52,0	1,2	0,6	-0,8	0,5	100,0	-10,2	-1,1	—	-2,6	-1,7	84,4
1956 31 maart	109,5	74,0	7,5	81,5	191,0	+58,8	- 4,9	+3,6	57,5	121,8	2,9	0,7	125,4	43,4	52,0	+2,0	+1,1	-1,6	+0,5	228,2	-24,5	-2,4	-0,1	-6,2	-4,0	191,0
In pct. v. (20)	48,0	32,4	3,3	35,7	83,7	25,8	- 2,1	1,5	25,2	53,4	1,3	0,3	55,0	19,0	52,0	0,9	0,4	-0,7	0,2	100,0	-10,7	-1,1	—	-2,7	-1,8	83,7
30 juni	111,4	77,0	6,7	83,7	195,1	+59,2	- 3,8	+3,1	58,5	124,2	3,5	1,4	129,1	42,1	52,6	+1,6	+1,4	-1,4	+1,9	233,2	-24,5	-2,8	-0,1	-6,6	-4,1	195,1
In pct. v. (20)	47,8	33,0	2,9	35,9	83,7	25,4	- 1,6	1,3	25,1	53,3	1,5	0,6	55,4	18,1	52,6	0,6	0,6	-0,6	0,8	100,0	-10,5	-1,2	—	-2,8	-1,8	83,7
30 september	112,8	75,5	7,7	83,2	196,0	+59,2	- 5,1	+2,3	56,4	123,4	3,6	1,3	128,3	45,1	55,3	+2,2	+1,4	-1,9	+1,8	233,3	-23,6	-2,6	—	-6,9	-4,2	196,0
In pct. v. (20)	48,3	32,4	3,3	35,7	84,0	25,4	- 2,2	1,0	24,2	52,9	1,5	0,5	54,9	19,3	55,3	1,0	0,6	-0,8	0,8	100,0	-10,1	-1,1	—	-3,0	-1,8	84,0
31 december ...	114,4	78,1	6,4	84,5	198,9	+56,9	- 6,1	+3,2	54,0	123,4	4,1	2,0	129,5	49,0	58,4	+2,7	+1,2	-1,6	+0,6	235,4	-22,3	-3,2	—	-6,7	-4,3	198,9
In pct. v. (20)	48,6	33,2	2,7	35,9	84,5	24,2	- 2,6	1,3	22,9	52,4	1,7	0,8	54,9	20,8	58,4	1,2	0,5	-0,6	0,3	100,0	- 9,5	-1,4	—	-2,8	-1,8	84,5
1957 31 maart	113,6	77,4	7,2	84,6	198,2	+53,2	- 6,2	+3,4	50,4	129,2	4,0	0,7	133,9	50,1	60,3	+0,2	+1,2	-1,5	+1,5	235,8	-23,3	-3,3	—	-6,6	-4,4	198,2
In pct. v. (20)	48,2	32,8	3,1	35,9	84,1	22,6	- 2,6	1,4	21,4	54,8	1,7	0,3	56,8	21,2	60,3	0,1	0,5	-0,6	0,6	100,0	- 9,9	-1,4	—	-2,8	-1,8	84,1
30 juni	113,9	80,1	7,9	88,0	201,9	+53,3	- 4,8	+3,0	51,5	127,5	4,1	1,8	133,4	50,9	61,0	+1,0	+1,0	-1,9	+2,7	238,6	-21,9	-3,3	—	-7,1	-4,4	201,9
In pct. v. (20)	47,7	33,6	3,3	36,9	84,6	22,3	- 2,0	1,3	21,6	53,4	1,7	0,8	55,9	21,3	61,0	0,4	0,4	-0,7	1,1	100,0	- 9,2	-1,4	—	-3,0	-1,8	84,6

* Incl. de rekeningen van de administratieve parastatale instellingen.
1 Gerectificeerde cijfers.

OOZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID

(Bewegingen in miljarden franken)

85⁴

Tijdvak	Veranderingen in de geldhoeveelheid	Veranderingen in de quasi-monetaire liquiditeiten				Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten	Saldo der transacties met het buitenland (excl. de kapitaaltransacties van de overheid en de officiële schenkingen)	Monetaire financiering van de overheid 1	Tegelde-making van de Staats-schuld en van andere overheids-fondsen	Bewegingen der disconto-kredieten, voorschotten en accept-kredieten aan bin-nenlandse bedrijven en particulieren bij de geldscheppende instellingen	Verande-ringen in het verschil tussen eigen middelen en vast-gelegde middelen + partici-paties der geld-scheppende instellingen	Obligatie-leningen der depositoban-ken	Saldi der niet kort-lopende verrich-tingen van het Munt-fonds, het Gemeente-krediet en de Nationale Kas voor Beroeps-krediet 1	Diversen		Salderings-posten	Totaal
		Termijn-deposito's en speciale rekenin-gen der uitvoerders naar de E.B.U.	Deposito's in buitenlandse geldsoorten van Belgische ingeze-tenen	Tegoeden van de Schatkist	Totaal									Specifieke leningen en out-leningen der niet geld-scheppende financiële instel-lingen	Saldi der niet elders vermelde vorderingen op en ver-plichtingen tegenover Belgische ingeze-tenen		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) + (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17) = van (7) tot (16)
1951 Jaar	+ 12,5	+ 1,5	+ 0,5	+ 1,0	+ 3,0	+ 15,5	+ 11,0	+ 4,8	- 1,6	+ 3,0	- 0,6	- 0,3	+ 0,3	- 0,2	+ 0,2	- 0,6	+ 15,5
1952 Jaar	+ 6,0	+ 4,4	- 0,8	+ 0,3	+ 3,9	+ 9,9	+ 7,1	+ 5,8	+ 0,3	+ 0,3	—	- 0,4	- 1,0	- 0,8	+ 0,4	- 1,3	+ 9,9
1953 Jaar	+ 5,8	+ 2,0	- 0,1	- 1,2	+ 0,7	+ 6,5	- 1,0	+ 5,8	+ 1,1	+ 2,2	- 0,1	- 0,9	- 0,3	+ 0,1	- 0,3	- 0,1	+ 6,5
1954 1 ^o halfjaar	+ 2,0	- 1,0	+ 0,1	- 0,1	- 1,0	+ 1,0	- 3,8	+ 1,7	+ 1,2	- 0,5	- 0,2	- 0,6	+ 0,4	+ 0,9	—	+ 1,9	+ 1,0
2 ^o halfjaar	+ 1,3	+ 1,7	+ 0,4	—	+ 2,1	+ 3,4	- 0,9	- 1,3	+ 2,0	+ 3,5	- 0,5	- 0,4	+ 1,5	—	+ 0,7	- 1,2	+ 3,4
Totaal ...	+ 3,3	+ 0,7	+ 0,5	- 0,1	+ 1,1	+ 4,4	- 4,7	+ 0,4	+ 3,2	+ 3,0	- 0,7	- 1,0	+ 1,9	+ 0,9	+ 0,7	+ 0,7	+ 4,4
1955 1 ^o halfjaar	+ 4,0	+ 1,1	- 0,2	—	+ 0,9	+ 4,9	+ 1,9	+ 1,4	+ 1,0	+ 1,3	- 0,1	- 0,5	- 0,1	+ 0,3	- 0,7	+ 0,4	+ 4,9
2 ^o halfjaar	+ 5,1	+ 1,0	+ 0,6	—	+ 1,6	+ 6,7	+ 2,2	+ 2,1	+ 1,0	+ 1,4	+ 0,1	- 0,4	+ 1,5	- 0,1	+ 0,2	- 1,3	+ 6,7
Totaal ...	+ 9,1	+ 2,1	+ 0,4	—	+ 2,5	+ 11,6	+ 4,1	+ 3,5	+ 2,0	+ 2,7	—	- 0,9	+ 1,4	+ 0,2	- 0,5	- 0,9	+ 11,6
1956 1 ^o kwartaal	- 1,7	+ 1,1	—	—	+ 1,1	- 0,6	+ 3,2	- 1,4	+ 0,2	- 1,0	- 0,2	- 0,2	- 1,0	- 0,2	+ 0,2	- 0,2	- 0,6
2 ^o kwartaal	+ 4,1	—	+ 0,4	—	+ 0,4	+ 4,5	+ 1,9	+ 1,4	+ 1,3	- 1,3	- 0,4	- 0,1	- 0,4	+ 0,4	+ 0,2	+ 1,5	+ 4,5
3 ^o kwartaal	+ 0,8	- 0,9	- 0,2	—	- 1,1	- 0,3	- 1,0	- 2,1	+ 0,3	+ 3,0	- 0,3	- 0,1	+ 0,7	—	- 0,5	- 0,3	- 0,3
4 ^o kwartaal	+ 2,9	- 1,2	+ 0,5	—	- 0,7	+ 2,2	- 1,3	- 0,7	+ 1,0	+ 3,9	+ 0,2	- 0,1	+ 0,5	- 0,3	+ 0,3	- 1,3	+ 2,2
Totaal ...	+ 6,1	- 1,0	+ 0,7	—	- 0,3	+ 5,8	+ 2,8	- 2,8	+ 2,8	+ 4,6	- 0,7	- 0,5	- 0,2	- 0,1	+ 0,2	- 0,3	+ 5,8
1957 1 ^o kwartaal	- 0,7	+ 1,0	+ 0,1	—	+ 1,1	+ 0,4	- 1,2	+ 3,5	- 1,3	+ 1,1	—	- 0,1	- 2,5	—	+ 0,1	+ 0,8	+ 0,4
2 ^o kwartaal	+ 3,7	- 1,5	—	—	- 1,5	+ 2,2	- 0,1	- 0,4	+ 1,0	+ 0,8	- 0,5	—	+ 0,8	- 0,2	- 0,3	+ 1,1	+ 2,2

* Beweging der directe kredieten aan de overheid + saldo der kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland . (Overheid : Schatkist + lagere overheid).
1 Gecertificeerde cijfers.

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(miljarden Franse franken)

86¹

Posten	1957 7 februari	1957 7 maart	1957 4 april	1957 9 mei	1957 6 juni	1957 4 juli	1957 8 augustus	1957 5 september
ACTIVA								
Goudvoorraad	301	301	301	301	301	201	201	201
Goudlening van het Stabilisatiefonds voor de Wisselkoersen ¹	—	—	—	—	—	100	100	100
Dadelijk opeisbare tegoeden in het buitenl. Deelmunten	33	33	23	12	12	12	12	12
Postrekeningen	14	14	14	13	13	12	13	13
Voorsch. a/h Fonds v. stab. der Wisselk. ²	34	26	22	—	—	—	—	—
Verhandelbare Schatkistbon : Verplichting v.d. Staat betreffende het gouddeposito van de Nationale Bank van België ...	4	4	4	4	4	4	4	4
Renteloze leningen aan de Staat ³	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ⁴ ...	426	426	426	426	426	426	426	426
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁵	175	175	172	175	175	175	175	175
Bijzondere voorschotten aan de Staat ¹	—	—	—	—	—	197	292	300
Gekochte schatkistcertificaten	—	—	—	—	68 ⁶	—	—	40 ¹
Discontoportefeuille	1.818	1.807	1.917	1.964	1.976	2.018	2.063	1.943
Gedisconteerde binnenlandse wissels ...	713	724	725	773	767	799	803	663
Gedisconteerde buitenlandse wissels ...	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1
Wissels door het « Office des Céréales » gewaarborgd ⁷	27	28	31	24	19	13	6	7
Wissels ter mobilis. van halflange kred. In het binnenl. aangek. verhandelb. pap. ⁸	1.078	1.055	1.161	1.167	1.190	1.206	1.254	1.273
Voorsch. met 30 d. loopt. op overheidsf ⁹	279	316	304	307	297	276	301	292
Voorsch. met 30 d. loopt. op overheidsf ⁹	15	25	19	24	20	16	16	21
Voorschotten op effecten	11	11	13	11	12	12	12	11
Voorschotten op goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankgebouwen en -meubelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renten met bijzondere bestemming ⁹	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wissels welke worden geïncasseerd	19	19	29	25	23	35	22	28
Diversen	61	69	67	68	68	63	63	66
Totaal	3.279	3.324	3.405	3.418	3.485	3.639	3.797	3.720

PASSIVA								
Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	3.032	3.066	3.112	3.120	3.125	3.201	3.257	3.257
Rekeningen-courant	153	166	204	223	264	339	400	355
Rekening-courant van de Schatkist	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Rekeningen-courant akkoorden voor economische samenwerking	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen	76	99	131	150	188	259	321	277
Andere rekeningen-courant en gelddeposito's; andere dadelijk opeisbare verplichtingen	77	67	73	73	76	80	79	78
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Bij het kapitaal gevoegde winsten ¹⁰ ...	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Wettel. reserves van roerende goederen ⁹	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserve van onroerende goederen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diversen	93	92	89	74	96	99	140	108
Totaal	3.279	3.324	3.405	3.418	3.485	3.639	3.797	3.720

¹ Overeenkomst van 26 juni 1957, goedgekeurd bij de wet van 26 juni 19

² Overeenkomst van 27 juni 1949.

³ Wet van 9 juni 1857, overeenkomst van 29 maart 1878, wet van 18 juni 1878 verlengd, wetten van 17 november 1897, 29 december 1911, 20 december 1918 en 25 juni 1928, overeenkomst van 12 november 1938, decreet van 12 november 1938, overeenkomst van 27 maart 1947, wet van 29 maart 1947.

⁴ Overeenkomsten van 25 augustus, 29 oktober, 12 december, 30 december 1940, 20 februari, 30 april, 10 mei, 11 juni, 11 september, 27 november, 26 december 1941, 5 maart, 30 april, 11 juni, 17 september, 19 november 1942, 21 januari, 31 maart, 8 juli, 30 september, 16 december 1943, 23 maart, 17 mei en 20 juli 1944.

⁵ Overeenkomst van 29 september 1938 goedgekeurd bij decreet van 1 september 1939, overeenkomst van 29 februari 1940 goedgekeurd bij decreet van 29 februari 1940, overeenkomst van 9 juni 1940 goedgekeurd bij decreet van 9 juni 1940, overeenkomst van 8 juni 1944 goedgekeurd bij de wet van 15 juli 1944, overeenkomst van 24 juni 1947 goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1947, overeenkomst van 25 september 1947 goedgekeurd bij decreet van 1 oktober 1947.

⁶ Overeenkomst van 29 mei 1957 goedgekeurd bij de wet van 29 mei 1957.

⁷ Wet van 15 augustus 1936, decreet van 29 juli 1939, wet van 19 mei 1941.

⁸ Decreet van 17 juni 1938.

⁹ Wet van 17 mei 1834, decreten van 27 april en 2 mei 1848, wet van 9 juni 1857.

¹⁰ Wetten van 9 juni 1857 en 17 november 1897.

BANK OF ENGLAND
(miljoenen £)

86²

Posten	1957 6 februari	1957 6 maart	1957 10 april	1957 8 mei	1957 5 juni	1957 10 juli	1957 7 augustus	1957 4 september
--------	--------------------	-----------------	------------------	---------------	----------------	-----------------	--------------------	---------------------

Issue department

ACTIVA

Rijksschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	1.910	1.910	1.960	1.960	1.985	2.035	2.060	2.010
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	3	3	3	3	3	3	3	3
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	1.925	1.925	1.975	1.975	2.000	2.050	2.075	2.025
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	1.925	1.925	1.975	1.975	2.000	2.050	2.075	2.025

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
in omloop	1.863	1.886	1.927	1.948	1.966	2.013	2.055	1.989
bij het Banking department	62	39	48	27	34	37	20	36
	1.925	1.925	1.975	1.975	2.000	2.050	2.075	2.025

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	229	224	199	202	213	238	233	230
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	23	34	52	65	45	18	26	22
Effecten	18	20	19	19	19	19	18	19
Bankbiljetten	62	39	48	27	34	37	20	36
Munten	2	2	2	2	3	2	3	2
	334	319	320	315	314	314	300	309

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	4	4	3	3	3	3	3	4
Overheidsdeposito's	14	11	20	9	14	18	13	13
Incl. Schatkist, Spaarbanken, Commis- sarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen								
Andere deposito's :								
Banken	228	218	210	211	211	204	195	205
Andere rekeningen	73	71	72	77	71	74	74	72
	334	319	320	315	314	314	300	309

FEDERAL RESERVE BANKS ¹

86³

(miljoenen \$)

Posten	1957 6 februari	1957 6 maart	1957 10 april	1957 8 mei	1957 5 juni	1957 10 juli	1957 7 augustus	1957 4 september
ACTIVA								
Goudcertificaten	20.695	20.764	20.774	20.789	21.089	21.097	21.105	21.100
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	867	859	848	852	841	848	839	838
Totaal reserves goudcertificaten	21.562	21.623	21.622	21.641	21.930	21.945	21.944	21.938
F.R.-biljetten van andere banken	520	447	366	373	305	308	371	360
Andere kasmiddelen	478	465	403	364	326	330	380	382
Disconto en voorschotten	839	797	1.227	804	538	908	808	433
Leningen aan het bedrijfsleven	1	1	1	1	1	1	1	1
Accepten rechtstreeks aangekocht	29	23	25	23	20	23	20	25
Accepten aangehouden krachtens een wederaankoopovereenkomst	—	—	3	—	—	—	—	—
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	474	166	305	386	215	554	341	688
Certificaten	10.933	11.362	11.362	11.362	11.362	11.362	19.933	19.933
Biljetten	9.154	8.571	8.571	8.571	8.571	8.572	—	—
Obligaties	2.802	2.802	2.802	2.802	2.802	2.802	2.802	2.802
Totaal rechtstreeks aangekocht ...	23.363	22.901	23.040	23.121	22.950	23.290	23.076	23.423
Aangehouden krachtens een wederaankoopovereenkomst	84	—	182	59	153	40	—	—
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	24.447	22.901	23.222	23.180	23.108	23.330	23.076	23.423
Totaal der leningen en overheidsfondsen .	24.316	23.722	24.478	24.008	23.667	24.262	23.905	23.882
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
Niet-geïnde kasmiddelen	4.431	4.577	4.333	4.500	4.479	4.653	4.386	4.356
Onroerende goederen	74	75	76	77	78	79	81	81
Andere tegoeden	198	120	103	153	204	248	128	97
Totaal activa	51.579	51.029	51.381	51.116	50.989	51.825	51.195	51.096

OPEISBAAR

F.R.-bankbiljetten in omloop	26.652	26.540	26.447	26.359	26.481	26.852	26.745	26.932
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservereken. .	19.189	18.545	18.922	18.779	18.536	18.868	18.531	18.162
U.S.-Schatkist — algemene rekening ..	314	406	377	365	380	408	341	501
Buitenlandse	386	320	334	353	360	344	367	344
Andere	239	210	308	234	269	279	270	272
Totaal deposito's	20.128	19.481	19.941	19.731	19.545	19.899	19.509	19.279
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	3.518	3.682	3.610	3.719	3.610	3.672	3.618	3.514
Andere verplichtingen en dividenden	15	17	19	19	22	15	14	18
Totaal opeisbaar ..	50.313	49.720	50.017	49.828	49.658	50.438	49.886	49.743

KAPITAALREKENINGEN

Volstort kapitaal	328	330	331	332	332	333	338	338
Overschot (sectie 7)	748	748	748	748	748	748	748	748
Overschot (sectie 13b)	28	28	27	27	27	28	27	27
Andere kapitaalrekeningen	162	203	258	181	224	278	196	240
Totaal passiva	51.579	51.029	51.381	51.116	50.989	51.825	51.195	51.096
Eventuele verplichtingen wegens accepten voor buitenl. correspondent. aangekocht	62	58	64	63	63	65	74	65
Verpl. wegens len. a/h. part. bedrijfsleven	2	2	2	2	2	2	2	1
Verhouding der reserves goudcertificaten tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	46.1 %	47,0 %	46,6 %	47,0 %	47,6 %	46,9 %	47,4 %	47,5 %

¹ Algemene staat van de twaalf federal-reservebanken.

(miljoenen guldens)

Posten	1957 4 maart	1957 8 april	1957 6 mei	1957 11 juni	1957 8 juli	1957 5 augustus	1957 9 september	1957 7 oktober
ACTIVA								
Wissels, promessen en schuldbr. in disc. ¹	58	60	33	23	28	55	198	172
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven, door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o , van de Bankwet 1948)	65	—	—	—	—	—	—	—
Schatkistpapier, door de Bank overgen. v. de Staat ingev. overeenk. v. 26-2-1947	460	460	460	460	460	460	460	460
Voorschotten in rekening-courant op onderpand (incl. beleningen) ²	181	161	43	48	123	110	241	246
op effecten, enz. ²	179	160	42	47	122	109	240	245
op goederen en celen	2	1	1	1	1	1	1	1
Voorschotten aan het Rijk (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	23	52	62	—	—	—
Boekvordering op de Staat ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	200	200	200	200	200	200	200	200
Munt en muntmateriaal	3.103	3.084	3.056	3.058	3.058	3.007	2.838	2.660
Gouden munt en gouden muntmateriaal	3.097	3.078	3.050	3.050	3.050	2.997	2.826	2.649
Zilveren munt, enz.	6	6	6	8	8	10	12	11
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten ³ ⁴	699	716	722	728	667	660	618	809
Buitenlandse betaalmiddelen ³	0,5	1,0	0,6	1,0	1,0	1,0	1,0	0,6
Vorderingen in guldens voortvloeiende uit betalingsaccorden ⁴	207	233	235	229	229	185	176	156
Belegging van kapitaal, reserves, en voorzieningsfonds personeel in tijdelijke dienst	153	153	137	142	143	143	144	146
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	57	59	38	37	36	37	39	42
	5.185	5.128	4.948	4.979	5.008	4.859	4.916	4.893
PASSIVA								
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	25	25	20	20	20	20	20	20
Bijzondere reserves	108	108	105	105	105	105	105	105
Voorzieningsfonds personeel in tijdelijke dienst	2	2	1	1	1	1	1	1
Bankbiljetten in omloop	3.960	3.945	3.988	4.006	4.059	4.109	4.027	4.035
Bankassignaties in omloop	—	—	—	—	—	—	—	—
Rekening-courant saldo's	973	947	756	769	742	520	665	631
's Rijks Schatkist	121	121	—	—	—	37	84	206
's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	368	368	218	230	230	17	17	17
Saldo's van banken in Nederland	341	316	359	338	290	257	339	275
Saldo's voortvloeiende uit betalingsacc.	85	95	79	100	131	112	134	47
Andere saldo's van niet-ingezetenen ...	22	25	21	17	15	15	15	15
Andere saldo's	36	22	79	84	76	82	76	71
Saldo's luidende in buitenl. geldsoorten . .	9	9	8	7	9	16	19	18
Diverse rekeningen	88	72	50	51	52	68	59	63
	5.185	5.128	4.948	4.979	5.008	4.859	4.916	4.893
¹ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen)	—	—	—	—	—	—	—	—
² Waarvan aan Indonesië (Wet van 15 Maart 1933, Staatsblad nr 99)	18	18	18	18	18	13	13	13
³ Van deze twee posten tezamen is convertibel overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 onder (e) juncto artikel 3 onder (b) van het Koninklijk besluit van 27 juni 1956 (Stb. 357) een bedrag van	181	187	195	219	191	172	175	337
⁴ In deze posten zijn begrepen geconsolideerde vorderingen tot een totaal van	88	86	85	85	71	70	70	70
N. B. — Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin guldenssaldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden zijn belegd	19	15	14	12	12	7	333	152
— Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntbilj.	134	134	135	133	133	133	129	129

Posten	1957 28 februari	1957 30 maart	1957 30 april	1957 31 mei	1957 29 juni	1957 31 juli	1957 31 augustus	1957 30 september
ACTIVA								
Gouden munten en baren	564	556	550	509	509	513	531	517
Meerwaarde van het goud	760	749	740	686	686	691	715	697
Buitenlandse overheidsfondsen *	845	945	870	925	973	978	959	949
Buitenlandse wissels *	64	69	67	70	71	70	79	75
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	116	143	175	218	228	251	163	156
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	—	1	1	1	1	1
Zweedse schatkistwissels en obligaties *	4.103	4.322	4.326	4.411	4.493	4.616	4.491	4.474
Binnenlandse wissels *	13	12	10	10	9	9	7	7
Leningen op onderpand *	7	7	8	114	7	6	62	105
Voorschotten in rekening-courant *	—	—	—	—	—	—	—	—
Leningen op afbetaling	54	54	54	54	53	53	53	53
Pensioenfonds gedeponoord bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	31	33	31	32	30	31	31	31
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	5	15	8	4	3	1	2	38
Andere binnenlandse activa	61	46	42	47	49	46	54	44
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	517	517
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O. volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	104
Totaal ...	7.251	7.579	7.508	7.708	7.739	7.893	7.775	7.775
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop ¹	5.337	5.271	5.359	5.299	5.461	5.246	5.319	5.361
Bankwissels	1	2	2	2	6	2	2	2
Rekening-courantsaldi	372	462	286	356	230	520	332	284
<i>Staatsinstellingen</i>	269	316	139	213	103	241	261	128
<i>Handelsbanken</i>	93	143	143	137	123	276	68	153
<i>Andere depositohouders</i>	10	3	4	6	4	3	3	3
Deposito's	522	826	838	1.012	1.011	1.008	1.007	1.006
Koersverschilrekening	356	357	357	357	373	373	373	373
Andere verplichtingen	28	28	37	54	61	148	147	155
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winsten	1	1	1	1	1	1	1	1
Winst voor 1956	31	31	31	31	—	—	—	—
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	388	388
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	73	71	67	66	66	65	64	63
Totaal	7.251	7.579	7.508	7.708	7.739	7.893	7.775	7.775

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten, (artikel 10 van de wet op de Rijksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.

¹ Het maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet n° 249 van 31 mei 1957 bedraagt 6.300 miljoen Kr.

BANCA D'ITALIA
(miljarden lire)

86⁶

Posten	1957 31 januari	1957 28 februari	1957 31 maart	1957 30 april	1957 31 mei	1957 30 juni	1957 31 juli	1957 31 augustus
ACTIVA								
Goudvoorraad	4	4	4	4	4	4	4	4
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	9	8	7	6	6	8	8	6
Discontoportefeuille	404	393	357	350	354	356	353	380
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	71	114	101	119	93	115	87	95
Deviezen in het buitenland	71	71	72	77	71	74	71	71
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	61	61	73	73	73	73	68	68
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	820	834	857	855	861	882	932	974
Diverse vorderingen	3	3	3	4	3	3	3	3
Voorlopige voorschotten aan de Staat	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor haar rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	154	52	77	70	82	54	115	38
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	345	340	350	350	350	350	350	337
Diverse diensten voor rekening van de Staat	13	16	15	20	17	24	31	26
Diverse uitgaven	1	3	5	6	7	20	22	23
Totaal activa	2.523	2.466	2.488	2.501	2.488	2.530	2.611	2.592
PASSIVA								
Biljettenomloop ³	1.654	1.633	1.647	1.653	1.644	1.667	1.712	1.707
Cheques en andere schulden op zicht ⁴ ...	13	11	13	15	12	14	16	13
Rekeningen-courant op zicht	89	88	105	109	110	135	131	137
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	600	564	557	555	554	543	576	559
Diverse crediteuren	151	151	146	152	153	144	147	144
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	11	13	12	8	5	3	4	5
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	2	2	2	2	2	2	2	2
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Winsten van het lopende dienstjaar	2	3	5	6	7	21	22	24
Totaal passiva en eigen middelen ...	2.523	2.466	2.488	2.501	2.488	2.530	2.611	2.592
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	3.589	3.466	3.394	3.378	2.815	2.927	3.853	3.724
Schatkistgeld (netto)	40	39	37	37	37	37	36	
Bank- en schatkistgeld (netto)	1.693	1.670	1.683	1.688	1.680	1.748	1.747	
Betaalmiddelen	4.732	4.656	4.707	4.719	4.700	4.803	4.838	
Gedane disconteringen	52	46	119	174	57	43	122	183
Gedane voorschotten	340	407	328	405	333	420	404	441
Contantverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	6.206	5.658	5.088	5.691	5.483	5.578	6.044	5.526
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van 'de Schatkist	8	8	6	5	5	5	5	5
² Saldo van het speciaal fonds	2	2	2	2	2	2	2	2
³ Omvat de biljetten bij de Schatkist	1	1	1	2	1	1	1	
⁴ Omvat waarden en assignaties	11	10	11	11	10	10	13	10

DEUTSCHE BUNDESBANK

86⁷

(miljoenen D.M.)

Posten	1957 7 augustus (1)	1957 7 september	1957 7 oktober				
--------	---------------------------	---------------------	-------------------	--	--	--	--

ACTIVA

Goud	8.964	9.450	10.033				
Tegoeden bij buitenlandse banken en geld- marktbeleggingen in het buitenland ...	7.485	8.398	8.404				
Buitenlandse munten, wissels en cheques	204	213	226				
Andere vorderingen op het buitenland waarvan tegoeden bij de E.B.U.	5.036	5.437	5.793				
Duitse pasmunten	76	79	76				
Postchequetegoeden	114	74	104				
Binnenlandse wissels	1.924	1.284	1.295				
Schatkistwissels en renteloze schatkist- bons	51	49	—				
Vorderingen tegen onderpand van effecten	34	34	37				
Kaskredieten	93	122	90				
Effecten	156	167	172				
Compensatievorderingen en renteloze schuldbrief	4.360	3.460	3.571				
Krediet aan de Bund wegens deelneming aan Monetair Fonds en Wereldbank ...	391	391	391				
Andere activa	197	208	234				
	29.085	29.366	30.426				

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	14.664	14.957	15.134				
Deposito's :	11.927	11.782	12.585				
a) kredietinstellingen (incl. Postcheque- diensten en Postspaarkassen) ...	6.067	6.392	6.506				
b) Centrale Bank te Berlijn	109	129	—				
c) officiële depositohouders	5.112	4.586	5.488				
d) andere binnenlandse depositohouders	169	174	169				
e) buitenlandse depositohouders	470	501	422				
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	885	1.064	999				
Voorzieningsfonds	593	593	601				
Maatschappelijk kapitaal	285	285	290				
Reserves	435	435	436				
Andere passiva	296	250	381				
	29.085	29.366	30.426				

1 Eerste balans der Deutsche Bundesbank dewelke de Bank deutscher Länder vervangt.

BANQUE NATIONALE SUISSE

(miljoenen Zwitserse franken)

 86⁸

Posten	1957 7 maart	1957 6 april	1957 7 mei	1957 7 juni	1957 6 juli	1957 7 augustus	1957 7 september	1957 7 oktober
ACTIVA								
Goudvoorraad	6.999	6.931	6.866	6.837	7.080	7.116	7.216	7.348
Deviezen	543	478	463	615	524	506	506	525
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	543	478	463	615	524	506	506	525
<i>andere</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Binnenlandse wissels	125	119	125	126	144	132	132	135
<i>Wissels</i>	125	119	125	126	144	132	132	135
<i>Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschotten op onderpand	27	29	37	39	30	26	26	22
Effecten	46	45	45	45	45	45	45	45
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>andere</i>	45	45	45	45	45	45	45	45
Binnenlandse correspondenten	11	9	12	11	15	12	7	9
Andere actiefposten	28	30	28	27	28	32	31	38
Totaal	7.779	7.641	7.576	7.700	7.866	7.869	7.963	8.122

PASSIVA

Eigen middelen	48	49	49	49	49	49	49	49
Bankbiljetten in omloop	5.340	5.409	5.431	5.455	5.514	5.446	5.482	5.508
Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen	2.217	2.012	1.924	2.019	2.122	2.195	2.249	2.379
<i>Girorekeningen van handels- en industriële banken</i>	1.832	1.661	1.478	1.550	1.747	1.779	1.881	1.902
<i>Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen</i>	385	351	446	469	375	416	368	477
Andere passiefposten	174	171	172	177	181	179	183	186
Totaal	7.779	7.641	7.576	7.700	7.866	7.869	7.963	8.122

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN (*)

(op 30 september 1957)

 86⁹

(in pct. vanaf de aangeduide datum)

België	25 juli 1957	4,50 ¹	Nederland	16 august. 1957	5,—
Belg. Kongo en Ruanda-Urundi	31 juli 1957	4,— ²	Noorwegen	14 februari 1955	3,50
Denemarken	25 mei 1955	5,50	Oostenrijk	17 novemb. 1955	5,—
Duitsland	19 septemb. 1957	4,—	Portugal	12 januari 1944	2,50
Finland	19 april 1956	6,50	Spanje	22 juli 1957	5,—
Frankrijk	12 august. 1957	5,—	Turkije	6 juni 1956	6,—
Griekenland	1 mei 1956	10,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York) ...	23 august. 1957	3,50
Groot-Brittannië	19 septemb. 1957	7,—	Zweden	11 juli 1957	5,—
Ierland	30 septemb. 1957	6,—	Zwitserland	15 mei 1957	2,50
Italië	6 april 1950	4,—			

(*) Canada : sedert 1 november 1956 discontovoet bepaald elke donderdag van de week.

1 Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

2 Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

87

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	31 juli 1957		31 augustus 1957		30 september 1957		PASSIVA		31 juli 1957		31 augustus 1957		30 september 1957	
		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.
I. Gouden baren en munten	503.684	23,0	563.623	26,2	423.936	20,8	I. Kapitaal :							
II. Kasmiddelen en banktegoeden op zicht	48.227	2,2	43.169	2,0	72.632	3,6	Aandelen waarvan 25 pct. gestort	125.000	5,7	125.000	5,8	125.000	6,1	
III. Herdiscontopapier :	507.681		399.259		539.968		II. Reserves :	21.663	1,0	21.663	1,0	21.663	1,1	
1. Handelsswissels en bankaccepten	69.924	3,2	95.861	4,4	89.011	4,4	1. Wettelijke Reserve	8.320		8.320		8.320		
2. Schatkistpapier	437.757	20,0	303.398	14,1	450.957	22,1	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343		
IV. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	22.926	1,0	25.858	1,2	27.183	1,3	III. Deposito's (goud) :	779.956		655.740		526.811		
V. Deposito's op termijn en voorschotten	409.590		215.554		113.562		1. Circulatiebanken :							
1. Goud :							a) van 3 tot 6 maanden	94.850	4,3	123.518	5,7	76.971	3,8	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	—	—	—	—	12.879	0,6	b) op ten hoogste 3 maanden ...	482.754	22,1	334.915	15,5	301.699	14,8	
b) van 3 tot 6 maanden	19.754	0,9	19.773	0,9	6.912	0,3	c) dadelijk opvraagbaar	72.935	3,3	83.182	3,8	49.278	2,4	
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depositanten :							
d) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	a) van 3 tot 6 maanden	35.639	1,6	5.040	0,2	5.093	0,2	
e) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	b) op ten hoogste 3 maanden ...	87.688	4,0	103.006	4,8	88.411	4,3	
2. Munt :							c) dadelijk opvraagbaar	6.090	0,3	6.079	0,3	5.359	0,3	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	329.486	15,1	149.665	6,9	79.363	3,9	IV. Deposito's (munt) :	1.099.422		1.192.059		1.199.198		
b) van 3 tot 6 maanden	60.350	2,8	46.116	2,1	14.408	0,7	1. Circulatiebanken :							
c) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	a) op meer dan één jaar	35.849	1,6	35.939	1,7	36.020	1,8	
VI. Andere effecten en titels :	626.339		835.428		786.417		b) van 9 tot 12 maanden	21.424	1,0	21.473	1,0	—	—	
1. Goud :							c) van 6 tot 9 maanden	1.440	0,1	1.443	0,1	21.518	1,1	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	109.715	5,0	99.662	4,6	109.312	5,4	d) van 3 tot 6 maanden	47.955	2,2	44.934	2,1	33.128	1,6	
b) van 3 tot 6 maanden	60.495	2,8	64.173	3,0	10.121	0,5	e) op ten hoogste 3 maanden ...	764.324	34,9	842.863	39,1	853.319	41,9	
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	f) dadelijk opvraagbaar	49.764	2,3	35.078	1,6	58.450	2,9	
d) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depositanten :							
2. Munt :							a) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	368.622	16,9	592.872	27,5	616.070	30,3	b) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	
b) van 3 tot 6 maanden	36.793	1,7	27.887	1,3	—	—	c) van 3 tot 6 maanden	152.828	7,0	153.210	7,1	153.591	7,5	
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	5.854	0,3	5.874	0,3	d) op ten hoogste 3 maanden ...	22.972	1,1	40.352	1,9	39.972	2,0	
d) van 9 tot 12 maanden	5.846	0,3	—	—	—	—	e) dadelijk opvraagbaar	2.866	0,1	16.767	0,8	3.200	0,2	
e) op meer dan één jaar	44.868	2,0	44.980	2,1	45.040	2,2	V. Diversen	21.507	1,0	21.247	1,0	23.454	1,1	
VII. Diverse activa	665	0,0	4.382	0,2	3.992	0,2	VI. Verlies en Winstrekening :	6.355	0,3	6.355	0,3	6.355	0,3	
VIII. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	3,1	68.291	3,2	68.291	3,4	Overdracht	6.355		6.355		6.355		
Totaal activa ...	2.187.403	100,0	2.155.564	100,0	2.035.981	100,0	VII. Fonds voor eventuele lasten	133.500	6,1	133.500	6,2	133.500	6,6	
							Totaal passiva ...	2.187.403	100,0	2.155.564	100,0	2.035.981	100,0	

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)					Deposito's op lange termijn :			
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) ..	221.019		221.019		1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteiten-Trust (zie noot 3)	152.606		152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303
Totaal ...	297.200		297.200		Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)	68.291		68.291
					Totaal ...	297.200		297.200

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen het « earmarked » goud, de effecten en andere titels die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard. Zijn hiër in ook niet begrepen het « earmarked » goud, de tegoeden in banken, de effecten en andere titels gehouden door de Bank in hoedanigheid van Agent van de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking (Europese Betalingsunie), van Overeengekomen Derde luidens het contract van in pandgeving afgesloten met het Hoge Gezagsorgaan van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, alsook van lasthebber-trustees of financieel Agent voor internationale leningen.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank, en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank, niet vóór 1 april 1966 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen in Duitsland, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten per 31 december 1952.

Noot 3. — De Bank ontving van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380,— Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfers mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

IV. — EUROPESE BETALINGSUNIE

88¹

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode in miljoenen rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

ACTIVA	Begin der verricht. 1-7-1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode									
		Dec. 1958	Juni 1954	Dec. 1954	Juni 1955	Dec. 1955	Juni 1956	Dec. 1956	Juni 1957	Juli 1957	
I. Beschikbare middelen.											
a) Bedrag verschuld. door de reg. der V.S.A. (\$)	350,0	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5
b) Goud in staven	—	153,0	153,0	153,0	153,0	248,3	290,6	264,3	209,4	165,3	165,3
c) Saldo in rekening-courant (dollars)	—	20,1	174,7	46,2	50,6	4,0	17,9	0,5	53,3	82,0	82,0
d) Schatkistpapier V.S.A. aan kostende prijs ...	—	177,9	92,4	100,2	72,3	—	5,9	1,5	—	20,0	20,0
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30-6-51.	350,0	474,5	543,6	422,9	399,4	375,8	437,9	389,8	386,2	390,8	
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	44,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zweden	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verenigd-Koninkrijk	150,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	215,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. Aan verdragsl. part. verstrekte len. (19-9-1950)											
Oostenrijk	—	—	—	—	—	—	0,7	—	—	—	
Denemarken	—	62,5	97,6	97,4	122,7 ³	106,0	100,4	93,2	93,3	91,0	
Frankrijk ⁵	—	312,0	312,0	241,4	148,9	86,6	74,6	217,1	356,8	384,8	
IJsland	—	3,4	5,6	4,5	4,6	5,2	5,2	5,4	5,3	5,3	
Italië ¹	—	83,9	122,3	116,9	182,7	179,0	162,0	156,2	157,7	141,1	
Noorwegen	—	79,8	89,2	98,6	107,3	114,2	100,7	88,2	77,8	81,9	
Verenigd-Koninkrijk	—	559,4	485,4	343,4	275,9	344,3	323,6	352,4	324,3	312,8	
Turkije	—	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	
Portugal	—	—	—	—	0,2	0,2	—	—	—	—	
	—	1131,0	1142,1	932,2	872,3	865,5	797,2	942,5	1045,2	1046,9	
IV. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangs-creditsaldi, toegekend bij wijze van lening ²											
Noorwegen	—	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Turkije	—	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	
	—	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	
V. Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	565,3	1640,5	1720,7	1390,1	1306,7	1276,3	1270,1	1367,3	1466,4	1472,7	
PASSIVA											
I. Werkkapitaal	286,3	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekj. eindigend 30-6-1951.											
Oostenrijk	80,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Griekenland	115,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
IJsland	4,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nederland	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Noorwegen	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	279,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	201,3	201,3	148,3	162,3	165,3	181,9	183,4	154,2	146,6	
Duitsland	—	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	
Oostenrijk	—	42,0	42,0	42,0	1,0	1,0	—	2,4	5,0	9,2	
Griekenland	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	—	
Nederland	—	213,0	206,7	181,2	182,8	171,4	125,2	110,0	93,5	89,8	
Portugal	—	33,5	29,6	6,5	—	—	—	—	—	—	
Zweden	—	136,6	104,7	40,3	9,0	13,3	2,4	11,3	20,5	22,4	
Zwitserland	—	150,0	150,0	150,0	123,8	100,9	78,5	69,8	40,9	37,8	
	—	1076,4	1034,3	868,3	778,9	751,9	688,0	677,0	614,1	605,8	
IV. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50) ⁴											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	34,8	15,7	—	—	—	—	—	—	—	
Duitsland	—	160,6	303,8	197,9	233,5	230,2	298,4	407,4	579,2	594,0	
Oostenrijk	—	13,6	30,8	2,0	—	—	—	—	—	—	
Nederland	—	7,6	—	—	—	—	—	—	—	—	
Portugal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zwitserland	—	32,5	31,3	17,6	—	—	—	—	—	—	
	—	249,1	381,6	217,5	233,5	230,2	298,4	407,4	579,2	594,0	
V. Bijz. krediet toegest. door B.L.E.U. (19-9-50).	—	40,0	30,0	30,0	20,0	20,0	10,0	10,0	—	—	
VI. Diversen	—	3,4	3,2	2,7	2,7	2,6	2,1	1,3	1,5	1,3	
	565,3	1640,5	1720,7	1390,1	1306,7	1276,3	1270,1	1367,3	1466,4	1472,7	

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komt in bovenstaande staten voor. — ¹ Inbegrepen een krediet van 59,7 miljoen rekeneenheden (juni 1955), 56,0 miljoen rekeneenheden (december 1955), 39,0 miljoen rekeneenheden (juni 1956), 33,2 miljoen rekeneenheden (december 1956), 34,7 miljoen rekeneenheden (juni 1957) en 18,1 miljoen rekeneenheden (juli 1957), aan Italië toegestaan, ingevolge artikel 13(a) van 19 september 1950. — ² De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 september 1950. — ³ Inbegrepen een krediet van 5,7 miljoen rekeneenheden, aan Denemarken toegestaan ingevolge artikel 13(a) van 19 september 1950. — ⁴ Buiten quotum. — ⁵ Inbegrepen een krediet van 44,8 miljoen rekeneenheden (juni 1957) en 72,8 miljoen rekeneenheden (juli 1957) aan Frankrijk toegestaan ingevolge art. 13(a) van 19 september 1950.

EUROPESE BETALINGSUNIE — VERRICHTINGEN IN DE MAAND AUGUSTUS 1957
(in miljoenen rekeneenheden)

88²

Lidstaten (en hun muntzones) *	Netto-overschot (+) of -tekort (—) voor de maand	Vereffend door 1:				Kredieten tijdens de maand door de lidstaat (+) of aan de lidstaat (—) terugbetaald uit hoofde van bilaterale delgingsakkoorden	Positie op 31 juli 1957 Vordering van de lidstaat (+) of schuld (—) van de lidstaat t.o.v. de Unie
		Storting (of terugbetaling) van goud		Verlening (of terugbetaling) van krediet			
		door de lidstaat	aan de lidstaat	aan de lidstaat	door de lidstaat		
Oostenrijk	+ 12,3	—	9,3	—	3,1	—	+ 12,3
België-Luxemburg	— 5,5	4,1	—	1,4	—	— 2,2	+ 143,1
Denemarken	— 5,6	4,2	—	1,4	—	+ 4,7	— 87,7
Frankrijk	— 47,6	{ 39,8 (a) 5,9	—	2,0	—	+ 2,0	— 384,8
Duitsland	+ 280,8	—	210,6	—	70,2	+ 5,3	+ 958,9
Griekenland	— 3,9	2,9	—	1,0	—	—	— 1,0
IJsland	— 0,0	0,0	—	0,0	—	+ 0,0	— 5,3
Italië	+ 54,3	—	40,7	—	13,6	—	— 127,5
Nederland	— 106,3	79,7	—	26,6	—	— 1,6	+ 61,6
Noorwegen	+ 0,6	—	0,5	—	0,2	+ 1,1	— 80,7 ²
Portugal	+ 0,9	—	0,9 (b)	—	—	—	nihil ³
Zweden	— 9,0	6,8	—	2,3	—	— 0,7	+ 19,4
Zwitserland	+ 17,7	—	13,3	—	4,4	— 1,1	+ 41,1
Turkije	— 10,9	10,9 (c)	—	—	—	—	— 30,0 ²
Verenigd-Koninkrijk	— 177,8	133,4	—	44,5	—	+ 3,2	— 354,1
Totalen ...	+ 366,6 — 366,6	287,6	275,2	79,0	91,4	+11,0 —11,0	+1.236,3 —1.070,9

* Ierland is begrepen in de muntzone van het Verenigd-Koninkrijk, die eveneens de overzeese gebiedsdelen van het Verenigd-Koninkrijk en de niet deelnemende sterlinglanden omvat.

1 De vereffeningen gebeuren voor 75 pct. in goud (of in dollars) en voor 25 pct. in krediet met uitzondering van de volgende gevallen :

(a) Frankrijk — vereffend door een storting van goud (of van dollars) aan de Unie overeenkomstig artikel 10(bis).

(b) Portugal — Het vierde van dit bedrag stemt overeen met een terugbetaling van goud (of dollars) dat Portugal gestort had (overeenkomstig art. 11(d) en (e)) in de plaats van een krediet te ontvangen.

(c) Turkije — volledig vereffend door een storting van goud (of van dollars) door de Unie overeenkomstig artikel 13(a).

2 De hierboven aangeduide schulden tegenover de Unie omvatten de aanvankelijke saldi niet die uit hoofde van lening aan Noorwegen en aan Turkije werden toegekend voor respectievelijk 10 en 25 miljoen rekeneenheden.

3 Dit cijfer omvat het bedrag niet dat overeenstemt met het gedeelte van zijn tekorten waarvoor Portugal de vereffening in krediet had kunnen bekomen doch dat het tijdelijk verkoos te vereffenen in goud (of in dollars) overeenkomstig artikel 11(d) en (e). Na uitvoering van de verrichting voor augustus belooft dit bedrag 31,6 miljoen rekeneenheden.

Ten gevolge van de verrichtingen betreffende de maand augustus 1957 werd de goud- en inwisselbare deviezenvoorraad van de Unie, die na de verrichtingen voor juli 1957 390,8 miljoen rekeneenheden bedroeg, op 403,4 miljoen rekeneenheden gebracht.

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

GELDMARKT.	Tab.	PRODUKTIE.	Tab.
Ia. — Officieel rentetarief voor disconto en beleningen ...	2	I. — Indexcijfers der bedrijvigheid en der industriële produktie	50
Ib. — Rentevoet van het callgeld en de Schatkis-certificaten op zeer korte termijn	2	II. — Brandstoffen en metallurgische produkten ... 55 ¹ en 55 ²	55 ¹
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	III. — Textielgoederen	56 ¹
III. — Daggeld	8	IV. — Diverse produkten	56 ²
IV. — Discontovoet der voornaamste circulatiebanken ...	86 ⁹	V. — Elektrische energie	58
		VI. — Gas	59
EDELE METALEN.		VERBRUIK.	
Notering der edele metalen	9	I. — Maandelijke indexcijfers van de verkoop van verbruiksartikelen : basisgemid. 1953 = 100 ... 65 ² en 65 ³	66
		II. — Tabaksverbruik	66
VALUTAMARKT.		III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
I. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ¹	VERVOER.	
II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de Nationale Bank van België	10 ²	I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische spoorwegen :	
		a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	70 ¹
KAPITAALMARKT.		b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	c) verkeer :	
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen op de Beurs te Brussel en Antwerpen	15 ¹	1 ^o algemeen spoorverkeer	70 ²
III. — Omzet op de Beurs te Brussel	15 ²	2 ^o zware goederen	70 ³
IV. — Rendement van vast renderende waarden op de Beurs te Brussel	16	A) gezamenlijk verkeer	
V. — Emissies van de Nijverheids- en Handelsvennootschappen :		B) binnenlands verkeer	
Retrospectief overzicht	17 ¹	II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70 ⁴
Emissies van de Kongolese vennootschappen in maart en april 1957 :		III. — Havenverkeer :	
Indeling der emissies	17 ²	a) Haven van Antwerpen	71 ¹
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...	17 ²	b) Haven van Gent	71 ²
Emissies van Belgische vennootschappen in maart en april 1957 :		IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
Indeling der emissies	17 ³		
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...	17 ⁴	BUITENLANDSE HANDEL	
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type-classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19		
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	WERKLOOSHEID.	
		I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
RIJKSFINANCIËN.		II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹	III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen	81 ³
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²	IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar bedrijfsgroep	81 ⁴
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³		
IV. — Opbrengst van de belastingen	26	BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
		I. — België en Belgisch-Kongo :	
INKOMEN EN SPAREN.		Algemene Staten der banken	85 ¹
I. — Rendement der Belgische en Kongolese vennootschappen op aandelen :		Nationale Bank van België :	
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in maart en april 1957	30 ¹	Weekstaten	85 ²
Retrospectief overzicht	30 ²	Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi :	
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	Maandstaten	85 ³
a) Inlagen op de spaarboekjes der particulieren;		Snelheid van de girale geldomloop in België	85 ⁵
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas	32	Binnenlandse geldhoeveelheid	85 ⁴
III. — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Gezamenlijke balansen der geldscheppende instellingen	85 ⁴
		Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid	85 ⁴
LOOP DER ZAKEN.		II. — Buitenlandse emissiebanken.	
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers	35	Staten :	
Debetverrichtingen	36	Banque de France	86 ¹
II. — Postchèque- en giroverkeer	36	Bank of England	86 ²
		Federal Reserve Banks	86 ³
PRIJZEN.		Nederlandsche Bank	86 ⁴
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹	Sveriges Riksbank	86 ⁵
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²	Banca d'Italia	86 ⁶
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46	Deutsche Bundesbank	86 ⁷
		Banque Nationale Suisse	86 ⁸
		Discontovoet der voornaamste circulatiebanken ...	86 ⁹
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...	87
		IV. — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand	88 ¹
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88 ²

Abonnementsprijs per jaargang } fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.
